

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΖ' - ΤΕΥΧΟΣ 3 - ΜΑΡΤΙΟΣ 2010
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΔΗΣ: Κωνσταντίνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΩΝ: Κωνσταντίνος Χολέβας, Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη, Βασιλείος Τζέροπος

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Ν. Κάλτζιας, Ἰασίου 1 – 115 21 Ἀθήνα, Τηλ.: 210-7272.356 – Fax 210-7272.380.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21, ΑΘΗΝΑ Τηλ: 210 72.72.253, Fax: 210 72.72.251
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιὰ τὴν ἀποστολὴν ἀνακοινώσεων καὶ εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

• γιὰ τὸ περιοδικὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika @ ecclesia.gr

• γιὰ τὸ περιοδικὸ ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios @ ecclesia.gr • γιὰ τὸ περιοδικὸ ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theology @ ecclesia.gr

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	148
ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ	149
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ	
Θεολογική θεώρηση τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως	150
ΟΜΙΛΙΑΙ	
Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱεροθέου, Ἡ θεολογία τῶν εἰκόνων	153
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ, Ἡ συμβολὴ τῶν Ἑλλήνων Κληρικῶν εἰς τὸν Διαφωτισμὸν καὶ εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν	158
Σεβ. Μητροπολίτου Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου, Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ	166
Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς καὶ τῆς Νεότητος, Ἡ Σύνοδος τῶν Ἐφήβων	174
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου, Ἴσχὺς τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3250/1924 «Περὶ χυρώσεως τοῦ ἀπὸ 3.9.1924 Ν.Δ/τος περὶ ἀπαγορεύσεως δικαιοπραξιῶν ἐπὶ ἀκινήτων	177
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ	181
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	214
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	216
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	223

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ δημοσιεύουμε τὴν ἐπίκαιορη Ἐγκύλιο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὅποια παρουσιάζει τὴν θεολογικὴ θεώρηση τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως. Ἡ Ἐγκύλιος αὐτὴ ἐστάλη γιὰ νὰ ἀναγνωσθεῖ τὴν Ε' Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν σὲ ὅλους τους Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Στὴν ἑνότητα τῶν Ὁμιλιῶν μπορεῖτε νὰ διαβάσετε τὴν Ὁμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου, τὴν ὅποια ἀνέγνωσε κατὰ τὸν ἐπίσημο Συνοδικὸ ἔορτασμὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας μὲ τίτλο: «Ἡ Θεολογία τῶν Εἰκόνων».

Στὰ Συνοδικὰ Ἄναλεκτα θὰ βρεῖτε τὶς εἰσηγήσεις τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ καὶ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου, οἵ ὅποιες παρουσιάσθηκαν κατὰ τὴν Ἡμερίδα ποὺ διοργάνωσε ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Παρακολουθήσεως Εὑρωπαϊκῶν Θεμάτων μὲ κεντρικὸ θέμα: «Ἡ Συμβολὴ τῶν Ἑλλήνων Κληρικῶν στὸν Διαφωτισμὸ καὶ στὴν Ἀναγέννηση τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν».

Στὴν ἑνότητα τῶν Γνωμοδοτήσεων ὁ Εἰδικὸς Νομικὸς Σύμβουλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κ. Θεόδωρος Παπαγεωργίου παρουσιάζει μία ἐνδιαφέρουσα νομικὴ ἀνάλυση γιὰ τὸν Νόμο περὶ ἀπαγορεύσεως δικαιοπραξιῶν ἐπὶ ἀκινήτων, τὰ ὅποια ἀνήκουν σὲ Ἑκκλησιαστικὰ Ν.Π.Δ.Δ.

Ἡ ὥλη τοῦ τεύχους συμπληρώνεται μὲ τὰ ὑπηρεσιακὰ κείμενα, ὅπως ὁ Πίναξ Ὑποψηφίων πρὸς Ἀρχιερατείαν, οἱ Κανονισμοὶ καὶ οἱ Προκηρύξεις, καθὼς καὶ μὲ τὶς συνήθεις εἰδησεογραφικὲς στῆλες τῶν Ἑκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχρονικῶν.

ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Συμπληρωματικός Προκαταρκτικός Πίναξ ‘Υποψηφίων πρὸς Ἀρχιερατείαν

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 864
Ἄριθμ. Αθήνησι 10ῃ Μαρτίου 2010
Διεκπ. 481

Ἐχοντες ὑπ’ ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», δημοσιεύομεν κατωτέρω «Συμπληρωματικὸν Προκαταρκτικὸν Πίνακα Κληρικῶν» προταθέντων διὰ τὴν ἐγγραφήν των εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν Ἐκλογίμων καὶ κεκτημένων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου δριζόμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα.

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Νόμου 590/1977, κατὰ τῆς ἐγγραφῆς ὑποψηφίου τινὸς ἐκ τῶν κατωτέρω προτεινομένων, δύναται νὰ ἀσκηθῇ παρ’ οἷουδήποτε κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ ἔνστασις ἐντὸς δύο (2) μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ προτεινόμενος στερεῖται τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν οὐσιαστικῶν ἢ τυπικῶν προσόντων.

Ἡ ἔνστασις αὕτη ὑποβάλλεται εἴτε πρὸς τὸν

οἰκεῖον Μητροπολίτην, εἴτε πρὸς τὴν Ἀρχιγραμματείαν τῆς Ιερᾶς Συνόδου διὰ τὰ περαιτέρω.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙ’ ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ

1. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Καλλίνικος Γεωργάτος, τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἅγιου Βλασίου.
2. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἰωάννης Καλαϊτζῆς, τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου.
3. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Βησσαρίων Καραλάσκος, τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλασσῶνος.
4. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Πολύκαρπος Μπόγρης, τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς.
5. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Θεολόγος Ντούβαλης, τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἀρτῆς.
6. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σπυρίδων Πετεινᾶτος, τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

Ἐντολῇ τῆς Ιερᾶς Συνόδου

‘Ο Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Θεολογική θεώρηση τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως*

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 996
Άριθμ. Διεκπ. 524 Αθήνησι 12η Μαρτίου 2010

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2894

Πρὸς
Τὸ Χριστεπώνυμο Πλήρωμα
Τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,
Τὴν περιόδο αὐτὴν γίνεται εὐρύτατος λόγος γιὰ
τὴν παγκόσμια οἰκονομικὴ κρίση, ἡ ὅποια δυ-
στυχῶς ἄγγιξε καὶ τὴν πατρίδα μας, ἵσως σὲ μεγα-
λύτερῃ ἔντασῃ, ἀπὸ διάφορα αἴτια. Καὶ αὐτὸς δη-
μιουργεῖ συζητήσεις, προβληματισμοὺς καὶ κατα-
τίθενται προτάσεις γιὰ τὴν ἔξοδο ἀπὸ αὐτὴν τὴν
κρίση.

Τὸ σημαντικὸ ὅμως εἶναι ὅτι ἡ προσπάθεια γιὰ
τὴν ἀντιμετώπιση τῆς καταστάσεως αὐτῆς δημι-
ουργεῖ ἐπιπρόσθετα προβλήματα στὸν λαὸ καὶ
προκαλεῖ θλίψη καὶ μερικὲς φορὲς καὶ ἀπόγνωση.
Πράγματι, οἱ χαμηλόμισθοι συνάνθρωποι μας
προβληματίζονται ἔντονα γιὰ τὸ πῶς θὰ κατορθώ-
σουν νὰ συντηρήσουν τὴν οἰκογένειά τους, πῶς θὰ
ἀνταποκριθοῦν στὰ ποικίλα ἔξοδα γιὰ τὴν μόρ-
φωση τῶν παιδιῶν τους, πῶς θὰ τὰ ἀποκαταστή-
σουν ἐπαγγελματικά.

‘Ως ποιμένες τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ βλέπουμε αὐτὲς

τὶς κοινωνικὲς πληγὲς καὶ ἀκοῦμε τὴν ἔντονη ἀνη-
συχία τῶν συνανθρώπων μας. Καθημερινῶς στὶς
Ἴερες Μητροπόλεις καὶ τὶς Ἐνορίες ἔρχονται
ἄνθρωποι πονεμένοι, βασανισμένοι, πληγωμένοι,
ἀπελπισμένοι καὶ ζητοῦν στήριξη ἀπὸ τὴν Ἑκκλη-
σία, τὴν ὅποια θεωροῦν πνευματική τους μητέρα.

Ἡ Ἑκκλησία ἐνῷ δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν κό-
σμο, ἐργάζεται στὸν κόσμο, ἐνῷ εἶναι πνευματική,
δοᾶ στὴν ἴστορία, νοηματοδοτεῖ τὴν ζωὴ τῶν
ἀνθρώπων καὶ ἀντιμετωπίζει τὰ βιολογικὰ προ-
βλήματά τους, ἀφοῦ ὁ ἀνθρωπος εἶναι ψυχοσωμα-
τικὸ ὅν. “Ομως ἡ Ἑκκλησία ἐργάζεται στὴν κοι-
νωνίᾳ χωρὶς νὰ κάνει πολιτική. Ἐλέγχει καὶ κρίνει
τὴν ἀμαρτία, ἀλλὰ ἀγαπᾷ τὸν ἀμαρτωλὸ ἀνθρω-
πο. Ἐπειδὴ ἡ κρίση εἶναι πολυποίκιλη, οἱ πολιτι-
κοὶ ἔξετάζουν τὰ πολιτικὰ αἴτια ποὺ τὴν προκάλε-
σαν, ἀλλὰ ἡ Ἑκκλησία βλέπει τὰ θεολογικὰ αἴτια
καὶ προσπαθεῖ νὰ θεραπεύσει τὰ συμπτώματα. Οἱ
οἰκονομολόγοι ἐλέγχουν τοὺς νόμους τῆς ἀγορᾶς,
ῶστε νὰ λειτουργοῦν μὲ δικαιοσύνη, ἀλλὰ ἡ Ἑκ-
κλησία περιγράφει τὰ θεολογικὰ πλαίσια μέσα
στὰ ὅποια θὰ κινεῖται ὁ ἀνθρωπος, θέτει πνευμα-
τικοὺς στόχους, ἀλλὰ καὶ ἀπαλύνει τὶς πληγὲς τῶν
ἀνθρώπων, χρησιμοποιώντας κρασὶ καὶ λάδι,
ὑλικὰ ποὺ πράγματι καθαρίζουν καὶ θεραπεύουν
τὶς πληγές, ὅπως δείχνει ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ
Σαμαρείτου.

Εἶναι φυσικὸ ὅτι ἡ Ἑκκλησία ἔχει τὸν δικό της
θεολογικό-πνευματικὸ λόγο καὶ τὴν δική της θε-
ραπευτικὴ πράξη. Μέσα ἀπὸ αὐτὴν τὴν προοπτικὴ
βλέπει τὰ πράγματα καὶ θέλει μὲ ἀπλότητα καὶ
ἀγάπη νὰ διατυπώσει τὸν λόγο Τῆς στὸ πλήρωμά

* Άπεστάλη γιὰ νὰ ἀναγνωσθεῖ σὲ ὅλους τοὺς Ιεροὺς Ναοὺς τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν Ε' Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν.

της, Κληρικούς καὶ λαϊκούς, γιὰ τὴν κρίση ποὺ διεχόμαστε.

1. Ἡ Ἐκκλησία, ὅπως τὸ κάνει πάντα, ἀπευθύνει τὸν παρηγορητικό, παρακλητικὸν καὶ ἐλπιδοφόρο λόγο Τῆς σὲ κάθε ἄνθρωπο ποὺ ὑποφέρει καὶ πονᾷ. Ὁ Χριστὸς ὅταν πλησίαζε πονεμένους ἄνθρωπους, τὸ πρῶτο ποὺ τοὺς συνιστοῦσε ἦταν τό: «Θάρσει, τέκνον», «Θάρσει, θύγατερ», καὶ τοὺς ζητοῦσε νὰ ἔχουν πίστη στὸν Θεό. Τὸ θάρρος καὶ ἡ αἰσιοδοξία, ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ πίστη εἶναι τὰ ἀπαραίτητα ἐφόδια στὴν ζωὴ μας. Ὅταν ὅλα τὰ πράγματα φαίνονται σκοτεινά, ὑπάρχει ἐλπίδα. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ πιστεύει στὸν Θεὸ δὲν φοβᾶται τίποτε, οὔτε καὶ αὐτὸν τὸν θάνατο. Ἡ πίστη, τὸ θάρρος, ἡ ἐλπίδα, ἡ αἰσιοδοξία, τὸ νόημα ζωῆς, ὁ ψυχικὸς καὶ πνευματικὸς πλοῦτος πρόπει νὰ εἶναι τὰ βασικά μας ἐφόδια. Μὲ αὐτὰ ὡς Ὁρθόδοξοι Ἑλληνες, ἀλλὰ καὶ μὲ φιλότιμο, ἀντιμετωπίσαμε ὅλες τὶς δυσκολίες τῆς ζωῆς μας στὸ παρελθόν καὶ ἐξήλθαμε νικητὲς ἀπὸ τὶς διάφορες κρίσεις ποὺ περάσαμε καὶ μὲ αὐτὰ καὶ πάλι θὰ νικήσουμε.

2. Αὐτὴν τὴν περίοδο πρέπει νὰ ἀναπτυχθεῖ σὲ μεγάλο βαθμὸν ἡ φιλαλληλία, ἡ φιλανθρωπία, ἡ ἀλληλεγγύη, ἡ προσφορὰ στοὺς ἀδελφούς μας ποὺ ἔχουν ἀνάγκη. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ προφασισθεῖ ὅτι δὲν τοὺς γνωρίζει. Εἶναι δίπλα μας καὶ τοὺς συναντοῦμε καθημερινά. Εἶναι ἡ κήρα γυναῖκα, ποὺ ξενοδουλεύει γιὰ νὰ μεγαλώσει τὰ παιδιὰ της· εἶναι ὁ ἀνεργος πατέρας, ποὺ πονάει ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς ἀνάγκες τῆς οἰκογένειάς του· εἶναι ὁ ἀσθενής ποὺ δὲν ἔχει ίκανὴ ἱατροφαρμακευτικὴ περιθαλψη, εἶναι ὁ μαθητής, ὁ φοιτητής, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ίκανοποιήσει τὸν πόθο του νὰ σπουδάσει, ὅπως θὰ ἥθελε· εἶναι ὁ πτυχιοῦχος ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἀποκατασταθεῖ ἐπαγγελματικὰ καὶ νὰ προσφέρει στὴν κοινωνία· εἶναι ὁ συνταξιοῦχος ποὺ στερεῖται τὰ ἀναγκαῖα γιὰ νὰ αἰσθανθεῖ τὴν θαλπωρὴ στὴν τρίτη ηλικία ποὺ βρίσκεται, καὶ τόσοι ἄλλοι.

Ἐτσι, ὅσοι ἔχουν ἐπάρκεια ύλικῶν ἀγαθῶν πρέπει νὰ προσφέρουν αὐτοπροαίρετα ὅ,τι μποροῦν περισσότερο στοὺς ἀδελφούς τους ἐν Χριστῷ ποὺ ὑποφέρουν. Πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ αἰσθάνεται τὸν Θεὸ ὡς Πατέρα, ὅταν δὲν αἰσθάνεται τὸν πλησίον του ὡς ἀδελφό; Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας στὰ κηρύγματά τους, σὲ περιστάσεις παρόμοιες μὲ τὶς

δικές μας, ἥλεγξαν δριμύτατα ἐκείνους ποὺ πλουτίζουν σὲ βάρος τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ τοὺς προέτρεψαν μὲ δύναμη νὰ βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς συναθρόπους τους. Ἀν διαβάσει κανεὶς τοὺς λόγους τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τοῦ ἁγίου Ιωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ ἄλλων Πατέρων ἐναντίον τῶν πλουσίων, τῶν τοκογλύφων, τῶν σκληροκαρδίων, τότε θὰ διαπιστώσει τὴν ὀξύτητα τοῦ πατερικοῦ λόγου, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐαισθησία τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Γιὰ παράδειγμα, ὁ Μέγας Βασίλειος ἐλέγχει τοὺς πλουσίους, ποὺ συγκεντρώνουν ύλικὰ ἀγαθὰ ἀδικώντας τὸν λαό.

3. Τὰ πάθη τῆς φιληδονίας, τῆς φιλοδοξίας, τῆς φιλαργυρίας-φιλοκτημοσύνης εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ὁδηγοῦν τοὺς ἀνθρώπους σὲ οἰκονομικὲς κρίσεις. Ἡ εὐμάρεια, ἡ εὐδαιμονία, ἡ ὑπεροκατανάλωση, εἶναι τὰ γενεσιοναγά τα αἴτια τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων. Βεβαίως, εἶναι σημαντικὸν νὰ ζεῖ κανεὶς «ἀξιοπρεπῶς», ἀπὸ πλευρᾶς ύλικῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ δόλα ἔχουν καὶ τὰ ὅριά τους. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ συνδέεται στενά μὲ τὴν ἀσκητικότητα καὶ τὴν ὀλιγάρκεια. Καὶ οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ ζοῦν μὲ λιτότητα. Δυστυχῶς ὅμως σὲ ὑπεροκαταναλωτικὲς κοινωνίες δὲν βιώνεται ἡ ἀσκηση, ποὺ εἶναι ἡ βάση τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Λέγοντας δὲ ἀσκηση ἐννοοῦμε τὴν καλὴ χρήση τῶν ύλικῶν ἀγαθῶν ποὺ εἶναι ἀναγκαῖα γιὰ τὴν ζωὴ καὶ δχι τὴν συσσώρευση καὶ τὴν ὑπεροκατανάλωση αὐτῶν.

Ἐπίσης, ἐκεῖνο ποὺ παρατηρεῖται στὴν σύγχρονη κοινωνίᾳ εἶναι ὅτι ὑφίσταται μεγάλη διάσταση μεταξὺ τῆς κατανάλωσης καὶ τῆς παραγωγῆς. Ὅταν μία χώρα αὐξάνει τὸν βιοτικὸ τρόπο ζωῆς, χωρὶς νὰ παράγει, εἶναι φυσικὸ νὰ ὀδεύει σὲ οἰκονομικὴ κρίση. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ στὴν οἰκογενειακὴ καὶ τὴν προσωπικὴ μας ζωή. Ὅταν τὰ ἔξοδα εἶναι περισσότερα ἀπὸ τὰ ἔσοδα, ὅταν δαπανοῦμε χρηματικὰ ποσά σὲ εὐδαιμονιστικὲς καταστάσεις καὶ μάλιστα μὲ δανεισμένα χρήματα, τότε δημιουργοῦνται οἰκονομικὲς κρίσεις.

4. Ἡ εὐθύνη τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως ἀνήκει καὶ σὲ ὅσους κατὰ καιροὺς διαχειρίζονται τὰ κοινὰ πράγματα, ὅταν δὲν δίνουν σωστές κατευθύνσεις στὸν λαό, ἀλλὰ τὸν προκαλοῦν ἀκόμη περισσότερο· ὅταν δὲν διαχειρίζονται καλὰ τοὺς εἰσπρατόμενους φόρους, οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ

εῖναι ἀνταποδοτικοί· ὅταν δὲν διμιλοῦν τὴν ἀλήθεια, δὲν σέβονται τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τοὺς ἐμπιστεύθηκαν καὶ δὲν λαμβάνουν μέτρα μὲ νῦψηλὸ αἴσθημα δικαιοσύνης. Ή εὐθύνη τους εῖναι μεγάλη, διότι κατὰ τὸν Μέγα Βασίλειο: «τὰ τῶν ἀρχόντων κακά, συμφορὰ τοῖς ἀρχομένοις γίνεται».

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος αὐτὴν τὴν περίοδο ἀπευθύνεται σὲ ὅλους, Κληρικοὺς καὶ λαϊκούς, ἄρχοντες καὶ ἀρχομένους, καὶ προσφέρει μήνυμα ἐλπίδας καὶ αἰσιοδοξίας, θάρρους καὶ πίστεως. Ἐπὶ πλέον, παρακαλεῖ ὅλους νὰ ἀποκτήσουν τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τῶν πρώτων Χριστιανῶν ποὺ ζοῦσαν μὲ κοινοκτημοσύνη καὶ κοινοχρησία καὶ προσέφερον τὸ περίσσευμά τους γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν ἀδελφῶν τους. Συγχρόνως, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος προσεύχεται στὸν Θεὸν νὰ δίνῃ στοὺς πολιτικούς, οἱ ὅποιοι χειρίζονται τὰ δημόσια πράγματα, ἵδιως αὐτὴν τὴν κρίσιμη περίοδο, δύναμη, ἔμπνευση, σύνεση, ἐφευρετικότητα, ἀγωνιστικότητα, ὅχι μόνον γιὰ νὰ βροῦν λύσεις καὶ νὰ ἀντιμετωπίσει ἡ Πατρίδα μας τὴν κρίση, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ βελτιώσουν καὶ νὰ ἐκσυγχρονίσουν τοὺς κοινωνικοὺς θεσμούς, ὅπως καὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν μὲ περισσότερη εὐαισθησία καὶ δικαιοσύνη τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποὺ εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ σηκώνουν δυσβάσταχτα φορτία.

Εἶναι δὲ εὐνόητον ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ποὺ εἶναι ὁ μεγαλύτερος φιλανθρωπικὸς φορέας τῆς Πατρί-

δας μας, μὲ τὰ Ἰδρύματα ποὺ λειτουργεῖ καὶ τὴν φιλανθρωπία ποὺ ἀσκεῖ, θὰ συνεχίσει, ὅσον εἶναι δυνατόν, νὰ ἐργάζεται ἐντατικὰ γιὰ τὴν ἀνακούφιση τοῦ λαοῦ.

Εὐχόμαστε στὸν Θεό, διὰ πρεσβειῶν τῆς Παναγίας μας, νὰ μᾶς προστατεύει ἀπὸ κάθε κακὸ καὶ νὰ κατευθύνει τὰ διαβήματά μας «πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθόν».

Καλὴ Ἀνάσταση.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

† Ὁ Λήμνου καὶ Ἅγιου Εὐστρατίου Ἱερόθεος

† Ὁ Γουμενίσσης, Ἄξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου

Δημήτριος

† Ὁ Βεροίας καὶ Ναούστης Παντελεήμων

† Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης
Ἀνδρέας

† Ὁ Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου Παντελεήμων
† Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος

† Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἅγιου Βλασίου Ἱερόθεος

† Ὁ Ἐλασσώνος Βασίλειος

† Ὁ Φθιώτιδος Νικόλαος

† Ὁ Γυθείου καὶ Οίτύλου Χρυσόστομος

† Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων
Κύριλλος

‘Ο Ἀρχιγραμματεὺς

Ἄρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

ΟΜΙΛΙΑΙ

Ἡ θεολογία τῶν εἰκόνων

Toῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱεροθέου

(‘Ομιλία κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας,
21.2.2010, στὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἀγίου Διονυσίου Ἀθηνῶν

Σήμερα, κατὰ τὴν ἐπέτειο τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἱερῶν Εἰκόνων ἑορτάζεται ἡ ἑορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο φαίνεται ἡ σύνδεση τῆς ἱερᾶς Εἰκόνας μὲ τὴν Ἐκκλησίαν καί, βέβαια, μὲ τὴν Ὁρθοδοξίαν.

Σὲ ἔνα ἀπὸ τὰ τροπάρια ποὺ ψάλλαμε σήμερα στὴν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου ἐκφράζεται ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας. «Ἡμέρα χαρούσυνος καὶ εὐφροσύνης ἀνάπλεως πεφανέρωται σήμερον». Καὶ αὐτὸ γιατί «φαιδρότης δογμάτων τῶν ἀληθεστάτων ἀστράπτει καὶ λάμπει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ κεκοσμημένη ἀναστηλώσεσιν εἰκόνων τῶν ἁγίων νῦν καὶ ἐκτυπωμάτων καὶ λάμψεσι». Ἐκκλησία, δόγματα καὶ εἰκόνες βρίσκονται μέσα στὸ φῶς τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι ἡ φανέρωση τῆς ὥραιαότητος τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἐχοντας τὴν ἐντολὴν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιε-

πισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυρίου Ἱερωνύμου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νὰ ἐκφωνήσω τὸν πανηγυρικὸ λόγο τῆς ἡμέρας στὴν Συνοδικὴ θεία Λειτουργία, ἐνώπιον Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν καὶ τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας τοῦ τόπου τούτου, αὐτὴν τὴν λαμπρὴ ἡμέρα τῆς Ὁρθοδοξίας, κατὰ τὴν ὅποια ἀστράπτει καὶ λάμπει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μὲ τὴν φαιδρότητα τῶν δογμάτων τῆς καὶ τὴν λάμψη τῶν ἁγίων εἰκόνων τῆς, θὰ ἀναφερθῶ στὴν ἐνότητα μεταξὺ τῶν ἱερῶν εἰκόνων καὶ τῶν ὁρθοδόξων δογμάτων.

Ἡ ἵερὰ Εἰκόνα δὲν προσφέρεται γιὰ νὰ στολίζει τὶς οἰκίες οὔτε ἀκόμη καὶ τοὺς Ἱεροὺς Ναούς, ἀλλὰ γιὰ νὰ μεταδίδει χάρον στοὺς πιστοὺς ποὺ τὴν ἀσπάζονται μὲ τὴν ἀπαραίτητη εὐλάβεια καὶ τὸν σεβασμὸ καὶ ἀνάλογα, βέβαια, μὲ τὴν πνευματική τους κατάσταση. Συγχρόνως, ὅμως, ἡ ἵερὰ Εἰκόνα

‘Ο Μακαριώτατος
Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Ἱερώνυμος
προέστη
τῆς Συνοδικῆς
Θείας Λειτουργίας,
στὴν ὅποια μετεῖχαν
τὰ μέλη τῆς Διαρκοῦς
Ἱερᾶς Συνόδου.

είναι μία άπό τις θεολογικές γλώσσες της Ἐκκλησίας μας, που μεταδίδει πολλά μηνύματα. Θὰ τονισθοῦν μερικά σημεῖα αὐτῆς τῆς γλώσσας.

Τὸ πρῶτο σημεῖο εἶναι τὸ θεολογικὸ ποὺ ἀναφέρεται στὸν Θεό, τὸν Ὄποιο λατρεύουμε. Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι Αὐτὸς ὁ Θεάνθρωπος Χριστός. Πρόκειται γιὰ τὸ Δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, ποὺ ἐνηνθρώπησε, προσέλαβε τὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ τὴν θέωσε.

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ἀπαγορευόταν ὁ ἔξεικονισμὸς τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ ὁ Θεὸς ποὺ ἐμφανιζόταν στοὺς Προφῆτες ἦταν ὁ ἄσαρκος Λόγος, ἐνῷ μετὰ τὴν ἐνανθρώπηση καὶ τὴν πρόσληψη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ὁ Θεὸς ἔξεικονίζεται. Αὐτὸς ἦταν τὸ μεγαλύτερο ἐπιχείρημα τῶν εἰκονοφίλων, ὅτι δηλαδή, ἐφ' ὅσον ὁ Χριστὸς προσέλαβε καὶ θέωσε τὸ ἀνθρώπινο σῶμα, σημαίνει ὅτι μποροῦμε νὰ Τὸν ἀγιογραφοῦμε. Ἐπίσης καὶ τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ κατέστη πηγὴ τῆς ἀκτίστου Χάριτος ποὺ φωτίζει ὅσους συνδέονται μαζί Του.

Ἐπομένως, ἐδῶ φαίνεται ἡ μεγάλη θεολογικὴ ἀλήθεια, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι μία ἀπρόσωπη ἰδέα καὶ μία αἰώνια ἀξία ἢ μία παγκόσμια δύναμη, ἀλλὰ ἴδιαίτερο πρόσωπο ποὺ ἀγαπᾶ τὸν ἀνθρώπο. Ὁ ἴδεατὸς Θεὸς εἶναι ξένος πρὸς τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου, ἐνῷ ὁ προσωπικὸς Θεὸς ἀγαπᾶ τὸν ἀνθρώπο καὶ ἐνδιαιφέρεται προσωπικὰ γι' αὐτόν.

Στὴν εἰκόνα τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ φαίνεται ἡ δόξα ποὺ προχέεται ἀπὸ τὴν τεθεωμένη σάρκα τοῦ Χριστοῦ, σὲ ὅλες δὲ τὶς εἰκόνες, ὅπου ἀγιογραφεῖται ὁ Χριστός, φαίνεται ἡ ἵλαρότητά Του, ἡ ἀνέκφραστη φιλανθρωπία Του, ἡ ἀγάπη Του γιὰ τὸν ἀνθρώπο. Ὁ Θεὸς εἶναι γεμάτος ἀγάπη καὶ στοργή.

Στὴν εἰκόνα τῆς εἰς Ἀδου Καθόδου τοῦ Χριστοῦ ὁ ἀγιογράφος δείχνει τὴν δύναμη τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ στοργικό Του βλέμμα γιὰ τὸν ἀνθρώπο, καθὼς ἐπίσης δείχνει τὴν τρυφερότητα μὲ τὴν ὁποία πιάνει τὸ χέρι τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὔας καὶ τοὺς ἐλκύει πρὸς τὰ ἄνω, δηλαδὴ τὸν σώζει μὲ τὴν πανσθενουργὸ δύναμη Του, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνέκφραστη τρυφερότητά Του. Δὲν εἶναι Θεὸς ὁργῆς, μίσους καὶ βίας, ὅπως θέλουν μερικοὶ νὰ Τὸν παρουσιάζουν, οὕτε σαδιστὴς Πατέρας, ὅπως μερικοὶ Τὸν αἰσθάνονται ἀπὸ δικές τους ἐνοχικὲς καταστάσεις, ἀλλὰ ὁ ἵλαρός, ὁ φιλάνθρωπος καὶ ὁ φιλόστοργος Θεὸς ποὺ ἀγαπᾶ ὑπερβολικὰ τὸν ἀνθρώπο καὶ φθάνει ἀκόμη καὶ μέχρι τὸν Ἀδη γιὰ νὰ τὸν συναντήσει, εἶναι ὁ ιατρὸς ποὺ θεραπεύει τὸ βαθὺ τραῦμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅχι ὁ δικαστὴς καὶ εἰσαγγελέας ποὺ ἀπαγγέλλει κατηγορίες.

Τὸ δεύτερο σημεῖο εἶναι τὸ ἀνθρωπολογικό, ἀφοῦ ἡ ὁρθόδοξη εἰκόνα δείχνει ὅτι ὁ ἀνθρωπὸς εἶναι δημιουργημένος ἀπὸ τὸν Θεὸν κατὰ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα καὶ στόχος τοῦ εἶναι νὰ φθάσει ἀπὸ

‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης
Ναυπάκτου
καὶ Ἅγιου Βλασίου
κ. Τερόθεος ὁμιλῶν
κατὰ τὸν ἐπίσημο
Συνοδικὸ ἑορτασμὸ
τῆς Κυριακῆς
τῆς Ὁρθοδοξίας.

τὸ κατ' εἰκόνα στὸ καθ' ὅμοιώση, δηλαδὴ τὴν θέωση.

Ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ φιλοσοφία ἔκανε τὴν διάκριση μεταξὺ φύσει ἀθανάτου ψυχῆς καὶ φύσει θνητοῦ σώματος. Αὐτὸς σημαίνει ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀνήκε στὸν ἀγέννητο κόσμο τῶν ἰδεῶν καὶ ὁ Θεὸς τὴν τιμώρησε, μόλις κινήθηκε ἀπὸ ἐπιθυμία, μὲ τὸ νὰ περικλεισθῇ στὸ σῶμα, τὸ ὅποιο τελικὰ εἶναι ἡ φυλακὴ τῆς ψυχῆς. Ὅποτε, ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως δίδασκε ὁ πλατωνισμός, εἶναι ἡ ἀποδέσμευση τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸ σῶμα, ἡ δὲ νέκρωση τοῦ παθητικοῦ μέρους τῆς ψυχῆς ἥταν ὁ βασικὸς σκοπὸς τῶν στωικῶν καὶ τῶν πλατωνικῶν φιλοσόφων.

Ομως, ἡ Ἐκκλησία διὰ τῶν Ἱερῶν εἰκόνων διδάσκει ὅτι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα εἶναι δημιουργῆματα τοῦ Θεοῦ, ὅποτε καὶ τὰ δύο ἀγιάζονται καὶ θεώνονται. Αὐτὴν τὴν μεγάλη ἀλήθεια τὴν συναντᾶμε ἀκόμη καὶ στὸν ἡσυχασμό, ὅπως τὸν ἔξεφρασε ὁ ἄγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὀφοῦ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς προσευχῆς ἐπιστρέφει στὸ σῶμα καὶ τὸ σῶμα λαμπρύνεται ἀπὸ τὸ Φῶς τοῦ Θεοῦ.

Παρατηρώντας τὴν ὁρθόδοξην εἰκόνα, βλέπουμε ὅτι τὸ Φῶς τοῦ Θεοῦ εἰσέρχεται μέσα στὸν ἀνθρώπο καὶ ἀγιάζει τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα του. Τὸ θεῖο Φῶς δὲν φωτίζει ἔξωθεν τὸν ἀνθρώπο, ἀλλὰ τὸν ἀγιάζει ἐσωθεν, διὰ τῆς καρδίας, γι' αὐτὸν καὶ δὲν ὑπάρχουν σκιές στὶς ὁρθόδοξες εἰκόνες. Τὸ πρόσωπο τοῦ ἄγιου εἶναι φωτεινό, διαυγὲς καὶ φωτίζεται ἀπὸ μέσα, ὅπως φαίνεται, κυρίως, στὶς ἀγιογραφίες τοῦ Πανσελήνου στὸ Πρωτάπτο τοῦ Ἁγίου Ὁρούς.

Αὐτό, βέβαια, μᾶς ὑπενθυμίζει τὸν ὁρισμὸν ποὺ δίνει ὁ ἄγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος γιὰ τὸν ἀνθρώπο ὅτι εἶναι «ζῶν ἐνταῦθα οἰκονομούμενον καὶ ἀλλαχοῦ μεθιστάμενον, καὶ πέρας τοῦ μυστηρίου, τῇ πρὸς Θεὸν νεύσει θεούμενον». Ὁ ἀνθρώπος, δηλαδὴ, δὲν εἶναι ἔνα πράγμα, δὲν εἶναι ἀντικείμενο ἐκμεταλλεύσεως, ἀλλὰ δημιουργῆμα τοῦ Θεοῦ ποὺ πρέπει νὰ βιώνει τὸ μυστήριο τῆς κατὰ Χάρη θεώσεως.

Τὸ τρίτο σημεῖο ποὺ συναντᾶμε στὴν ὁρθόδοξη εἰκόνα εἶναι τὸ κοινωνικὸ τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδὴ σὲ τί συνίσταται ἡ κοινωνία μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἔνα ἀπλὸ ἄθροισμα

ἀνθρώπων ἀπὸ ἔνα ἔθνος, ἀλλὰ ἡ συνάντηση ἀνθρώπων ὅλων τῶν κατηγοριῶν ποὺ ἔχουν ζωντανὴ σχέση μὲ τὸν Χριστό, εἶναι οἰκουμενική, πάνω ἀπὸ πατρίδες καὶ ἐθνότητες. Μέσα στὴν Ἐκκλησία λειτουργοῦν ἄλλοι νόμοι καὶ ἄλλες προϋποθέσεις.

Στὴν εἰκόνα τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ βλέπουμε τὴν σημαντικὴ θέση ποὺ ἔχει ἡ Παναγία, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀλλὰ βλέπουμε καὶ τοὺς ἀγαθοὺς Ποιμένες, ὅπως καὶ τοὺς Μάγους ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ ποὺ ἥλθαν νὰ προσκυνήσουν τὸν Χριστό. Γύρω ἀπὸ τὸν νεογέννητο Χριστὸ βρίσκονται οἱ σοφοὶ μὲ τοὺς ἀγραμμάτους, οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τοὺς Ἀνατολίτες, οἱ ἄγγελοι μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Ὅλοι λαμβάνουν δόξα ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ ἀποτελοῦν τὴν πνευματικὴ Του οἰκογένεια. Δὲν ὑπολογίζεται ἡ καταγωγὴ καθενός, ἡ ἐθνικότητα καὶ ἡ ἡλικία του, ἀλλὰ εὐλογεῖται ὁ πόθος ποὺ ἔχουν γιὰ τὸν Θεό καὶ ἡ ταπείνωσή τους. Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ ὅσοι στηρίζονται στὸν ὁρθολογισμὸ καὶ τὴν ἔξουσία τους ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὸ μυστήριο τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως καὶ δὲν συμμετέχουν στὴν θεία δόξα.

Τὸ τέταρτο σημεῖο ποὺ βλέπουμε στὴν ὁρθόδοξη εἰκόνα εἶναι ἡ κτισιολογία, τὸ λεγόμενο οἰκολογικό, ἀφοῦ στὶς ὁρθόδοξες εἰκόνες παρουσιάζεται μεταμορφωμένη καὶ ἀγιασμένη καὶ αὐτὴ ἡ κτίση. Δὲν εἶναι ἡ κτίση τῆς πτώσεως καὶ τῆς φθορᾶς, ἀλλὰ ἡ κτίση, ἡ πλημμυρισμένη ἀπὸ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ.

Στὴν εἰκόνα τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, κοντά στὸ νεογέννητο Βρέφος εἶναι τὰ ἄλογα ζῶα, τὸ σπήλαιο εἶναι φωτισμένο καὶ τὰ βιουνὰ μεταμορφωμένα, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀστέρι συμμετέχει στὸ μεγάλο αὐτὸν μυστήριο. Στὴν εἰκόνα τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ βλέπουμε τὴν καινὴ γῆ καὶ τὸν καινὸ οὐρανό, ὅπως ἀναμένουμε νὰ γίνουν στὴν μέλλουσα δόξα, ἀλλὰ καὶ ὅπως τὸ ζοῦν οἱ Ἅγιοι ἀπὸ τώρα μέσα στὸν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας. Στὴν εἰκόνα τῆς Βαπτίσεως τοῦ Χριστοῦ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ φαίνεται ὁ ἀγιασμὸς τῶν ὑδάτων μὲ ὅλα ὅσα βρίσκονται μέσα στὸ νερό. Τὰ πάντα ὑπακούουν στὸν Χριστὸ καὶ δοξάζονται ἀπὸ Αὐτόν.

Τὸ οἰκολογικὸ πρόβλημα, ἡ μόλυνση τοῦ περι-

βάλλοντος, δὲν ἔχει καμμιὰ θέση μέσα στὴν πάμφωτη δόξα τῆς ὁρθόδοξης εἰκόνας, ἀλλὰ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ αὐτήν. Τὸ Φῶς ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ ἀπὸ τὸν ἀγιασμένο ἄνθρωπο διαπορθμεύεται καὶ στὴν ἄλογη κτίση καὶ δημιουργίᾳ, ἐνῷ ἀντίθετα τὰ πάθη τοῦ ἀνθρώπου δημιουργοῦν τὸ οἰκολογικὸ πρόβλημα. Στὶς εἰκόνες δὲν παρουσιάζεται ὁ στεναγμὸς καὶ ἡ ὁδύνη τῆς κτίσεως, ἀλλὰ ἡ δόξα τῆς, καὶ αὐτὸ μᾶς ὑπενθυμίζει τὸν λόγο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «Ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν νιῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται... καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. η', 19-22). "Ετσι, μέσα στὴν ὁρθόδοξη εἰκονογραφία φαίνεται καθαρὰ ἡ διδασκαλία τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου γιὰ τὴ συμμετοχὴ τῆς κτίσεως στὸ πανηγύρι τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ πέμπτο ποὺ παρατηροῦμε στὴν ὁρθόδοξη εἰκόνα εἶναι τὸ σκοτεινὸ στοιχεῖο. Σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς εἰκόνες, ποὺ ἀναφέρονται στὸν Χριστὸ καὶ τὸ ἔργο τῆς θείας Του οἰκονομίας, βλέπουμε κάποιο σπηλαιῶδες σκότος. Αὐτὸ τὸ συναντᾶμε στὴν εἰκόνα τῆς Γεννήσεως, στὴν εἰκόνα τῆς Βαπτίσεως, στὴν εἰκόνα τῆς εἰς Ἅδου καθόδου τοῦ Χριστοῦ. Τὸ σκοτεινὸ αὐτὸ σπήλαιο δὲν ὅμοιάζει καθόλου μὲ τὸ πλατωνικὸ σπήλαιο, μέσα στὸ ὅποιο οἱ ἀνθρώποι, ποὺ βρίσκονται στὸ σκοτάδι τῆς παρούσης ζωῆς, βλέπουν ἀμυδρῶς ὡς σκιὲς τὸν κόσμο τῶν ἰδεῶν ἔξω ἀπὸ αὐτό. Στὶς ὁρθόδοξες εἰκόνες βλέπουμε ὅτι οἱ ἀνθρώποι ζοῦν μέσα στὸ θεῖο Φῶς, ἐνῷ τὸ σκότος ποὺ βρίσκεται στὸ βάθος εἶναι ὁ χῶρος τοῦ θανάτου.

"Οπως τὸ φῶς ἔχει δύο ἴδιότητες, τὴν φωτιστικὴ καὶ τὴν καυστική, ἀλλα φωτίζει καὶ ἄλλα καίει, ἀνάλογα μὲ τὴν κατάσταση τοῦ κάθε ἀντικειμένου, ἔτσι καὶ τὸ Φῶς τοῦ Θεοῦ φωτίζει καὶ καίει, ἀνάλογα μὲ τὴν κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου. "Ετσι, αὐτὸ τὸ σκοτάδι δὲν εἶναι ἡ ἀπουσία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ ὡς σκότος καὶ πῦρ καὶ αὐτὸ βέβαια ἔξαρταται ἀπὸ τὴν κατάσταση τοῦ ἴδιου τοῦ ἀνθρώπου.

Πάντως, γεγονὸς εἶναι ὅτι, δπως φαίνεται στὴν εἰς "Ἄδου Κάθιοδο τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ τὴν ὁρθόδοξη εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως, ὁ Χριστὸς κατεβαίνει στὸν ἄδη κάθε ἀνθρώπου, εἰσέρχεται μέσα

στὴν ἀπελπισία του καὶ στὴν χώρα τοῦ προσωπικοῦ του ὑπαρξιακοῦ θανάτου, ἀκόμη καὶ ὅταν οἱ θύρες τῆς ὑπαρξής του εἶναι κεκλεισμένες, γιὰ νὰ δώσει τὴν δυνατότητα στὸν καθένα νὰ ἔξελθει ἀπὸ αὐτὸ τὸ βασανιστικὸ σκοτάδι τῆς ἀπελπισίας καὶ τῆς μοναξίας του καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσει σὲ προσωπικὴ κοινωνία μαζί Του, χωρὶς ὅμως νὰ καταργήσει τὴν προσωπική του ἐλευθερία.

Τελικά, ἡ ὁρθόδοξη εἰκόνα, μὲ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὅποιο παρουσιάζει τὸν Χριστὸ καὶ τοὺς Ἅγιους, δείχνει ὅτι ὁ Θεός μας εἶναι γεμάτος ἀγάπη καὶ στοργὴ γιὰ τὸν ἀνθρωπο, ποὺ κατεβαίνει καὶ μέχρι τὸν ἄδη τῆς προσωπικῆς του ἀπελπισίας καὶ ἀπογνώσεως γιὰ νὰ τὸν συναντήσει· ὁ ἀνθρωπος ἔχει ὑψηλές προδιαγραφές καὶ σὲ ὅποια κατάσταση κι ἂν βρίσκεται μπορεῖ νὰ γεμίσει ἀπὸ Φῶς· ἡ κτίση ἡ ὅποια βιάζεται ἀπὸ τὸν ἐμπαθῆ ἀνθρωπο ἀποδέχεται καὶ ἀναμένει τὴν ἀνακαίνισή της· καὶ ὁ κάθε προσωπικὸς ἄδης μπορεῖ νὰ γεμίσει ἀπὸ τὴν δόξα τοῦ Φωτὸς τοῦ Θεοῦ.

Μακαριώτατε,

Οἱ ὁρθόδοξες εἰκόνες εἶναι ἔνα βαθύτατο, θεολογικό, ἐμπειρικό, δογματικὸ βιβλίο, καὶ, ὅταν εἰσδύνει κανεὶς σὲ αὐτό, μπορεῖ νὰ ἀντιληφθεῖ ὅχι μόνον τί εἶναι ὁ Χριστιανικὸς ὁρθόδοξος Θεός, ἀλλὰ καὶ τί εἶναι ἡ Ἔκκλησία Του καὶ ποιό εἶναι τὸ νόημα τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

"Η Ὁρθόδοξη Ἔκκλησία εἶναι τὸ δοξασμένο καὶ θεωμένο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ὁ χῶρος τῆς συναντήσεως τῶν πάντων, ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, κεκοιμημένων καὶ ζώντων, ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων, Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ξένων καὶ ιθαγενῶν, εἶναι ὁ πνευματικὸς νυμφώνας τῆς δόξης, εἶναι τὸ κατάλυμα τῶν θείων ἐρῶτων. "Η ὁρθόδοξη εἰκόνα δείχνει ὅτι τὴν ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν τὴν καθορίζει ἡ ὑλικὴ οἰκονομία, ἀλλὰ τὴν νοηματοδοτεῖ ἡ θεία οἰκονομία, ποὺ τοῦ δίνει ἐλπίδα καὶ προοπτική.

"Η Ἔκκλησία δὲν εἶναι ἴδιοκτησία κανενὸς καὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἴδιοποιηθεῖ καὶ νὰ ἀποκλείσει κάποιους ἄλλους· εἶναι ἀνοικτὴ σὲ ὅλους τους ταπεινούς, ποὺ διακρίνονται ἀπὸ τὸν τελωνικὸ στεναγμό, ἀλλὰ ταυτόχρονα εἶναι κλειστὴ στοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς ὑποκριτὲς ποὺ νομίζουν ὅτι βρίσκονται μέσα στὴν Ἔκκλησία. "Η Ἔκκλησία δὲν εἶναι χῶρος ἀνταγωνισμῶν καὶ ἀγώ-

νων ἐπικρατήσεως μερικῶν διμάδων, ἀλλὰ εἶναι ἐνότητα προσώπων, εῖναι χῶρος μαρτυρίας καὶ μαρτυρίου, σιωπῆς καὶ προσευχῆς, σταυρώσεως, ἀναστάσεως καὶ Πεντηκοστῆς. Η Ἐκκλησία δὲν περιορίζεται στοὺς τοίχους καὶ τὴν ὁροφή, οὕτε ἐκφράζεται ἀπὸ ἀμεταμόρφωτους ἀνθρώπους, ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὸ προσκήνιο καὶ τὸ παρασκήνιο καὶ ἔχουν ἀπλῶς γνώσεις περὶ τοῦ Θεοῦ, ὅχι δῆμως τὴν γνώση τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία ἐκφράζεται ἀπὸ τὸν ἄγιον Προφῆτες, Ἀποστόλους, Πατέρες, Όσίους καὶ Μάρτυρες, ποὺ εἶναι ὀλοφότεινοι, εἶναι ἡ «λιακάδα» τῆς γῆς.

Η ὁρθόδοξη εἰκόνα, ὡς ἐκφρασθήσεων δογμάτων καὶ τῆς ἐσωτερικῆς λάμψεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, σκορπάει ἀγάπη καὶ στοργή, γαλήνη καὶ ἡρεμία, ἐλκύει τὸν πονεμένους καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, προαναγγέλλει τὴν τελικὴ κυριαρχία τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης, δείχνει τὸν μεταμορφωμένο κόσμο, τὴν καινὴ κτίση.

Ο Θεός φανερώθηκε ἐν σαρκὶ, ἡ Ἐκκλησία δοξάζεται ὡς Σῶμα Χριστοῦ, ἡ εἰκόνα εἶναι ἐκφρασθῆ μεταμορφωμένης ζωῆς καὶ τῆς ἀνακαινισμένης κτίσεως, ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ ἐλπίδα τῶν ἀπελπισμένων, ἡ πλησιονὴ τῶν στερημένων. Άγάλλεται σήμερα ἡ Ἐκκλησία, εὐφραίνεται μὲ τὴν δόξα τοῦ Νυμφίου της, καὶ οἱ ιερὲς εἰκόνες εἶναι τὰ στολίδια τοῦ λαμπροῦ νυμφικοῦ της ἔνδοξης αὐτῆς νύμφης τοῦ Χριστοῦ.

Οπότε, μακάριοι ὅσοι ἀγαποῦν τὴν δόξα τοῦ Νυμφίου καὶ τῆς Νύμφης καὶ ζοῦν στὸν κεκοσμημένο νυμφῶνα τῆς δόξας, ἐνδεδυμένοι μὲ τὸν χιτώνα τῆς εὐφροσύνης. Μακάριοι ὅσοι συμμετέχουν στὸν δεῖπνο τῆς Βασιλείας, τὸν ὅποιο δείχνουν οἱ ιερὲς εἰκόνες καὶ γεύονται τὴν νηφάλια μέθη τοῦ Πνεύματος, ποὺ ἔξερχεται ὡς θυμίαμα εὔσομο ἀπὸ αὐτές. Μακάριοι ὅσοι ἀπολαμβάνουν τὴν δόξα τῆς Ὁρθοδοξίας ὅχι μία φορὰ τὸν χρόνο, ἀλλὰ κάθε μέρα, ὅσοι συμμετέχουν στὸν τρισάγιο ὕμνο τῶν ἀγγέλων καὶ τὸ ἄσμα τῶν λελυτρωμένων.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

‘Η συμβολὴ τῶν Ἑλλήνων Κληρικῶν εἰς τὸν Διαφωτισμὸν καὶ εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Υμηττοῦ κ. Δανιήλ,
Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολούθησεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων
τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

(Πεντέλη, 5.11.2009)

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἐλλάδος κύριε Ιερώνυμε,
Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἐν Χριστῷ
Ἀδελφοί Ιεράρχες,
Πανοσιολογιώτατοι καὶ Αἰδεσιμολογιώτατοι Πα-
τέρες,
Ἐλλογιμώτατοι κύριοι καθηγητές,
Ἐντιμολογιώτατοι κύριοι Διευθυντὲς τῶν Γραφεί-
ων τῶν Ἀντιπροσωπειῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπι-
τροπῆς καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου στὴν
Ἐλλάδα
Ἐντιμολογιώτατε κ. Πρόεδρε τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀστε-
ροσκοπείου Ἀθηνῶν,
Ἐντιμολογιώτατε κ. Πρόεδρε τοῦ Εὐγενιδείου
Πλανηταρίου Ἰδρύματος.

Ἡ Διεθνὴς Ἀστρονομικὴ Ἐνωσι ἀνακήρυξε τὸ
διανυόμενο ἔτος 2009 ὡς παγκόσμιο ἔτος τῆς
Ἀστρονομίας μὲ κεντρικὸ θέμα: «Τὸ Σύμπαν: Δι-
κό σας νὰ τὸ ἀνακαλύψετε» ἐξ ἀφορμῆς τῆς συ-
μπληρώσεως 400 ἑτῶν ἀπὸ τῆς πρώτης παρατηρή-
σεως τῶν οὐρανίων σωμάτων διὰ τηλεσκοπίου
ἀπὸ τὸν μαθηματικὸ καὶ ἀστρονόμο Γαλιλαῖο.

Λαβοῦσα ἀφορμὴν ἡ Ιερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἐλλάδος ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἀπε-
φάσισε νὰ συγκαλέσει τὴν παροῦσα Ἡμερίδα σὲ
συνεργασίᾳ ἀφ’ ἐνὸς μὲν μὲ τὸ Ἐθνικὸ Ἀστε-
ροσκοπεῖο Ἀθηνῶν καὶ τὸ Εὐγενίδειο Ἰδρυμα καὶ
ἀφ ἑτέρου μὲ τὰ Γραφεῖα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινο-
βουλίου καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς στὴν Ἐλ-
λάδα.

Μὲ τὴν συγκαλουμένη Ἡμερίδα ἡ Ιερὰ Σύ-
νοδος ἐπιθυμεῖ:

1) Νὰ ὑπομνήσει τὶς περὶ κόσμου διδασκαλίες
τῆς Ἐκκλησίας:

α) “Οτι τὸ Σύμπαν εἶναι ἔργο τῆς Σοφίας καὶ τῆς
Δυνάμεως τοῦ Προανάρχου Τριαδικοῦ Θεοῦ, ἐφ’
ὅσον ὁμολογοῦμε καὶ διακηρύσσουμε: Σὺ κατ’
ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμέλιωσας, καὶ ἔργα τῶν
χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί» (Πρὸς Ἐβραίους α'
10) καὶ «πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος,
ὅ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας Θεός» (Πρὸς
Ἐβραίους γ' 4).

β) “Οτι τὸ Σύμπαν ὡς λαβὸν ἀρχὴν ἔχει καὶ τέ-
λος κατὰ τὴν ἀφευδέστατη προφητεία τοῦ Κυρίου
μας ὅτι «οἱ οὐρανοὶ παρελεύσονται» (Ματθαίου
ε' 18) καὶ τὴν διακήρυξη τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς
ὅτι μόνος ὁ Θεὸς παραμένει ἀναλλοίωτος καὶ ἀτε-
λεύτητος «αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ
πάντες ὡς ἴματιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περι-
βόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ
αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι» (Πρὸς
Ἐβραίους α' 11-12).

‘Ο ἀπόστολος Πέτρος προφητεύει ὡς ἔξῆς τὸ τέ-
λος τοῦ σύμπαντος κόσμου: «Οὐρανοὶ δοιξηδὸν
παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ κανονίμενα λυθήσο-
νται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται»
(Β' Πέτρου γ' 10).

γ) “Οτι κατὰ τὴν προφητεία τοῦ αὐτοῦ Ἀποστό-
λου οἱ πιστοὶ «καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν
καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν,
ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ» (Β' Πέτρου γ' 13).

δ) “Οτι ἡ δημιουργία τοῦ Σύμπαντος εἶναι ἀπο-
κάλυψι καὶ φανέρωσι τοῦ ἀοράτου Θεοῦ ἡ συνοχὴ
καὶ ἡ συντήρησι του μαρτυρεῖ τὸν Κτίστη καὶ Δη-
μιουργό, τὸν Κυβερνήτη καὶ Συντηρητὴν αὐτοῦ

«διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφανέρωσε. τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε ἀīδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους» (Πρὸς Ρωμαίους 19-20).

Ο ὅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης διδάσκει, ὅτι ἀπὸ τὴν μελέτη τῶν δημιουργημάτων ὁ ἄνθρωπος γνωρίζει μερικῶς τὸν Δημιουργὸν Θεόν: «Ἡ θεία φύσις αὐτὴ καθ' ἔαυτὴν ὅ τι ποτὲ κατ' οὐσίαν ἐστι, πάσης ὑπέροχειται καταληπτικῆς ἐπινοίας, ἀπόσιτος καὶ ἀπροσπέλαστος οὖσα ταῖς στοχαστικαῖς ἐπινοίαις, καὶ οὕπω τις ἀνθρώπους πρὸς τὴν τῶν ἐκλήπτων κατανόησιν ἔξενρηται δύναμις· οὐδέ τις ἔφοδος καταληπτικὴ τῶν ἀμηχάνων ἐπενοήθη. Διὸ καὶ ἀνεξιχνιάστους τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ὁ μέγας ὀνομάζει Ἀπόστολος, σημαίνων διὰ τοῦ λόγου τὸ ἀνεπίβατον εἶναι λογισμοῖς τὴν ὁδὸν ἐκείνην, ἥ πρὸς τὴν γνῶσιν τῆς θείας οὐσίας ἄγει· ὡς οὕπω τινὸς τῶν προωδευκότων τὸν βίον ἵχνος τι καταληπτικῆς ἐπινοίας σημαινομένου τῇ γνώσει τοῦ ὑπὲρ γνῶσιν πράγματος. Τοιοῦτος δὲ ὁν κατὰ τὴν φύσιν ὁ ὑπὲρ πᾶσαν φύσιν, ἄλλῳ λόγῳ καὶ ὁρᾶται καὶ καταλαμβάνεται ὁ ἀόρατός τε καὶ ἀπερίγραπτος. Πολλοὶ δὲ οἱ τῆς τοιαύτης κατανοήσεως τρόποι. Ἔστι γὰρ καὶ διὰ τῆς ἐμφαινομένης τῷ παντὶ σοφίας, τὸν ἐν σοφίᾳ πάντα πεποιηκότα στοχαστικῶς ἰδεῖν. Καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων δημιουργημάτων ὁρᾶται τρόπον τινα τῇ διανοίᾳ ὁ δημιουργὸς τοῦ προκειμένου κατασκευάσματος, τὴν τέχνην τῷ ἔργῳ ἐναποθέμενος. Ορᾶται δὲ οὐχ ἥ φύσις τοῦ τεχνητεύσαντος, ἄλλὰ μόνον ἥ τεχνικὴ ἐπιστήμη, ἦν ὁ τεχνίτης τῇ κατασκευῇ ἐναπέθετο. Οὗτος καὶ πρὸς τὸν ἐν τῇ κτίσει βλέποντες κόσμον, ἔννοιαν οὐ τῆς οὐσίας, ἄλλὰ τῆς σοφίας τοῦ κατὰ πάντα σοφῶς πεποιηκότος ἀντυπούμεθα». (Γρηγορίου Νύσσης, Εἰς τὸν Μακαρισμούς, λόγος στ', P.G. 44, 1268).

Δηλαδή: «Τί ἀκριβῶς εἶναι αὐτὴ καθ' ἔαυτὴν ἥ θεία φύση κατὰ τὴν οὐσία της, καὶ ξεπερνάει κάθε σκέψη γιὰ νὰ τὴν καταλάβουμε, ἐπειδὴ εἶναι ἀπόσιτη καὶ ἀπλησίαστη γιὰ τὶς στοχαστικὲς σκέψεις. Καὶ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους δὲ βρέθηκε ἀκόμη καμὶ δύναμη γιὰ τὴν κατανόηση τῶν ἀκαταλήπτων, οὕτε ἐπινοήθηκε καμὶ μέθοδος γιὰ νὰ κατανοήσουν αὐτὰ ποὺ εἶναι ἀδύνατον νὰ κατανο-

θοῦν. Γι' αὐτὸ κι ὁ μέγας Ἀπόστολος ἀποκαλεῖ “ἀνεξιχνίαστους τοὺς δρόμους τοῦ Θεοῦ”» (Πρὸς Ρωμαίους 1α' 33), φανερώνοντας μ' αὐτὸ τὸ λόγο πῶς εἶναι ἀπάτητος μὲ συλλογισμοὺς ὁ δρόμος ἐκεῖνος, ποὺ ὁδηγεῖ στὴ γνώση τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ. Γιατὶ κανεὶς μέχρι τώρα ἀπὸ δύσους ἔχουν προοδεύσει στὸν ἐνάρετο βίο, δὲ μᾶς φανέρωσε μὲ τρόπο καταληπτὸ κάποιο σημεῖο γιὰ τὴ γνώση τοῦ ὄντος, ποὺ εἶναι πάνω ἀπὸ τὴ γνώση. Μὲ τὸ νὰ εἶναι αὐτὸ ποὺ εἶναι κατὰ τὴ φύση, ὁ πάνω ἀπὸ κάθε φύση, γίνεται καταληπτός καὶ βλέπεται μὲ ἄλλην ἔννοια ὁ ἀόρατος κι ἀπερίγραπτος. Κι εἶναι πολλοὶ οἱ τρόποι αὐτῆς κατανόησης. Μπορεῖς δηλαδὴ καὶ μέσα ἀπὸ τὴ σοφία ποὺ φαίνεται σὲ ὅλα, νὰ δεῖς μὲ τρόπο στοχαστικὸ Ἐκεῖνον ποὺ δημιουργήσει τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ. Ὁπως κατὰ κάποιο τρόπο φανερώνεται καὶ στὰ ἀνθρώπινα δημιουργήματα νοερὰ ὁ δημιουργός του ἔργου, ποὺ ἔχουμε μπροστά μας, ἀφοῦ στὸ ἔργο ἔχει ἀποθέσει τὴν τέχνη του. Ἀποκαλύπτεται δὲ ὅχι ἥ φύση τοῦ τεχνίτη, ἀλλὰ μόνο ἥ τεχνικὴ γνώση, ποὺ ὁ τεχνίτης ἀποτύπωσε στὸ κατασκεύασμα. Ἔτοι κι ὅταν βλέπουμε προσεκτικὰ τὸν κόσμο μέσα στὴ δημιουργία, ἀναπαριστάνομε μέσα στὸ νοῦ ὅχι τὴν ἔννοια τῆς οὐσίας, ἀλλὰ τῆς σοφίας Ἐκείνου, ποὺ ἐποίησε τὰ πάντα μὲ σοφὸ τρόπο».

ε) Ὅτι ἥ δημιουργία τοῦ κόσμου ἔγινε γιὰ τὸ μυστήριο τῆς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποκαλύψεως καὶ φανερώσεως τοῦ Θεοῦ «ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀօράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα» (Πρὸς Κολοσσαῖς α' 15-16).

Ο ἅγιος Μάξιμος ὁ διμολογητὴς ἐπισημαίνει: «Τοῦτό ἐστιν τὸ μέγα καὶ ἀπόκρυφον μυστήριον· τοῦτό ἐστιν τὸ μακάριον, δι' ὃ τὰ πάντα συνέστησαν τέλος. Τοῦτό ἐστιν ὁ τῆς ἀρχῆς τῶν ὄντων προεπινοούμενος θεῖος σκοπός, ὃν ὁρίζοντες εἶναι φαμεν, προεπινοούμενον τέλος, οὗ ἔνεκα μὲν πάντα, αὐτὸ δὲ οὐδενὸς ἔνεκα. Πρὸς τοῦτο τὸ τέλος ἀφορῶν, τὰς τῶν ὄντων ὁ Θεὸς παρήγαγεν οὐσίας. Τοῦτο κυρίως ἐστὶ τὸ τῆς προνοίας καὶ τῶν προνοούμενων, πέρας· καθ' ὃ εἰς τὸ Θεόν, ἥ τῶν ὑπ' αὐτοῦ πεποιημένων ἐστὶν ἀνακεφαλαίωσις.

Τοῦτό ἐστι τὸ πάντας περιγράφον τοὺς αἰῶνας, καὶ τὴν ὑπεράπειρον καὶ ἀπειράκις ἀπείρως προ-

ϋπάρχουσαν τῶν αἰώνων μεγάλην τον Θεοῦ βουλὴν ἐκφαῖνον μυστήριον· ἡς γέγονεν ἄγγελος αὐτὸς ὁ καὶ οὐσίαν τοῦ Θεοῦ Λόγος γενόμενος ἀνθρωπος· καὶ αὐτόν, εἰ θέμις εἰπεῖν, τὸν ἐνδότατον πυθμένα τῆς Πατρικῆς ἀγαθότητος φανερὸν καταστήσας, καὶ τὸ τέλος ἐν αὐτῷ δείξας, δι’ ὃ τὴν πρὸς τὸ εἶναι σαφῶς ἀρχὴν ἔλαβον τὸ πεποιημένα. Διὰ γὰρ τὸν Χριστόν, ἥγουν τὸ κατὰ Χριστὸν μυστήριον, πάντες οἱ αἰῶνες, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς τοῖς αἰώσιν, ἐν Χριστῷ τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι καὶ τὸ τέλος εἰλήφασιν» (Μαξίμου Όμολογητοῦ Ἐφώτησις ξ’ (ώς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ προεγνώσαμεν πρὸς καταβολῆς κόσμου φανερωθέντος δὲ ἐπ’ ἑσχάτων τῶν χρόνων δι’ ἡμᾶς. ‘Υπὸ τίνος προεγνωσμένου;) Πρὸς Θαλάσσιον τὸν Ὁσιώτατον Πρεσβύτερον καὶ Ἡγούμενον Διαφόρων Ἀπόρων τῆς θείας Γραφῆς εἰς ἔρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις ξε’ P.G. 90, 621.

Δηλαδή: «Αὐτὸς εἶναι τὸ μεγάλο καὶ ἀπόκρυφο μυστήριο. Αὐτὸς εἶναι τὸ μακάριο τέλος γιὰ τὸ ὅποιο ἔχουν γίνει ὅλα. Αὐτὸς εἶναι ὁ θεῖος σκοπὸς ποὺ προεπινόθηκε πρὶν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῶν ὄντων, ποὺ ὁρίζονται τὸν μποροῦμε νὰ τὸν ποῦμε “προεπινούμενο τέλος”, γιὰ χάρη τοῦ ὅποιον ἔγιναν τὰ πάντα καὶ αὐτὸς γιὰ χάρη κανενός. Σ’ αὐτὸς τὸ τέλος ἀτενίζοντες δημιούργησε ὁ Θεὸς τὶς οὐσίες τῶν ὄντων. Αὐτὸς εἶναι κυρίως τὸ πέρας τῆς προνοίας καὶ ἐκείνων ποὺ ἡ πρόνοια προνοεῖ, σύμφωνα μὲ τὸ ὅποιο γίνεται ἡ ἐπανασυναγωγὴ στὸ Θεὸς ὅλων τῶν ποιημάτων του. Αὐτὸς εἶναι τὸ μυστήριο ποὺ περικλείει ὅλους τοὺς αἰῶνες καὶ φανερώνει τὴν ὑπεράπειρη καὶ ποὺ ἀπειρες φορὲς ἀπειρως προϋπάρχει ἀπὸ τοὺς αἰῶνες μεγάλη βουλὴ τοῦ Θεοῦ, τῆς ὅποιας βουλῆς ἀγγελιοφόρος ἔγινες ὁ ἴδιος ὁ σύμφωνος μὲ τὴν οὐσία τοῦ Θεοῦ Λόγος ὅταν ἔγινε ἀνθρωπος, καὶ φανέρωσε, ἀν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ πῶ, τὸν ἴδιο τὸ βαθύτερο πυθμένα τῆς Πατρικῆς ἀγαθότητας κι ἔδειξε μέσα σ’ αὐτὸν τὸ τέλος, ποὺ γιὰ χάρη του τὰ δημιουργήματα ἔλαβαν σαφῶς τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπαρξής τους. Γιατὶ γιὰ τὸ Χριστό, δηλαδὴ γιὰ τὸ μυστήριο κατὰ Χριστό, ὅλοι οἱ αἰῶνες καὶ ὅλα ὅσα περιέχουν ἔχουν λάβει τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τοῦ εἶναι τους».

στ) “Οτι ὁ ἀνθρωπος ἐτάχθη ἀπὸ τὸν Θεὸ Δημιουργό Του φυλάσσειν τὴν δημιουργία (Γενέσεως β’ 15).

ζ) “Οτι ὅλα τὰ δημιουργήματα δοξολογοῦν τὸν Θεὸ Κτίστη καὶ Δημιουργό τους καὶ αἰνοῦν Αὔτόν, ἐκπληροῦντα τοὺς λόγους τῶν ὄντων: «Ἄνευτε αὐτὸν ἥλιος καὶ σελήνη, αἰνεῖτε αὐτὸν πάντα τὰ ἀστρα καὶ τὸ φῶς. Αἰνεῖτε αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν καὶ τὸ ὑδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν» (Ψαλμὸς ομηρία 148) 2-4).

2) “Οτι δὲν ὑπάρχει μεταξὺ πίστεως καὶ ἐπιστήμης σύγκρουσι ὅταν ἐκάστη μένει στὰ ὅριά της. Οὕτε ἡ πίστις ὑποτάσσεται στοὺς νόμους τοῦ φυσικοῦ κόσμου ὅτε ἡ ἐπιστήμη δύναται νὰ ἐπιλύει ὅλα τὰ προβλήματα. Ἡ μία ἀναβιβάζει τὸν ἀνθρωπο στὰ αἰώνια καὶ τὰ ὑπερφυσικὰ ἐλευθεροῦσα αὐτὸν ἀπὸ τὰ γεώδη καὶ πρόσκαιρα. Ἡ ἄλλη οἰκονομεῖ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ αὐτὰ ὑπὸ πολλοὺς περιορισμούς.

Τὰ ὅρια τῶν δύο αὐτῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ τῆς πίστεως καὶ τῆς γνώσεως ἐπεσημάνθηκαν στὸ Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο ποὺ διοργάνωσε ἡ Ιερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὶς 4-8 Οκτωβρίου 2000 μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ἐορτασμῶν τοῦ Ἰωβηλαίου γιὰ τὴν συμπλήρωσι δύο χιλιάδων ἑτῶν ἀπὸ τὴν γέννησι τοῦ Κυρίου μᾶς Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὶς εἰσιγήσεις:

α) τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου μὲ θέμα: «Ἡ Ὁρθοδοξία πρὸ τῆς φαγδαίας ἐξελίξεως τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν (Διαπιστώσεις - προτάσεις)».

β) τοῦ Ἐλλογιμωτάτου κ. Νικολάου Ἀρτεμιάδου, Ὁμότιμου Καθηγητοῦ Μαθηματικῶν του Πανεπιστημίου Πατρών καὶ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν μὲ θέμα: Θετικὲς ἐπιστῆμες καὶ μεταφυσικὲς ἀλήθειες, ποὺ ἐτόνισε ὅτι: «...ἡ πρόσδοση τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν ὅχι μόνο δὲν ὁδηγεῖ στὴν ἀμφισβήτηση μεταφυσικῶν ἀληθειῶν καὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ ἀντιθέτως μᾶς φωτίζει στὸν νὰ νοιώσουμε τὶς ἀλήθειες αὐτὲς καὶ νὰ ξήσουμε ἀρμονικὰ μὲ τὴν Ὁρθόδοξο Χριστιανικὴ Πίστη».

‘Ο μακαριστὸς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἐλλάδος κυρὸς Χριστόδουλος στὸν Χαιρετισμό, ποὺ ἀπηύθυνε πρὸς τὰ μέλη καὶ τοὺς εἰσηγητὲς τοῦ ἀναφερθέντος Συνεδρίου ἐτόνισε ὅτι: «Ἡ Ἐκκλησία ὅμως ἀναγνωρίζοντας μὲν τὸ γεγονός ὅτι κάθε ἀνακάλυψη ἀποτελεῖ διείσδυση στὰ μυστικὰ τῆς θεϊκῆς σοφίας εὐνοεῖ τὴν ἐπιστή-

μη. Ἀντικρίζει δύμας καὶ μία κοινωνία ποὺ δὲν διακρίνεται γιὰ τὴν πνευματικὴ ποιότητά της, τὴν προσήλωση σὲ ἀρχές καὶ ἀξίες, μία κοινωνία ποὺ ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ γεννᾶ περισσότερα προβλήματα ἀπὸ ὅσα νὰ λύνει, ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ παθολογικὸ ἐγωισμὸ καὶ ἀλαζονεία, ποὺ στερεῖται ἀπὸ κάθε ἵχνος αἰώνιας προοπτικῆς.

3) Ὡτι οἱ ἀστρονομικὲς πληροφορίες τῆς Βίβλου ἀπαιτοῦν ἰδιαιτέρους κανόνες ἐρμηνείας καὶ κατανοήσεώς τους ἐφ' ὅσον ἡ Ἁγία Γραφὴ πρωτίστως ὅμιλει γιὰ τὸν Θεὸν καὶ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ καὶ ὁδηγεῖ τὴν ψυχὴ στὴν σωτηρία.

4) Νὰ τονίσει καὶ νὰ ὑπομνήσει τὴν συμβολὴ τῶν ἀληριῶν στὴν ἀνάπτυξι τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν.

Ἄπὸ μία σύντομη ἔρευνα γιὰ τὴν παρούσα Ἡμερίδα συνέλεξα ἔνα πλούσιο ὑλικὸ ποὺ κατέταξα σὲ τρεῖς ἐνότητες.

Στὴν πρώτη ἐνότητα ἐνέταξα τοὺς ἀληρικοὺς ποὺ διέπρεψαν ὡς λόγιοι καὶ ἐδίδαξαν τὰ λεγόμενα τότε νεωτερικὰ μαθήματα ἢ ἔγραψαν ἀξιόλογα συγγράμματα.

Ἀναφέρω τὰ ὄνόματά τους κατατάσσοντάς τους χρονολογικά, κατὰ τὴν χρονολογία τῆς γεννήσεώς τους

α' Λέων ὁ Φιλόσοφος ἢ Μαθηματικὸς

Ἐγεννήθη κατὰ τὴν πρώτη δεκαετία τοῦ θ' αἰῶνος. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης (840 μ.Χ.). Ἐδίδαξε καὶ διεύθυνε τὸν Πανεπιστήμιο τῆς Μαγναύρας.

Ὑπῆρξε ἐκ τῶν κυριωτέρων μορφῶν τῆς ἐπὶ αὐτοκράτορος Κωνσταντινουπόλεως Θεοφίλου (820-842 μ.Χ.) συντελεσθείσης ἀναγεννήσεως τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν. Ἐδωσε μεγάλη ὕθησι στὶς θετικὲς ἐπιστῆμες.

Ἐνδιαφερόταν ἰδιαιτέρως γιὰ τὴν Ἀστρονομία καὶ τὰ Μαθηματικά. Μεταξὺ τῶν ἔργων του περιλαμβάνεται καὶ πραγματεία περὶ ἐκλείψεως ἥλιου καὶ σελήνης.

β' Μιχαὴλ Ψελλὸς

Ο ὑπατος τῶν φιλοσόφων τοῦ ἐνδεκάτου αἰῶνος. Ἐκ τῶν μεγαλυτέρων πνευματικῶν μορφῶν τοῦ μέσου Ἑλληνισμοῦ.

Ο Κωνσταντίνος Ψελλὸς γεννήθηκε στὴν Νικομήδεια τὸ 1018 μ.Χ. Διακρίθηκε ὡς σοφός, πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας. Διετέ-

λεσε πρωθυπουργὸς τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαὴλ τοῦ Παραπινάκη (1071-1078 μ.Χ.). Τὸ 1054 ἐκάρῃ μοναχὸς καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Μιχαὴλ.

Ἄπὸ ἐπιστολές του βγαίνει τὸ συμπέρασμα, ὅτι δίδασκε καὶ Γεωμετρία (τὴν ἐν γραμμαῖς θεωρίαν). Ἐγραψε καὶ φυσικὲς πραγματεῖες. Σὲ ἐπιστολή του ἀναφέρει, ὅτι οἱ φθορὲς καὶ οἱ γενέσεις τῆς ὑλῆς γίνονται ἀπὸ φυσικὰ αἴτια καὶ ὅχι ἀπὸ ἀόρατες καὶ μυστικὲς δυνάμεις. Ἄναμεσα στὰ ἔργα του ποὺ στηρίχθηκαν σὲ αὐτὴ τὴν ἀποψη εἶναι τὸ “Ἐπίλυσις Φυσικῶν Ζητημάτων”, στὸ ὅποιο περιέχονται καὶ στοιχεῖα Μετεωρολογίας. Ἐπίσης ἀξιόλογο ἔργο τοῦ εἶναι τὸ “Περὶ λίθων δυνάμεως”, στὸ ὅποιο ἀναφέρονται οἱ φυσικὲς ἰδιότητες τῶν ὄρυκτῶν. Σὲ ἐπιστολή του ποὺ ἀπευθύνει στὸν Πατριάρχη Μιχαὴλ Κηρουνάριο ἀναφέρεται στὴν παρασκευὴ τοῦ χρυσοῦ. Ἐγραψε καὶ ἀστρονομικὰ ἔργα ὅπως τὸ “Περὶ Μεγάλου Ἐνιαυτοῦ” καὶ τὸ σωζόμενο “Περὶ τῆς κινήσεως τοῦ χρόνου, τῶν κύκλων τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης, τῆς Ἐκλείψεως Αὐτῶν καὶ τῆς τοῦ Πάσχα εύρεσεως”.

Ο Ψελλὸς ἔγραψε καὶ μικτὲς ἔργασίες. Στὴν πραγματεία τοῦ «Διδασκαλία Παντοδαπτή» ποὺ ἐπίσης σώζεται περιέχονται 200 θέματα ἐπιστημονικὰ τῆς ἀστρονομίας, τῆς μετεωρολογίας, τῆς κοσμολογίας, τῆς φυσικῆς, τῆς βιοτανικῆς καὶ τῶν μαθηματικῶν. Στὸ ἔργο του «Σύνταγμα εὐσύνονπτον εἰς τὰς τέσσαρας Μαθηματικὰς Ἐπιστήμας ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἐπιστῆμες τῆς Ἀριθμητικῆς, τῆς Μουσικῆς, τῆς Γεωμετρίας καὶ τῆς Ἀστρονομίας ὑπάρχουν καὶ στοιχεῖα Μετεωρολογίας».

γ' Θεοδόσιος ὁ Κορυδαλλεύς (1563)

Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης. Γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα περὶ τὸ 1563. Ἀριστοτελικὸς φιλόσοφος καὶ ἐπιφανέστατος διδάσκαλος καὶ συγγραφεύς.

Ἐγραψε: α) «Ὑπομήματα καὶ ζητήματα εἰς τὴν περὶ τοῦ οὐρανοῦ πραγμάτων», β) «Γεωγραφικὰ ἢ περὶ Κόσμου καὶ τῶν μερῶν αὐτοῦ». Αὐτὸ τὸ σύγχρονα φέρεται καὶ μὲ τὸ τίτλο «Περὶ Ἀστρολογίας καὶ Σύνοψις εἰσαγωγικοτέρα εἰς Γεωγραφίαν».

δ' Κορέσσιος Γεώργιος.

Περίφημος Χῖος λόγιος, ἱατρός, θεολόγος καὶ φιλόσοφος τοῦ β' μισοῦ τοῦ ιστ' αἰῶνος.

Έδιδαξε στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Πίζης στὴν Ἰταλία. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς καθηγεσίας του συγκρούσθηκε μὲ τὸν μέγα μαθηματικὸν καὶ ἀστρονόμον τῆς ἐποχῆς Γαλιλαῖο, ποὺ ἐδίδασκε στὸ ἴδιο Πανεπιστήμιο.

ε' Βησσαρίων Μακρῆς.

Ήγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τῶν Λιγκιαδῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Μιτσικέλι τῆς Ἡπείρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων. Συγκαταλέγεται στοὺς λογιώτερους κληρικοὺς τοῦ Ιζ' αἰῶνος διδάσκαλος καὶ συγγραφεὺς πολυγραφώτατος. Γεννήθηκε στὰ Γιάννενα τὸ 1635.

Στὰ ἀνέκδοτα ἔργα του σὲ χειρόγραφα ὑπάρχουν μαθηματικὰ καὶ ἀστρονομικὰ μελετήματα τοῦ ἀνδρός.

σ' Μεθόδιος Ἀνθρακίτης.

Πεπαιδευμένος κληρικός. Ἐγενήθη περὶ τὸ 1660 στὴ Καμινιὰ Ζαγορίου Ἡπείρου.

Ἐσπούδασε στὴ Βενετία ἐπὶ πολλὰ ἔτη μαθηματικὲς ἐπιστῆμες καὶ διεκρίθη ὡς δάσκαλος. Συνέβαλε στὴν ἐκπαίδευτικὴ μεταρρύθμισι, ὅπου γιὰ πρώτη φορὰ εἰσήγαγε στὴν Ἑλλάδα τὶς μαθηματικὲς ἐπιστῆμες.

Ἄπὸ τὰ ἐπιστημονικὰ ἐγχειρίδια του διασώθηκε πλῆρες τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Οδὸς Μαθηματική».

ζ' Μελέτιος, Μητροπολίτης Ἀθηνῶν.

Ἐγενήθη τὸ 1661 στὰ Ἰωάννινα. Υπῆρξε ἐκ τῶν σοφωτέρων καὶ λογιώτερων μορφῶν τῆς ἐποχῆς του. Διακρίθηκε ὡς ἄνδρας πολυμαθέστατος καὶ συγγραφεὺς πολυγραφώτατος.

Συνέγραψε μεταξὺ ἄλλων καὶ μαθηματικὰ συγράμματα, ὅπως τὸ «Γεωγραφία παλαιά τε καὶ νέα».

η' Χρύσανθος ὁ Νοταρᾶς.

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, διαπρεπῆς Ἱεράρχης καὶ ἀστρονόμος. Γεννήθηκε τὸ 1663. Υπῆρξε πολυγραφώτατος σὲ συγγράμματα γεωγραφικοῦ, ἴστορικοῦ, μαθηματικοῦ καὶ κυρίως ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου. Μεταξὺ αὐτῶν ἀναφέρουμε ἐνδεικτικὰ τὰ ἔξης: «Εἰσαγωγὴ εἰς Γεωγραφικὰ καὶ Σφαιρικά». «Ἴστορία καὶ περιγραφὴ τῆς Ἀγίας Γῆς καὶ Ἀγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ». «Πίναξ Γεωγραφικὸς τῆς τε πάλαι καὶ νέας ἀπάσης

ἐγνωσμένης Γῆς». «Ἐρμηνεία καὶ καταγραφὴ τοῦ τεταρτημορίου τῆς σφαιρᾶς».

θ' Γεώργιος Σουγδουρῆς.

Σοφὸς κληρικὸς καὶ δάσκαλος ποὺ ἔζησε καὶ ἐδρασε στὰ Γιάννενα κατὰ τὸ β' ἥμισυ τοῦ Ιζ' καὶ στὶς ἀρχὲς τοῦ ἑπομένου τῇ αἰῶνος.

Έδιδαξε στὰ Γιάννενα καὶ τὶς θετικὲς ἐπιστῆμες Φυσικὴ καὶ Μαθηματικά.

ι' Βασιλοπούλος Μπαλᾶνος.

Διαπρεπῆς κληρικός, δάσκαλος καὶ συγγραφεύς. Γεννήθηκε τὸ 1694. Ἐδρασε κυρίως στὰ Γιάννενα. Κατέχει ὅλως ἐξέχουσα θέσι στὴ χορεία τοῦ δασκάλων τοῦ Γένους κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας. Υπῆρξε δεινὸς μαθηματικὸς καὶ φιλόσοφος. Ως δάσκαλος ὁ Μπαλάνος διέπρεψε κυριώτατα στὴ διδασκαλία τῶν μαθηματικῶν.

Ο Ἰώσηπος Μοισιόδας ἐκφραζόμενος ἐπαινετικῶς περὶ αὐτοῦ λέγει, ὅτι ἀνεδείχθη «ἐν πολλοῖς ἄλλοις δοκιμώτερος καὶ ἐν τοῖς μαθηματικοῖς ἀριστεύων» καὶ ὅτι «διῆλθεν ἐν δυσὶ τόμοις ὅλοις περὶ τῶν στοιχείων τοῦ Εὐκλείδου, περὶ τῶν προβλημάτων τοῦ Ἀρχιμήδους, περὶ τῆς Τριγωνομετρίας, εἴτε τῆς ἐπιπέδου εἴτε τῆς σφαιρικῆς, περὶ τῶν τμήσεων τῶν κωνικῶν».

Συνέγραψε τὴν μελέτη «Ἡ ὁδὸς Μαθηματική» περιέχουσα τὶς κυριώτερες πραγματεῖες τῶν μαθηματικῶν, ἡτοι Στοιχεῖα τοῦ Εὐκλείδου, Σφαιρικὸν κατὰ Θεοδοσίου, Γεωμετρία θεωρητική, Τριγωνομετρία πρακτικὴ κ.λπ.

ια' Δωρόθεος ὁ Λέσβιος.

Κληρικὸς ἐκ Λέσβου. Ἐγενήθη περὶ τὸ 1700. Ἐπιφανῆς φιλόσοφος καὶ διευθυντής τῆς Πατριαρχικῆς Ακαδημίας Κωνσταντινουπόλεως.

Συνέγραψε τὸ «Περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς περιπτητικῆς φιλοσοφίας κατὰ Νεύτωνα καὶ τῶν μηχανικῶν φυσιολόγων».

ιβ' Εὐγένιος Βούλγαρις.

Ἀρχιεπίσκοπος Σλαβινίου καὶ Χερσῶνος. Διαπρεπῆς κληρικός καὶ δάσκαλος τοῦ Γένους. Γεννήθηκε στὴν Κέρκυρα τὸ 1716.

Ἀναγνωρίζεται ὅτι εἶναι ἀπὸ τοὺς δραστηριωτέρους καὶ πολυγραφωτέρους τῶν δασκάλων τοῦ Γένους. Προεῖχε ἀπὸ τοὺς συγχρόνους του λογίους καὶ κατέστη τὸ κέντρο τῆς διανοητικῆς καὶ πνευ-

ματικῆς κινήσεως τῶν Ἑλλήνων. Ἔγραψε τὰ ἐν συνεχείᾳ ἔργα: «Μαθηματικῶν στοιχείων αἱ πραγματεῖαι...» «Περὶ τοῦ συστήματος τοῦ παντός». Στὰ ἔργα του συγκαταλέγονται καὶ οἱ μεταφράσεις: «Φυσική» Ἰωάννου Φρειδερίκου Βουκέρερ. «Ἀριθμητικὴ καὶ Γεωμετρία» Βολφίου. «Ἐσαγωγὴ εἰς τὰ ἀριθμητικά». «Ἀριθμητικὰ στοιχεῖα». «Στοιχεῖα Γεωμετρίας».

ιγ' Ἰώσηπος Μοισιόδαξ.

Γεννήθηκε μεταξὺ τῶν ἑτῶν 1725-1730 στὸ χωριὸ Τσερανβόδα Διοβρουτσᾶς τῆς Βουλγαρίας. Χειροτονήθηκε Διάκονος καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Ἰώσηπος. Δάσκαλος καὶ συγγραφεύς.

Στὸ φυλλάδιο του «Σημειώσεις Φυσιολογικές» ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐρμηνεία –ἀπὸ ἐμπειρικὴ καὶ ὁρθολογικὴ σκοπιά– μετεωρολογικῶν φαινομένων, ὅπως ἐκείνων τῆς παρατεμένης ὀμίχλης καὶ τοῦ ἐπίμαχου γιὰ τὸν 18ο αἰῶνα ζητήματος τῶν παλιρροιῶν.

Ἄλλες ἀπόψεις του γιὰ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὴν φυσικὴ φιλοσοφία ἀναπτύσσει στὸ ἔργο του «Θεωρία τῆς Γεωγραφίας», ὅπου τάσσεται ὑπὲρ τῆς ἡλιοκεντρικῆς θεωρίας ἀναφέροντας ἐπιχειρήματα πρὸς στήριξί της.

Συνέγραψε καὶ μία «Ἀριθμητική». Συνέταξε τὰ «Στοιχεῖα Μαθηματικῶν καὶ Φυσικῆς». Μετέφρασε τμῆμα τῶν «Μαθηματικῶν Στοιχείων» τοῦ Tacquet (μέχρι καὶ τὴν Τριγωνομετρία) καὶ τῶν Μαθηματικῶν του Caille (Καῦλέ). Ἀνέκδοτο παραμένει τὸ σύγραμμά του «Ἐπιτομὴ Ἀστρονομίας κατὰ τοὺς Νεωτέρους».

ιδ' Νικηφόρος Θεοτόκης.

Ἀρχιεπίσκοπος Σλαβινίου καὶ Χερσόνος. Γεννήθηκε τὸ 1730 στὴν Κέρκυρα. Ἐλληνας κληρικὸς ἀπὸ τοὺς διαπορέστερους τῆς προεπαναστικῆς περιόδου μὲ ἀξιοζήλευτη δασκαλικὴ καὶ συγγραφικὴ δρᾶσι.

Συνοπτικῶς τὸ συγγραφικὸ ἔργο τοῦ Θεοτόκη ἔχει ὡς ἀκολούθως: «Στοιχεῖα Φυσικῆς ἐκ νεωτέρων συνεργανισθέντα». «Στοιχεῖα Μαθηματικὰ τόμοι τρεῖς». «Στοιχεία Γεωγραφίας».

Στὰ ἀνέκδοτα ἔργα τοῦ συμπεριλαμβάνονται: «Ἀριθμητική». «Περὶ ἡλεκτρικῆς δυνάμεως». «Περὶ μετεώρου φυσικῆς». «Γεωγραφία συντομοῖς». «Γεωμετρία».

ιε' Κοσμᾶς Μπαλάνος.

Διαπορέπτης κληρικὸς καὶ δάσκαλος. Γεννήθηκε στὰ Ἰωάννινα τὸ 1731.

Ἐξεδόθη τὸ σύγραμμά του «Ἐκθεσις συνοπτικὴ Ἀριθμητικῆς, Ἀλγεβρᾶς καὶ Χρονολογίας».

ιοτ' Ἰωάννης Πέζαρος.

Ίερεύς, διδάσκαλος καὶ οἰκονόμος τῆς Μητροπόλεως Λαρίσης. Ἐγενήθη στὸν Τύρναβο μεσοῦντος τοῦ ιη' αἰῶνος.

Ο Φημισμένος στὴν ἐποχή του Λαρισαῖος ἱερεὺς καὶ δάσκαλος δίδασκε στοὺς μαθητές του ἀπασα τὴν διδακτέα ὕλη. Στὴν ἔκτη τάξι τὰ Μαθηματικὰ καὶ τὴν Φυσική.

ιζ' Δωρόθεος ὁ Πρώιος.

Ἐθνομάρτυς ποὺ συγκαταλέγεται στοὺς σπουδαιότερους λόγιους Ἱεράρχες τοῦ ιθ' αἰῶνος. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας καὶ Ἀδριανούπολεως. Γεννήθηκε στὰ μέσα τοῦ ιη' αἰῶνος.

Ἐδίδαξε στὴ Σχολὴ τῆς Χίου καὶ διηύθυνε τὴν νέα Σχολὴ τοῦ Γένους στὴν Κωνσταντινούπολι στὴν ὅποια ἐδίδαξε Φυσικά, Μαθηματικὰ καὶ Γεωμετρία.

ιη' Στέφανος Δούγκας.

Κληρικὸς ποὺ γεννήθηκε στὸ β' μισὸ τοῦ ιη' αἰῶνος. Μετέβη στὴν Γερμανία ὅπου ἐσπούδασε φιλοσοφία καὶ μαθηματικὰ στὴν Γοτίγη, Ἰένη καὶ Χάλη.

Συνέγραψε τὸ δίτομο ἔργο «Στοιχεῖα Ἀριθμητικῆς καὶ Ἀλγεβρᾶς» Ἀνέκδοτα παραμένουν τὰ ἔργα του «Φυσική» καὶ «Αἰσθητική»

ιθ' Δανιὴλ Φιλιππίδης.

Λόγιος ἱερομόναχος καὶ συγγραφεὺς ποὺ θεωρεῖται μεταξὺ τῶν προδρόμων τῆς νεοελληνικῆς ἀναγεννήσεως. Γεννήθηκε τὸ 1758 στὶς Μηλιές τοῦ Πηλίου.

Ἐγράψε τὶς μελέτες: «Γεωγραφία νεωτερική». «Ἐπιτομὴ Ἀστρονομίας».

Μεταφράσεις τοῦ ἔργου τοῦ Ἱερωνύμου Χαλάνδ Αστρονομία. Μετέφρασε τοῦ ἔργο τοῦ Γασπάροεως.

ικ' Γρηγόριος Κωνσταντᾶς

Ἐπιφανής λόγιος κληρικός. Γεννήθηκε στὶς Μηλιές τοῦ Πηλίου τὸ 1758. Ἐφοίτησε στὴν Ἀθωνιά-

δα, στή Σχολή τῆς Χίου, στήν Μεγάλη του Γένους Σχολή στήν Αύθεντική Σχολή του Βουκουρεστίου, ὅπου διδάχθηκε καὶ τὰ νεωτερικὰ μαθήματα ἥτοι Γεωγραφία τοῦ Θεοδότου καὶ τὸ ἐπίτομο μαθηματικὸ τοῦ Σεγνέρου.

Στήν Βιέννη δίδαξε μαζὶ μὲ τὸν ἔξαδελφό του Δανιὴλ Φιλιππίδη τὸν πρῶτο τόμο τῆς Γεωγραφίας στήν καθομιλουμένη γλῶσσα. Υπῆρξε ἀναμφιβόλως μία ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες πνευματικὲς καὶ ἡθικὲς φυσιογνωμίες τῆς νεώτερης ἴστορίας μας μὲ δρᾶσι πολυμερῆ, εὐρεῖα καὶ ἀποδοτικὴ στὸ στάδιο τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων καὶ τῆς παιδείας, στοὺς δόπιους πρωταγωνίστησε μὲ ἀξιοθαύμαστη ἐπιμονὴ καὶ ἐνεργητικότητα καὶ μὲ βαθεὶὰ πάντοτε ἐπίγνωσι τῆς ἀποστολῆς καὶ τοῦ χρέους του.

Απὸ κοινοῦ μὲ τὸν Ἀνθιμο Γαζῆ καὶ τὸν Δανιὴλ Φιλιππίδη, μὲ τοὺς δόπιους ἥταν συμπολῖτες καὶ στενότατοι συγγενεῖς (ἥσαν πρωτοξάδελφοι) ἀνῆλθαν στὶς ὑψηλότερες κορυφὲς τῆς διανοήσεως καὶ τῶν πνευματικῶν κατακτήσεων καὶ ἀπέβησαν διεθνεῖς σχεδὸν πνευματικὲς προσωπικότητες καὶ ταυτοχρόνως φλογεροὶ καὶ δημιουργικοὶ δάσκαλοι.

κα' Ἀνθιμος Γαζῆς.

Κληρικός, δάσκαλος τοῦ Γένους ἀπὸ τοὺς μεγαλονύμους, ποὺ ἔδρασαν προεπαναστικῶς καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἀγῶνος. Γεννήθηκε στὶς Μηλιές τοῦ Πηλίου τὸ 1758.

Ο Γαζῆς διαπνεόταν ἀπὸ σφοδρὸ γιὰ τὴν παιδεία ἔρωτα καὶ πιστεύοντας, ὅτι ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξι τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων θὰ καταστοῦσε τὸ Γένος ἵνανὸν νὰ κατευθύνει τὴν μοῖρα του, ἐπιδιώκει μὲ τὴν ἔκδοσι βιβλίων τὴν πνευματικὴ ἀναγέννησι τῶν ὑποδούλων.

Ἐκδίδει τὸ 1800 τὸν «”Ατλαντα» περιέχοντα καθολικὸν γεωγραφικὸν πίνακες τῆς ὑδρογείου σφαιρίδας. Τὸ 1801 ἐκδίδει τὸν «Πίνακα γεωγραφικὸν τῆς Εύρωπης». Τὸ ἵδιο ἔτος ἐκδίδει τὴν Carte de la Grèce μὲ τὸ πρόσθετο τίτλο «Πίναξ γεωγραφικὸς τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰ παλαιὰ καὶ τὰ νέα ὄνόματα». Τὸ 1802 ἔξεδωκε τὸν «Πίνακα Γεωγραφικὸν τῆς Ἀσίας», τὴν «Σύνοψι τῶν κωνικῶν τομῶν Γονίδων τοῦ Γρανδῆ» καὶ τὴν «Χημικὴ Φυλοσοφία, τοῦ Φουρναρᾶ». Τὸ 1803 τὴν «Ἐπιτομὴ τῆς Ἀστρονομίας» τοῦ Λαλάνδ καὶ «Ἀναλυτικὴ πραγματεία τῶν κωνικῶν τομῶν» τοῦ Καΐλλε.

Τὸ 1804 πλουτίζει μὲ σημειώσεις καὶ σχέδια τῆν «Γεωγραφίαν» τοῦ Νικηφόρου Θεοτόκη. Ἐπανεκδίδει τὸ 1807 τὴν «Γεωγραφίαν τοῦ Ἀθηνῶν Μελετίου».

κβ' Βενιαμὶν ὁ Λέσβιος.

Ιερομόναχος ἀπὸ τὸν ἐπιφανέστερους λογίους καὶ δασκάλους. Γεννήθηκε στὸ Πλωμάρι τῆς Λέσβου τὸ 1762.

Στὰ ἐκδοθέντα ἔργα του περιλαμβάνονται: α) «Στοιχεῖα Ἀριθμητικῆς» (Α' μέρος) β) «Γεωμετρία Εὐκλείδου, στοιχεῖα εἰς δύο τόμους». Ἔγραψε Φυσικὴ καὶ Ἀλγεβρα.

Στὴν δεύτερη ἐνότητα ἐνέταξα τὸν κληρικὸν ποὺ δίδαξαν ἡ διηγήθυναν τὶς διάφορες ὄνομαστὲς Σχολὲς τῶν δύο ἑκατονταετηρίδων (στ' καὶ ιεζ') ὅπου ἐδιδάσκοντο τὰ «νεωτερικὰ μαθήματα»,

- α. Κύριλλος Λούκαρις, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1572)
- β. Σωφρόνιος Καλλονᾶς
- γ. Βικέντιος Δαμαδὸς (1676)
- δ. Κριτίας, ὀφφικίαλος διδάσκαλος τῆς Μεγάλης Σχολῆς τοῦ Γένους καὶ Μέγας Ἐκκλησιάρχης (1690)
- ε. Ιάκωβος ὁ Κύπριος, διάκονος καὶ λόγιος (τέλη τοῦ ιεζ' αἰῶνος)
- στ. Ιερόθεος Δενδρινός (1697)
- ζ. Σαμουὴλ ὁ Χαντζερῆς, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1700)
- η. Ιάκωβος ὁ Ἀναστασίου (ιη' αἰών), ἐκ τῶν ἐπιφανῶν διδασκάλων καὶ ἱεροκηρύκων
- θ. Νικόλαος Τζερτζούλης (1703)
- ι. Γεράσιμος ὁ Χαλεπίου (1712)
- ια. Νεόφυτος ὁ Καυσοκαλυβίτης (1713)
- ιβ. Μακάριος Καλογερᾶς (1713)
- ιγ. Καισάριος (Κωνσταντῖνος) Δαπόντες (1714),
- ιδ. Δημήτριος Καταρτζῆς ἡ Φωτιάδης
- ιε. Μέγας Λογοθέτης, σεβάσμιος πατριάρχης τῶν λογίων (1720-1725)
- ιστ. Ἀθανάσιος ὁ Πάριος (1722), ὁ «ἐν πᾶσιν πρωτεύων»
- ιζ. Κυπριανός, Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας (1723) ἐκ Κύπρου
- ιη. Μακάριος ὁ Νοταρᾶς (1731), Μητροπολίτης Κορίνθου

- ιθ. Δανιήλ Κεραμεύς (α' μισό τοῦ ιη' αιώνος),
 κ. Ἀντώνιος Μαρτελάος (1754)
- κα. Νεόφυτος Δούκας, πολυγραφώτατος λόγιος (1760)
- κβ. Ἐπιφάνιος ἡ Στέφανος Δημητριάδης, λόγιος (1760)
- κγ. Γεράσιμος δ Γ', Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ Κύπρος (1765)
- κδ. Ἰγνάτιος, Μητροπολίτης Ούγγαροβλαχίας (Βουκουρεστίου) (1766)
- κε. Νεόφυτος Βάμβας (1770)
- κστ. Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος, ὁ ἐξ Οἰκονόμων (1780)
- κζ. Θεόφιλος Καΐρης (1784)
- κη. Κοσμᾶς Φλαμιάτος (1786)
- κθ. Κωνσταντῖνος Τυπάλδος (1795), Μητροπολίτης Σταυρούπολεως
- λ. Διονύσιος Ἐπιφανιάδης (1802)
- λα. Ἰγνάτιος Λαμπρόπουλος (1814)
- λβ. Θεόκλητος Φαρμακίδης (1784)
- λγ. Ζωσιμᾶς Ἐσφιγμενίτης (1835).

Στήν τρίτη ἐνότητα ἐνέταξα τοὺς φημισμένους λογίους αὐτῆς τῆς ἐποχῆς ποὺ εἴτε κατήγοντο ἀπὸ ἱερατικοὺς προγόνους εἴτε εἶχαν διδασκάλους τους τοὺς λογάδες τοῦ Γένους μας εἴτε δίδαξαν στοὺς φημισμένες Σχολὲς τοῦ Γένους ποὺ λειτουργοῦσαν μὲ εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐδιδάσκοντο οἱ νέες γνώσεις:

- α. Γεώργιος Κορέσσιος
- β. Γεράσιμος ὁ Βυζάντιος (ιη' αιών)
- γ. Ἰωάννης Δημητριάδης ἡ Σκλαβόπουλος (ιη' αιών)
- δ. Ἰωάννης Καρυοφύλλης (ιξ' αιών)
- ε. Βασίλειος Κουταληνός (β' μισὸς ιη' αιώνος)
- ζ. Σέργιος Μακραῖος (1734-1740)
- η. Ἀλέξανδρος Μαυροκαρδάτος (1641-1711)
- θ. Νικόλαος Μαυροκορδάτος (1670-1730)
- ι. Ἀλέξανδρος ὁ ἐκ Τυρνάβου ἡ Τύρναβος (1711-1761)
- ια. Παναγιώτης Κοδοκᾶς (1750-55)
- ιβ. Ἀθανάσιος Ψαλίδας (1767)
- ιγ. Κωνσταντῖνος Κούμας (1777)
- ιδ. Γεώργιος Γεννάδιος (1786)
- ιε. Ἰάκωβος ὁ Ἀργεῖος (...)
- ιστ. Σπυρίδων Ἀσάνης (...)
- Δὲν ἀγνοοῦμε, ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ λογάδες ποὺ

ἀναφέρθησαν ἀνήκαν σὲ διαφορετικὲς σχολὲς σκέψεως, ὅτι μερικοὶ λόγιοι συνεκρούσθηκαν μετὰ μεγάλης σφοδρότητος μὲ τὸν ὅμοιόμους τους γιὰ τὶς ἰδέες τους, ὅτι καὶ ἄλλων οἱ ἰδέες ἀποδοκιμάσθηκαν.

Τὸ κοινὸ χαρακτηριστικὸ ὅλων εἶναι, ὅτι προώθησαν τὶς νέες ἐπιστῆμες καὶ τὶς ἐνέταξαν στὸ ἔκπαιδευτικὸ σύστημα τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων ποὺ δὲν ἦταν ἐνιαῖο καὶ μὲ ἀναλυτικὰ προγράμματα, ποὺ ἦταν ἀναγκαῖο ὅμως νὰ περιλαμβάνει καὶ τὶς νέες γνώσεις.

Εὐχαριστοῦμε τὴν Ιερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας ποὺ ἀποδέχθηκε τὴν εἰσήγησι τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Εὑρωπαϊκῶν Θεμάτων καὶ ἐνέκρινε τὴν σύγκλησι τῆς παρούσης Ἡμερίδος.

Εὐχαριστοῦμε ἴδιαιτέρως τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν κ. Ιερώνυμο γιὰ τὴν παρούσια του στὴν Ἡμερίδα καὶ τοὺς λοιποὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς ποὺ εὐλογοῦν μὲ τὴν παρούσια τους τὶς ἐργασίες της.

Εὐχαριστοῦμε τὰ μέλη τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Εὑρωπαϊκῶν Θεμάτων διὰ τὴν συμβολὴν τους εἰς τὴν προετοιμασίαν τῆς παρούσης Ἡμερίδος.

Εὐχαριστοῦμε τοὺς Ἐντιμολογιωτάτους Διευθυντὲς τῶν Γραφείων τοῦ Εὑρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου καὶ τῆς Εὑρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ προθύμως συνεργάζονται σὲ Προγράμματα κοινοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ σκοποῦ μὲ τὴν Ἐπιτροπή μας καὶ κατ' ἐπέκτασι μὲ τὴν Ιερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Εὐχαριστοῦμε τοὺς Ἐντιμωτάτους Προέδρους τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πλανηταρίου Εὐγενίδειου Ἰδρύματος τοὺς συνδιοργανωτὲς τῆς Ἡμερίδος αὐτῆς.

Εὐχαριστοῦμε ἴδιαιτέρως τοὺς εἰσηγητὲς τῆς Ἡμερίδος, ποὺ ἀνέλαβαν, παρὰ τὸν φόρτο τῶν ἐργασιῶν τους, νὰ παρουσιάσουν τὶς εἰσηγήσεις τους.

Εὐχαριστοῦμε καὶ ὅλους τοὺς παρόντες ποὺ προσῆλθαν στὶς ἐργασίες τῆς Ἡμερίδος.

«Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὃν αἰτούμεθα ἡ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰώνος τῶν αἰώνων ἀμήν» (Πρὸς Ἐφεσίους γ' 20-21).

«Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ»

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου

(Πεντέλη, 5.11.2009)

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

A. Ό ούρανός μὲ γυμνὸν ὀφθαλμὸν

Γιὰ κάποιον μυστήριο λόγῳ τὸ σύμπαν καὶ ἡ θέα του περικλείονταν μία μοναδικὴ μαγεία, μία ἴδιαίτερη γοητεία. Ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἀκόμη τραβοῦσε τὴν προσοχὴ καὶ τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ καὶ στὶς μέρες μας σύλλογοι ἐρασιτεχνῶν, ἐκλαϊκευμένες ἐκδόσεις, ποικίλες ἐκδηλώσεις ἔχονται νὰ ἐπιβεβαιώσουν τὴ βαθιὰ σχέση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὰ ἄστρα, τὸ σύμπαν καὶ τὸν ούρανόν.

Καὶ μόνον ἡ ἀπλὴ θέα τοῦ ἔναστρου οὐρανοῦ μία ἀσέληνη νύχτα, χωρὶς περισσότερη γνώση, μαγεύει καὶ ὑποβάλλει. Στὰ ποιητικὰ καὶ πνευματικὰ κείμενα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης χρησιμοποιοῦνται ἐκφράσεις πολὺ δυνατές, προκειμένου νὰ περιγράψουν τὴν ὅμορφιά, τὴ σοφία καὶ τὸ μεγαλεῖο του: «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα»¹ καὶ «ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα ἥνεσάν με φωνῇ μεγάλῃ πάντες ἄγγελοί μου»². Τέτοιες ἐκφράσεις, ποὺ βέβαια δὲν προήλθαν ἀπὸ ἐπιστημονικὴ γνώση, δὲν χρησιμοποιοῦνται γιὰ κανένα ἄλλο στοιχεῖο τῆς κτίσεως.

Σίγουρα ἡ ἀνοικτὴ θέα ἀπὸ τὴν κορυφὴ ἐνὸς βουνοῦ σὲ μία μέρα μὲ μεγάλη ὁρατότητα, ἡ πολυχρωμία τῶν λουλουδιῶν, ἡ μελωδία τῶν ἀηδονιῶν, οἱ ἐπιβλητικοὶ γεωλογικοὶ σχηματισμοί, ἀποτελοῦν φυσικὰ ἐρεθίσματα τῶν αἰσθήσεων ποὺ ἔκκουραζουν, ἐντυπωσιάζουν, ἀναδεικνύουν ἄγνωστες πτυχὲς τῆς ψυχῆς μὲ μοναδικὸ τρόπο, διεγεί-

ρουν τὸν νοῦ, ἐνεργοποιοῦν πολὺ εὐγενικὰ κομμάτια τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου.

Αὐτὸ δῆμος ποὺ προκαλεῖ ἡ θέα καὶ ἡ σκέψη τοῦ οὐρανοῦ, τῶν ἄστρων, τοῦ γαλαξία, τοῦ σύμπαντος, εἶναι κάτι ἄλλο καὶ κάτι πολὺ μεγάλο καὶ ἰδιάζον γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἐμπειρία. Εἶναι κάτι τὸ μοναδικό.

Αὐτὸ ποὺ κυριολεκτικὰ θέλγει στὴν παρατήρηση διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ εἶναι ὅτι ἐνῷ ἡ εἰκόνα τοῦ οὐρανοῦ εἶναι δίχρωμη, μαυρόασπρη, μελαγχολική, ἐντυπωσιάζει τὸ πλῆθος τῶν ἄστρων, οἱ ποικιλία τους, ἡ ἀσυμμετρία τῆς κατανομῆς τους, ἡ αἰσθηση τοῦ ἄγνωστου κόσμου τους, οἱ παρατηρούμενες μεταβολὲς στὶς θέσεις τους, τὸ τρεμούλιασμα τῆς λάμψης τους, ἡ ἐπιβλητικότητα τοῦ γαλαξία, ἡ θλίψη τοῦ φεγγαριοῦ ποὺ σταδιακὰ μικραίνει, ἡ ἐπίδια τῆς σελήνης ποὺ προοδευτικὰ μεγαλώνει, τὸ ἔαφνιασμα τῶν διαττόντων ἀστέρων, ὁ συνδυασμὸς τῆς ήσυχίας μὲ τὸ ἄγνωστο, ἀφοῦ οἱ παρατηρήσεις γιὰ νὰ εἶναι καθαρές γίνονται σὲ ἐρημικὰ σημεῖα, ἡ ἀδυναμία τῆς ἀμεσης γνώσης, ἐλέγχου καὶ ψηλάφησης. Ή φαντασία καλπάζει, τὸ συναίσθημα πάλλεται, ἡ σκέψη προκαλεῖται, ἡ αἰσθηση τῆς μικρότητας ἐπιβάλλεται.

Πράγματι ἡ ἐμπειρία τοῦ οὐράνιου στερεώματος εἶναι μοναδική.

B. Η ἀποκάλυψη τῆς τεχνολογικῆς ὁρασῆς

Μὲ τὸ πέρασμα τῶν χρόνων ἡ παρατήρηση τοῦ οὐρανοῦ ἔξελιχθηκε, ὁ ἀνθρωπος τὸν πλησίασε. Ἐντυπωσιακὲς κατασκευὲς ἐπινοήθηκαν γιὰ νὰ διερευνηθεῖ τὸ ἄγνωστο μεγαλεῖο τοῦ κόσμου. Τηλεσκόπια διοπτρικά, κατοπτρικά, οραδιοτηλεσκόπια τεράστια σὲ μέγεθος μᾶς πρόσφεραν τὴ δυνατότητα νὰ ἐκτείνουμε τὶς αἰσθήσεις μας, νὰ προ-

σεγγίσουμε λεπτομέρειες, νὰ βαθύνουμε στὸν χῶρο καὶ νὰ ἐπιστρέψουμε μαζὶ μὲ τὴ σκέψη καὶ τὰ μάτια μας στὸ ἀπότερο χρονικὸ παρελθόν. Πρόσφατα ἡ ἔξελιξη τῆς διαστημακῆς τεχνολογίας ἐπινόησε κατασκευές ποὺ καταφέρουν νὰ ψηλαφοῦν τὴν παρουσία ἀστρικῶν σωμάτων καὶ ὑλῆς σὲ ἄλλως ἀπρόσιτες περιοχὲς τοῦ ἡλεκτρομαγνητικοῦ φάσματος, ὅπως τὰ μικροκύματα, τὸ ὑπέρυθρο, τὸ ὑπεριώδες, οἱ ἀκτῖνες Χ καὶ οἱ ἀκτῖνες γ. Ἐκεῖ ποὺ δὲν φαινόταν τίποτα ἀρχισαν νὰ δηλώνουν τὴν παρουσία τους ἀθέατες ὡς τῷρα πηγὲς φωτὸς καὶ ἄγνωστες κοσμικὲς ὄντότητες μὲ λιγότερο ἡ περισσότερο παράξενες ἰδιότητες.

Ἡ παρατήρηση μέσω ἐνὸς τηλεσκοπίου ἀναδεικνύει τὶς αἰσθήσεις μὲ μοναδικὸ τρόπο καὶ ὁδηγεῖ τὸν παρατηρητὴ σὲ αἰσθήματα καὶ σκέψεις ἄλλως ἀσύλληπτα. Βάζοντας τὸ μάτι σου στὸν προσοφθάλμιο φακὸ ἐνὸς τηλεσκοπίου ἀποκτᾶς τὴν αἴσθηση τοῦ βάθους μέσα στὸ σύμπαν, τὰ ἀστέρια δὲν εἶναι κολλημένα σὲ μία σφαιρικὴ ἐπιφάνεια ἀλλὰ κολυμποῦν ἐλεύθερα σὲ ἔναν ἀχανῆ ὥκεανὸ χώρου, οἱ ἀποστάσεις γίνονται ἀντιληπτές, ἐμφανίζονται χρώματα, σχηματισμοί, νεφελώματα, ἀλλοιώσεις, τὰ φωτεινὰ σημεῖα ἀποκτοῦν διαστάσεις, μεγενθύνονται, καταλαμβάνουν ἐπιφάνεια, ἀναλύονται.

Γ. Ἡ ἀξία τῶν αἰσθήσεων, Περιστατικὸ στὸ Haystack

Κατὰ τὴ διάρκεια τῶν σπουδῶν μου στὴν Ἀμερικὴ, ἔνας νεαρὸς καθηγητής μου, μὲ εἰδίκευση στὴν Ραδιοαστρονομία, ἀρκετὰ ἐκφραστικὸς καὶ συναισθηματικὸς σὰν χαρακτήρας, ξετρελαμένος μὲ τὶς ἀνακαλύψεις του, ἔχοντας σπάνιο χάρισμα νὰ μεταγγίζει τὴ γνώση καὶ τὴν ἀγάπη του, προσπαθοῦσε νὰ μὲ πείσει νὰ ἐργαστῶ μαζί του. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν, ὑποστήριξε σὲ μένα, ποὺ ἥμουν θεωρητικός, ὅτι ἡ παρατήρηση καὶ τὸ πείραμα εἶναι ἀνώτερα ἀπὸ τὴ θεωρία. Εἶναι πιὸ ἀπτά, ψηλαφητά, ἀποδεικτικά, πειστικά, δημιουργοῦν αἴσθηση ἐγγύτητας πρὸς τὴν ἀλήθεια ἴσχυρότερη. Αὐτὴ ἡ βεβαιότητα ποὺ τὰ συνοδεύει, κατὰ τὴν ἀποψή του, τοὺς δίνει στοιχεῖα ὑπεροχῆς ἀπέναντι στὴ θεωρία. Αὐτὴ τοῦ φαινόταν ὅτι εἶναι ἀσαφής, ἐκτεθειμένη σὲ ἀμφισβήτηση, κάπως ἀόριστη, ἀφηρημένη, μεταβαλλόμενη.

“Οσοι ζήσαμε σὲ ἐρευνητικοὺς χώρους, γνωρίζουμε πόσο συνήθης εἶναι μία τέτοια διαμάχη ἀνάμεσα στοὺς ἐπιστήμονες ποὺ βρῆκαν ὁ καθένας τὴν ἴκανοποίησή του, ἵσως καὶ κάποια ὀλοκλήρωσή του, σὲ διαφορετικὸ χῶρο. Ἡ μέθη τοῦ διαλόγου μὲ τὴν ἐπιστημονικὴ γνώση, ἀνακάλυψη, κατάκτηση δημιουργεῖ σχέση καὶ βιώματα ἐρωτικοῦ ἴδιωματος. Προξενεῖ ζάλη, τάση ἀπολυτοποίησης καὶ ὑπερβολῶν. Στὴν ἐρευνα δίνεσαι ὀλόκληρος καὶ ἀπολαμβάνεις τὸ πλῆρες. Σὲ τυφλώνει λίγο καὶ ὁ ...φωτισμός σου.

Ἐγώ, ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, λίγο ψυχρά, σαφῶς μαγεμένος ἀπὸ τὴν θεωρητικὴ κλίση καὶ ὡς τότε ἐμπειρίᾳ μου, μεθυσμένος ἀπὸ τὸ δικό μου θεωρητικὸ δραμα, ἀσυγκίνητος ἀπὸ τὸ δικό του πάθος, μονολεκτικὰ σχεδὸν τοῦ ἀπαντοῦσα ὅτι ἡ θεωρία διαφέρει ἀπὸ τὴν παρατήρηση ὅσο ἡ σκέψη ἀπὸ τὴν αἴσθηση. Αὐτὸ τοῦ ἔλεγα. Καὶ τὸ πίστευα. Κι ἐκεῖνος δυσκολεύόταν, ὅχι τόσο ποὺ δὲν μὲ ἔπειθε, ὅσο ποὺ δὲν μποροῦσα νὰ ἀγαπήσω ὅπως ὁ ἴδιος τὴν ἀγάπη του. Ἡ δύορφια δύμως τῆς λεπτότητάς της, ἡ ἀνωτερότητα τῆς κατανόησης ἀπὸ τὴν διαπίστωση, ἡ προϋπόθεση τῆς εὐφυΐας ὡς εἰδικῆς ἴκανότητας ποὺ σπανίζει, καὶ ὅχι τῆς ὀξυωπίας ἢ τῆς προσοχῆς ποὺ εἶναι πιὸ βιολογικὲς ἐπιδεξιότητες, δίνει στὴ θεωρία ἔνα σαφὲς προβάδισμα καὶ μία ἀδιαμφισβήτητη ποιοτικὴ ὑπεροχή.

Μοῦ πρότεινε νὰ περάσουμε ἔνα βράδυ στὸν Ἀστρονομικὸ σταθμὸ τοῦ Harvard καὶ τοῦ MIT, στὸ Haystack, μία προστατευόμενη περιοχὴ μία περίπου ὥρα βροειδυτικὰ τῆς Βοστώνης. Συνήνεσα καὶ προγραμματίσαμε μὲ πολὺ ἐνθουσιασμὸ νὰ πάμε μία ἀνέφελη καὶ πεντακάθαρη νύχτα τοῦ Νοεμβρίου, ἀφοῦ προηγουμένως κινητοποιήσαμε τοὺς ...πειραματικοὺς μετεωρολόγους. Αὐτοὶ ἦταν προφανῶς πιὸ ἀναγκαῖοι ἀπὸ τοὺς θεωρητικοὺς ἀστρονόμους... Ὁ Θεός προνόησε, ἔγινε καὶ τὸ θαῦμα, καὶ ἐπιτυχῶς προβλέψανε τὴν κατάλληλη νύχτα.

Τὴν περίμενα πολὺ αὐτὴ τὴν ὥρα. Καθὼς πηγαίναμε, διέκρινα μέσα μου ἐνθουσιασμό, ἀνυπομονησία, καλπασμὸ τῆς φαντασίας, προσμονὴ δυνατῆς ἐμπειρίας, ὑποψία μοναδικῆς γνωριμίας, στοιχεῖα κάπως ἰδιαίτερα. Δὲν εἶπα δύμως τίποτα.

Φτάσαμε στὸν προορισμό μας. Τρία ὀπτικὰ τηλεσκόπια, τὸ ἔνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα διοπτρικὰ

–δὲν θυμάμαι καλὰ τὸ μέγεθός του–, καὶ τέσσερα ραδιοτήλεσκόπια, τὸ μεγαλύτερο διαμέτρου 37 μέτρων. Ἡ περιήγηση θὰ ξεκινοῦσε ἀπὸ δύπτικὴ παρατήρηση. Ἡταν Νοέμβριος. Ζήτησα νὰ ἐστιάσουμε τὸ τηλεσκόπιο στὸ νεφέλωμα τοῦ Ὁρίωνα. Ἡθελα πολὺ νὰ δῶ τὰ χρώματα, νὰ συγκρίνω μὲ τὶς ἐντυπωσιακὲς φωτογραφίες ποὺ κυκλοφοροῦν, νὰ ἀφήσω τὸ μάτι μου νὰ προσαρμοστεῖ, τὴν φαντασία μου νὰ προχωρήσει, νὰ παρατηρήσει τὶς σημειακὲς πηγὲς νὰ καταλαμβάνουν ἔκταση, νὰ δεῖ πιὸ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ φαίνονται. Ἐν πάσῃ περιπτώσει διψοῦσα γιὰ μεταμόρφωση τῆς φαντασίας μου σὲ πρωτόγνωρη ἐμπειρία.

Ἀνέβηκα σὲ ἔναν μικρὸ ἀναβατῆρα, μία ποὺ ὁ προσοφθάλμιος φακὸς ἥταν σὲ ὑψος 3 περίπου μέτρων. Καθὼς ἀνέβαινα συνειδητοίησα ὅτι ἡ καρδιά μου χτυποῦσε ἐντονα. Βιαζόμουν νὰ δῶ. Ὄλα ἥταν ἔτοιμα. Ὁ θόλος ἀνοιχτός, τὸ τηλεσκόπιο ἐστιασμένο, τὸ μυστήριο τοῦ οὐρανοῦ πολὺ πιὸ κοντά μου, κι ἐγὼ μπροστὰ στὴν εὐκαιρία ποὺ λογικὰ εἶχα ἀδικήσει μέσα καὶ ἔξω μου.

Ἡρθε ἡ ὥρα. Βάζω τὸ μάτι μου στὸν φακό. Θόλωσε... Εἶχα δακρύσει. Εἶχα συγκινηθεῖ... Τὸ σκούπισα καὶ ξαναδοκίμασα. Ὅπως μου εἴπαν ἀργότερα ἔμεινα 25 λεπτὰ καρφωμένος καὶ ἄφωνος. Δὲν ἥθελα νὰ ξεκολλήσω. Ἐβλεπα τὸ ἴδιο πράγμα ποὺ ὅμως, καθὼς συνήθιζε τὸ μάτι μου, αὐτὸ ἄλλαξε. Μοῦ γινόταν δλο καὶ πιὸ δικό μου. Σὰν νὰ πλησίαξα. Σιγά-σιγά ἀρχισα νὰ διακρίνω ἀμυδρὰ κάποια χρώματα. Ἡ ὄφθαλμικὴ ἐντύπωση εἶναι πολὺ πιὸ δυνατὴ καὶ ἀπὸ τὴν καλύτερη φωτογραφικὴ ἀποτύπωση. Εἶναι ζωντανή, πραγματικὴ αἰσθηση. Ἀντίθετα, ἡ φωτογραφία εἶναι εἰκόνα, ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχει μεγαλύτερη ἀκρίβεια, μειονεκτεῖ ὅμως σὲ ἀμεσότητα καὶ ζωντάνια. Τὸ μάτι ἀντιλαμβάνεται τὸν χῶρο· καθὼς παρατηρεῖς βιώνεις καὶ τὴν ορὴ τοῦ χρόνου. Αἰσθάνεσαι τὴν κίνηση, κάνεις σύγκριση· ἐκεῖ ποὺ δὲν βλέπεις τίποτε διαπιστώνεις ὅτι ὑπάρχει κάτι, ἐκεῖ ποὺ ἀντικρίζεις ἔνα φωτεινὸ σημεῖο, διαπιστώνεις ὅτι καταλαμβάνει ἔκταση, ἐκεῖ ποὺ βλέπεις μία μεμονωμένη φωτεινὴ πηγή, διαπιστώνεις ὅτι αὐτὴ ὑπάρχει μέσα σὲ ἔνα ποικιλότατο περιβάλλον. Ἀντίθετα, ἡ φωτογραφία τὰ κάνει δλα ἐπίπεδα καὶ στιγμαῖα, ἀβαθῆ καὶ στατικά, χωρὶς ἀμεση σύγκριση, δχι τόσο ἀληθινά. Ἡ φωτογραφία δίνει πληροφορίες

καὶ ἐντύπωση. Εἶναι πολύτιμη. Ἡ ζωντανὴ ὅμως παρατήρηση σὲ χορταίνει μὲ αἰσθηση. Στὴ μία περίπτωση παρατηρεῖς κάτι ἀπ’ ἔξω, στὴ δεύτερη σκέπτεσαι τὸ σύμπαν ἀπὸ μέσα. Εἶσαι μέρος του. Εἶναι περιβάλλον σου. Τὸ ζεῖς.

Παρατηρήσαμε γιὰ μία ὥρα περίπου καὶ τὸν Κρόνο, συνεχίσαμε μὲ τὸν Ἀρη, ἄλλα νεφελώματα, γαλαξίες κ.λπ. Γύρω στὶς 2 τὸ βράδυ πήγαμε στὸ μεγάλο ραδιοτήλεσκόπιο. Ἐνα πιάτο διαμέτρου ἵσης μὲ τὸ ὑψος μίας 14ωροφης πολυκατοικίας. Εἶχαν ἐστιάσει σὲ ἔνα quasar ποὺ βρισκόταν σὲ ἀπόσταση 5,5 δισεκατομμυρίων ἐτῶν φωτός. Παίρναμε δηλαδὴ φῶς ποὺ ἡ ἐκπομπή του εἶχε ξεκινήσει 1 δισεκατομμύριο χρόνια πρὸν νὰ δημιουργηθεῖ τὸ ἡλιακό μας σύστημα. Ἡ πηγὴ ποὺ ἀνίχνευαμε μᾶς ἔδειχνε τὴν τόσο παλιὰ ταυτότητά της. Ἐδῶ δὲν ἔβλεπε τὸ μάτι, ἄλλα ἀνίχνευε μία βελόνα καὶ θόλωνε ἡ σκέψη. Ἡξερα ἀπὸ τὰ μαθήματα ὅτι ὑπάρχουν τέτοιες πηγές, τὸ γυμνὸ ὅμως μάτι δὲν τὶς βλέπει. Γι’ αὐτὸ καὶ δὲν μπορεῖ κανεὶς εὔκολα νὰ φιλοσοφήσει. Τὰ διαβάζεις στὸ βιβλίο καὶ ἀδυνατεῖς νὰ τὰ ἐγγράψεις στὸ στερέωμα τῶν ἐντυπώσεών σου. Γιατί τὰ βλέπεις δχι ὅπως εἶναι, ἀλλὰ ὅπως φαίνονται.

Τώρα ὅμως ποὺ ἐγὼ τὰ εἶδα; Πόσο μικρὸς εἶναι τελικὰ ὁ ἄνθρωπος! Μικρὸς στὴ διάρκεια, μικρὸς στὶς διαστάσεις, μικρὸς στὴν ὁποιαδήποτε σύγκριση. Καὶ πόσο μεγάλος! Ικανὸς μὲ ἰδιοφυεῖς κατασκευές καὶ συλλήψεις νὰ διακρίνει τὴν μικρότητά του καὶ τὴν παλαιότητα τοῦ κόσμου του.

Ἄπὸ τότε πέρασαν σχεδὸν 30 χρόνια. Οἱ σύγχρονες τηλεσκοπικὲς συσκευὲς εἶναι ἀπειρῶν διεισδυτικότερες. Μᾶς πλησίαζουν στὰ πιὸ ἀπόμακρα σημεῖα τοῦ χώρου, στὴν πιὸ ἀρχὴ τοῦ χρόνου, στὴν κορυφὴ τῆς κοσμολογικῆς ἀλήθειας, στὸ δριο ὑπαρξῆς καὶ ἀνυπαρξίας: δίνουν φυσικὴ αἰσθηση στὰ πιὸ προκλητικὰ ἐρωτήματα καὶ μυστικὰ τῆς σκέψης, σὲ ὑποχρεώνουν νὰ ταλαντώνεσαι ἀνάμεσα στὸ ἀπόλυτο μηδὲν καὶ τὸ ἄπειρο, τὴν κατανόηση καὶ τὴν ἀμφισβήτηση. Ὁταν κάτι εἶναι ἀσύλληπτο, δυσκολεύεσαι νὰ τὸ πιστέψεις. Καὶ δικαιολογημένα. Διερωτᾶσαι μήπως κάπου ἔχει παρεισφρύσει κάποιο λάθος. Εἶναι δυνατὸν αὐτὸ ποὺ ὑπάρχει καὶ τὸ βλέπεις νὰ μὴν τὸ κατανοεῖς;

΄Η νύχτα ἐκείνη θὰ μοῦ μείνει ὀξέχαστη. Μόλις τελειώσαμε, καθίσαμε γιὰ συζήτηση. Αὐτοὶ ἦταν ὅλοι τους συνηθισμένοι. Μία ὁμάδα νέων ἐπιστημόνων. Ἄνθρωπων τῆς ...νύχτας. Τῆς ὑπέροχης αὐτῆς νύχτας. “Οσο γιὰ μένα, ἔπειτε νὰ ὁμολογήσω τὴν ἀλήθεια, αὐτὸ ποὺ αἰσθάνθηκα. Εἶχα πραγματικὰ ἀδικήσει τοὺς παρατηρησιακούς. Εἶχα ὑποτιμήσει τὸ σῶμα καὶ τὶς αἰσθήσεις μου. Εἶχα ἀδικήσει τὸν ἑαυτό μου. Πράγματι, μπορεῖ ἡ σκέψη νὰ εἶναι μεγαλειώδης γιὰ τὴ διεισδυτικότητά της, ἀλλὰ ἡ ἀμεσότητα τῶν αἰσθήσεων ἔχει κάτι τὸ μοναδικό. Εἶναι ἄλλο πράγμα ἡ ὅραση, τὸ ἀκούσμα, ἡ ψηλάφηση, ἡ διαπίστωση.

΄Αγάπησα μὲ πρωτοφανῆ τρόπο τὶς αἰσθήσεις μου, συνειδητοποίησα τὴν ἀξία τοῦ σώματός μου, τοῦ ὑλικοῦ ὑποβάθρου μου.

Δ. Τὸ μεγαλεῖο τῆς σκέψης

Καὶ ἡ σκέψη ὅμως ἔχει τὸ μεγαλεῖο της. Η θεωρητικὴ γνώση τῶν μυστικῶν τοῦ σύμπαντος κάνει τὸν ἐπιστήμονα νὰ πλησιάζει τὸ μὴ κατανοητὸ καὶ νὰ προσεγγίζει ἔννοιες ὅπως τὸ αἰώνιο, τὸ χάος, τὸ ἄπειρο, τὴν πρώτη ἀρχή, τὴν ἐξέλιξη τοῦ κόσμου, τὸ μέλλον, τὶς δυνατότητες καὶ τοὺς φραγμούς του, μὲ τρόπο ποὺ δὲν μπορεῖ ἡ παρατήρηση καὶ οἱ αἰσθήσεις.

΄Οταν μὲ τὴ σκέψη σου ἀνακαλύπτεις αὐτὰ ποὺ δὲν φαίνονται, ἐξηγεῖς αὐτὰ ποὺ δὲν κατανοοῦνται, προβλέπεις αὐτὰ ποὺ δὲν ὑποψιάζονται, τότε ἀξιολογεῖς τὴ δική της εὐρύτητα, λεπτότητα καὶ διεισδυτικότητα. Οἱ θεωρίες τῆς σχετικότητας, ἡ περιγραφὴ καὶ ὀνάλυση γυμνῶν καὶ ἀφηρημένων φυσικῶν ἔννοιῶν ὅπως ὁ χῶρος καὶ ὁ χρόνος, οἱ προοπτικεις ἐρμηνείας τῶν πεδίων καὶ ἐνοποίησης τῶν δυνάμεων, περιγραφῆς καὶ κατανόησης τῶν χρωμάτων, τῶν εἰκόνων, τῶν φαινομένων, συσχέτισης τοῦ παρόντος μὲ τὶς αἰτίες τοῦ ἀπώτατου παρελθόντος, πρόβλεψης τῶν σταδίων ἐξέλιξης τοῦ μέλλοντος καὶ ἡ ἐπαλήθευση τῶν θεωρητικῶν προτάσεων ἀπὸ τὶς παρατήρησεις, ὁ σχεδιασμὸς ἴδιοφυιῶν συσκευῶν (τηλεσκόπια, ἀστρονομικοὶ σταθμοὶ κ.λπ.) καταδεικνύουν τὴν ἐπίσης μεγάλη ἀξία τῆς σκέψης.

΄Η παρατήρηση δείχνει τὸν χῶρο καὶ ἀπλὰ μετράει τὸν χρόνο καὶ διαπιστώνει τὶς δυνάμεις. Η θεωρία τὰ ἐξηγεῖ, τὰ ἐρμηνεύει, τὰ ἀναλύει, τὰ πε-

ριγράφει, τὰ συνδέει, τὰ προεκτείνει, τὰ προβλέπει. Ή ἡσυχία τῆς σκέψης εἶναι συνήθως πιὸ διαπεραστικὴ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ ἡσυχία τοῦ ἀστρονόμου παρατηρητῆ. Τελικὰ στὴ σκέψη τοῦ ἀνθρώπου μπορεῖ νὰ κρύβεται ἔνας κόσμος ἀνάλογης ἀξίας μὲ τὸ σύμπαν. Καὶ ὁ ἀνθρωπός ὡς σῶμα, νοῦς καὶ πνεῦμα νὰ φιλοξενεῖ μέσα του ἔναν κόσμο πιὸ μεγάλο ἀπὸ τὸν ἀσύλληπτο φυσικὸ κόσμο.

Οἱ παρατηρήσεις καὶ οἱ μετρήσεις μᾶς ὀδηγοῦν σὲ ἐπιβεβαιώσεις θεωριῶν ἢ ὑποψίες συμβαινομένων ποὺ δὲν θὰ μπορούσαμε διαφορετικὰ νὰ ὑποψιαστοῦμε. Ό ουδαμός παρατήρησης καὶ θεωρίας, ἐπιστήμης καὶ τεχνολογίας, ὀδηγεῖ σὲ συμπεράσματα ὅπως ὅτι τὸ σύμπαν εἶναι περισσότερο ἀθέατο, ἀκατανόητο, ἀμέθεκτο, ὅτι κρύβει τὰ μυστικά του μέσα στὸ ἀπρόσιτο στοιχεῖο του. Καὶ ὅτι αὐτή του ἡ ἰδιότητα ἀποτελεῖ τὴ βαθύτερη ἀλήθειά του καὶ τὴ μεγαλύτερη ὁμορφιά του. Εἶναι τόσο κόσμημα ὁ κόσμος μας! Εἶναι ὑπέροχη ἡ ἐπιστήμη μας!

E. Η σημασία τῆς νύχτας, τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἐρημιᾶς

΄Ολα αὐτὰ κρύβονται πίσω ἀπὸ τὸ σκοτεινό, δίχρωμο, ἀμυνδρὰ καὶ ἀσύμμετρα φωτισμένο οὐράνιο στερέωμα, μὲ τὸ ὅποιο μπορεῖς νὰ διαλεχθεῖς μόνο μέσα στὴν ἐρημιὰ τῆς νύχτας, στὴν ἡσυχία τῆς μόνωσης ἢ στὴν ψύχρα τοῦ διαστήματος, μὲ συνοδὸ τὴν περιορισμένη αἰσθησή σου καὶ τὴν περιορισμένη σκέψη σου.

΄Η ἐρημικότητα, ἡ ἡσυχία, τὸ σκοτάδι συνήθως φοβίζουν γιατί μᾶς τοποθετοῦν μπροστὰ στὸ ἀγνωστό, γεννοῦν φόβους, εἶναι ἀντίθετες μὲ τὴν κοινωνικότητα, τὸν διάλογο, τὸ φῶς. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ κρύβουν θησαυροὺς καὶ ἀφυπνίζουν ἐσωτερικὲς δυνάμεις στὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα ποὺ τίποτε ἄλλο δὲν μπορεῖ νὰ τὶς ἐνεργοποιήσει. «Νυκτὸς μετὰ καρδίας μου ἡδολέσχοντας καὶ ἔσκαλλε τὸ πνεῦμά μου», λέει ἔνας φαλμός³. Ἀδολεσχία σημαίνει κίνηση, πνευματικὴ ἐνασχόληση, διεισδυτικὴ διερεύνηση. Τὴ νύκτα πιὸ εὔκολα ἡ καρδιὰ κινεῖται καὶ σκαλίζει τὸ πνεῦμα. Ή νύκτα φανερώνει κόσμους ποὺ κρύβει τὸ φῶς. Γι’ αὐτὸ καὶ οἱ ἡσυχαστὲς προτιμοῦν τὴν ἐρημιὰ καὶ τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας προκειμένου νὰ μελετήσουν τὶς λεπτο-

μέρειες τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου καὶ τοὺς κόσμους τοῦ πνευματικοῦ στερεώματος. «Ἡ ἡσυχία τὰς αἰσθήσεις τὰς ἔξω νεκροῖς καὶ τὰς κινήσεις τὰς ἔσω ἐγείρει», γράφει ὁ πατέρας τοῦ ἡσυχασμοῦ Ἀββᾶς Ἰσαάκ.

Δὲν ξέρω ἂν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ κατανοήσει αὐτὸ καλύτερα ἀπὸ ἔναν ἀστρονόμο. Ὁ διάλογος μὲ τὸν κόσμο τῆς νύχτας καὶ τῆς ἐρημᾶς ἔχει μία μοναδικότητα. Σὲ ξανοίγει σὲ κόσμους ποὺ τίποτε ἄλλο δὲν μπορεῖ νὰ φανερώσει.

Καθὼς παρατηρεῖς καὶ συλλογίζεσαι, μαθαίνεις καὶ σκέπτεσαι, καθὼς συνειδητοποιεῖς τὰ ἀσύλληπτα μεγέθη τοῦ συμπαντικοῦ κόσμου, μπορεῖς νὰ νοιῶσεις ταυτόχρονα ἀσύλληπτα μικρός –σχεδὸν τίποτα–, χρονικὰ πολὺ σημειακός –σχεδὸν μηδέν. Τὸ σύμπαν φαίνεται πολὺ ἀφιλόξενο, πολὺ ψυχρό –μόλις 2,7 Κ–, πολὺ σκοτεινό –ἐλάχιστα φωτόνια κυκλοφοροῦν στὰ ἀχανῆ περάσματά του γιὰ νὰ θυμίζουν τὴν ἀρχικὴ του ἔκρηξη–, ὑπερβολικὰ στατικό, ἄδειο –σχεδὸν ἀπόλυτα κενό. Αὐθόρυμητα νοιῶθεις τὴ μικρότητά σου ὡς ἀπελπισία, τὴ ματαιότητά σου ὡς ἀναπάντητη ἀπορία, τὴ μοναξιά σου ὡς ἀδιέξοδο, τὸν λόγο τῆς παρουσίας σου σὲ αὐτὸν τὸν ἐκπληρικὸ κόσμο ὡς δοκιμασία, ἀμφισβιτεῖς τὴν ἀξία τῆς ὑπάρχεως σου, τὸ ἐνδεχόμενο τῆς προοπτικῆς σου, τὴν ἀληθινότητα τῶν ἐλάχιστων ποὺ κατανοεῖς. Ὅποιψιάζεσαι ὅμως ὅτι δλὰ αὐτὰ τὰ συμπεράσματα εἶναι μᾶλλον λάθος.

“Ο, τι εἶναι μικρό, δ, τι δὲν φαίνεται δὲν σημαίνει πώς εἶναι ἀμελητέο καὶ ἀσήμαντο καὶ πολὺ περισσότερο πώς δὲν ὑπάρχει. Οἱ μαῦρες τρῦπες δὲν φαίνονται, οὔτε οἱ διαστάσεις τους εἶναι σημαντικὲς στὸ ἐπίπεδο τῶν κοσμικῶν μεγεθῶν. Εἶναι ὅμως τόσο βέβαιη ἡ παρουσία τους καὶ τόσο μεγάλη ἡ σπουδαιότητά τους. Κρύβουν μέσα τους μυστικὸ ποὺ δὲν κοινοποιεῖται ἀλλὰ ἔξυπνοεῖται. Μάλιστα, καθὼς μικράνουν καὶ καταρρέουν, ἀπειρίζουν τὸ βαρυτικὸ πεδίο τους. ”Ισως καὶ στὸ σύμπαν, ὅσο πιὸ μικρὸς δείχνεις, ὅσο πιὸ ταπεινὰ νοιῶθεις, τόσο περισσότερο νὰ βλέπεις, τόσο πιὸ πολὺ συναντᾶς τὴν ἀξία σου, τὴ μεγάλη ἀλήθεια αὐτοῦ του κόσμου. Τότε νοιῶθεις μικρός, ἀλλὰ πολὺ γλυκά. Δυναμώνεις τὸ βαρυτικὸ πεδίο σου. Μέσα ἀπὸ τὴ γεωμετρικὴ μικρότητα καὶ λογικὴ συστολή σου ἀντικρίζεις τὴν τεράστια πνευματικὴ ἀξία σου, τὴ μεταμόρφωση τοῦ κόσμου σου. Τὸ

σύμπαν μπορεῖ νὰ ἔχει χαμηλές θερμοκρασίες, ἀλλὰ γίνεται πολὺ θερμό· μπορεῖ νὰ σπανίζουν τὰ φωτόνιά του, γίνεται ὅμως πολὺ φωτεινό· μπορεῖ νὰ ἀποδεικνύει τὴ μοναξιά σου, τὸ ζεῖς ὅμως γεμάτο κίνηση καὶ παρουσία.

Τὸ γιατί ἔτσι συμπεριφέρεται ὑποχρεώνει σὲ ὑποψίες ὅτι πίσω ἀπὸ τὸ ἀθέατο σύμπαν κρύβεται ἡ ἀλήθεια ποὺ δὲν φαίνεται, ἀλλὰ μαγεύει περισσότερο ἀπὸ ὅσο ἡ ὁρατὴ καὶ κατανοητὴ οὐσία του. Τὸ σύμπαν εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ ἀθέατη ὑλὴ καὶ ἐνέργεια καὶ κρύβει κάτι πέραν ἀπὸ τὴν ἀδυναμία μας νὰ τὸ κατανοήσουμε, κάτι πιὸ πολὺ ἀπὸ ὅσα ὅμορφα φανερώνει, κάτι πολὺ πιὸ μεγάλο ἀπὸ τὶς ἀσύλληπτες διαστάσεις του. ”Εχει μία ἐτερότητα ἡ ὅμορφιά του.

Στ. Μυστικὰ τοῦ ὁρατοῦ καὶ ἀθέατου σύμπαντος

1) Κυρίως ἀθέατο (96%)

Τὸ σύμπαν τελικὰ διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὶς ἐκτιμήσεις τῶν αἰσθήσεων μας. Ὁ χῶρος εἶναι καμπύλος, οἱ διαστάσεις του μποροῦν νὰ συστέλλονται καὶ νὰ πολλαπλασιάζονται, ὁ χρόνος μπορεῖ νὰ διαστέλλεται καὶ νὰ συνδέεται μὲ τὸν χῶρο, ἡ συμπεριφορά τους στὶς μικρὲς διαστάσεις ἡ στὶς μεγάλες ταχύτητες ἡ στὰ κοσμικὰ δεδομένα νὰ εἶναι ἐντελῶς ἀσυνήθιστη γιὰ τὶς αἰσθήσεις μας καὶ ἐντελῶς ἀσύμβατη μὲ τὴν ἀντίληψή μας.

Τελικὰ τὸ σύμπαν κρύβει καὶ τὴν ὑλὴ του καὶ τὰ μυστικὰ τῆς λογικῆς του. Συμπεριφέρεται σὰν νὰ θέλει μόνο νὰ ὑποψιάζει. Γιὰ ποιὸν ἄραγε λόγο τὸ θεατὸ ποσοστό του νὰ εἶναι μόνο 4% τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ σκοτεινή του ὑλὴ φτάνει τὸ 23% καὶ ἡ σκοτεινὴ ἐνέργεια τὸ 73%;

Ἡ πρώτη του ἰδιότητα εἶναι ὅτι δὲν δείχνεται στὸν κόσμο τῶν αἰσθήσεων μας. Πιστοποιεῖ τὴν ἀνεπάρκειά τους. Περισσότερο κρύβεται καὶ λίγο φανερώνεται.

2) Μὴ κατανοητὸ

Τὸ σύμπαν ὅμως δὲν ἴκανοποιεῖ ἀπόλυτα καὶ τὴ σκέψη μας. Δὲν εἶναι οὔτε ἀντιληπτὸ στὶς διαστάσεις καὶ τοὺς ἀριθμούς του οὔτε κατανοητὸ στὶς ἰδιότητές του οὔτε ἐρμηνευτὸ στὸ σύνολό του.

”Οταν τὸ πλῆθος τῶν ἀστέρων τοῦ γαλαξία μας εἶναι τῆς τάξεως τοῦ 10^{11} καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν γαλα-

Ξιῶν ἀνάλογος, ὅταν οἱ ἡλικίες καὶ οἱ χρόνοι μετροῦνται σὲ δισεκατομμύρια χρόνια καὶ οἱ ἀποστάσεις σὲ δισεκατομμύρια ἔτη φωτός, ὅταν παρὰ τὴν παρουσία τόσης ὥλης, τὸ σύμπαν στὴν οὐσία εἶναι κενό, τότε πώς νὰ χωρέσει στὴν ἀντίληψή μας ὁ χῶρος του, οἱ λόγοι καὶ τὰ αἴτια του, ἡ ἀνάγκη κατανόησης τῶν μυστικῶν του;

Ἄριθμοί πάνω ἀπὸ 10^{10} , δηλαδὴ μεγαλύτεροι ἀπὸ δέκα δισεκατομμύρια, δὲν χωροῦν στὴν ἀνθρώπινη ἀντίληψη. Στὸ σύμπαν ὅμως μιλοῦμε γιὰ μεγέθη μέχρι καὶ 10^{87} , τόσος εἶναι ὁ ὅγκος του σὲ mm^3 . Μιλοῦμε γιὰ χρόνους 10^{-43}sec , αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ ἀπόμακρη στιγμὴ ἀπὸ τὸ σήμερα καὶ ἡ πιὸ κοντινὴ στὴν Big Bang: ἔνας χρόνος ἵσος μὲ αὐτὸν ποὺ ἀπαιτεῖται ὥστε τὸ φῶς, ποὺ καλύπτει τὴν ἀπόσταση Γῆς - Σελήνης σὲ ἔνα δευτερόλεπτο, νὰ διανύσει τὴ διάμετρο τοῦ πρωτονίου. Οὕτε τὸ μεγάλο συλλαμβάνεται οὕτε τὸ μικρὸ χωράει στὸ νοῦ μας.

Τελικά, ἡ ἀκρίβεια ὅλων αὐτῶν τῶν ἀριθμῶν εἶναι μᾶλλον ἐνδεικτική, στατιστικὴ καὶ ἀσυμπτωτική, παρὰ ἀριθμητικὴ καὶ λογικὴ ἀποδεικτική. Ἀλλὰ καὶ ὅταν συμβαίνει τὸ δεύτερο, ἡ κατανόηση αὐτῶν τῶν μεγεθῶν εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατη. Ὁ κτιστὸς κόσμος μας γνωρίζεται, ἀλλὰ δὲν κατανοεῖται.

3) *Mή κοινωνούμενο*

Ο κόσμος γίνεται φοβερὰ ἐλκυστικός, ἀλλὰ ἀποδεικνύεται τραγικὰ ἀπομονωτικός. Οἱ μεγάλες φυσικὲς σταθερὲς ἔχουν τιμὲς ποὺ δικαιολογοῦν τὴν ὑποχρεωτική μας ὑπαρξὴ ὡς ἀνθρώπων (Ἀνθρωπικὴ Ἀρχή), ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπίσης ὑποχρεωτική μας ἀπομόνωση. Τὸ σύμπαν εἶναι τεράστιο καὶ οἱ ταχύτητες ἀνυπέρβλητα μικρὲς γιὰ νὰ ἐπικοινωνοῦμε. Ή ταχύτητα τοῦ φωτός, ἡ μεγαλύτερη ταχύτητα, ἡ ταχύτητα τῆς ἐπικοινωνίας μας, εἶναι ἀξεπέραστη καὶ πεπερασμένη. Μποροῦμε νὰ ἀκοῦμε –νὰ λαμβάνουμε ἐρεθίσματα– μποροῦμε νὰ μιλᾶμε –νὰ στέλνουμε μηνύματα–, ἀλλὰ δὲν μποροῦμε νὰ διαλεχθοῦμε, ἀδυνατοῦμε νὰ ἐπικοινωνήσουμε διαστρικὰ καὶ διαγαλαξιακά.

Ἐνῷ, κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη, εἴμαστε κοινωνικὰ ὄντα, «ὅ ἄνθρωπος ζῶσν ἐστι πολιτικόν»⁴, εἴμαστε καταδικασμένοι σὲ μοναξιά. Ἐνῷ, κατὰ τὸν ἴδιο Ἑλληνα ἀρχαῖο φιλόσοφο, «φύσει τοῦ εἰδέναι

όρέγεται ὁ ἄνθρωπος»⁵, εἴμαστε καταδικασμένοι καὶ σὲ ἄγνοια. Ἐτσι φαίνεται ἡ ἀνεπάρκεια καὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας μας. Ἐνῷ ἡ κατάστασή μας, τὰ ἐπιτεύγματα καὶ ἡ γνώση μας σὲ ἀνθρώπινη κλίμακα εἶναι ἀπίστευτα, συγκλονιστικὰ καὶ ἀσύλληπτα, τὴν ἴδια στιγμή, σὲ κοσμικὲς διαστάσεις πλησιάζουν τὸ τίποτα καὶ συγγενεύουν μὲ τὸ λάθος.

Εἶναι πολὺ μαγευτικὴ ἡ ἴδεα τῆς ὑπαρξῆς καὶ ἄλλων λογικῶν ὄντων στὸ σύμπαν. Καὶ φαίνεται στατιστικὰ πιθανή. Εἶναι ἐπίσης μαγευτικὴ ἡ ἴδεα τῆς μοναδικότητάς μας μέσα σὲ αὐτὸ τὸν ἀσύλληπτα ἀχανῆ κόσμο. Τελικὰ ὅμως τὸ ἐρώτημα εἶναι ἄνευ σημασίας. Γιατί καὶ νὰ ὑπάρχουν, δὲν μποροῦμε νὰ ἐπικοινωνήσουμε, ἀκόμη καὶ ἀν γνωρίζαμε τὴ γλῶσσα τους. Ἀκόμη καὶ ἂν εἶναι ὅπως ἐμεῖς. Ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς μας εἶναι πολὺ μικρὴ γιὰ νὰ ἐπιτρέπει τὸν κοσμικὸ διάλογο. Οἱ φυσικοὶ περιορισμοὶ εἶναι τραγικὰ ἀπομονωτικοί.

4) *Mή γνωστό (10⁵⁰⁰ σύμπαντα ἵσως)*

Σὰν νὰ μὴν ἔφθαναν ὅλα αὐτά, τελευταῖα γίνεται λόγος γιὰ ὑπαρξη καὶ ἄλλων κόσμων καὶ συμπάντων ἔξω ἀπὸ τὰ δικά μας. Ὁπως ἡ μελέτη φαινομένων στὶς περιφέρειες τῶν γαλαξιῶν ὁδήγησε στὴν ἀναζήτηση ὥλης καὶ ἐνέργειας πέραν τῶν ὄρατῶν, ἔτοι καὶ ἡ ἀκραία συμπεριφορὰ στὶς ἐσχατίες τοῦ σύμπαντος καὶ τοῦ παρελθόντος χρόνου ὁδηγεῖ κάποιους σὲ ἀναζητήσεις συμπάντων πέραν τοῦ γνωστοῦ. Μάλιστα κάποιοι διμιλοῦν γιὰ ἀριθμοὺς τῆς τάξεως τοῦ 10^{500} καὶ παραπάνω⁶.

Τὸ σύμπαν, ἐνῷ ἐπιθυμοῦμε τόσο νὰ τὸ βλέπουμε, στὸ μεγαλύτερο ποσοστό του εἶναι ἀθέατο. Ἐνῷ θέλουμε νὰ τὸ κατανοοῦμε, ὑπερβαίνει τὴν ἀντιληπτική μας ίκανότητα: ἐνῷ μέσα σὲ αὐτὸ ποθοῦμε νὰ ἐκφράσουμε τὸν κοινωνικὸ μας χαρακτῆρα, μᾶς τὸ ἀπαγορεύει: ἐνῷ προσπαθοῦμε νὰ τὸ γνωρίσουμε, διαρκῶς αἰφνιδιάζει τὴ σκέψη μας καὶ τῆς ξεφεύγει.

5) *Mή τεχνολογούμενο*

Τὸ σύμπαν, ἐνῷ μᾶς εἶναι τόσο ἀγαπητὸ καὶ τόσο δικό μας, δὲν μποροῦμε οὕτε νὰ τὸ ἀλλάξουμε οὕτε κάπως σὲ αὐτὸ νὰ παρέμβουμε. Αὐτὸ τὸ κάνουμε μὲ τὴν ὥλη, μὲ τὰ κύτταρα, μὲ τὶς βιολογικὲς ἰδιότητες, ἀκόμη καὶ μὲ τὴν ἀνθρώπινη ζωή. Τὸ μι-

κρό καὶ τὸ ζωντανὸ τεχνολογοῦνται. Τὸ κοσμικὸ καὶ τὸ συμπαντικὸ δὲν μποροῦν μὲ κανέναν τρόπο νὰ ύποταχθοῦν στὴν ἀνθρώπινη δύναμη καὶ ἐπιθυμία.

6) *Eίναι κρυπτόμενο*

Ἡ φύση δείχνει πώς, ὅσο τὴν πλησιάζουμε, ἀρέσκεται νὰ ἀποκρύπτει τὰ μυστικά της. Πλησιάζουμε στὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου, μόλις 10^{-43} sec ἀπὸ τὸ Big Bang, καὶ πρὸ τὴν κατακτήσουμε, καταρρέουν οἱ ἔξισώσεις μας, ἔχουμε ἀνωμαλία (singularity). «Ἡ μεγάλη Ἐκρηκτή εἶναι ἡ εἰκόνα τῆς ἄγνοιάς μας»⁷, ὅμολογοῦν κάποιοι μεγάλοι ταπεινοὶ ἐρευνητές. Κυνηγοῦμε τὶς ἐσχατίες τοῦ συμπαντος, τὰ πιὸ ἀπόμακρα σημεῖα του, καὶ διαπιστώνουμε διτὶ, ὅσο τὶς πλησιάζουμε, αὐτὲς ἀπομακρύνονται μὲ μεγαλύτερη ταχύτητα (νόμος τοῦ Hubble). «Οσο αὖξανουμε τὴ γνώση μας γιὰ τὸν κόσμο, τόσο αὐτὸς ἀποκαλύπτει τὴ διογκούμενη ἀγνωσία μας. Ἡ θεωρία τῆς ἀβεβαιότητος (Uncertainty Principle) αὐτὸς ἀποδεικνύει. Προσδιορίζουμε μὲ ἀκρίβεια μία ἴδιότητα τῆς φύσης καὶ ὑποχρεωνόμαστε σὲ σφάλμα γιὰ τὴ συζυγὴ της. Τὸ ἵδιο καὶ στὸ σύμπαν προχωροῦμε στὴν ἐρευνά του καὶ βρίσκουμε μαῦρες τρῦπες, σκοτεινὴ ὕλη καὶ ἐνέργεια, μυστικὲς συμμετοίες, σωμάτια ποὺ ἀγνοοῦμε τὰ βασικὰ τους στοιχεῖα, παραξενες ὀντότητες, ποὺ τοὺς ἀποδίδουμε μεταφυσικὰ ὄντος (strange quark, Gods particle), οἱ ὅποιες ὅμως κρύβουν τὰ πιὸ ὠραῖα μυστικά.

Στὸν ὑπέροχο καὶ ταυτόχρονα παραξένο αὐτὸν κόσμο, συνυπάρχει τὸ μικρὸ μὲ τὸ μεγάλο, τὸ δρατὸ μὲ τὸ ἀθέατο, τὸ κατανοητὸ μὲ τὸ ἀκατανόητο, τὸ κρυψὸ μὲ τὸ φανερό, ἡ γνώση μὲ τὴν ἀγνωσία, τὸ μεγαλεῖο μὲ τὴ μικρότητα, τὸ καλὸ μὲ τὸ κακό, ἡ ἐνότητα μὲ τὴ διαφορετικότητα. Υπάρχει τὸ κοινωνούμενο στοιχεῖο μὲ τὸ ἀσυμπτωτικὰ ἀναζητούμενο.

E. Μηνύματα ἀπὸ τὸ μὴ ὁρώμενο Σύμπαν

Τὸ σύμπαν μᾶς ὑπερβαίνει. Ἡ ἐπιθυμία τῆς κυριαρχίας μας ἐπάνω του σὲ συνδυασμὸ μὲ τὰ συντριπτικὰ μεγέθη καὶ τὴν ἀπλησίαστη λογική του μπορεῖ νὰ συνθλίψει τὴ σκέψη καὶ νὰ καταθλίψει τὴν ἀνθρώπινη ψυχή. Εἶναι τόσο εὔκολο νὰ νοιώσεις ὑπερβολικὰ μικρός, λίγος καὶ μόνος καὶ αὐτὸ

νὰ μὴ τὸ ἀντέξεις. Νὰ αἰσθανθεῖς δίπλα του τίποτα.

Κάποιοι, ἐνῷ μιλοῦν γιὰ τὴ θεωρία τῶν πάντων, διακηρύσσουν ταυτόχρονα διτὶ «εἴμαστε μία ἀνακατανομὴ τοῦ τίποτα»⁸. Αὐτὸς βιώνουν. Ἐνῷ ἀναφερόμαστε σὲ θεωρίες Υπερσυμμετοίας, αὐτὲς ποὺ μὲ βεβαιότητα σήμερα υἱοθετοῦμε ἔχουν τὰ ὄντος ματα τῆς Σχετικότητας καὶ τῆς Ἀβεβαιότητας. Ἐπίσης, ἐνῷ βρίσκουμε τὰ μυστικὰ τῶν θεωριῶν μας, ἐνῷ περιγράφουμε τὴν ἀπάτερη ἀρχὴ καὶ τὸ ἐσχατὸ τέλος μας ἢ τὶς λεπτομέρειες τοῦ μικρόκοσμου καὶ τοῦ μακρόκοσμού μας, δὲν τὰ καταφέρνουμε καλὰ μὲ τὸ παρόν καὶ τὴν πραγματικότητά μας. Ἐνῷ μὲ τὸ ἐργαλεῖο τοῦ πολὺ μικροῦ καὶ χρονικὰ ἀπειροστοῦ, ἀνιχνεύουμε τὰ μυστικὰ τοῦ κοσμικὰ ἀρχικοῦ καὶ τοῦ συμπαντικὰ πολὺ μεγάλου, καταφέρνουμε τὰ μικρὰ προβλήματα νὰ τὰ κάνουμε ἀνυπέρβλητα μεγάλα. Κάποιοι, λίγοι, διατείνονται διτὶ κατανοοῦν τὰ μυστικὰ τοῦ κόσμου, κανένας ὅμως ἀπὸ μᾶς δὲν τοὺς κατανοεῖ, οὔτε μπορεῖ νὰ τοὺς πιστεύσει.

Συχνὰ οἱ σύγχρονοι ἐπιστήμονες προσπαθοῦν τὶς φιλοσοφικὲς ἐπιθυμίες τους νὰ τὶς θωρακίσουν μὲ μεταφυσικίζουσες ἐπιστημονικὲς θεωρίες, νὰ τὶς κρύψουν σὲ ἐξωσυμπαντικοὺς κόσμους, σὲ ἀναπόδεικτες ἐρμηνείες, σὲ ἀκατανόητες καὶ ἀνεξέλεγκτες ἐπιστημονικοφανεῖς ἀδολεσχίες. Μιλοῦν γιὰ ὑπερσυμμετοίες, γιὰ ὑπερχροδές, γιὰ πολυσύμπαντα, γιὰ πιθανολογικὲς φαντασιώσεις, γιὰ παραμυθένιους ἐκθέτες στὶς ποσοτικές τους ἐκτιμήσεις. Γι’ αὐτὸς καὶ διαφωνοῦν ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης μὴ ἐπιστημονικά. Φαίνεται πὼς ἐνῷ ἡ αἰγλὴ τῆς ἐπιστήμης εἶναι μεγαλύτερη, ἡ ἔλεξη τῆς φιλοσοφίας εἶναι δυνατότερη.

Τὸ σύμπαν ἔχει μία στάθμη ὑπαρξῆς καὶ λογικῆς πέραν τῆς ἀνθρώπινης. Δὲν ἔχει τὸ δημιουργικό, οὔτε τὸ αὐτεξούσιο οὔτε καὶ τὸ ἔμψυχο στοιχεῖο τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ἔχει τὴν θεϊκότητα ὡς φύση του, ἀλλὰ τὴν προσφέρει ὡς ἀντανάκλασή του. Σὲ δλα αὐτὰ ὑπερτερεῖ ὡς ἀνθρωπος.

Φαίνεται διτὶ τὸ σύμπαν ὑπάρχει γιὰ νὰ φιλοξενήσει τὴν ἀνθρώπινη ζωή (Ἀνθρωπικὴ ἀρχή). Οἱ παγκόσμιες σταθερὲς καὶ οἱ τιμές τους, ἐκεῖ ὁδηγοῦν. Υπάρχει ὅμως κυρίως γιὰ νὰ ἐκτείνει τὸν ἀνθρωπο καὶ στὰ ἐσχατα δριά του. Μὲ τὶς ὑπερβαίνουσες τὴν ἀνθρώπινη ἴκανότητα ἴδιότητές του

μπορεῖ νὰ μᾶς ὑποψιάσει γιὰ τὴν ὑπερβατικότητα τοῦ κόσμου ὅσο τίποτε ἄλλο. Μπορεῖ νὰ μᾶς ὑποδεῖξει κόσμους πέραν ἀπὸ τὸν ἔαυτό του. "Αν ἡ τυχαιότητα ἡ καὶ ἡ ἀναγκαιότητα τῆς ὑπαρξῆς του φανοῦν ὡς λιγότερο πειστικὲς ἀπὸ τὴν ὑπαρξη, τὴ δημιουργικὴ δύναμη καὶ τὴ σοφία τοῦ Θεοῦ, τότε μπορεῖ νὰ φανερώσει καὶ τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ, ποὺ «εἶπε καὶ ἐγενήθησαν, ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν»⁹, ὡς πιὸ μεθεκτὴ ἀπὸ τὸν ἔαυτό του.

"Αν ἡ ἀρχὴ του, ἡ αἰτία, ὁ λόγος του, ἡ ὑποβάλλουσα αἰσθητικὴ, τὸ θαυμαστὸ κάλλος του, ἡ ἀρμονία, ἡ φυσική του, οἱ νόμοι του, τὸ ἀνεξερεύνητο μυστήριο του, τὸ μεγαλεῖτον δὲν μποροῦν νὰ στηριχθοῦν στὴν τύχη ἡ νὰ ἐρμηνευθοῦν μὲ λογικὴ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ καταλάβει, τότε ἡ ἀναζήτηση θεϊκοῦ νοῦ καὶ λόγου εἶναι μονόδρομος.

Τὸ σύμπαν βέβαια δὲν ἀποδεικνύει τὸν Θεό. Ἀπλά, Τὸν ὑποδεικνύει καὶ ἵσως Τὸν ἐπιδεικνύει. 'Ο Θεὸς δὲν ἀποδεικνύεται. Θεὸς ποὺ ἀποδεικνύεται μὲ παρατηρήσεις, τηλεσκόπια, ἔξισώσεις,

σκέψεις, θεωρίες, μεθόδους κ.λπ. ὅτι ὑπάρχει ἡ ὅτι δὲν ὑπάρχει, δὲν ὑπάρχει. 'Ο Θεὸς φανερώνεται. Τὸ σύμπαν διευκολύνει τὴ φανέρωση τοῦ Θεοῦ. 'Υπογραμμίζει τὴν πίστη στὸν Θεό. Κάνει τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ νὰ φαίνεται πολὺ πιὸ πιθανὴ καὶ λογικὴ ἀπὸ τὴν ἀπουσία Του. Τὸ σύμπαν ὑπάρχει κυρίως γιὰ νὰ ἐπιβεβαιώνει τὴ θεϊκὴ ὑποψία.

'Υπάρχει ἔνας μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ σύμπαν κόσμος μέσα μας. Καὶ ἔνας ἀκόμη μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ σύμπαν ἔξω του ἡ μᾶλλον πέραν ἀπὸ αὐτό. Τὸ κοσμικὸ σύμπαν εἶναι ἔνα τέλειο τηλεσκόπιο ποὺ ἐνώνει τὸν δύο κόσμους, τὸν μεγάλο ποὺ φιλοξενεῖται μέσα μας καὶ τὸν ἀκόμη μεγαλύτερο ποὺ κρύβεται στὸ πρὸιν ἀπὸ τὴν ἀρχή, στὸ ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια, στὸ πέραν ἀπὸ τὰ νοούμενα. 'Ενα δῶρο τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ μᾶς μεταφέρει ἀπὸ τὰ κτιστά, πεπερασμένα, χρονικὰ καὶ ἀνθρώπινα στὰ ἄκτιστα καὶ ἀπειρα, γιὰ νὰ μᾶς βγάζει ἀπὸ τὴν πραγματικότητα τῶν ὁρατῶν καὶ ἀθεάτων καὶ νὰ μᾶς εἰσάγει στὴν ἀλήθεια τῶν μὴ ὁραμένων.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ψαλμ. 19,1.
2. Ἰὼβ 38,7.
3. Ψαλμ. 76,7.
4. W.D. Ross, ἐκδ. 1957. *Aristotelis Politica*. Ὁξφόρδη: Clarendon Press. Ἀνατ. 1964.
5. Ἀριστοτέλη, *Μετὰ τὰ Φυσικά*, 922α, πρώτη πρόταση.
6. Anil Ananthaswamy, *How to map the multiverse?* New Scientist, 2706, 4 May 2009, pp 35-37.
7. Ηλιόπουλος, Γιάννης. Ἀπὸ τὸ ἀπειροστὰ μικρὸ στὸ ἀπείρως μεγάλο. *Τὰ μυστήρια τοῦ Σύμπαντος*, τ. 8. Φεβρουάριος 2008, σ. 22
8. Δημήτρης Νανόπουλος, <http://www.physics4u.gr/news/2001/nanopoulos.html>
9. Ψαλμ. 32,9.

«Ἡ Σύνοδος τῶν Ἐφήβων»

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Ἡ «Σύνοδος τῶν Ἐφήβων» εἶναι ἔνα ἐκπαιδευτικὸ πρόγραμμα ποὺ ἀπευθύνεται σὲ ἀγόρια καὶ κορίτσια ποὺ φοιτοῦν στὴν Α' καὶ Β' τάξη ὅλων τῶν ἔνιαίων λυκείων καὶ τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ἐκπαιδευτηρίων (ΤΕΕ καὶ ΕΠΑΛ) καθὼς καὶ τῶν Ἐσπερινῶν λυκείων τῆς πατρίδας μας.

• Γιατί ὄνομάζεται «Σύνοδος τῶν Ἐφήβων»

Ἡ λέξη «Σύνοδος» εἶναι ἐκείνη ποὺ δίνει τὸ βαθύτερο νόημα τῆς προσπάθειας αὐτῆς. Ὁπως εἶναι γνωστὸ στὴν ἐκκλησιαστική μας παράδοση σημαίνει τὸν τρόπο ποὺ μία ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα ἀντιμετωπίζει τὰ θεολογικά, λειτουργικά καὶ ποιμαντικά τῆς προβλήματα ἔχοντας τὴ συνείδηση ὅτι τὸ κέντρο τῆς εἶναι ὁ Κύριος μας.

Σκοπὸς τοῦ προγράμματος δὲν εἶναι ἡ προσομοίωση στὸν τρόπο λειτουργίας τῆς Ι. Συνόδου ἀλλὰ ἡ ἀσκηση τῆς θεολογικῆς σκέψης τῶν νέων ἀνθρώπων.

Νὰ μάθουν πῶς ἡ προσωπικὴ ἀναζήτηση, ἡ εὐαισθητοποίηση στὰ προβλήματα τῶν ἀνθρώπων, ἀκόμα ἡ προσωπικὴ δοκιμασία ἢ ἡ ἀντίρρηση μπορεῖ νὰ συνδεθεῖ μὲ ἀντίστοιχες θέσεις πολλῶν ἄλλων ἀνθρώπων μελῶν ποὺ συνδέονται ώς ἀδελφοὶ στὸ κοινὸ εὐχαριστιακὸ σῶμα

Μὲ ἄλλα λόγια στόχοι τοῦ προγράμματος αὐτοῦ εἶναι:

α. Νὰ ἀσκηθοῦν τὰ παιδιὰ στὸ γεγονὸς ποὺ ὄνομάζεται Συνοδικότητα.

β. Ἡ καλλιέργεια τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους

ποὺ εἶναι γεγονὸς κοινωνίας καὶ πλέγμα διαπροσωπικῶν σχέσεων ποὺ στοχεύει στὴ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ χωρὶς ἡ μεσοπρόθεσμη ἀντιμετώπιση τῶν ἀναγκῶν τῶν ἀνθρώπων νὰ σημαίνει συμβιβασμὸς ἢ ἀλλαγὴ στόχου.

γ. Ἡ διαμόρφωση ἐνός «χώρου» συνάντησης καὶ διαλόγου τῶν νέων μέσα στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας.

δ. Ἡ ἀσκηση τῶν νέων ἀνθρώπων στὴ διαχείριση, θεολογικῶν ἀλλὰ καὶ πρακτικῶν καθημερινῶν προβλημάτων.

ε. Ἡ ἀσκηση τῶν νέων στὴ συμμετοχὴ σὲ διοικητικὰ ἐκκλησιαστικὰ ὅργανα καὶ στὴ μεθοδολογία λήψης ἀποφάσεων.

σ. Νὰ ἐνημερωθοῦν ὅσοι θὰ συμμετάσχουν τὸν τρόπο μὲ τὸν όποιο ἡ Ι. Σύνοδος ἐργάζεται, νὰ δοῦν ἀπὸ κοντὰ τὶς ὑπηρεσίες τῆς, νὰ ἀνιχνεύσουν τὴ μεγάλη προσπάθεια ποὺ καταβάλλεται ὅπε τὴ Ἐκκλησία μας νὰ ἀνταποκρίνεται στὶς προκλήσεις τῶν καιρῶν μας.

• Τόπος συνάντησης καὶ διαλόγου

Γνωρίζουμε πολὺ καλὰ ὅτι ὁ λόγος τῶν νέων ἀνθρώπων χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ἀμφισβήτηση ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιδίωξη ἐπίτευξης ὀνείρων. Εἶναι πολὺ σημαντικὸ γιὰ ὅλους μας ἐκκλησιαστικὸς θεσμὸς νὰ προσφέρει εὐκαιρίες συνάντησης καὶ διαλόγου ὑποστηρίζοντας ὑλικὰ τὴν προσπάθεια αὐτῆς. Εἶναι ἐπίσης γνωστὸ ὅτι οἱ νέοι μας δὲν ἔχουν εὐκαιρίες ούσιαστικῆς ἐπικοινωνίας ἴδιαίτερα μέσα στὴ ζωὴ τῆς ἐκκλησίας.

• Τόπος κατάθεσης ἰδεῶν καὶ προτάσεων

Μέχρι σήμερα, ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες ἔξαιρέσεις, δὲν ἔχει δοθεῖ ἡ δυνατότητα σὲ νέους ἀνθρώπους νὰ ἐκφράσουν ἐλεύθερα θέσεις ἢ ἀντιρρήσεις,

ιδέες καὶ προτάσεις ἄμεσα πρὸς τὴν Ἱεραρχία τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Θεωροῦμε ἐπομένως σημαντικὸ γεγονός νέοι ἀπὸ κάθε σημεῖο τῆς πατρίδας μας, κάθε ἔτος νὰ μποροῦν νὰ συζητοῦν καὶ νὰ καταγράφουν τὶς κρίσεις τους γιὰ τὸ παρόν, νὰ διατυπώνουν τὸ δραμά τους γιὰ τὸ μέλλον καὶ κυρίως νὰ συνδέουν τὶς θέσεις αὐτὲς μὲ τὴν πορεία τους μέσα στὴν Ἑκκλησιαστικὴ κοινότητα.

- **Όργανωτικὰ θέματα - Η ἐπιλογὴ τῶν μελῶν τῆς «Συνόδου τῶν Ἐφήβων»**

Ἡ ἐπιλογὴ θὰ γίνει ὑστερα ἀπὸ τὴ συμμετοχὴ τῶν παιδῶν σὲ διαγωνισμὸ συγγραφῆς δοκιμίου καὶ τὴν ἀξιολόγηση τῶν κειμένων ποὺ θὰ γράψουν. Θὰ πρέπει νὰ ἀκολουθηθοῦν τὰ παρακάτω βήματα:

Σὲ κάθε Ἰ. Μητρόπολη ποὺ θὰ συμμετάσχει θὰ πρέπει νὰ ὁρισθεῖ ἔνας κληρικὸς ὡς σύνδεσμος τῆς Μητροπόλεως μὲ τὴν ὁργανωτικὴ ἐπιφορτή.

Οἱ σύνδεσμοι θὰ ἐνημερωθοῦν ἀπὸ τὴν Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ σχετικὰ μὲ τοὺς στόχους τῆς προσπάθειας αὐτῆς καὶ τὴ μέθοδο ἐργασίας τῶν παιδῶν καὶ θὰ τοὺς σταλεῖ ὑποστηρικτικὸ ὑλικὸ μὲ τὴ μορφὴ κειμένων γενικοῦ προβληματισμοῦ ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν Πατερικὴ Γραμματεία καὶ τὴ σύγχρονη θεολογικὴ βιβλιογραφία καθὼς ἐπίσης καὶ ἀπὸ κείμενα σύγχρονων διανοούμενων.

Οἱ σύνδεσμοι κληρικοὶ θὰ ἐνημερώσουν τοὺς νέους τῶν ἐνοριῶν τῆς Μητροπόλεως τους γιὰ τὸ διαγωνισμὸ καὶ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὅποιο θὰ πρέπει νὰ παρουσιαστεῖ τὸ θέμα μὲ τὸ ὅποιο θέλουν νὰ διαγωνισθοῦν.

Οἱ συμμετέχοντες θὰ στείλουν τὰ δοκίμια τους στὴ Γραμματεία τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστ. Ἀγωγῆς (Ἰασίου 1- 11521 Ἀθήνα, ὑπόψη Ἄρχιμ. Πολύκαρπου Μπόγη) μέχρι τὴν 30η Ἀπριλίου 2010.

Τὰ δοκίμια τῶν μαθητῶν θὰ ἔξεταστοῦν σὲ κεντρικὸ ἐπίπεδο. Τὰ ἄριστα γραπτὰ θὰ προκριθοῦν στὸν τελικὸ γῦρο. Ἐκεῖ μὲ κλήρωση θὰ ἀναδειχθοῦν ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι θὰ συγκροτήσουν τὴ «Σύνοδο τῶν Ἐφήβων».

Οἱ Μητροπόλεις θὰ ἐκπροσωπηθοῦν ἀνάλογα μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν συμμετεχόντων νέων στὸ διαγωνισμό.

Ἡ ὁμάδα ἀξιολόγησης ἔχει πολὺ σημαντικὸ ἔργο νὰ ὑλοποιήσει. Θὰ πρέπει νὰ κάνει τὴ Σύνθεση τῶν Κειμένων μὲ βάση τὰ γραπτὰ τῶν παιδιῶν. Δημιουργεῖται ἔνα βιβλίο ποὺ περιέχει τὴν ἐπιτομὴ τῶν σκέψεων, τῶν προβληματισμῶν καὶ τῶν προτάσεων γιὰ τὴ λύση τῶν προβλημάτων ποὺ θέτουν οἱ μαθητές.

Οἱ ἐργασίες τῆς Συνόδου θὰ στηριχθοῦν σὲ αὐτὴ τὴν ἐπιτομὴ καὶ οἱ προτάσεις θὰ τεθοῦν σὲ ψηφοφορία στὴν ὅλομέλεια τῆς Συνόδου.

“Οσοι μαθητὲς κληρωθοῦν θὰ χωρισθοῦν σὲ ἐπιτροπὲς οἱ ὅποιες θὰ πρέπει νὰ ἀντιστοιχοῦν μὲ τὶς βασικὲς Συνοδικὲς Ἐπιτροπὲς ἀφοῦ προηγουμένως ἡ Σύνοδος συγκροτηθεῖ σὲ Σῶμα. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ συζητηθοῦν οἱ προβληματισμοὶ καὶ οἱ ἀντίστοιχες προτάσεις ποὺ θὰ ὑπάρχουν στὴν ἐπιτομὴ τῶν δοκιμίων.

Ἡ «Σύνοδος τῶν Ἐφήβων» θὰ δεχθεῖ ἢ θὰ ἀπορρίψει τὶς ἐπιμέρους προτάσεις τῶν μελῶν τῆς Συνόδου.

- **Τὸ θέμα τοῦ διαγωνισμοῦ**

Κάθε νέος ποὺ ἐπιθυμεῖ νὰ συμμετάσχει μπορεῖ νὰ γράψει ἔνα δοκίμιο μέχρι 10 σελίδες A4 τὸ ὅποιο εἶναι ἀποτέλεσμα προσωπικοῦ προβληματισμοῦ πάνω στὸν τρόπο μὲ τὸν ὅποιο Ἡ Ἑκκλησία μᾶς ἀντιμετωπίζει ἢ μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ προβλήματα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου».

Σκοπὸς τοῦ δοκιμίου εἶναι νὰ προτείνει ίδεες καὶ προτάσεις ἀντιμετώπισης προβλημάτων ὅπως:

- Ἡ φύτανση τοῦ περιβάλλοντος,
- Ἡ περίθαλψη καὶ ἡ ὑποστήριξη τῶν ἀδυνάτων,
- Ἡ φτώχεια,
- Ἡ μοναξιά,
- Ἡ ἐκπαίδευση τῶν νέων,
- Ἡ περιθωριοποίηση καὶ ὁ ἀποκλεισμός,
- Ἡ ἀνεργία,
- Ἡ μετανάστευση.

Εἶναι δυνατὸ οἱ συμμετέχοντες νὰ προτείνουν ίδεες καὶ προτάσεις γιὰ τὸ πῶς μπορεῖ νὰ προσεγγίσει ἡ Ἑκκλησία μᾶς θέματα ὅπως:

- Ἡ συμμετοχὴ τῶν νέων στὴν ἐνορία καὶ στὶς ἄλλες Ἑκκλησιαστικὲς δομές,
- Ὁ ρόλος τοῦ μοναχισμοῦ στὸν σύγχρονο κόσμο,

- Ή αξιοποίηση τῶν νέων τεχνολογιῶν στὴν διακονία της,
- Ή Τέχνη καὶ ἡ συνάντηση τῆς πολιτιστικῆς παράδοσης μὲ τὸν σύγχρονο Πολιτισμό,
- Ή ἐπικοινωνία τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ τὶς ἄλλες Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες,
- Τὸ πρόσωπο καὶ ὁ ρόλος τοῦ κληρικοῦ στὶς σύγχρονες κοινωνίες,
- Η ἐκκλησιαστικὴ ἀγωγὴ τῶν νέων,
- Τὰ ζητήματα βιοηθικῆς,
- Η ἀποστολὴ καὶ ὁ τρόπος λειτουργίας τῶν ἐνοριῶν μας.

Πῶς θὰ ἀξιολογηθοῦν τὰ δοκίμια;

Τὰ δοκίμια θὰ ἀξιολογηθοῦν ἀπὸ ὅμιλα ἐκπαιδευτικῶν ὡς πρὸς τὴν πρωτοτυπία καὶ τὰ ἐπιχει-

ρήματα τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν προτάσεων ποὺ θὰ παρουσιάσουν οἵ συγγραφεῖς τους.

Πότε θὰ ὑλοποιηθεῖ;

Ἡ «Σύνοδος τῶν Ἐφήβων» θὰ πραγματοποιηθεῖ τὸ χρονικὸ διάστημα 2-5 Σεπτεμβρίου στὴν Ἀθήνα.

Ἄντικα ἀπορίες;

Ἐὰν παρουσιασθεῖ ἡ ἀνάγκη διευκρινίσεων τότε κάθε ἐνδιαφερόμενος μπορεῖ νὰ ἀπευθυνθεῖ:

A. Στὸν κληρικὸ σύνδεσμο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως στὴν ὁποίᾳ ἀνήκει καὶ

B. Στὴ Γραμματεία τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητας (Ἰασίου 1-11521 Ἀθήνα, ὑπόψη Ἄρχιμ. Πολύκαρπου Μπόγη τηλ. 210-7272233).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Ίσχυς τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3250/1924 «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 3.9.1924 Ν.Δ/τος περὶ ἀπαγορεύσεως δικαιοπραξιῶν ἐπὶ ἀκινήτων

Τοῦ Θεοδάρου Δ. Παπαγεωργίου
Δικηγόρου LL.M- Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου
παρὰ τῇ Ιερᾶ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Κατόπιν ἐγκρίσεως ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς ἐκποιήσεως μοναστηριακῶν κτημάτων Ιερᾶς Μονῆς τῆς ἐπαρχίας τῆς Ι. Μητροπόλεως ἐφωτᾶται ὑπὸ τοῦ ἐπιχωρίου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ἐὰν ὁ κατὰ τόπον Νομάρχης διαθέτει ἔξουσίαν πρὸς ἐπὶ πλέον ἐγκρισιν τῶν ἐν λόγων συμβάσεων ἐκποιήσεως μοναστηριακῆς περιουσίας.

Εἰς τὸ ἄρθρον 2 παρ. 1, 2, 3 τοῦ ν. 3250/1924 («Περὶ κυρώσεως του ἀπὸ 3.9.1924 Ν.Δ/τος περὶ ἀπαγορεύσεως δικαιοπραξιῶν ἐπὶ ἀκινήτων»), ὡς αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 3 αὐτοῦ ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου του ν. 2148/1952 καὶ ἀκολούθως ἐν μέρει ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 73 παρ. 2 τοῦ Ν.Δ. 2185/1952, προεβλέψθη ὅτι:

«1. Ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ ἀπολύτου ἀκυρότητος ἡ διὰ πράξεων ἐν τῇ ζωῇ καθ' οἰονδήποτε τρόπον μεταβίβασις ἢ διανομὴ ἢ σύστασις οίουδήποτε ἐμπραγμάτου δικαιώματος ἐπὶ ἀγροτικῶν ἀκινήτων ἀνηκόντων εἰς φυσικὰ πρόσωπα καὶ Νομικὰ πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ὡς πρὸς τὴν πέραν τῶν 250 στρεμμάτων ἔκτασιν κατ' ἴδιοκτήτην.

2. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἀγροτικῶν κτημάτων οἵασδήποτε ἔκτάσεως ἀνηκόντων εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐν γένει περιουσίαν καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

3. Αἱ ἀπαγορεύσεις τῶν προηγούμενων παραγράφων δύνανται ν' ἀρθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὅποιοῦ τῆς Γεωργίας μετὰ γνώμην τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβούλου Ἐποικισμοῦ δημοσιευμένης εἰς μίαν Ἐφημερίδα τῆς Πρωτευούσης τοῦ Νομοῦ ἐνθα κεῖται τὸ κτῆμα καὶ ἐν ἐλλείψει τοιαύτης εἰς μίαν Ἐφημερίδα τῆς Πρωτευούσης τοῦ Κράτους».

Ἐν ὀλίγοις, ἡ ὡς ἄνω διάταξις προέβλεψε ὅτι ἡ ἐκποιήσις ἢ ἡ ἐπιβάρυνσις διὰ ἐμπραγμάτων βαρῶν τῶν μὲν ἀνηκόντων εἰς ἴδιώτας ἀγροτικῶν κτη-

μάτων κατ' ἀρχὴν ἀπαγορεύεται ἐὰν ἡ ἔκτασίς των εἶναι ἀνωτέρα τῶν 200 στρεμμάτων, αἴρεται δὲ ἡ ἀπαγόρευσις μόνον κατόπιν ἀδείας του Ὅπουργοῦ Γεωργίας (καὶ ἀκολούθως τοῦ Νομάρχου μετὰ τὸν Ν. 3200/1955), ἀντιθέτως ἡ ἐκποιήσις ἢ ἐπιβάρυνσις διὰ ἐμπραγμάτων βαρῶν ἀγροτικῶν ἀκινήτων τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας παντάπασιν ἀπαγορεύεται, ἦτοι ἀνεξαρτήτως ἔκτάσεως (ἀκόμη καὶ ἐὰν ἀφορᾷ εἰς ἀκίνητον ἐμβαδοῦ ἐνὸς τετραγωνικοῦ μέτρου), ὡσαύτως δὲ αἴρεται κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὅπουργοῦ Γεωργίας.

Θεωρῶ ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀπαγορευτικὴ ωρίμαισις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3250/1924 ὡς πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν δὲν εἶναι ἰσχυρὰ ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν εἶναι ἰσχυρὰ κατὰ τὸ μέτρον, καθ' ὃ ἀπαγορεύει ἀπολύτως τὴν ἐκποιήσιν ἀνευ ἀδείας εἰδικῶς ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων ἐμβαδοῦ μικροτέρου τῶν 200 στρεμμάτων.

Α. Ἡ ωρίμαισις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ ἀνωτέρου νόμου ἔχει παύσει νὰ ἴσχῃ ὡς πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀγροτικὰ ἀκίνητα, διότι κατὰ τὴν εἰσιγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου 2148/1952, ὁ όποιος διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου αὐτοῦ προσέθηκε τὸ πρῶτον τὴν ἐν λόγῳ ἀπαγόρευσιν εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. 3250/1924, οητῶς ἔξηγεῖται ὅτι δικαιολογητικὸς λόγος τῆς ἐν λόγῳ ἀπαγορεύσεως τῆς ἔξουσίας ἐκποιήσεως ἐν γένει τῆς ἀγροτικῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ἥτο ἡ διασφάλιση τῆς δυνατότητος συντελέσεως τῶν προβλεφθεισῶν ἀναγκαστικῶν ἀπαλλοτριώσεων πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων, εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ τότε ἴσχυοντος ἄρθρου 104 τοῦ Συντάγματος 1952, καὶ συστοίχως ἡ νόμων ἀποκοπὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων ἐκ τῆς δυνατότητος τῶν πρὸς ἐκποιήσιν τῆς ἀγροτικῆς των περιουσίας πρὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως ταύτης.

Τὸ ἄρθρον 104 Συντάγματος 1952 προέβλεψε τὴν ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἵσχύος του ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν (ἢ ἐκμίσθωσιν) τῶν ἀγροτικῆς φύσεως ατημάτων τῶν νομικῶν προσώπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία θὰ ἐρυθμίζετο διὰ πολιτειακῆς πράξεως τοῦ κοινοῦ νομοθέτου¹. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐν λόγῳ συνταγματικῆς ἐπιταγῆς ἔξεδόθη τὸ ν.δ/μα' 2185/1952 «περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτρίωσεως ατημάτων πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν» (Α' 217/15.8.1952) καὶ ἐντὸς τῆς συνταγματικῆς προθεσμίας τῶν τριῶν ἑτῶν, συνωμολογήθη εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετικοῦ διατάγματος (ἄρθρα 36 καὶ 37) μεταξὺ Ἐλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἡ ἀπὸ 18.9.1952 Σύμβασις, κυρωθεῖσα διὰ τοῦ ἀπὸ 26.9/8.10.1952 β.δ/τος καὶ παρεχωρήθη πρὸς τὸ Ἐλληνικὸν Δημόσιον ἡ ἀκίνητη ἐκκλησιαστικὴ περιουσία, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὸν συνημμένον τῇ Συμβάσει Πίνακα Α' παραχωρουμένων ἐκτάσεων.

Οθεν κατόπιν τῆς ἀναγκαστικῆς ἔξαγορᾶς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τῆς ἀγροτικῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας διὰ τῆς ἀπὸ 18.9.1952 Συμβάσεως καὶ κατόπιν παρόδου καὶ τῆς τριετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἵσχύος τοῦ ἄρθρου 104 Συντάγματος 1952 πρὸς διασφάλισιν τῆς λυσιτελοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ ὅποιουν εἶχε ψηφισθῆ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 2 τοῦ ν. 3250/1924, εἶναι πρόδηλον ὅτι ἔξηντλήθη ἡ causa καὶ ἡ ratio τῆς ἐν λόγῳ ἔξεταξομένης διατάξεως καὶ ἔπαινος ἐντεῦθεν νὰ ἴσχυῃ².

Πλὴν τῆς ὡς ἄνω διαφορήδην μνείας εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ νόμου 2185/1952, δὲν εἶναι ἔξ ἔτερον διόλου τυχαῖον τὸ γεγονός ὅτι ἡ διάταξις ἀπαγορεύει τὴν ἐκποίησιν ἀγροτικῶν μόνον ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων ἐν ὅψει τοῦ ὅτι καὶ ἡ κατ' ἄρθρον 104 Συντάγματος 1952 ἀπαλλοτρίωσις ἀνεφέρετο ἀκριβῶς μόνον εἰς τὰ ἀγροτικὰ ἀκίνητα³.

Β. Εἰς κάθε περίπτωσιν ἡ ἐν λόγῳ διάταξις προβλέπουσα ἀπόλυτον ἀπαγόρευσιν τῶν ἐμπραγμάτων δικαιοπραξιῶν ἐπὶ ἀγροτικῶν ἀκινήτων τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ἀντιβαίνει πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 17 παρ. 1-2 Συντάγματος 1952, καὶ ὀπωδήποτε δὲν συμβιβάζεται πλέον πρὸς τὴν νῦν ἴσχύουσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 17 παρ. 1-2 τοῦ Συντάγματος 1975⁴ καὶ συνεπῶς ἔχει

τεθῆ ἐκποδὼν ὡς ἀντικειμένη πρὸς τὸ ἰσχὺον Σύνταγμα (λόγῳ τοῦ ἄρθρου 112 παρ. 1 αὐτοῦ⁵).

Καὶ τοῦτο, διότι αἱ ἐν λόγῳ συνταγματικαὶ διατάξεις προβλέπουν τὸν περιορισμὸν τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας μόνον διὰ λόγους δημοσίου συμφέροντος καὶ ἔτι πλέον τὴν στέρησιν τῆς ἰδιοκτησίας διὰ δημοσίαν ὡφέλειαν καὶ μετὰ καταβολὴν πλήρους ἀποζημιώσεως.

Ἡ συνταγματικῶς συνάδουσα τῷ ἄρθρῳ 17 παρ. 1 Συντ. κατάστρωσις τῆς διατάξεως θὰ ἦτο ὅτι κατ' ἀρχὴν ἐπιτρέπεται ἡ σύναψις ἐμπραγμάτων δικαιοπραξιῶν ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀγροτικῶν ἀκινήτων, καὶ ἔξαίρεσιν δὲ καὶ διὰ λόγους δημοσίου συμφέροντος, οἵτινες θὰ ἔδει ὅπως ἀναφέρωνται εἰς τὴν διάταξιν, δύναται νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐν λόγῳ δικαιοπραξία. Υπὸ τὴν παρούσαν ὅμως ἀντίρροπον διατύπωσιν ὑφίσταται οὐσιώδης περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος ἰδιοκτησίας.

Ἀκόμη καὶ ἐὰν ἡ ἀπαγόρευσις διενεργείας ἐμπραγμάτων δικαιοπραξιῶν ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων ἄνευ διοικητικῆς ἀδείας δὲν συνιστᾷ ἀφ' ἔαυτῆς στέρησιν τοῦ οὐσιώδους περιεχομένου τῆς ἰδιοκτησίας διὰ τὰ οἰκεῖα ἐκκλησιαστικὰ νομικὰ προσωπα⁶, ὀπωδήποτε εἶναι ἀντισυνταγματικὴ ἐν ὅψει τῆς ἀπουσίας εἰς τὸ κείμενον τῆς διατάξεως οίασδήποτε –ἔστω γενικῆς περιγραφῆς– τῶν λόγων, οἱ ὀποῖοι δικαιολογοῦν τὴν μὴ χορήγησιν τῆς ἀδείας. Ἡ ὀλοτελὴς παράλειψις τοῦ νομοθέτου πρὸς ἀπαρίθμησιν τῶν λόγων ἀπαγορεύσεως δικαιοπραξίας τινος ἐπὶ ἐκκλησιαστικοῦ ἀκινήτου καὶ περὶ μὴ χορηγήσεως τῆς οἰκείας διοικητικῆς ἀδείας, αὐτοθόρως σημαίνει καὶ μὴ περιορισμὸν τῆς ἀσκουμένης εὐχερείας τῆς Διοικήσεως πρὸς χορήγησιν ἡ μὴ τῆς ἐν λόγῳ ἀδείας. Ἐπομένως, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου, ὑπὸ τὴν κειμένην διατύπωσιν ὁ συνταγματικὸς κατοχυρωμένος κανὼν τῆς κατ' ἀρχὴν ἐλευθερίας διαθέσεως τῆς περιουσίας κατὰ τὸ ἄρθρον 17 παρ. 1 Συντ. καθίσταται διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ν. 3250/1924 ἡ ἔξαίρεσις, ἀφοῦ δὲν προβλέπεται διόλου ποιοί ἔξαιρετικοί καὶ μόνον λόγοι δημοσίου συμφέροντος δικαιολογοῦν τὴν ἀπαγόρευσιν ἐμπραγμάτων δικαιοπραξιῶν ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων.

Μετὰ μάλιστα καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ύποθ. 10/1993/405/483-484 «Τερές Μονές κατὰ

‘Ελλάδος’ Απόφαση 9.12.1994⁷) δέν καταλείπεται περιθώριο σκέψεως ότι άναμφηρίστως ή ἐν λόγῳ διάταξις προσκρούει εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συμβάσεως τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου (ΕΣΔΑ). Εἶναι χαρακτηριστικὸν μάλιστα ότι ἐν ὅψει του τότε προβλήθεντος ἐπιχειρήματος τῆς Έλληνικῆς Κυβερνήσεως περὶ δῆθεν καλυτέρας ἀξιοποίησεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ περὶ δῆθεν ὑπάρξεως ἀκτημόνων πρὸς ἀποκατάστασιν, ὑποτίθεται ότι ἐψηφίσθη ὁ νόμος 1700/1987, ὁ ὅποιος ἐθέσπισε (ἄρθρον 3 παρ. 1) τεκμήριον κυριότητος τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, τὸ Εὐρωπαϊκὸν Δικαστήριον κατέληξε ότι ἡ Έλληνικὴ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ σχεδιάσῃ κοινωνικὴν πολιτικὴν ἑτέρου περιεχομένου, καὶ πάντως χωρὶς νὰ θίγῃ τὰ δικαιώματα ἰδιοκτησίας τῶν Ιερῶν Μονῶν⁸.

Γ. Τέλος, ὅπωσδήποτε προσκρούει εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ἵσης μεταχειρίσεως καὶ προστασίας τῆς ἰδιοκτησίας (ἄρθρα 4 παρ. 1, 17 παρ. 1 Συντ., 1 τοῦ 1ου Προσθ. Πρωτοκ. ΕΣΔΑ) ἡ ἀνευ ὑπάρξεως οἰουδήποτε σχετικοῦ λόγου δημοσίου συμφέροντος ἄνισος μεταχειρίσις τῶν ἀγροτικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων, ἥτοι τῆς ἀπαγορεύσεως ἐμπραγμάτων συμφωνιῶν ἐπ’ αὐτῶν ἀνευ ἀδείας, ἀκόμη καὶ ἐὰν τὸ ἐμβαδόν των ὑπολείπεται τῶν 200 στρεμμάτων, ἐνῷ διὰ τὰ ἀγροτικὰ ἀκίνητα κυριότητος ἰδιωτῶν ἡ λῆψις ἀδείας ἀπαιτεῖται μόνον ἐφ’ ὅσον ὑπερβαίνει ἡ ἔκτασίς των τὰ 200 στρέμματα.

Ἡ τοιαύτη ἀνισότης δέν δικαιολογεῖται ὑπὸ κανενὸς λόγου δημοσίου συμφέροντος, καθισταμένης συνεπῶς ἀνεφαρμόστου τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ ν. 3250/1924 ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὰς ἐμπραγμάτους δικαιοπραξίας ἐπὶ ἀγροτικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων μὴ ὑπερβαινόντων κατ’ ἔκτασιν τὰ 200 στρέμματα.

Συμπερασματικῶς:

Α. Η διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ ν. 3250/1924 ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὰς ἐμπραγμάτους δι-

καιοπραξίας ἐπὶ ἀγροτικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων ἔχει παύσει νὰ ἴσχυῃ μετὰ τὴν πάροδον τριετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἴσχυος τοῦ ἄρθρου 104 Σύντ. 1952 πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὅποιου ἐθεοπίσθη.

Β. Ὁπωσδήποτε ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ ν. 3250/1924 εἶναι ἀντισυνταγματική (ἄρθρα 17 παρ. 1, 112 παρ. 1 Συντ.) καθ’ ὅσον δέν προβλέπει ὅτι κατ’ ἐξαιρεσίν μόνον δύναται νὰ ἀπαγορευθῇ ἐμπράγματη δικαιοπραξία ἐπὶ ἐκκλησιαστικοῦ ἀκινήτου καὶ δὲν προβλέπει τοὺς ἐξαιρετικοὺς ἔκείνους λόγους δημοσίου συμφέροντος, οἵτινες δικαιολογοῦν τοιαύτην ἀπαγόρευσιν.

Γ. Ὁπωσδήποτε εἶναι ἀνεφάρμοστη ὡς ἀντισυνταγματική (λόγῳ παραβιάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσοτητος ἔναντι τῶν ἀκινήτων κυριότητος ἰδιωτῶν) ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὰς ἐμπραγμάτους δικαιοπραξίας ἐπὶ ἀγροτικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων μὴ ὑπερβαινόντων κατ’ ἔκτασιν τὰ 200 στρέμματα.

Ἐν κατακλεῖδι, βαθυσεβάστως θεωρῶ ὅτι εἶναι φρόνιμον νὰ ζητηθῇ διὰ ἐγγράφου τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς κ.κ. Υπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Ἀγροτικῆς Ἀναπτύξεως καὶ Τροφίμων καὶ ἡ τυπικὴ πλέον κατάργησις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 2 τοῦ ν. 3250/1924 προεχόντως ὡς στερουμένου πλέον ἀντικειμένου καὶ πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω –ώς μὴ ὠφειλε προκαλούμενων– ἐμπλοκῶν εἰς τὴν διαδικασίαν ἐκποιήσεων, ἀνταλλαγῶν, δωρεῶν, ὑποθηκεύσεως ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων τῆς ἐκκλησίας τῆς Έλλάδος, τῶν Ι. Μητροπόλεων, Ι. Ναῶν, καὶ Ι. Ἐνοριῶν. Νὰ σημειωθῇ ὅτι τοιαύτη κατάργησις εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία διὰ τὴν μὴ ἔγερσιν μελλοντικῶν ἀμφισβητήσεων περὶ τὸ κῦρος ἀναριθμήτων προγενεστέρων συμβολαιογραφικῶν συμφωνιῶν ἀπάντων τῶν ἀνωτέρω ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Δ.Δ. μεταξύ των, μὲ τρίτους, ἀκόμη καὶ μὲ τὸ Έλληνικὸν Δημόσιον, Ο.Τ.Α. καὶ λοιπὰ Ν.Π.Δ.Δ., διὰ τὰς ὅποιας (όρθως) δὲν ἔχητήθη ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 παρ. 3 τοῦ ν. 3250/1924 ἔγκρισις.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ἅρθρον 104 παρ. 1 Σύντ. 1952 : «Πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν καὶ ἀκτημόνων μικρῶν ἐπιτρέπεται ἐπὶ μίαν τριετίαν ἀπὸ τῆς ἴσχυος τοῦ παρόντος ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις τῶν κατωτέρω κατηγοριῶν ἀγροτικῶν ἀκτημάτων κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συνταγμάτος, ὃς νόμος θέλει ὁρίσει».

2. Άντιθετη ή γνωμοδότησις τοῦ ΝΣΚ 141/1979 (μὲ μειοψηφίαν). Πρβλ. καὶ ΑΠ 1290/1989 (ΕΕΝ 1990, 508), ἡ ὅποια παρέπεμψε τὸ ζήτημα εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου χωρὶς τελικῶς νὰ λυθῇ λόγω ἀπορρίψεως τῆς ἀναιρέσεως ἔνεκα τυπικοῦ λόγου (ΑΠ (Ολ) 57 /1990).
3. Διὰ τοῦτο καὶ θεωρεῖται ὡς ἐκτὸς συνταγματικῆς ἔξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 104 Συντ. 1952 καὶ τῆς νομοθετικῆς ἔξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ/τος 2185/1952 τὸ ἀπὸ 26.9/8.10.1952 β.δ/μα, τὸ ὅποιον ἐκύρωσε τὴν Σύμβασιν Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, καθ' ὃ μέρος περιέλαβε δάση καὶ δασικὰς ἐκτάσεις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, βλ. ΜΠρωτΛαριστης 94/2006, Αρχ. 2007, 83.
4. «1. Η ἴδιοκτησία τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ Κράτους, τὰ δικαιώματα ὅμως ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ αὐτὴ δὲν μποροῦν νὰ ἀσκοῦνται σὲ βάρος τοῦ γενικοῦ συμφέροντος. 2. Κανένας δὲν στερεῖται τὴν ἴδιοκτησία του, παρὰ μόνο γιὰ δημόσια ὀφέλεια ποὺ ἔχει ἀποδειχθεῖ μὲ τὸν προσήκοντα τρόπο, ὅταν καὶ ὅπως νόμος ὁρίζει, καὶ πάντοτε ἀφοῦ προηγηθεῖ πληρος ἀποζημίωση, ποὺ νὰ ἀνταποκρίνεται στὴν ὁξία τὴν ὅποια εἶχε τὸ ἀπαλλοτριούμενο κατὰ τὸ χρόνο τῆς συζήτησης στὸ δικαστήριο γιὰ τὸν προσωρινὸ προσδιορισμὸ τῆς ἀποζημίωσης.»
5. «1. Σὲ θέματα ποὺ γιὰ τὴ δύθμασή τους προβλέπεται ωρτὰ ἀπὸ διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἡ ἐκδοση νόμου, οἱ κατὰ περίπτωση νόμοι ἢ διοικητικὲς πράξεις κανονιστικοῦ χαρακτῆρα, ποὺ ὑπάρχουν κατὰ τὴν ἔναρξη τῆς ἰσχύος του, ἐξακολουθοῦν νὰ ισχύουν ὥσπουν νὰ ἐκδοθεῖ ὁ νόμος ποὺ προβλέπεται κατὰ περίπτωση, ἐκτὸς ἀν εἶναι ἀντίθετες πρὸς τὶς διατάξεις τοῦ Συντάγματος.»
6. Ως δέχεται ἡ ΑΠ (Ολ.) 37/1988, ΕΕΝ 1989, 609 ἐπόμ. μὲ μειοψηφίαν.
7. NoB 1996, 287 ἐπομ.
8. Πρβλ. Ἀρχιμ. Κων. Ραμιώτη. Ἡ Ἐκκλησία μέσα στὴν Ἑλληνικὴ Πολιτεία. 1997, σελ. 236.

Διευκρίνιση σὲ δημοσίευμα τοῦ τεύχους Φεβρουαρίου 2010

Σχετικὰ μὲ τὴ Γνωμοδότησή του περὶ Ἡσυχαστηρίων, ἡ ὅποια δημοσιεύθηκε στὸ προηγούμενο τεῦχος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γουμενίσσης κ. Δημήτριος μᾶς ἔστειλε τὴν ἀκόλουθη διευκρίνιση:

«Ἡ ἀναφορά μας στὶς ηὑξημένες ἀρμοδιότητες τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Ἀδελφότητος Γυναικείου Ἡσυχαστηρίου ὡς πρὸς τὴν ἀπόκαρση τῶν μοναχουσῶν (βλ. Δεύτερο Μέρος - Προτάσεις, 2ον) ἔγινε ἐπὶ τῇ βάσει βιβλιογραφικῆς παραπομῆς καὶ ὅχι πρωτογενοῦς ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ. Ως μᾶς διαβεβαίωσε ἡ ἵδια ἡ Ἀδελφότητα μὲ ἐπίσημη ἐπιστο-

λή της, παραπέμπονσα στὸ ἰδρυτικὸ Π.Δ., ὅλες οἱ κουρδὲς τελοῦνται ἀπαραιτήτως μὲ τὴν κυριαρχικὴ ἀδεια καὶ εὐλογία τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, μὲ τὸ ὅποιο οἱ σχέσεις εἶναι ἀριστεῖς.

Διευκρινίζεται ὅτι οἱ ἀναφορές μας ἐπωνύμως σὲ Ἡσυχαστήρια δὲν ἔταν ἀξιολογικές. Ἀναφερθήκαμε ἐνδεικτικὰ στὸ γεγονὸς τῆς προϋπάρχεως πρὸ τοῦ 1969/1972, ὡς καὶ πρὸ τοῦ 1977, ἀλλὰ καὶ τῆς συστάσεως μετὰ ταῦτα καὶ λειτουργίας Ἡσυχαστηρίων. Μνημονεύόταν ἐπίσης ἡ εἰδικὴ Συνοδικὴ ἀλληλογραφία χωρὶς νὰ εἶναι δεσμευτικὴ.

† 'Ο Γουμενίσσης Δημήτριος'

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

**Κανονισμὸς περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως
τοῦ ἀπὸ 18.3.05 «’Οργανισμοῦ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Γηροκομείου
«Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΡΩΣΣΟΣ» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος»**

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,
ἔχουσα ὑπ’ ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παρ. 2 καὶ 59 παρ. 2
τοῦ Νόμου 590/1977: «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος». (Φ.Ε.Κ. 146/tx.A/ 31.5.1977).

2. Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἀπὸ 18.3.2005 τοῦ
‘Οργανισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος
ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: «Ἐκκλησιαστικὸν Γηροκομεῖον
Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο
ΡΩΣΣΟΣ» (ΦΕΚ.791/tx.B/10.6.2005).

3. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 145/25.8.2009 Πρᾶξιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ
ώς ἄνω Ἰδρύματος περὶ τροποιήσεως καὶ συμπληρώσε-
ως τοῦ ‘Οργανισμοῦ Λειτουργίας αὐτοῦ.

4. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 624/26.8.2009 ἔγκρισιν τοῦ Μητρο-
πολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλ-
κίδος.

5. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 911/26.8.2009 Πρότασιν τοῦ Σεβα-
σμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου.

7. Τὴν ἀπὸ 4.2.2010 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

‘Ἔγκρινε τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 145/25.8.2009 Πρᾶξιν τοῦ Δ.Σ.
τοῦ συσταθέντος Ἐκκλησιαστικοῦ Γηροκομείου τῆς
Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο
ΡΩΣΣΟΣ, περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ
ἀπὸ 18.3.05 «’Οργανισμοῦ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Γηρο-
κομείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩ-
ΑΝΝΗΣ Ο ΡΩΣΣΟΣ» (Φ.Ε.Κ. 791/tx.B/10.6.2005), διὰ
τοῦ ἀπὸ 4.2.2010 ἐπομένου ‘Οργανισμοῦ, ἔχοντος ἐφ’
ἔχῆς ως ἀκολούθως:

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ
«Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΡΩΣΣΟΣ»

**”Αρθρον 1
Σύσταση- Ἐπωνυμία- Ἐδρα**

1. Συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα - Μονάδα Φρο-
ντίδος Ἡμίκιωμένων (έφεζης Μ.Φ.Η.) ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία:
«Ἐκκλησιαστικὸν Γηροκομεῖον Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χα-
λκίδος Ο Οσιος Ιωάννης ο Ρώσσος», ως ἔξηρτημένη
ύπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, αὐτο-
τεπλοῦς διαχείρισης καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα,
μὲ ἔδρα τὴν πόλην τῆς Χαλκίδας. Θὰ στεγάζεται σὲ κτι-
ριακὸ συγκρότημα ποὺ ἀνεγέρθηκε γιὰ τὸ πόλο αὐτὸ
ἀπὸ τὴν Πανευβοϊκὴ Φιλόπτωχο Ἀδελφότητα, καὶ τὸ
όποιο παραχωρήθηκε μὲ δωρεὰ ἐν ζωῇ πρὸς τὴν Ἱερὰ
Μητρόπολη Χαλκίδος, δυνάμει τοῦ ὑπ’ ἀριθμ. 701/1971
συμβολαίου τῆς Συμβολαιογράφου Χαλκίδος Αἰκατερί-
νης Κοροβοῦ.

2. Ἡ δυναμικότητα τοῦ Ἰδρύματος τούτου εἶναι πεντά-
κοντα (50) κλῖνες, ἐκ τῶν ὁποίων δεκαπέντε (15) κλῖνες
γιὰ αὐτοεξυπηρετούμενα περιπατητικὰ ἄτομα καὶ τριάκο-
ντα πέντε (35) κλῖνες γιὰ μὴ αὐτοεξυπηρετούμενα χρο-
νίων πάσχοντα ἄτομα.

**”Αρθρον 2
Σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος**

Σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ παροχὴ στέγης, τροφῆς,
ἰατροφαρμακευτικῆς περίθαλψης καὶ πάστης φροντίδας
καὶ προστασίας στοὺς ἥλικιωμένους (άμφοτέρων τῶν
φύλων), σὲ κατάκοιτους, σὲ χρονίως πάσχοντα ἢ ἀνίκα-
να πρὸς ἐργασία πρόσωπα ἢ ἄτομα μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες,
ώς καὶ σὲ ἄτομα αὐτοεξυπηρετούμενα ἢ μὴ δυνάμενα νὰ
αὐτοεξυπηρετηθοῦν πλόγω ἥλικιας ἢ ἀσθενείας ἢ στε-
ρούμενα ἐγγυτέρων συγγενῶν καὶ ἡ προσφορὰ πρὸς
αὐτοὺς ἀγάπης, στοργῆς, συμπαράστασης, πνευματικῆς
ύποστηρίξης καὶ οἰκοδομῆς, ψυχαγωγίας, ώς καὶ ὅλων
τῶν ἀναγκαίων ὑλικῶν ἀγαθῶν. Ἡ κατὰ τὰ προγούμενα
ἐδάφια προστασία δύναται, ἐφόσον ζητηθεῖ καὶ κριθεῖ
ἀναγκαία, νὰ ἐκδηλώνεται καὶ ώς ἀρωγὴ κατ’ οἴκον, πα-
ρεχομένη ὑπὸ μορφὴν οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, ἥθικῆς
συμπαραστάσεως ἢ ἐτέρας φύσεως ὑλικῆς βοηθείας,
σκοπούσα στὴν ἔξασφάλιση τῶν μέσων ἀξιοπρεποῦς
διαβίωσεως καὶ περιθάλψεως τῶν αἰτουμένων.

”Αρθρον 3
Διοίκηση του Ίδρυματος

1. Τὸ Ἰδρυμα τελεῖ ύπὸ τὴν πνευματικὴν καὶ διοικητικὴν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος καὶ διοικεῖται ἀπὸ ἑπταμελές (7/μελές) Διοικητικὸν Συμβούλιο (στὸ ἔξης Δ.Σ.), τὸ ὁποῖο συγκροτοῦν:

α) Ὁ ἑκάστοτε Μητροπολίτης Χαλκίδος ὡς πρόεδρος, ἀναπληρούμενος ἀπὸ τὸν Ἀντιπρόεδρο τοῦ Δ.Σ..

β) Ὁ ἑκάστοτε Πρωτοσύγκελλος ἢ ὁ ἑκάστοτε Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος ἢ Ἱεροκήρυκας ἢ ἔτερος προσοντοῦχος κληρικός, ὡς Ἀντιπρόεδρος, ὥριζόμενος ἀπὸ τὸ Μητροπολίτη, ὁ ὁποῖος, σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος τοῦ Μητροπολίτου, θὰ ἀναπληρώνει αὐτὸν καὶ θὰ προεδρεύει τοῦ Δ.Σ..

γ) Πέντε (5) μέλη ὥριζόμενα ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη, ἐκ ὅποιων τὰ τρία (3) προτείνονται ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τῆς Πανευθοϊκῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητας καὶ ἐπιλέγονται ἀπὸ πρόσωπα ποὺ εἶναι πρόθυμα καὶ ίκανὰ νὰ συμβάλουν στὴν ἐπίτευξην καὶ εύόδωσην τῶν σκοπῶν τοῦ Ίδρυματος. Τὰ λοιπὰ δύο (2) μέλη δύνανται νὰ εἶναι κληρικοὶ ἢ λαϊκοί (ἄνδρες ἢ γυναῖκες) ποὺ κατοικοῦν στὴν περιφέρεια τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως (κατὰ προτίμου στὴν πόλη τῆς Χαλκίδος), καὶ διακρίνονται γιὰ τὸ ὄντος, τὴν πνευματικήν τους κατάρτιση, τὴν ὀριμότητά τους καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

2. Τὰ ὡς ἄνω πέντε (5) τακτικὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. (τῆς παραγράφου 1γ' τοῦ παρόντος ἀρθρου) διορίζονται γιὰ μία διετία ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Χαλκίδος. Γιὰ τὴν ἴδια διετία διορίζονται ὡς ἀναπληρωματικά μέλη, τρία πρόσωπα ποὺ διαθέτουν τὰ προσόντα ποὺ ἀναφέρονται στὴν παράγραφο 1γ' τοῦ παρόντος ἀρθρου.

3. Στὴν κρίση τοῦ Μητροπολίτου ἐναπόκειται ἡ ἀντικατάσταση κάποιου μέλους τοῦ συμβουλίου πρὸ τῆς λήξης τῆς διετοῦς θητείας αὐτοῦ, σὲ περίπτωση ἀνεπάρκειάς του ἢ κατόπιν αἰτήσεώς του, καθὼς καὶ ὁ ἐπαναδιορισμὸς κάποιου μετὰ τὴ λήξης τῆς θητείας του.

4. Μέλη τοῦ Δ.Σ. ποὺ δὲν ἀνταποκρίνονται στὰ καθήκοντά τους ἢ κωλύονται στὴν ἀσκησην αὐτῶν ἢ δὲν συμβάλλουν στὴν εὔρυθμη, ὄμαλή, ἀπρόσκοπη καὶ ἀποτελεσματικὴ λειτουργία τοῦ Ίδρυματος ἢ προβαίνουν σὲ ἐνέργειες ποὺ ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ίδρυματος, ἀντικαθίστανται ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη.

5. Τὸ ἀξίωμα τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. εἶναι τιμητικὸν καὶ ἄμισθον. Ὡστόσο, τὸ Δ.Σ. τοῦ Ίδρυματος εἶναι δυνατὸν νὰ καθορίσει μὲ Ἀπόφασή του τὴν ἀποζημίωση τῶν μελῶν του γιὰ κάθε κάθε συνεδρίασην ἢ καὶ τὴ χορήγηση ποσοῦ γιὰ ὄδοιπορικὰ καὶ λοιπὰ ἔξοδα.

6. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ίδρυματος συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατὰ

τὴν πρώτη συνεδρίασην αὐτοῦ καὶ ἐκπέμπει τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Υπεύθυνο ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

7. Τὸ Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικὰ ἀνὰ δίμηνο καὶ ἔκτακτα ὅταν παρίσταται ἀνάγκη ἢ ἐφόσον τὸ ζητήσουν ὁ Πρόεδρος ἢ ἔγγράφως καὶ αἰτιολογημένως τέσσερα (4) τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέλη αὐτοῦ. Οι συνεδριάσεις γίνονται κατόπιν γραπτῆς προσκλήσεως τοῦ Προέδρου, ἢ ὅποια περιλαμβάνει συνοπτικὰ τὰ πρὸς συζήτηση θέματα τῆς Ἡμεροσίας Διατάξεως, καὶ ἢ ὅποια κοινοποιεῖται τρεῖς (3) τουλάχιστον ἡμέρες πρὸ τῆς καθορισμένης ἡμέρας τῆς συνεδριάσεως. Ἡ ἡμέρα ἀποστολῆς τῆς πρόσκλησης καὶ ἢ ἡμέρα τῆς συνεδρίασης δὲν προσμετρῶνται. Ἡ πρόσκλησης τῶν μελῶν δύναται νὰ γίνει καὶ διὰ τηλεφώνου ἢ τηλεγραφήματος ἢ τηλεμειοτυπίας ἢ καὶ δι' ἀληθού πρόσφορου μέσου, ἐφόσον ὅμως τὸ γεγονὸς τοῦτο ἀποδεικνύεται διὰ σχετικῆς σημειώσεως στὸ εἰδικὸ βιβλίο προσκλήσεων, ἢ ὅποια δέον ὅπως φέρει χρονολογία καὶ ὑπογραφὴ τοῦ προσώπου τὸ ὁποῖο πραγματοποίησε τὴν πρόσκληση, κατόπιν σχετικῆς ἐντολῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου.

8. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ίδρυματος βρίσκεται σὲ ἀπαρτία ὅταν παρίστανται τέσσαρα (4) τουλάχιστον μέλη αὐτοῦ, ἀπαραίτητα δὲ ὁ Πρόεδρος. Οι Ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν. Σὲ περίπτωση ισοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου. Στὸ Δ.Σ. δύναται νὰ παρευρίσκεται ὡς εἰσηγητής, κατόπιν ἀδείας του Προέδρου, καὶ ὁ Διευθυντής τοῦ Ίδρυματος κωρὶς δικαίωμα ψήφου, ὁ ὁποῖος καὶ ἀποχωρεῖ πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξη τῆς συζήτησης καὶ τῆς ψηφοφορίας.

9. Οἱ ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. καταχωροῦνται στὸ ἀντίστοιχο Βιβλίο Πρακτικῶν του Δ.Σ., ἀναγινώσκονται δὲ στὴν ἐπόμενη συνεδρίαση τοῦ Δ.Σ. καὶ ὑπογράφονται ἀπὸ ὅλους ὅσοι ἔλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση τοῦ καθορισμένου συμβουλίου. Γιὰ τὶς ἀποφάσεις αὐτὲς κρατοῦνται πρακτικὰ ἀπὸ τὸ γραμματέα, τὰ ὅποια μονογράφουν τὰ παριστάμενα μέλη στὴ συνεδρίαση.

”Αρθρον 4
Ἀρμοδιότητες τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ίδρυματος

Τὸ Δ.Σ. διοικεῖ τὸ Ίδρυμα (Μ.Φ.Η.) καὶ διαχειρίζεται τὴν περιουσία αὐτοῦ, σύμφωνα μὲ τοὺς κείμενους νόμους καὶ τοὺς ἑκάστοτε ἑκκλησιαστικοὺς κανονισμοὺς καὶ κανονιστικὲς διατάξεις. Εἰδικότερα:

α) Ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν αἰτήσεων εἰσαγωγῆς στὸ Ίδρυμα καὶ ὥριζει τὶς τυχὸν οἰκονομικὲς ύποχρεώσεις τοῦ εἰσαγόμενου προσώπου (τροφεῖα) ἢ τὴν παροχὴ χρηματικοῦ βοηθήματος σὲ αὐτό.

β) Καταρτίζει τὸν προϋπολογισμὸν καθὼς καὶ τὸν ἀπολογισμὸν καὶ ἰσολογισμό, τοῦ Ίδρυματος, τοὺς ὅποιους ἐν συνεχείᾳ τοὺς ύποβάλλει πρὸς ἔγκριση στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

γ) Ἀποφασίζει γιὰ τὴν πρόσληψη, μὲ σύμβαση ιδιωτι-

κοῦ δικαίου, τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ στὶς νομίμως συσταθεῖσες θέσεις. Καθορίζει τὸν ἀντιμισθία στὰ πλαίσια τῆς κειμένης νομοθεσίας καὶ ἀποδίλει τὸ προσωπικό.

δ) Ἐπιβάλλει σὲ αὐτὸν τὰ ἀναγκαῖα ἐκάστοτε πειθαρχικὰ μέτρα.

ε) Ἀποφασίζει γιὰ τὴν ἐπένδυση καὶ τὴν ἐπωφελέστερη τοποθέτηση τῶν κεφαλαίων τοῦ Ἰδρύματος, τὴν γενικότερη ἀξιοποίηση τῆς ἀκίνητης περιουσίας του, καθὼς καὶ τὴν ἐκποίηση ἢ ὑποθήκευση περιουσιακῶν του στοιχείων, τὴν ἔκμισθωση ἀκινήτων του. Ἀποδέχεται δωρεές, κληρονομίες κ.πλ.. Ἔγειρει ἄγωγὲς ἢ συμβιβάζεται ἢ παραιτεῖται ἀπ' αὐτῶν.

στ.) Ἀποφασίζει καὶ ἐνεργεῖ γιὰ πλογαριασμὸν τοῦ Ἰδρύματος κάθε προμήθεια, ἐπιλαμβάνεται γιὰ τὴν διάθεση τῶν πόρων αὐτοῦ κατὰ τὶς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας.

ζ) Προβαίνει σὲ σύναψη συμβάσεων μὲ ταμεῖα ἢ κρατικούς φορεῖς.

η) Μελετᾶ, ὑποδεικνύει καὶ λαμβάνει μέτρα γιὰ τὴ βελτίωση καὶ ἀρτιότερη ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος, ὡς καὶ τὴν αὔξηση τῶν πόρων αὐτοῦ, καθὼς καὶ γιὰ τὴ συντήρηση καὶ ἐπέκταση τῶν ἐγκαταστάσεων του, ὅποτε παραστεῖ ἀνάγκη.

θ) Δύναται νὰ διορίζει ἐπιτροπὲς γιὰ εἰδικὲς περιπτώσεις καθορίζοντας καὶ τὸν κύκλο τῶν ἀρμοδιοτήτων των ἢ νὰ ἀναθέτει σὲ μέλος τοῦ διάφορες ἀποστολὲς καὶ διεκπεραιώσεις.

ι) Καταρτίζει, ἐπεξεργάζεται καὶ ὑποβάλλει πρὸς ἔγκριση στὸ Μητροπολίτικὸ Συμβούλιο τὸν ἐσωτερικὸ Κανονισμὸ Λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἀποφασίζει γιὰ τὴν τροποποίησή του.

ια) Χαρακτηρίζει τοὺς εὐεργέτες καὶ δωροτές τοῦ Ἰδρύματος.

ιβ) Ἀποφασίζει γιὰ κάθε θέμα ποὺ ἀφορᾶ στὸν ὄμαλὴν καὶ ἀπόρσκοπη λειτουργία, ὡς καὶ τὴν ἀναβάθμιση τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἰδρύματος.

Ἄρθρον 5

Ἀρμοδιότητες τῶν Μελῶν τοῦ Δ.Σ.

Α'. Ἀρμοδιότητες τοῦ Προέδρου:

Ο ἐκάστοτε Μητροπολίτης Χαλκίδος, ὡς Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἔχει ὅλες τὶς ἀρμοδιότητες ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν ιδιότητά του αὐτὴν καὶ συγκεκριμένα:

α) Ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἰδρυμα ἐνώπιον πάσης ἐκκλησιαστικῆς, διοικητικῆς ἢ δικαστικῆς ἀρχῆς, ὡς καὶ ἐνώπιον παντὸς νομικοῦ ἢ φυσικοῦ προσώπου καὶ ὁργανισμοῦ, πράττων καὶ ἐνεργῶν τὰ δέοντα γιὰ τὴν προώθηση τῶν εὐαγγῶν σκοπῶν καὶ ὑποθέσεων τοῦ Ἰδρύματος. Μὲ εἰδικὴ ἀπόφασή του τὸ Δ.Σ., καὶ γιὰ συγκεκριμένη ἐκάστοτε ὑπόθεση, δύναται νὰ ἀναθέτει ἐγγράφως καὶ σὲ ἄλλο μέλος τοῦ Δ.Σ. τὴν ἐκπροσώπησή του.

β) Καλεῖ στὶς συνεδριάσεις τὰ μέῆπη τοῦ Δ.Σ., κατὰ τὰ εἰδικότερα ἀναφερόμενα στὸ ἄρθρο 3 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ διευθύνει τὶς συζητήσεις.

γ) Ὑπογράφει ὅλα τὰ ἔξερχομενα ἔγγραφα καὶ ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. (πρακτικά, ἐπιστολές, ἀποδοχὲς διαθηκῶν, κληροδοτημάτων, ἀπολογισμοῦ, προϋπολογισμοῦ, προσήνψεις καὶ ἀποδίλεισης προσωπικοῦ, διακηρύξεις δημοπρασιῶν, ἐκποιήσεις, πωλήσεις, ἀγορὲς καὶ γενικότερα κάθε δικαιοπραξία). Ἐνημερώνεται γιὰ ὅλα τὰ εἰσερχόμενα ἔγγραφα, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἀληθινότητα τοῦ Ἰδρύματος.

δ) Ἐκδίδει καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν ὑπεύθυνο ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν κάθε χρηματικὸ ἔνταλμα. Ἐκεὶ τὴ γενικὴ ἐποπτεία στὶς σύνταξη τῶν ἀποθητικῶν - ίσοιλογισμῶν καὶ προϋπολογισμῶν τοῦ Ἰδρύματος, ποὺ συντάσσονται μὲ εύθύνη τοῦ ὑπεύθυνου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν του Δ.Σ..

ε) Γενικότερα, μεριμνᾷ γιὰ τὴν πιστὴ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Οργανισμοῦ καὶ τῶν Ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ..

Β'. Ἀρμοδιότητες τοῦ Ἀντιπροέδρου:

Ο Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος ἐπικουρεῖ τὸν Πρόεδρο στὸ ἔργο του καὶ ἀναπληρώνει αὐτὸν σὲ ὅλα του τὰ καθήκοντα σὲ περίπτωση κωλύματος ἢ ἀδυναμίας του. Ο Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος δύναται νὰ ἀναθέτει στὸν Ἀντιπρόεδρο αὐτοῦ, μὲ ἔγγραφη ἐντολή του, ὁποιαδήποτε ἀπὸ τὶς ἀναφερόμενες στὸ ἄρθρο 5Α' τοῦ παρόντος ἀρμοδιότητες.

Γ'. Ἀρμοδιότητες Γραμματέως:

1. Ο Γραμματέας ἔχει τὴν ἐποπτεία διεκπεραίωσης ὅλης της γραφικῆς ύπηρεσίας τοῦ Ἰδρύματος. Τηρεῖ τὰ βιβλία τῶν πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ., καὶ φροντίζει γιὰ τὴν ἔγκαιρη σύνταξη τους, ὡς καὶ τὴν ὑπογραφὴ τῶν Πρακτικῶν, τὰ ὄποια ἀναγινώσκονται σὲ κάθε συνεδρίαση πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῶν. Συνεργάζεται καὶ ἐλέγχει τὸν προσθηματικό ἔμμισθο γραμματέα γιὰ τὴν ὄρθη τήρηση τῶν βιβλίων τοῦ Ἰδρύματος (πλὴν τῶν διαχειριστικῶν). Ὑπογράφει δὲ μετὰ τοῦ Προέδρου τὰ ἔγγραφα.

2. Τὸν Γραμματέα, σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος του, ἀναπληρώνει ἄλλο μέλος τοῦ Δ.Σ., ὁρίζομενο ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Δ.Σ..

Δ'. Ἀρμοδιότητες Υπεύθυνου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν:

1. Ο Υπεύθυνος ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν πρέπει, κατὰ προτίμοτο, νὰ ἔχει γνώσεις πλογαριασμοῦ ἢ οἰκονομικῆς καὶ νὰ διακρίνεται γιὰ τὴν ἀποδεδειγμένη τιμιότητα, τὸ ὕθος, καὶ τὴν ἀγάπη του πρὸς τὴν Ἐκκλησία.

2. Ἐκεὶ τὴν εὐθύνη καὶ τὴν ἐποπτεία ἐπὶ πάντων τῶν οἰκονομικῶν καὶ διαχειριστικῶν θεμάτων. Προσυπογράφει, μετὰ τοῦ Προέδρου, τὰ Γραμμάτια Εἰσπράξεων καὶ τὰ Ἐντάλματα Πληρωμῶν. Τηρεῖ, σὲ συνεργασία μὲ τὸν Υπεύθυνο Λογιστηρίου, τὰ διαχειριστικὰ βιβλία τοῦ Ἰδρύματος. Συντάσσει τοὺς ἀποθητικούς, ίσοιλογισμοὺς καὶ προϋπολογισμοὺς αὐτοῦ. Μεριμνᾷ, μὲ εἰσηγήσεις

του πρὸς τὸ Δ.Σ., γιὰ τὴν ὀφελιμότερη τοποθέτηση τῶν πλεονασμάτων τοῦ Ἰδρύματος. Φροντίζει γιὰ τὴν ἔξασφάλιση τῶν ἀπαραιτήτων μέσων, μὲ σκοπὸ τὴν καλύτερη πλειοψηγία τοῦ Ἰδρύματος. Καταθέτει τὰ χρήματα τοῦ Ἰδρύματος σὲ μία ἀπὸ τὶς Τράπεζες ποὺ λειτουργοῦν στὴν πόλη τῆς Χαλκίδας, κατόπιν σχετικῆς γραπτῆς ἐντολῆς τοῦ Προέδρου. Πραγματοποιεῖ ἀναλήψεις ἀπὸ τὴν Τράπεζα, κατόπιν ἑγγράφου ἐντολῆς τοῦ Προέδρου, μετὰ τοῦ ὁποίου προσυπογράφει τὰ συνοδευόντα δικαιολογητικὰ δαπανῶν. Ἐνεργεῖ διαγωνισμούς, κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Προέδρου, καὶ σχετικῆς πρὸς τοῦτο ὑποδείξεως, γιὰ τὴν προμήθεια ὑλικῶν, καὶ τροφίμων, μὲ σκοπὸ τὴν γενικότερη ἔξασφάλιση καλύτερης ποιότητας καὶ τιμῆς. Φυλάσσει, σὲ ἀσφαλὲς μέρος, μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ (ἀναπληρωτοῦ Διευθυντοῦ) τοῦ Ἰδρύματος, ἄπαντα τὰ Γραμμάτια Εἰσπράξεων καὶ Ἐντάλματα πληρωμῶν.

3. Σὲ περίπτωση προσωρινῆς ἀπουσίας, κωμύματος ἢ ἀδυναμίας νὰ ἀσκήσει τὰ καθήκοντά του ὁ ὑπεύθυνος ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ὥριζεται ἀπὸ τὸν Πρόεδρο ἄλλο μέλος τοῦ Δ.Σ. γιὰ ἀναπλήρωσή του, τὸ ὄποιο καὶ συνεργάζεται μὲ τὸν ὑπεύθυνο τοῦ Λογιστηρίου. Σὲ κάθε περίπτωση ἢ εὐθύνη τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισης, ἔξακολουθεῖ νὰ βαρύνει τὸν ἕδιο τὸν ὑπεύθυνο ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν μέχρι τὴν ἀντικατάστασή του.

Ε'. Ἀρμοδιότητες μελῶν:

Τὰ μέλη λαμβάνουν μέρος στὶς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ., κατόπιν προσκλήσεως ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Ἰδρύματος. Ἀποφασίζουν δὲ κατὰ τὴν κρίσιν τους, ἐπὶ τῶν συζητουμένων θεμάτων, μὲ γνώμονα πάντοτε τὴν καλύτερη πλειοψηγία τοῦ Ἰδρύματος. Ἐπίσης, λαμβάνουν μέρος σὲ ἐπιτροπές, κατὰ περίπτωση, ὥριζόμενες ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Δ.Σ..

”Αρθρον 6 Σῶμα Συνδρομητῶν

1. Γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἐνίσχυση τοῦ Ἰδρύματος συνιστᾶται Σῶμα Συνδρομητῶν (ἐφεξῆς Σ.Σ.), τοῦ ὄποιου τὴν εὐθύνη, μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ Προέδρου, ἀναλαμβάνει ἓνα μέλος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ὥριζόμενο ἀπὸ αὐτό.

2. Μέλη τοῦ Σ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἑγγράφονται προαιρετικὰ φιλάνθρωποι, εὔσεβεῖς χριστιανοί, οἱ ὄποιοι καταβάλλουν μνιασία συνδρομή, τὸ ὑψος τῆς ὄποιας καθορίζεται ἀπὸ τὸ ἑγγραφόμενο μέλος. Σκοπὸς τοῦ Σ.Σ. εἶναι ἡ τακτικὴ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση τοῦ Ἰδρύματος.

3. Τὸ Σ.Σ. διευθύνεται ἀπὸ δικό του πενταμελὲς (5/μετέξ) συμβούλιο, ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ διορισμένου ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος μέλος. Ὁ πρόεδρος τοῦ Σ.Σ. συνεργάζεται στενά μὲ τὸν Πρόεδρο καὶ τὸ Διευθυντή τοῦ Ἰδρύματος. Τηρεῖ τὸ Βιβλίο συνδρομητῶν - δωρητῶν. Ἐκδίδει νομίμως ἀποδείξεις εἰσπράξεων καὶ παραδίδει τὰ συγκεντρούμενα ποσὰ στὸν Ταμία, ἀπὸ τὸν ὄποιο

λαμβάνει νόμιμη θεωρημένη ἀπόδειξη. Ἀποδίδει δὲ πληγαριασμὸ στὸ Δ.Σ. καὶ τὸ ὄποιο ἐνημερώνει σχετικά.

”Αρθρον 7 Προσωπικὸ τοῦ Ἰδρύματος

1. Τὸ προσωπικό του Ἰδρύματος, τὸ ὄποιο βρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ, ὅντας ὑπόλοιπο σὲ αὐτό, διακρίνεται σὲ ἔθελοντικὸ καὶ ἔμμισθο.

2. Στὸ ἔθελοντικὸ προσωπικὸ συγκαταθέγονται ἄνδρες ἢ γυναῖκες, διακρινόμενοι γιὰ τὸ ὕθος, τὴν κατάρτισην καὶ τὴν ὠριμότητά τους, τὶς ἔξειδικευμένες γνώσεις, τὶς ἐμπειρίες τους καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, μὲ τὴ θέλησή τους δὲ καὶ ἃνευ ἀμοιβῆς παρέχουν τὶς ὑπηρεσίες τους στὸ Ἰδρυμα, πρὸς ἐκπλήρωση καὶ ἐφαρμογὴ τῆς περὶ ἀγάπης καινῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὸ ἔθελοντικὸ προσωπικὸ ὑπακούει καὶ συμμορφώνεται πρὸς τὶς ὑποδείξεις τοῦ Διευθυντοῦ καὶ συνεργάζεται μὲ πνεῦμα ἀγάπης καὶ ὑπακοῆς μὲ τὸ ἔμμισθο προσωπικό.

3. Στὸ ἄμισθο καὶ ἔθελοντικὸ προσωπικὸ ἀνήκει καὶ ὁ ἰερέας - πνευματικὸς τοῦ Ἰδρύματος, ὁ ὄποιος διορίζεται μὲ ἀπόφαση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, μὲ ἀποκλειστικὸ ἔργο τὴν τέλεση πλατρευτικῶν πράξεων καὶ τὴν παροχὴ ἀγάπης, στοργῆς καὶ πνευματικῆς στήριξης πρὸς τοὺς τροφίμους τοὺς ὄποιούς καὶ ἔξομολογεῖ, κατόπιν θελήσεως καὶ προσκλήσεώς των.

4. Τὸ ἔμμισθο προσωπικὸ προσθίλαμβάνεται, ἀπασχολεῖται, ἀμειβεῖται καὶ παύεται μὲ ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ.

5. Τὸ προσωπικὸ ἔμμισθο καὶ ἄμισθο (ἔθελοντικὸ) διακρίνεται περαιτέρω σὲ Διοικητικό, Ἰατρικὸ Νοσηπλευτικό, Ειδικῶν Καθηκόντων καὶ Βοηθητικό, τακτοποιεῖται δὲ στὶς κατωτέρω συνιστώμενες θέσεις:

Α'. Διοικητικὸ προσωπικό:

Μία (1) θέση Διευθυντοῦ, Κατηγορίας Π.Ε. ἢ Τ.Ε..

Μία (1) θέση Ὑποδιευθυντοῦ, Κατηγορίας Π.Ε. ἢ Τ.Ε. ἢ Δ.Ε..

Μία (1) θέση Ὑπευθύνου Λογιστηρίου, Κατηγορίας Τ.Ε..

Μία (1) θέση Γραμματέα, Κατηγορίας Τ.Ε. ἢ Δ.Ε..

Μία (1) θέση Γραφέως, Κατηγορίας Δ.Ε..

Β'. Ιατρικὸ-Νοσηπλευτικὸ προσωπικό:

Μία (1) θέση Ιατροῦ, ὁ ὄποιος εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ θέματα ύγειονομικῆς φύσεως μὲ δίωρη καθημερινὴ ἀπασχόληση.

Μία (1) θέση Προϊσταμένου/ης Νοσηπλευτοῦ/ρίας, Κατηγορίας Π.Ε. ἢ Τ.Ε., μὲ διετὴ τουλάχιστον νοσηπλευτικὴ πείρα.

Οκτώ (8) θέσεις Νοσηπλευτῶν/τριῶν ἢ βοηθῶν, Κατηγορίας Τ.Ε. ἢ Δ.Ε..

Ἐξ (6) θέσεις Κοινωνικῶν Φροντιστῶν.

Γ' Ειδικό Προσωπικό:

Μία (1) Θέση Φυσιοθεραπευτοῦ - Γυμναστοῦ/τρίας, Κατηγορίας Τ.Ε., δίωρης καθημερινῆς ἀπασχόλησης.

Μία (1) Θέση Ψυχολόγου, Κατηγορίας Π.Ε. ἢ Τ.Ε..

Μία (1) Θέση Κοινωνικοῦ Λειτουργοῦ ἢ Ψυχολόγου, μὲ ἐλάχιστη δίωρη ἀπασχόληση τρεῖς φορὲς τὴν ἔβδομάδα.

Δ' Βοηθητικὸν Προσωπικό:

Μία (1) Θέση μαγείρου.

Τρεῖς (3) Θέσεις βοηθῶν μαγείρου.

Τρεῖς (3) Θέσεις τραπεζοκόμων, Κατηγορίας Υ.Ε..

Τέσσερις (4) Θέσεις καθαριστριῶν, Κατηγορίας Υ.Ε..

Μία (1) Θέση πλύντριας - σιδερώτριας.

Μία (1) Θέση ἀποθηκαρίου - Διαχειριστοῦ.

Μία (1) Θέση συντηρητοῦ, Κατηγορίας Τ.Ε. ἢ Δ.Ε..

Μία (1) Θέση κληπτῆρα ἢ θυρωροῦ, Κατηγορίας Υ.Ε..

Μία (1) Θέση ὄδηγοῦ, Κατηγορίας Δ.Ε. ἢ Υ.Ε..

6. Στὸν ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν Λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος προσδιορίζονται τὰ προσόντα, οἱ ἀρμοδιότητες καὶ οἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐργαζομένων ἀνὰ κατηγορία καὶ εἰδικότητα, ἀνάφερονται δὲ ταῦτα, καθὼς καὶ τὸ ὡράριο ἐργασίας στὴ Σύμβαση Ἐργασίας, ἢ ὅποια συνομολογεῖται μεταξὺ τοῦ Ἰδρύματος καὶ τοῦ ἐργαζομένου.

7. Μὲ Ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. καθορίζονται, ἀνάλογα μὲ τὶς ἀνάγκες τοῦ Ἰδρύματος, οἱ ὄργανικὲς θέσεις, τὸ ὑψος τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος, καθὼς καὶ τὸ τηρούμενο ὡράριο ἐργασίας. Σὲ περίπτωση δημιουργίας καὶ ἄλλης ὄργανικῆς θέσης, ἐπιπλέον τῶν προβλεπόμενων στὸν παρόντα Ὁργανισμό, τὰ προσόντα, οἱ ἀρμοδιότητες, οἱ ὑποχρεώσεις, ὁ μισθὸς καὶ τὸ ὡράριο ἐργασίας τοῦ ἐργαζομένου, καθορίζονται μὲ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

8. Ἡ πλήρωση τῶν θέσεων γίνεται σύμφωνα μὲ τὶς ἀνάγκες τοῦ Ἰδρύματος σὲ συνδυασμὸν μὲ τὶς οἰκονομικὲς δυνατότητές του.

9. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἀσκεῖ τὸν ἔλεγχο καὶ τὴν ἐποπτεία στὸ πάσσον φύσεως προσωπικοῦ του Ἰδρύματος, εἴτε διὰ τοῦ Διευθυντοῦ του εἴτε δι' ἐντεταμένου μέλους του, κατὰ τὰ ὄριζόμενα στὸν ἐσωτερικὸν Κανονισμό.

”Αρθρον 8

Τρόφιμοι τοῦ Ἰδρύματος

1. Στὸ Ἰδρυμα εἰσάγονται, κατόπιν αἰτήσεώς τους, ἡλικιωμένα ἄτομα, ἐγκαταθελεῖμμένα ἢ ἀπροστάτευτα, αὐτοεξυπρετούμενα ἢ μὴ δυνάμενα νὰ αὐτοεξυπρετηθοῦν, ἄρρενα ἢ θήλεα, ἀποδεειγμένα ἀναξιοπαθοῦντα ἢ ἐγκαταθελεῖμμένα, ἀδιακρίτως ὄριου ἡλικίας, τὰ ὅποια χρόζουν φροντίδας καὶ συμπαράστασης, τὴν ὅποια ἀδυνατοῦν νὰ τὴν προσφέρουν συγγενικά τους πρόσωπα, ὑστερα ἀπὸ πιστοποίηση τῆς καταστάσεως τους.

2. Οἱ ὑποψήφιοι πρὸς εἰσαγωγὴν τρόφιμοι δὲν πρέπει νὰ πάσχουν ἀπὸ ἀνίατο ἢ μεταδοτικὸν νόσομα ἢ ἀπὸ ψυχικὲς παθήσεις. Ἡ εἰσαγωγὴ στὸ Ἰδρυμα πραγματοποιεῖται μὲ Ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. καὶ σχετικῆς ἐγκρίσεως τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, κατόπιν αἰτιολογημένης εἰσηγήσεως τοῦ Διευθυντοῦ, ὃ ὅποιος συγκεντρώνει καὶ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Δικαιολογητικὰ εἰσαγωγῆς εἶναι:

α) Αἴτηση εἰσαγωγῆς ύπογεραμμένη ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἐνδιαφερόμενο ἢ σὲ περίπτωση ἀδυναμίας του, ἢ ὅποια πιστοποιεῖται ιατρικὰ ἀπὸ τὸν πλησιέστερο συγγενὴ αὐτοῦ ἢ σὲ περίπτωση μὴ ὑπάρχεισαν συγγενῶν, ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν λειτουργὸν τῆς Κοινωνικῆς Πρόνοιας.

β) Συγκατάθεση ἐνὸς ἐκ τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν του αἰτοῦντος μὲ Ὑπεύθυνη Δήλωση τοῦ ν. 1599/1986, ὅπως ισχύει κάθε φορά.

γ) Πιστοποιητικὸν ύγειας ἀπὸ δημόσιο νοσοκομεῖο ὅτι δὲν πάσχει ἀπὸ μολυσματικό, μεταδοτικὸν ἢ ψυχικὸν νόσομα.

δ) Πιστοποιητικὸν γεννήσεως ἢ ἐπικυρωμένη φωτοτυπία τῆς ταυτότητάς του.

ε) Συστατικὴ ἐπιστολὴ τοῦ ιερέως τῆς Ἐνορίας τοῦ αἰτοῦντος στὴν ὅποια νὰ καταγράφεται ἡ κατάσταση αὐτοῦ.

σ) Σύντομο βιογραφικὸν σημείωμα τῆς οἰκογενειακῆς κατάστασης τοῦ ἐνδιαφερόμενου, καθὼς καὶ τῆς οἰκονομικῆς του κατάστασης, μὲ Ὑπεύθυνη Δήλωση καὶ ἀντίγραφο τῶν φορολογικῶν δηλώσεων τῶν τελευταίων τριῶν ἑταῖρων.

ζ) Ιατρικὸν ίστορικὸν ἀπὸ τὸν προσωπικὸν ιατρὸ τοῦ αἰτοῦντος, στὸ ὅποιο θὰ παρέχονται πληροφορίες γιὰ τὴν κατάσταση τῆς ύγειας του, τῶν φαρμάκων ποὺ λαμβάνει καὶ ὅποιες ἀλληλεπιδρίες, κατὰ τὴν κρίση του, πληροφορίες καὶ θὰ βεβιώνεται ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν πάσχει ἀπὸ ψυχοκινητικὲς διεγέρσεις, καθιστάμενος ἀνήσυχος καὶ ἀκαταθηλητός γιὰ συμβίωση.

η) Ὑπεύθυνη Δήλωση τοῦ ὑποψηφίου περὶ ἀποδοχῆς συνεισφορᾶς ποσοστοῦ τῆς συντάξεως του ἢ μέρους τῶν εἰσοδημάτων του ἢ ἀκινήτου περιουσίας του πρὸς τὸ Ἰδρυμα, στὸν περίπτωση ποὺ ὁ τρόφιμος ἔχει τὴ δυνατότητα αὐτή. Τὸ ποσὸ τῆς συνεισφορᾶς καθορίζεται μὲ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ., κατὰ τὴν ἐγκρίση τῆς αἰτήσης του καὶ ἀφοῦ συνεκτιμηθοῦν ὅλα τὰ προσωπικὰ στοιχεῖα τοῦ αἰτοῦντος.

θ) Ὁλα τὰ προαναφερθέντα ἔγγραφα φυλάσσονται ἀπόρρητα στὸ φάκελο τοῦ τροφίμου, μὲ ἀπόλυτη εὐθύνη τοῦ Διευθυντοῦ καὶ χρονιμοποιοῦνται αὐστηρὰ γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ Ἰδρύματος.

” Αρθρον 9
Πόροι του Ίδρυματος

Πόροι του Ίδρυματος είναι:

α) Οι έκαστοτε έπιχορηγήσεις πρὸς τὸ Γηροκομεῖο ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Δημόσιο, ἀπὸ Ἐκκλησιαστικὰ ἢ ἄλλα νομικὰ ἢ φυσικὰ πρόσωπα, καθὼς καὶ ἀπὸ κονδύλια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἔνωσης.

β) Κληρονομίες, κληροδοσίες, δωρεὲς ὑπὲρ τοῦ Γηροκομείου Χαλκίδος καὶ κάθε ἀφιέρωμα ὑπὲρ αὐτοῦ.

γ) Εισφορὲς Δήμων, Κοινοτήτων ἢ ἄλλων Ὀργανισμῶν καὶ ιδιαίτερα τῶν εἰδικὰ συμβεβλημένων μὲ τὸ Ἰδρυμα.

δ) Δωρεὲς χρημάτων ὑπὲρ τοῦ Γηροκομείου ὑπὸ ιδιωτῶν.

ε) Προϊὸν ἔρανων, ποὺ διενεργοῦνται νόμιμα, κατόπιν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. ὑπὲρ τῶν εὔαγῶν σκοπῶν τοῦ Γηροκομείου.

σ) Τὸ προϊὸν τῶν τακτικῶν συνδρομῶν τοῦ Σώματος Συνδρομητῶν.

θ) Τὰ ποσὰ ποὺ συνεισφέρουν οἱ τρόφιμοι ἢ εἰσφορὲς καὶ προσφορὲς αὐτῶν.

ι) Κάθε ἄλλη πρόσοδος, σύμφωνη μὲ τὸ ὄρθodoξο χριστιανικὸ πνεῦμα, ποὺ προέρχεται ἀπὸ κάθε εἴδους δραστηριότητες τοῦ Ίδρυματος καὶ ἀπὸ κάθε νόμιμη πηγὴ ποὺ δὲν κατονομάζεται ρητὰ στὸν παρόντα Ὀργανισμό.

” Αρθρον 10
Διάθεση τῶν πόρων

Οι πόροι διατίθενται γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Ίδρυματος, τὴν κάλυψη τῶν πάστοι φύσεως ἔξόδων του καὶ τῶν δαπανῶν τοῦ μισθοδοτούμενου προσωπικοῦ, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

” Αρθρον 11
Προϋπολογισμὸς τοῦ Ίδρυματος

1. Τὸ οἰκονομικὸ ἔτος ἄρχεται τὴν 1n Ἰανουαρίου ἔκάστου ἔτους καὶ λήγει τὴν 31n Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

2. Ο προϋπολογισμὸς ψηφίζεται ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ίδρυματος τὸ ἀργότερο ἐντὸς τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, καὶ ὑποβάλλεται γιὰ ἔγκριση στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

3. Μεταγενέστερες τροποποιήσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτρέπονται, πρέπει ὅμως νὰ τηρηθεῖ ἡ διαδικασία τῆς προηγούμενης παραγράφου.

” Αρθρον 12
Ἀπολογισμὸς τοῦ Ίδρυματος

1. Μέσα στὸ δεύτερο δεκαπενθήμερό του μηνὸς Ἰανουαρίου συντάσσεται ὁ ἀπολογισμὸς τῶν πραγματοποιηθέντων ἔσόδων καὶ ἔξόδων τοῦ λήξαντος οἰκονομικοῦ

ἔτους, ὁ ὁποῖος υποβάλλεται ἀπὸ τὸν ὑπεύθυνο ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τὸ πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου στὸ Δ.Σ. γιὰ ψήφιση.

2. Ο Ἀπολογισμὸς ἀναγράφει σὲ ίδιαίτερη στήλῃ:

α) Τὰ προϋπολογισθέντα ἔσοδα καὶ ἔξοδα.

β) Τὰ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα καὶ ἔξοδα.

γ) Τὶς διαφορὲς μεταξὺ τους.

δ) Τὸ ταμειακὸ ὑπόλοιπο, τὸ ὁποῖο προκύπτει.

3. Μὲ τὸν ἀπολογισμὸ συντάσσεται γενικὸς ἰσολογισμός, στὸν ὁποῖο ἀναγράφονται ἀναπογικὰ τὰ ἐνεργητικὰ καὶ παθητικὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τοῦ Ίδρυματος, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν κατὰ τὴν 31n Δεκεμβρίου τοῦ παρεπιθόντος ἔτους.

4. Ο ἀπολογισμὸς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς υποβάλλονται ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο γιὰ ἔγκριση.

” Αρθρον 13

Τηρούμενα Βιβλία

Στὸ Ἰδρυμα τηροῦνται τὰ παρακάτω διαχειριστικὰ βιβλία καὶ στοιχεῖα, θεωρημένα γιὰ κάθε νόμιμη χρήση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Χαλκίδος, ἥτοι:

1. Βιβλίο Πρωτοκόλλου Εἰσερχομένων καὶ Ἐξερχομένων ἐγγράφων.

2. Βιβλίο Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ..

3. Βιβλίο Κτηματολογίου.

4. Βιβλίο Ὅλικοῦ καὶ Ἀποθήκης.

5. Μητρῶο περιθαλπομένων στὸ ὁποῖο θὰ περιέχονται τὰ παρακάτω στοιχεῖα τοῦ τροφίμου: βιογραφικό, ἱστορικὸ ύγειας, περιουσιακὰ στοιχεῖα, οἰκογενειακὴ κατάσταση, κληρονόμοι, διαθῆκες, διευθύνσεις ἐγγυτέρων συγγενῶν, ταμεῖο ἀσφαλίσεως, ἀποδεικτικὰ συντάξεως, βιβλιάριο ἀσθενείας, τραπέζης, κλειδιά, πληρεξούσια, δικηγόροι. (Τὰ ὡς ἄνω φυλάσσονται ἀπόρρητα στὸν πρωτοκόλλο φάκελο ἐνὸς ἔκαστου τροφίμου καὶ προορίζονται αὐτηρὰ καὶ μόνον γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ Ίδρυματος καὶ τὴν ἐπίτευξη τῆς ἀποστολῆς του).

6. Μητρῶο προσωπικοῦ τηρούμενο κατὰ κατηγορία προσωπικοῦ μὲ κάθε στοιχεῖο καὶ μεταβολή.

7. Βιβλίο Εισφορῶν στὸ Ἰδρυμα (κατὰ μήνα ἢ ἔκτακτα).

8. Βιβλίο Συνδρομητῶν.

9. Βιβλίο Ταμείου.

10. Τριπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων καὶ Ἐντάλματα Πληρωμῶν.

11. Τριπλότυπες ἀποδείξεις Εἰσπραξῆς (συνδρομῶν-δωρεῶν).

12. Τριπλότυπες ἀποδείξεις Πληρωμῆς.

13. Βιβλίο μισθοδοσίας προσωπικοῦ.

14. Βιβλίο ἔξόδων περιθαλπομένων.

15. Βιβλίο άδειῶν προσωπικοῦ.

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δ.Σ. μερικὰ ἀπὸ τὰ βιβλία αὐτὰ μποροῦν νὰ παραλείπονται καὶ ἄλλα νὰ προστίθενται.

”Αρθρον 14

Εὔεργέτες τοῦ Ἰδρύματος

1. Μεγάλοι Εὔεργέτες, Εὔεργέτες καὶ Δωρητὲς εἶναι ὅσοι ἔχουν χαρακτηριστεῖ μέχρι σήμερα καὶ ὅσοι χαρακτηριστοῦν μὲν Ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, τὸ ὁποῖο καὶ καθορίζει τὸ ὑψος τῆς δωρεᾶς, τὸ ἀναπροσαρμόζει ὅποτε τὸ κρίνει ἀπαραίτητο, προκειμένου νὰ καταταχθοῦν οἱ προσφέροντες στὶς προαναφερόμενες κατηγορίες (Μεγάλοι Εὔεργέτες, Εὔεργέτες, Δωρητές).

2. Δωρητὲς ἢ Εὔεργέτες μποροῦν νὰ ἀνακηρύσσονται ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος καὶ πρόσωπα, τὰ ὄποια εἰσφέρουν στὸ Ἰδρυμα ἄλλης ἔξαιρετικὲς ὑπηρεσίες πρὸς ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

3. Ἡ ἀπόφαση χαρακτηρισμοῦ, καταγράφεται στὸ εἰδικὸ βιβλίο πρακτικῶν καὶ ἐπιδίδεται στὸν ἐνδιαφερόμενο σὲ ἔπαινο καὶ ἀνάμνηση. Τὰ ὄνόματα δὲ ἀύτῶν ἀναγράφονται στὰ δίπτυχα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἰδρύματος.

4. Μὲ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. ὥριζεται μία ἡμέρα ἐτοσίως, κατὰ τὴν ὄποια τελείται τὸ μνημόσυνο τῶν Εὔεργετῶν καὶ Δωρητῶν τοῦ Ἰδρύματος.

”Αρθρον 15

Σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει σφραγίδα κυκλική, μὲ δύο ὄμόκεντρους κύκλους, στὸ μεσοδιάστημα τῶν ὄποιών ἀναγράφεται ἢ φράση: «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΑΚΟΜΕΙΟ Ι.Μ. ΧΑΛΚΙΔΟΣ Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΡΩΣΣΟΣ». Στὸ κέντρο ἀπεικονίζεται ἢ μορφὴ τοῦ Όσιου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου.

”Αρθρον 16

Ἡ 27η Ιουλίου ἔκάστου ἔτους, ἡμέρα ἐօρτης τοῦ Ἅγιου Παντεπήμονος, κατὰ τὴν ὄποια πανηγυρίζει καὶ ὁ Ἰδρυματικὸς Ἱερὸς Ναός, Θεσπίζεται ὡς ἐπίσημη ἐօρτὴ τοῦ Ἰδρύματος.

”Αρθρον 17

Τροποποίηση τοῦ Ὁργανισμοῦ

Ο παρὼν Ὁργανισμὸς τροποποιεῖται ἀπὸ τὴν Διαρκῆ Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, κατόπιν αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος, ποὺ λαμβάνεται σὲ ἀπαρτία καὶ ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο. Δημοσιεύεται δὲ ὅπως καὶ ὁ παρὼν Ὁργανισμός.

”Αρθρον 18

Κατάργηση τοῦ Ἰδρύματος

1. Τὸ παρὸν Ἰδρυμα καταργεῖται ἀπὸ τὴν Διαρκῆ Ἱερὰ

Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, ὑστερα ἀπὸ ὄμόφων ἀπόφασης καὶ παρουσίᾳ ὅλων τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Γηροκομείου καὶ ἐγκρισης, σύμφωνη γνώμη, τοῦ Μητροπολίτου, ὅταν δὲν ἐκπληρώνει τὶς ἐκκλησιολογικὲς αὐτοῦ προϋποθέσεις καὶ τὴν ἀποστολή του ἢ ὅταν παρεκκλίνει τοῦ σκοποῦ του καὶ καταστεῖ ἀδύνατη ἡ λειτουργία του.

2. Ἡ περιουσία τοῦ Ἰδρύματος, πιλὴν τοῦ ἀκινήτου καὶ τοῦ οικοπέδου αὐτοῦ (δωροθέντος τὸ 1971 ἀπὸ τὴν Φιλόπιτωχο Πανευρωπϊκὴν Ἀδελφότητα), περιέρχεται αὐτοδίκαια στὸ νομικὸ πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, δυνάμενο νὰ διαθέσει αὐτὴ γιὰ ὁποιονδήποτε παρεμφερῆ σκοπό.

”Αρθρον 19

Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς

Μὲ ἐσωτερικὸ Κανονισμὸ ποὺ καταρτίζεται ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος δύναται νὰ καθοριστοῦν λεπτομερῶς τὰ σχετικὰ μὲ τὴ λειτουργία αὐτοῦ καὶ εἰδικότερα ὅσα ἀφοροῦν στὰ προσόντα, τὰ καθήκοντα τοῦ προσωπικοῦ, τὸν πειθαρχικὸ ἔλεγχο, τὸν ἔλεγχο τῶν δαπανῶν καὶ τὴν γενικότερη διαχείριση τοῦ χρηματικοῦ, τὸν καθορισμὸ ὄριου ἡλικίας καὶ καταστάσεως ὑγείας τῶν εἰσαγομένων, τὴν ιατρικὴν παρακολούθησην καὶ περίθαλψη τῶν εἰσαγομένων, τὸν καθορισμὸ τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων τῶν εἰσαγομένων καὶ τοῦ προσωπικοῦ, τὴ διαδικασία βεβαίωσης καὶ ἐπιβολῆς τῶν ἀναγκαίων κυρώσεων καὶ ὅτι, ἄλλοι κριθεῖ ἀπαραίτητο γιὰ τὴ λειτουργία του.

”Αρθρον 20

Κάθε θέμα ποὺ δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸν παρόντα Ὁργανισμὸ ρυθμίζεται μὲν Ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, καὶ ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

”Αρθρον 21

Ισχὺς τοῦ Ὁργανισμοῦ

Ἡ ισχὺς τοῦ παρόντος Ὁργανισμοῦ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν δημοσίευσή του στὸ ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

”Αρθρον 22

Κάλιψη δαπάνης

Ἄπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Ὁργανισμοῦ προκαθεῖται δαπάνη μόνον σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ἰδρύματος, ἐξηρτημένης ὑπηρεσίας τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, τὸ ὑψος τῆς ὄποιας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθεῖ.

Αθῆναι, 4 Φεβρουαρίου 2010

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεὺς

Αρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

**Κανονισμὸς ἐσωτερικῆς λειτουργίας καὶ δράσεως
τῆς Μοναστικῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Γυναικείας Κοινοβιακῆς Μονῆς
Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ Ἅγίου Ἀθανασίου Κερκύρας,
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων**

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΑΞΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ
ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ, ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ**

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ, ἀποτελούμενον ἐκ τῶν Μοναχῶν Εὐφημίας Κόκκοβα, Καθηγουμένης, Κερκύρας Βιλάχου, Θεοδώρας Κουφογιάννη, Διονυσίας Ζαχαριάδου, Σεραφειμίας Ρουβᾶ, συνελθόν εἰς συνεδρίαν σόμερον τὴν 28ην Μαρτίου 2009, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 11 π.μ. προκειμένου νὰ ἀποφασίσῃ διὰ τὴν μερικὴν ἀναμόρφωσιν τοῦ ισχύοντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς πρὸς καθιτέραν λειτουργίαν αὐτῆς, μετὰ σκετικὴν συζήτησιν ἐγκρίνει τὸν τροποποιούμενον Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν ἔχοντα ὡς ἀκολούθως:

Eis τὸ Ὄνομα τοῦ Πατρὸς
καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἅγιου Πνεύματος

Κανονισμὸς

ἐσωτερικῆς λειτουργίας καὶ δράσεως τῆς Μοναστικῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Γυναικείας Κοινοβιακῆς Μονῆς Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ Ἅγιου Ἀθανασίου Κερκύρας.

**Κεφάλαιον Α'
Γενικαὶ Διατάξεις**

**”Αρθρον 1
Σύστασις**

Ἴδρυτικὴ πρᾶξις, διὰ τῆς ὁποίας συνεστήθη ἡ Ἱερὰ Μονὴ Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ, εἶναι τὸ ὑπὸ ἀριθ. 370/14.5.1979 Προεδρικὸν Διάταγμα, τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὸ Πρώτον τεῦχος τοῦ ὑπὸ ἀριθ. 115/22.5.1979 φ.ε.κ. Δι’ αὐτοῦ τὸ Ἱερὸν Μετόχιον Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παλαιοκαστρίτσης Κερκύρας μετατρέπεται εἰς ὅμωνυμον Γυναικείαν Κοινοβιακὴν Ἱερὰν Μονήν.

”Αρθρον 2

Ἡ Κανονικὴ Ὑπόστασις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ἀνήκει εἰς τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξῶν

καὶ Διαποντίων Νήσων, ὁ ὁποῖος μνημονεύεται εἰς ἄπασας τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας καὶ τελετὰς κατὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τάξιν. Ἀσκεῖ τὰ ἀκόλουθα πνευματικὰ δικαιώματα:

α'. Ἐποπτεύει, παρακολουθεῖ τὴν ἐν γένει πνευματικὴν ζωὴν καὶ ὄμαλὴν λειτουργίαν τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ ἀσκεῖ πάσας τὰς ἐκ τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπομένας δικαιοδοσίας.

β'. Ἐγκρίνει καὶ ἐπειθογεῖ τὴν ἐκδιογὴν τῆς ἀναδειχθείσης υπὸ τῆς Ἀδελφότητος ἀδελφῆς ὡς Καθηγουμένης καὶ τῶν Ἡγουμενοσυμβούλων.

γ'. Μεριμνᾷ διὰ τὰς μιατρευτικὰς ἀνάγκας τῆς Ἀδελφότητος καὶ διορίζει προτάσει αὐτῆς τὸν κατάλληλον Ἐφημέριον καὶ τὸν Πνευματικὸν τῆς Ἱ. Μονῆς.

δ'. Ἐγκρίνει καὶ τελεῖ τὴν κουρὰν τῶν προτεινομένων υπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβούλου πρὸς ρασοεικὴν ἀδελφῶν.

ε'. Μεριμνᾷ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἱερότητος ὅμων τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀπὸ θορύβους ἀπρεπεῖς, διασκεδάσεις καὶ ἄλλας τοιαύτας ἐκδηλώσεις ἀντιτίθεμένας εἰς τὴν βασικὴν ἀρχὴν τῆς Ἡσυχαστικῆς Κοινοβιακῆς ζωῆς.

σ'. Χορηγεῖ ἔγγραφον ἀδειαν εἰς τὴν Καθηγουμένην, προκειμένου αὐτὴν ν’ ἀπουσιάσῃ ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς πέραν τοῦ δεκαημέρου.

ζ'. Ἐγκρίνει τὰς ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Ἀδελφότητος τροποποιήσεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

θ'. Ἐνημεροῦται προφορικῶς ἢ γραπτῶς ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης περὶ τῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ συμβαινόντων.

ι'. Προτάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβούλου ἀσκεῖ πειθαρχικὸν ἔπειγχον εἰς τὰς τυχὸν παρεκτρεπομένας Μοναχάς, ἢ αὐτοδικαίως ἀσκεῖ πειθαρχικὸν ἔπειγχον δι’ ἐνδεχομένας σοβαρὰς παρεκτροπὰς Μοναχῶν, ἀνεξαρτήτως οἰασδήποτε προτάσεως, προκειμένου νὰ διασφαλίσῃ τὸ κύρος τῆς Μονῆς καὶ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, συμφώνως πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας.

”Αρθρον 3

Σκοπὸς

Κατὰ τὸν Ἅγιον Μάξιμον «Μοναχός ἐστιν ὁ τῶν ὑλικῶν πραγμάτων τὸν νοῦν ἀποχωρίσας καὶ δι’ ἐγκρα-

τείας καὶ ἀγάπης καὶ ψαλμωδίας καὶ προσευχῆς προσκαρτερῶν τῷ Θεῷ». Εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀποβιλέπει ὁ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ διὰ τὴν ἐπίτευξίν του χρησιμοποιεῖ πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἱερᾶς Ἀσκητικῆς Παραδόσεως προβαθλήμενα μέσα, ἵνα τὴν θείαν λατρείαν, τὴν εἰς τὰ κελλήσια καὶ τὰ διακονήματα ἄσκησιν διὰ τῆς ἀδιαθείτου προσοσκῆς ἐπὶ τῆς καρδίας, τὴν σιωπήν, τὴν εὔχήν, τὴν μελέτην, τὴν ἀγάπην, τὴν χριστομίμητον ὑπακοήν, ὥστε δι' αὐτῶν νὰ ἀνακαινίζεται διαρκῶς ἐκάστη ἀδελφὴ καὶ νὰ γίνηται «εὔθετος εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν» καὶ συγχρόνως νὰ ἀποβαίνῃ φωτοειδὴς καὶ νὰ ἀντανακλῇ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τὰς ἐλπιάμψεις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Κεφάλαιον Β'
Ἐσωτερικὴ Ζωὴ τῆς Ἀδελφότητος

"Αρθρον 4
"Οροι εἰσόδου εἰς τὴν Μονὴν

Διὰ νὰ γίνη δεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ὡς δόκιμος νέα ἀδελφὴ ἀπαιτοῦνται τὰ κάτωθι:

α'. Ἰκανὸς χρόνος ἐπικοινωνίας μετὰ τῆς Καθηγουμένης, τῶν ἀδελφῶν καὶ τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Ἱ. Μονῆς πρὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὴν Μονὴν ὡς δοκίμου.

β'. Ἔγγραφος αἵτησις τῆς ὑποψηφίας διὰ τὴν ἐγγραφήν της εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Μονῆς, ὑποβαθλιομένη μετὰ παρέλευσιν ἔξαμίνου τούλαχιστον παραμονῆς εἰς αὐτήν. Τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα θεωρεῖται ἀπαραίτητον ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ νὰ γνωρίσῃ ἡ ὑποψηφία καλύτερον τὴν μοναχικὴν ζωὴν, ἀφ' ἐτέρου δὲ διὰ νὰ διαπιστωθῇ ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος ἡ πρὸς ὑπακοὴν διάθεσίς της. Πρὸ τῆς αἵτησέως της ἡ δόκιμος λαμβάνει γνῶσιν τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Μονῆς καὶ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ σεβασθῇ καθ' ὅλην τὴν ἐγκαταβίωσίν της τὰς διατάξεις του.

γ'. Ἡ εἰσόδος δοκίμου ἀδελφῆς εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν γίνεται κατόπιν συνεννοήσεως τῆς Καθηγουμένης, τοῦ Πνευματικοῦ καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἅγιουμενοσυμβουλίου. Ἡ πρόσληψις γνωστοποιεῖται εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην.

"Αρθρον 5
Δόκιμοι ἀδελφαί

α'. Ἡ γενομένη δεκτὴ ὡς δόκιμος ἀδελφὴ καὶ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐγγραφεῖσα εἰς τὸ Μοναχολόγιον δοκιμάζεται ἐπὶ τρία (3) συναπτὰ ἔτη, τὰ ὅποια δύνανται ν' αὐξήσῃ ἢ νὰ μειώσῃ τὸ Ἅγιουμενοσυμβούλιον, προτάσει τῆς Καθηγουμένης, ἀναλόγως τῆς ἐπιδόσεως τῆς δοκίμου εἰς τὰς πνευματικὰς ἀπαιτήσεις καὶ ἀσκήσεις τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς.

β'. Ἡ ἐγγραφεῖσα εἰς τὸ Μοναχολόγιον παραδίδει πάντα τὰ ἔσυτης ὑπάρχοντα πρὸς φύλαξιν παρὰ τῆς Ἀδελφότητος οὕτως ὥστε, ἐὰν πρὸ τῆς ρασσοευχῆς της ἥθελεν ἀπέλθη ἢ ἀποβιληθῇ ἀπὸ τὴν Ἱ. Μονήν, νὰ μὴν ἔχῃ οὐδεμίαν οἰκονομικὴν ἀξίωσιν πέραν τῶν ὄσων ἐκείνην κατέθεσεν εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα.

γ'. Δόκιμος μοναχή, ἐὰν ἐγκαταλείψῃ τὴν Ἱερὰν Μονήν, γίνεται ἐκ νέου δεκτή, ἐφ' ὃσον συμφωνήσουν πρὸς τοῦτο ἢ Καθηγουμένη, ὁ Πνευματικὸς καὶ τὸ Ἅγιουμενοσυμβούλιον.

δ'. Κατὰ τὴν κανονικὴν δοκιμασίαν ἐρευνᾶται ἡ ἐπιμονὴ τῆς δοκίμου εἰς τὴν ἄσκησιν καὶ εἰς τὸν ἀγώνα ὑπερνικήσεως τῶν λογισμῶν, ἡ προσαρμογὴ εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ὄμοψυχίας καὶ ἀγάπης, «ἐὰν πρὸς πᾶσαν ταπεινοφροσύνην ἀνεπαισχύντως διάκειται»¹, ὡς καὶ ἡ σταθερὰ διάθεσις διὰ τὸ «ποιεῖν πᾶν πρᾶγμα κατὰ κέλευσιν τοῦ Ἀββᾶ καὶ οὐ κατὰ τὸ ἴδιον θέλημα»².

ε'. Μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω δοκιμασίαν ἡ δόκιμος μοναχή, προτάσει τῆς Καθηγουμένης καὶ τοῦ Πνευματικοῦ, ἀποφάσει τοῦ Ἅγιουμενοσυμβουλίου, ἐγκρίσει δὲ καὶ εὐθογίᾳ τοῦ Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Κερκύρας προχειρίζεται ὑπ' αὐτοῦ εἰς ρασοφόρον.

σ'. Αἱ δόκιμοι μοναχαί, μὴ οὖσαι μέλη τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, δὲν παρίστανται εἰς τὰς Γενικὰς Συνεδρύσεις αὐτῆς καὶ, ἐὰν ἀδείᾳ τοῦ Ἅγιουμενοσυμβουλίου παραστοῦν, δὲν ἔχουν δικαίωμα ψήφου. Ἡ δόκιμος καθίσταται μέλος τῆς Ἀδελφότητος μόνον διὰ τῆς ρασσοευχῆς.

ζ'. Ρασοφόρος ἢ Μεγαλόσχημος μοναχὴ προερχομένη ἐξ ἄλλης Ἀδελφότητος κατὰ κανόνα δὲν γίνεται δεκτή, εἰς ἔξαιρέτους ὅμως περιπτώσεις, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας καὶ τοῦ Ἅγιουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς, δύναται νὰ γίνη δεκτή.

"Αρθρον 6
Καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ἀδελφῶν

α'. "Απασαι αἱ ἀδελφαί, μοναχαὶ καὶ δόκιμοι, ὑποχρεοῦνται νὰ ζοῦν συμφώνως πρὸς τὰς περὶ Μοναχισμοῦ διατάξεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἵνα ἐν εὔσεβείᾳ καὶ σωφροσύνῃ, ἐν φόβῳ Θεοῦ, ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἐγκρατείᾳ, ἐν ὑπακοῇ καὶ φιλαδελφίᾳ, ἐν ἀγάπῃ καὶ ἐνότητι, «ἴνα ὥστιν ἔν», ἐπιδιδόμεναι εἰς τὴν δινεκῆ προσευχὴν καὶ τὰς διαφόρους ἄλλας πνευματικὰς ἀσκήσεις.

β'. Ἡ δύναμις ἡ ὁποία συγκροτεῖ καὶ συνέχει τὸ Κοινόβιον εἶναι ἡ εὐθογίᾳ τῆς Καθηγουμένης. Αὔτη καταργεῖ τὸ ἴδιον θέλημα καὶ διασφαλίζει τὴν ἐνότητα. "Απασαι αἱ ἀδελφαί ἀγωνίζονται ὅπως εἶναι «σύμψυχοι τὸ ἐν φρονοῦντες» μετὰ τῆς Καθηγουμένης, ἡ γνώμη τῆς ὄποιας εἶναι ἡ συνισταμένη τῆς συνειδήσεως τῆς Ἀδελφότητος.

Αἱ ἀδελφαὶ οὐδὲν ἀποφασίζουν, πλέον, ὑπόσχονται, πράττουν, λαμβάνουν ἢ προσφέρουν ἄνευ εὐθογίας τῆς Καθηγουμένης.

΄Η σχέσις τών ύποτακτικών πρὸς τὴν Γερόντισσαν, ἡτις ἀνάζητε εἰς τὴν καρδίαν της τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ, ἔχει ἵερὸν χαρακτῆρα καὶ εἶναι σχέσις «θεοειδοῦς» ἐμπιστοσύνης.

γ'. Αἱ ἀδελφαὶ ὄφείλουν νὰ ἀσκοῦν τὴν πρὸς ἀληθίους ἀγάπην κατὰ τρόπον Εὐαγγελικὸν καὶ κατὰ τὴν εὔρυτητα τὴν ὁποίαν ἀποδίδει εἰς αὐτὴν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὸ ιγ' κεφάλαιον της πρὸς Κορινθίους α' Ἐπιστολῆς του, ἀποκλειομένης παντελῶς τῆς μερικῆς φιλίας. Κατὰ τὰς ἀσκητικὰς διατάξεις τοῦ Μεγάλου Βασιλείου «οὐ χρὴ ἔταιρείας δύο ἢ τριῶν ἀδελφῶν ἐν συστήματι ἀσκητικῷ γενέσθαι... οὐ γὰρ ἀγάπη τοῦτο, ἀλλὰ διαιρέσις καὶ στάσις ἐστὶ καὶ κακίας τῶν συνιόντων κατηγορίᾳ»³. Εἶναι δὲ παντελῶς ξένον πρὸς τὴν Μοναχικὴν πολιτείαν ἀδελφὴν νὰ σχοινιάζῃ τι μετὰ δύο ἢ τριῶν ἀδελφῶν εἰς βάρος τῶν ὑποθοίπων.

΄Αποκλείεται ἀπὸ τὰς σχέσεις τῶν ἀδελφῶν πᾶσα φιλονικία, καθ' ὅσον πᾶσα ἀμφισβήτησις ἀναφέρεται πρὸς λύσιν εἰς τὴν Καθηγουμένην. Οὐδεμίᾳ ἀδελφὴ ἐπιπλήττει ἢ παρατηρεῖ ἢ διορθώνει ἀλητὸν ἐκτὸς της Καθηγουμένης ἢ τῆς ἀναπληρούσης αὐτὴν κατὰ τὴν ἀπουσίαν της. Ή ὑπεύθυνος διακονήματος, ἐπίσης, δύναται νὰ διορθώσει πρὸς ἀποφυγὴν σφάλματος.

΄Παραβαίνει τὸν νόμον τῆς ἀγάπης, τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν τρόπον ζωῆς τοῦ Θεανθρώπου, τῆς Θεοτόκου, τῶν Ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν Ἅγίων, ἐκείνη ἢ ὁποία μὲ ἐπίπληξιν ἢ ἀστεῖσμόν, ὄργην ἢ ἀντιλογίαν ληπτήσῃ ἀδελφὴν εὐρισκομένην ἐν ταραχῇ. Αἱ σχέσεις τῶν ἀδελφῶν διέπονται ἀπὸ τὴν λεπτότητα, τὴν εὐλάβειαν καὶ τὸν σεβασμόν.

δ'. Ιδιαιτέρα σημασία δίδεται εἰς τὴν ἐλέυθερία τύρωσιν τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς κοπῆς τοῦ θελήματος. «Πραγματοποιῶν τὴν ἀπάρνησιν τῆς ιδίας θελήσεως καὶ κρίσεως χάριν τῆς διαμονῆς ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον ὑπερβαίνει πᾶσαν ἀνθρωπίνην σοφίαν, ὁ μοναχὸς κατ' οὐσίαν οὐδενὸς ἀλητοῦ ἀποτάσσεται, εἰ μὴ μόνον τοῦ ἐμπαθοῦς ἐγωκεντρικοῦ θελήματος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀσθενοῦς μικρᾶς αὐτοῦ διανοίας»⁴. Αἱ ἀδελφαὶ ἔχουσαι πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου, καθὼς καὶ τὸ τοῦ μεγάλου Γέροντος Βαρσανουφίου «κράτει δὲ τὴν ὑπακοὴν τὴν ἀναφέρουσαν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὅμοίους τῷ Υἱῷ τοῦ Θεοῦ ποιοῦσαν τοὺς κτωμένους αὐτήν»⁵ καὶ τό «αὕτη ἐστὶν ὑπακοή, τὸ μὴ ἔχειν ἔξουσίαν ἑαυτοῦ»⁶, ὑπακούουν ἀνευ ἀντιλογίας εἰς τὴν Καθηγουμένην, τύπον ἔχούσας τὸν Σωτῆρα Χριστόν, ὡς καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου. Αὐτονότον ὅτι ἡ ὑπακοὴ καὶ ἡ κοπὴ τοῦ ιδίου θελήματος δέον ὅπως χαρακτηρίζουν καὶ τὰς πρὸς ἀληθίας σχέσεις, κατὰ τὸν ὑψιστὸν στόχον τῆς μοναχικῆς ζωῆς, τὸ Τριαδικὸν πρότυπον⁷.

ε'. Έκαστη ἀδελφὴ ὄφείλει νὰ ἔξαγορεύηται τοὺς λο-

γισμούς της εἰς τὴν Καθηγουμένην, ἡ ὁποία ὁσάκις κρίνει ἀπαραίτητον παραπέμπει εἰς τὸν Πνευματικόν. Κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον «πᾶν ἀμάρτημα δεῖ τῷ προεστῷ ἢ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἡμαρτηκότος ἢ παρὰ τῶν συνεγνωκότων ἀναφέρεσθαι»⁸. Ή κρύπτουσα ἐπομένως διαθογισμοὺς ἢ πράξεις ἢ ἐπιθυμίας ἢ προθέσεις ιδικάς της ἢ δυσανασκετούσα, ἐπειδὴ ἀλητὴ τις τὴν ἀπεκάλυψεν, εἶναι ἔχθρὸς τοῦ ἑαυτοῦ της, διότι «κακία σιωπηθεῖσα νόσος ὕπουλός ἐστιν ἐν τῇ ψυχῇ». Τὸ αὐτὸ τὸ σκόνειον καὶ διὰ τὴν ἀπόκρυψιν ξένης κακίας, ἡ ὁποία σείει, ἔστω καὶ ἀνεπιγνώστως, τὰ θεμέλια τοῦ κοινοβίου. Κατὰ τοὺς ἀγίους Πατέρας ἢ ἀποκρύπτουσα εἶναι ἀδελφοκτόνος.

σ'. Αἱ ἀδελφαὶ προσφωνοῦν τὴν Καθηγουμένην διὰ τῆς ὁσιακῆς ἐπωνυμίας «Γερόντισσα», μεταξύ των δὲ προσφωνοῦνται μὲν τὴν ἐπωνυμίαν «ἀδελφὴ» καὶ τὸ σόνομα ἔκαστης.

ζ'. Η ἡμέρα τῆς Μοναχῆς κατανέμεται εἰς τὴν προσευχήν, τὴν μελέτην, τὸ διακόνυμα καὶ τὴν ἀνάπauσιν, χωρὶς νὰ εἶναι αὐστηρῶς καθορισμένα τὰ χρονικὰ ὥρα τῶν καὶ κοινὰ δι' ὅλας. Τὸ προσωπικὸν πρόγραμμα ἐκάστης διευθετεῖται ἀπὸ τὴν Ἡγουμένην μὲ σύνεσιν, οὗτως ὡστε νὰ ὑποβοηθήται ἢ ἐν ἐλευθερίᾳ ἀνάπτυξις τῆς προσωπικῆς ζωῆς ἐκάστης, ρυθμίζεται δὲ ἀναβόγως πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐνότητος, τὰς προσωπικὰς ἀνάγκας τῆς ἀδελφῆς, τὴν ἡλικίαν, τὰ ἔτη μοναστικῆς ζωῆς, τὴν ὑγείαν, τὴν ιδιοσυγκρασίαν, τὴν μόρφωσιν.

η'. Αἱ ἀδελφαὶ προσέρχονται ἀνεληπιῶς καὶ ἐγκαίρως εἰς τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας τοῦ Κοινοβίου καὶ δὲν ἀποχωροῦν πρὸ τοῦ τέλους παρεκτὸς σοβαροῦ λόγου καὶ κατόπιν εὐθογίας τῆς Καθηγουμένης.

θ'. Αἱ ἀδελφαὶ ὄφείλουν νὰ ἀποσύρωνται –κατὰ τὸ δυνατόν– ἐγκαίρως εἰς τὰ κελητία των τὸ ἐσπέρας, πρὸς ἀνάπauσιν καὶ ἐπιτέλησιν τῆς ἀτομικῆς ἀγρυπνίας των, τοῦ Μοναχικοῦ δηλαδὴ Κανόνος προσευχῆς καὶ μελέτης, ὅστις καθορίζεται μὲ σύνεσιν ὑπὸ τῆς Γεροντίσσης δι' ἐκάστην ἀδελφήν. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἦν ὁ ἀτομικὸς Κανὼν τελεῖται ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, φροντίζει αὕτη νὰ ἐγείροται ὀλίγην ὥραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀκολουθίας ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ πρὸς πνευματικὸν προετοιμασίαν δι' αὐτὴν διὰ προσευχῆς.

ι'. Αἱ ἀδελφαὶ μετέχουν εἰς τὰς νηστείας τῆς Ἅγιας Ἐκκλησίας καὶ ἀπέχουν τῆς κρεωφαγίας. Τρώγουν ἐν σιωπῇ εἰς τὴν κοινὴν Τράπεζαν διὰ τῆς ἡμέρας. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς νηστείας τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς Παναγίας ἄπαξ τῆς ἡμέρας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ φαγητοῦ γίνεται ὑπὸ ἀδελφῆς ὄριζομένης ἀπὸ τὴν Καθηγουμένην ἀνάγνωσις Συναξαρίου ἢ ἀλητῶν πατερικῶν κειμένων.

Μόνον κατόπιν εὐθογίας τῆς Καθηγουμένης δύναται μία ἀδελφὴ νὰ ἀπουσιάσῃ διὰ λόγους ἀσθενείας ἢ ἀναγκαίου διακονήματος ἀπὸ τὴν κοινὴν Τράπεζαν.

΄Η δίαιτα τῶν ἀδελφῶν ρυθμίζεται ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης, ἡ οποία ἀντιμετωπίζει καταληήλως καὶ μὲ τὴν δέουσαν εὐαισθησίαν καὶ κατανόσιν περιπτώσεις ἀσθενῶν ἀδελφῶν.

΄Η αὐτόβουλος μετάθεσις τοῦ γεύματος ἀποτελεῖ ἰδιορρυθμίαν καὶ καταφρόνησιν τοῦ κοινοῦ σώματος, τῆς κοινῆς ἀναγνώσεως ἢ διδαχῆς.

ια'. "Απασαι αἱ ἀδελφαὶ ἀσκοῦν τὸ ἀνατιθέμενον εἰς αὐτὰς διακόνημα, οὐδὲν δὲ διακόνημα εἶναι ἵσοβιον ἢ ἀναπόσπαστον. Μὲ εἰσήγησιν τῆς Καθηγουμένης καὶ ἀπόφασιν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τὰ διακονήματα ἀλλάσσουν τὴν 31ν Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους. Ή ἡμερομνίᾳ αὕτη δύναται νὰ μετατεθῇ, ἐὰν τὸ ἐπιβάλουν ἔκτακτοι ἀνάγκαι τῆς Ἀδελφότητος. Εἶναι δυνατὸν ὅμως εἴς τινα τούτων νὰ παραμείνουν αἱ ἀδελφαὶ περισσότερα ἔτη.

Εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας, ἀδυναμίας ἢ ἀγνοίας δύναται τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, μετὰ ἀπὸ εἰσήγησιν τῆς Καθηγουμένης, νὰ ἀλλάξῃ τὸ διακόνημα τῆς ἀδελφῆς εἰς οιονδήποτε χρόνον. "Αρνησις ἀδελφῆς εἰς ἐκτέλεσιν ἀνατιθέμενου διακονήματος, ἀδικαιοιλόγητος κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Καθηγουμένης, σημαίνει ἀνυπακοὴν καὶ παράβασιν βασικῆς ἀρχῆς τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας.

Κατὰ τὴν ἐργασίαν ἐπικρατεῖ ὁ κανὼν ὃτι οὐδεὶς ὄφειλει νὰ ἀφήνῃ τὰ ἔργα του εἰς ἄλλον, νὰ παραιτᾶται ἀπὸ τὰ βαρύτερα, νὰ πράττῃ ἔργον ὑπὲρ ἢ παρὰ τὸ διατεταγμένον, νὰ ἐργάζεται μὲ ἔπαρσιν ἢ γογγυσμόν. "Απασαι δὲ αἱ ἀδελφαὶ ὄφειλουν νὰ φροντίζουν διὰ τὰ ὑπὸ αὐτῶν χρησιμοποιούμενα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη «ώς τῷ Θεῷ ἀνακειμένων».

΄Η ἐργασία ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει παραμένει εἰς τὰ ὅρια τῆς θεωτικῆς ὁδοῦ τοῦ Μοναχισμοῦ, ἐὰν παρεκκλίνη τῆς ταπεινῆς προσφορᾶς πρὸς τὴν Ἀδελφότητα καὶ τὸν Πρᾶον καὶ Ταπεινὸν Κύριον, ἐκπίπτουσα εἰς ἀγχώδη δραστηριότητα καὶ τρόπους κτήσεων.

ιβ'. Βάσει τῆς θεμελιακῆς ἀρχῆς τῆς ἀκτημοσύνης ἢ ἀδελφὴ δὲν ἔχει τίποτε ἱδικόν της καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται νὰ δωρίζῃ τι εἰς ἄλλην ἀδελφὴν ἢ συγγενικὰ πρόσωπα ἢ πτωχούς. Δῶρα, χρήματα ἢ εὐλογία προερχόμενα ἀπὸ συγγενικὰ ἢ γνωστὰ πρόσωπα παραδίδονται εἰς τὸ Κοινόθιον διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ.

΄Η μοναχὴ ἀπὸ τῆς προσελεύσεως της ὡς δοκίμου εἰς τὴν Μονὴν ἀποξενοῦται τῶν ιδίων χρημάτων καὶ πραγμάτων, ἀπὸ δὲ τῆς κατατάξεως της εἰς τὴν Ἀδελφότητα διὰ τῆς κουρᾶς τῆς ρασοευχῆς ἢ κυριότης καὶ ἢ διαχείρισις τῆς ἀκινήτου περιουσίας καὶ τῶν εἰσοδημάτων, τὰ ὅποια ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ, περιέρχεται εἰς τὴν Μονὴν⁹.

ιγ'. Εἰς ὅλην τὴν Μονὴν ἐπικρατεῖ ἀτμόσφαιρα ἡσυχίας καὶ γαλήνης. Ὁμιλίαι κοσμικαὶ ἢ γέλωτες ἀπρεπεῖς, φωναὶ καὶ ὄ, τιδήποτε ἄλλο διαταράσσει τὴν μοναστηριακὴν ἡσυχίαν καὶ τάξιν δὲν ἐπιτρέπονται.

΄Η ἀναστροφὴ τῶν ἀδελφῶν χαρακτηρίζεται ἀπὸ πλεπτότητα καὶ εὐγένεια. Οὐδέποτε αἱ συζητήσεις στρέφονται εἰς ἀναποθήσεις τοῦ παρελθόντος βίου ἢ γενικῶς περὶ τὰ κοσμικά, οὔτε ἔχει χαρακτήρα ἐκφράσεως παραπόνων ἢ ἀσκόπου φιλοσφίας ἢ σχολιασμῶν ἢ κριτικῆς τῶν ἐνεργειῶν ἢ τῶν ἐπιθημῶν τῆς Γεροντίσσης.

ιδ'. "Ἐπισκέψεις ἀδελφῶν εἰς κεληθία ἄλλων ἀδελφῶν δὲν ἐπιτρέπονται. Ἐξαιροῦνται περιπτώσεις πολυχρονίων ἀσθενειῶν ἀδελφῶν.

ιε'. Αἱ ἀδελφαὶ δέχονται τοὺς οἰκείους των εἰς τὴν Μονὴν μετὰ μοναχικῆς συνείδησεως καὶ ἥθους. Ή ἐπικοινωνία των μετὰ συγγενικῶν προσώπων ἢ ἄλλων ἐπισκεπτῶν ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν εὐλογίας τῆς Καθηγουμένης καὶ δι' ὥρισμένον χρόνον. Τὰ τῆς φιλοξενίας ἐπιμελεῖται ἢ ἀρχοντάρισσα.

Πλὴν τῶν ἐντεταλμένων διὰ τὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν προσκυνητῶν ἢ φιλοξενουμένων, αἱ ὑπόλοιποι ἀδελφαὶ δὲν συνάπτουν οὔτε καθηλιεργοῦν ἐπικοινωνίαν μὲ αὐτούς, κάριν τῆς καθαρᾶς προσεδρίας τῷ Κυρίῳ. Οὐδὲν πρόσχημα ιεραποστολῆς ἢ κοινωνικότητος καταργεῖ τὸ ἐν οὖτις χρεία καὶ τὸ ἥθος τῆς μετανοίας.

ιστ'. Οὐδέμια μοναχὴ ἔξερχεται τῆς Μονῆς ἄνευ ἀδείας καὶ εὐλογίας τῆς Καθηγουμένης. Ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη ἔξερχονται δύο ἀδελφαὶ ὄριζόμεναι ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης. Αἱ ἐν πλόγῳ μοναχαί, ἔξερχόμεναι τῆς Μονῆς μὲ τὴν συνείδησιν ὅτι διακονοῦν τὴν Ἀδελφότητα, ὄφειλουν νὰ συμπεριφέρωνται κοσμίως καὶ, ἄνευ ἀσκόπου καθυστερήσεως, νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Μονήν.

Οὐδέποτε διανυκτερεύουν ἐκτὸς τῆς Μονῆς οὔτε ἐπισκέπτονται οἰκίας συγγενῶν καὶ γνωρίμων ἢ ἄλλους τόπους ἄνευ εὐλογίας. Ἀποφεύγουν τὰς περιττὰς συναντήσεις καὶ προσπαθοῦν νὰ τηροῦν σιωπήν. "Οταν δὲ ἐπιστρέψουν ὄφειλουν νὰ ἀναφέρουν εἰς τὴν Καθηγουμένην πλεπτομερῶς τὰς ἐνεργειάς των.

ιζ'. Αἱ ἀδελφαὶ κατὰ κανόνα δὲν παρακολουθοῦν ἔξοδιον συγγενοῦς. Ἐξαίρεσις δύναται νὰ ισχύσῃ κατὰ τὴν κρίσιν, ἐντολὴν ἢ εὐλογίαν τῆς Γεροντίσσης.

"Αρθρον 7 'Αποχώρησις ἐκ τῆς Ιερᾶς Μονῆς

α'. "Αδελφὴ ἀποχωροῦσα ὄριστικῶς δι' οιονδήποτε πλόγον ἐκ τῆς Ιερᾶς Μονῆς δύναται νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτῆς τὰ προσωπικὰ αὐτῆς εἰδῖ.

β'. "Ἐὰν ἀδελφὴ εἰσερχομένη εἰς τὴν Ι. Μονὴν ἔχῃ βιβλιάριον καταθέσεων καὶ διαθέση χρήματα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ι. Μονῆς, ἀποχωροῦσα ὄριστικῶς δὲν δύναται νὰ διεκδικήσῃ ταῦτα. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ὅμως δύναται νὰ ἐπιστρέψῃ ἐν ποσόν ἀνάθλογον πρὸς τὴν Ι. Μονῆς.

γ'. Μετὰ τὴν ρασοευχὴν ἢ ἀκίνητος περιουσία τῆς ἀδελφῆς περιέρχεται εἰς τὴν Ι. Μονὴν κατὰ τὸν Νόμον,

ώς διετυπώθη ἐν τῷ δῷ ἄρθρῳ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ιβ'. Ἐὰν συμβῇ μοναχή τις κεκαρμένη νὰ ζητήσῃ ἀποιλυτήριον καὶ εἶχε περιουσίαν, ἀφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου νὰ ἐπιστραφῇ ἢ δύο εἰς τὴν ἀποχωροῦσαν τμῆμα αὐτῆς.

δ'. Ἐὰν ἀδελφὴ οἰκειοθελῶς ἀποχωρήσῃ τῆς Ἰ. Μονῆς, δὲν γίνεται ἐκ νέου δεκτὴ εἰς αὐτὴν εἰ μὴ μόνον ἐφ' ἄπαξ μετὰ ἀπὸ εἰλικρινῆ μετάνοιαν καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο ἥθελεν ἔγκρινει ἡ πλειοψηφία τῶν 3/5 τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, τῇ ἔγκρισει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

„Αρθρον 8

Πειθαρχικὸς ἔλεγχος - Ποιναὶ

Δι' ἀπῆλτας παραβάσεις πειθαρχικὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν ἀσκεῖ ἡ Καθηγουμένη. Διὰ σοβαρώτερα παραπτώματα τὸν ἔλεγχον ἀσκεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον συνεδριάζοντας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Καθηγουμένης. Εἰς ἔτι βαρύτερα παραπτώματα ἐπισύροντα ποινὴν ὄριστικῆς ἀποβολῆς ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τὸν ἔλεγχον ἀσκεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος, τῇ ἔγκρισει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Αἱ συνήθεις ἐπιβαλλόμεναι ποιναὶ εἶναι αἱ ἀκόλουθοι: α'. Παραίνεσις καὶ νουθεσία ἢ ἐπιτίμησις τῆς παρεκτραπίστος ἀδελφῆς κατὰ ιδίαν ἢ ἐνώπιον τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος.

β'. Ἐκπτωσις ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τῆς Ἡγουμενοσυμβούλου μετὰ τρεῖς ἀδικαιολόγητους ἀπουσίας αὐτῆς ἐκ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

γ'. Προσωρινὴ ἀπομάκρυνσις τῆς ἀδελφῆς ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα εἰς ἄλλην Μονὴν κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

δ'. Ὁριστικὴ ἀποβολὴ τῆς ἀδελφῆς ἐκ τῆς Ἰ. Μονῆς, εἰς περίπτωσιν σοβαρᾶς παρεκτροπῆς, τῇ ἔγκρισει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

ε'. Βαρυτέραν τῶν ἀνωτέρω ποινὴν δύναται νὰ ἐπιβάλῃ μόνον ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν, βάσει τοῦ Νόμου περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

Κεφάλαιον Γ' Διοίκησις - Ὅργανα αὐτῆς

„Αρθρον 9

Ἡ Καθηγουμένη

Ἡ Καθηγουμένη εἶναι αἱρετὴ καὶ ἀσκεῖ τὸ ἀξιώματος ἰσοβίως. Εἰς περίπτωσιν ὅμως καθ' ἓν ἀποδειχθῆ ἀνεπαρκὴς ἢ παραβιάσῃ καθ' οἰονδήποτε τρόπον τὸν Κανονισμὸν τῆς Ἀδελφότητος καὶ συνεχίζῃ ἐκτρεπομένη καὶ μετὰ ἀπὸ ἔγγραφον σύστασιν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς Ὀλομελείας τῆς Ἀδελφότητος ἀφ' ἔτέρου,

τότε τὸ θέμα ἀναφέρεται ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου εἰς τὸν Μητροπολίτην, ὅστις καὶ κατόπιν ἔξετάσεως τοῦ θέματος κηρύσσει τὴν θέσιν τῆς Καθηγουμένης ἐν χηρείᾳ.

„Αρθρον 10

Ἡ ἐκλογὴ τῆς Καθηγουμένης

α'. Ὁταν ἡ θέσις τῆς Καθηγουμένης πλόγῳ παραιτήσεως ἢ θανάτου ἢ ἀναπηρίας ἢ ἀνεπαρκείας σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἢ παρεκτροπῆς κηρυχθῇ ἐν χηρείᾳ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον καλεῖ τὴν Ὁλομελείαν τῆς Ἀδελφότητος εἰς Συνέλευσιν διὰ τὴν ἐκλογὴν νέας Καθηγουμένης.

β'. Ὁργανὸν προετοιμασίας καὶ διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν εἶναι ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Ἡγουμενοσυμβούλων καὶ τῆς ἀρχαιοτέρας τῆς τάξει κουρᾶς ἀδελφῆς. Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ γνωστοποιεῖ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῶν ἐκλογῶν ἐξ ἡμέρας ἐνωρίτερον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεσημβρινῆς Τραπέζης, ἀναρτᾶ δὲ τὴν γνωστοποίησιν εἰς τὴν εἰσοδον τῆς Τραπέζης.

γ'. Δικαίωμα ψήφου καὶ ἐκλογῆς ἔχουν ἄπασαι αἱ ἀδελφαί, Ρασοφόροι καὶ Μεγαλόσκημοι, ἀσχέτως χρόνου προσελεύσεως εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν.

δ'. Ἡ ἐκλογὴ διενεργεῖται ἐν τῷ Ἰ. Ναῷ ἀμέσως μετὰ τὴν πρωινὴν ἀκολουθίαν, διὰ μυστικῆς ψυφοφορίας καὶ διὰ ψυφοδελτίου ἐσφραγισμένου διὰ τῆς σφραγίδος τῆς Ἰ. Μονῆς, εἰς τὸ ὄποιον ἔχουν ἀναγραφῆ ἀπαντά τὰ ὄντα τῶν ἀδελφῶν τῶν ἔκουσῶν δικαίωμα ψήφου.

ε'. Καθηγουμένην ἐκλέγεται ἡ λαβοῦσα τὰ 2/3 τῶν ἐγκύρων ψυφοδελτίων τῶν ἀδελφῶν αἱ ὁποῖαι ἐψήφισαν. Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν οὐδεμίᾳ τῶν ὑπωψηφίων συγκεντρώσῃ τὰ 2/3, ἡ ἐκλογὴ ἐπαναλαμβάνεται ἄνευ διακοπῆς τῆς Συνελεύσεως. Καθηγουμένην δὲ ἐκλέγεται ἐκείνη ἢ ὁποία ἐλαβε τὸ ἡμίσυ τῶν ἐγκύρων ψυφοδελτίων καὶ ἐν ἐπὶ πλέον.

Τὸ ἐπόγω της Πρακτικὸν ὑπογράφεται ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αἱ ὁποῖαι ἐψήφισαν, ἀντίγραφον δὲ αὐτοῦ κοινοποιεῖται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν Μητροπολίτην Κερκύρας καὶ Παξῶν, ὅστις παρακαλεῖται νὰ δώσῃ τὴν εὐλογίαν του καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν χειροθεσίαν καὶ κατάστασιν τῆς Καθηγουμένης.

„Αρθρον 11

Δικαιοδοσίαι καὶ Καθήκοντα τῆς Καθηγουμένης

Ἡ Καθηγουμένη ὡς οὕσα ἢ πνευματικὴ μήτηρ τῆς Ἀδελφότητος ἀσκεῖ πᾶσαν πνευματικὴν ἔξουσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἀδελφῶν. Παρακολουθεῖ ἀγρύπνως καὶ ἐποπτεύει τὴν ζωὴν ἐκάστης τούτων ὡς καὶ τὴν ἐν γένει ληιτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Καθοδηγεῖ, βοηθεῖ, διαφωτίζει, ἐλέγχει, στηρίζει, ἐπι-

τιμᾶ, παρακαλεῖ, κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ἐν ἀπλότητι καὶ ἀγάπῃ Χριστοῦ, ρυθμίζουσα τὴν ἐν φόβῳ Θεοῦ, εὔσεβεια καὶ ὑπακοῇ ἔγκαταβίωσιν τῶν ἀδελφῶν.

Ἐπιμελεῖται τῆς ἀκριβοῦ ἐφαρμογῆς τοῦ Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ δίδουσα αὕτη πρώτη τὸ παράδειγμα.

Ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιτρέπουν ἡ ὑγεία καὶ οἱ ποιμαντικὲς ὑποχρεώσεις της προσέρχεται ἔγκαιρως εἰς τὰς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας, τὴν κοινὴν Τράπεζαν, ἔξειλέγχει πᾶσαν τὴν ζωὴν τῆς Ἀδελφότητος, τὴν ὑπηρεσίαν ὡς καὶ τὴν ἀληθινογραφίαν τῶν ἀδελφῶν, ρυθμίζει τὸ διαιτολόγιον καὶ γενικῶς οὐδὲν λαμβάνει χώραν ἐν τῇ Ἰ. Μονῇ ἄνευ γνώσεως καὶ ἀδειάς αὐτῆς.

Ἐπαγρυπυνεῖ διὰ τὴν καθὴν ἐκτέλεσιν τῶν παρ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀνατιθεμένων εἰς ἐκάστην τῶν ἀδελφῶν διακονημάτων.

Ορίζει τὴν κατὰ τὴν κρίσιν της ἱκανοτέραν ἐκ τῶν ἀδελφῶν, διὰ νὰ ἀντικαθιστᾶ αὐτήν, ὅταν αὕτη ἀπουσιάζῃ ἐκ τῆς Ἰ. Μονῆς ἢ ὅταν ἀσθενῇ ἢ ὅταν ἀποσύρηται διὰ νὰ ἐφοσυχάσῃ.

Συγκαλεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβουλίον εἰς συνεδρίασιν καὶ τὴν Ὁλομέλειαν τῆς Ἀδελφότητος εἰς Συνάξεις καὶ εἰσηγεῖται τὰ πρὸς συζήτησιν θέματα.

Προτείνει, κατόπιν συνεργασίας της μετὰ τοῦ Πνευματικοῦ, εἰς τὸ Ἡγουμενοσυμβουλίον τὰς πρὸς ρασοευχὴν ἢ μεγαλοσχημάτων ὡρίμους πνευματικῶς ἀδελφάς.

Ἡ Καθηγουμένη ἢ ἡ ἀναπληρώτριά της δέχονται τοὺς ἐπισκέπτας τῆς Μονῆς καὶ καθορίζουν τὰ τῆς φιλοξενίας.

Ἀποφασίζει τὴν ἐπίσκεψιν ἀσθενοῦς ἀδελφῆς εἰς ιατρὸν καὶ τὴν συνοδεύει ἢ ὥριζει ἀληθὴν ἀδελφὴν ὡς συνοδόν.

Δέχεται ἑκάστην ὑποψηφίαν, συζητεῖ μετ' αὐτῆς, ἔξετάζει τὸ βάσιμον καὶ σταθερὸν τῆς ἀποφάσεως της ν' ἀκολουθήσῃ τὸν μονήρην βίον, ἐκθέτει εἰς αὐτὴν τοὺς κανονισμοὺς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μονῆς. Γνωστοποιεῖ τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποψηφίας εἰς τὴν Ἀδελφότητα.

Ὑπογράφει πᾶν ἔγγραφον ἐξερχόμενον ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μὲ τὸν τύπον «Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς... καὶ αἱ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφαί», τὰ Πρακτικὰ καὶ τὰ διπλότυπα εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν.

Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱεράν Μονὴν ἐνώπιον παντὸς Δικαστηρίου καὶ πάστος Ἐκκλησιαστικῆς, Διοικητικῆς, Φορολογικῆς Ἀρχῆς καὶ παντὸς Ὀργανισμοῦ, κωλυομένης δὲ ταύτης ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱεράν Μονὴν ἐν μέλος τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ὥριζόμενον δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 12

Τὸ Ἡγουμενοσυμβουλίον

Τὸ Ἡγουμενοσυμβουλίον ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία μέλη, ἐφ ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἔχουσῶν δικαίωμα ψήφου εἶναι μικρότερος τῶν 15, καὶ ἀπὸ πέντε μέλη ὅταν ὁ ἀριθμὸς

τῶν ἔχουσῶν δικαίωμα ψήφου εἶναι ἀνώτερος τῶν 15. Ἐν τῶν μελῶν τούτων εἶναι ἡ Καθηγουμένη.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβουλίον μετὰ τῆς Καθηγουμένης ἀποτελεῖ τὸ ἐκτελεστικὸν ὅργανον τῆς Ἰ. Μονῆς.

Τὰ μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου εἶναι αἱρετά, ἢ δὲ θητεία τῶν ὀκταετής.

Δύο ἔκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ὥριζονται ως Ἐπίτροποι δι' ἐν τοῖς Ἡγουμενοσυμβουλίου ὥροις. Ἡ μία ἔκλεγεται ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης καὶ ἡ δεύτερη ὑπὸ τῶν Συμβούλων. Οἱ Ἐπίτροποι δέοντας ὅπως ἐναπλήσσοσσανται. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τῇ προνοίᾳ τῆς Καθηγουμένης, προετοιμάζονται ὅχι μόνον πρόσωπα τοῦ ἐκλεγέντος Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἀλλὰ ἐν γένει καὶ πρόσωπα ίκανά, τὰ ὅποια διακρίνονται διὰ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας, τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς διακρίσεως καὶ κυρίως ἐφ' ὅσον τυγχάνουν ἀποδοχῆς τῆς Ἀδελφότητος.

Ἐὰν δι' οἰονδόποτε λόγου χρεύσῃ ἡ θέσις τῆς Καθηγουμένης ἄμα τῇ ἐκλογῇ νέας τοιαύτης δέν διακόπτεται ἢ θητεία τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου οὔτε τῶν Ἐπιτρόπων.

Ἄρθρον 13

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

α'. Μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, τὰ ὑφιστάμενα μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, πλὴν τῆς Καθηγουμένης, ὑποβάλλονται τὴν παραίτησιν των, προκειμένου νὰ ἐκλεγῇ νέον Ἡγουμενοσυμβουλίον.

β'. Διὰ τὴν οἰονεὶ πρώτην σύστασιν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τὰ δύο (2) ἐκ τῶν τεσσάρων (4) μελῶν ἐκλεγονται ἀπὸ τὰ ἔχοντα δικαίωμα ψήφου μέλη τῆς Ἀδελφότητος.

γ'. Τὰ λοιπὰ δύο (2) μέλη ἐκλεγονται ὑπὸ τοῦ προκύψαντος ως ἄνω τριμελοῦς Ἡγουμενοσυμβουλίου, ὑποδεικνυόμενα ἐν (1) ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης καὶ ἐν (1) ὑπὸ τῶν μελῶν.

Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην σύστασιν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν αὐτοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ αὐξηθῇ ἢ νὰ μειωθῇ ὑπὲ αὐτοῦ, ἐν ὀλομελείᾳ τῶν πέντε (5) μελῶν, τῇ εἰσηγήσει τῆς Καθηγουμένης.

δ'. Η πρώτη ἐκλογὴ τῶν δύο (2) μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος γίνεται ως ἔξει:

Ἡ Καθηγουμένη ως Πρόεδρος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ τέως Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἀνακοινώνει εἰς τὰς ἀδελφὰς τὴν ἡμέραν τὴν ἐκλογῶν ἐπὶ τὴν ἡμέραν ἐνωρίτερον κατὰ τὴν ὥραν τῆς μεσημβρινῆς Τραπέζης. Πρὸ τῆς ἡμέρας τῶν ἐκλογῶν ἡ Καθηγουμένη μετὰ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτίζει τὴν κατάστασιν τῶν ὀνομάτων τῶν ἀδελφῶν, αἱ ὅποιαι ἔχουν δικαίωμα ψήφου, καὶ ισάριθμα ψηφοδέλτια. Εἰς ἕκαστον ψηφοδέλτιον ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν ἔχουσῶν δικαίωμα ψήφου ἀδελφῶν καὶ τίθε-

ται ή σφραγίς της Ἱερᾶς Μονῆς. Ἀδελφαὶ διατελέσασαι μέθη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἔχουν δικαίωμα ἐπανεκλογῆς.

ε'. Ἡ ἐν πλόγῳ ἐκλογὴ γίνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ μετὰ τὸ πέρας τῆς πρωινῆς ἀκολουθίας, αἱ δὲ ἀδελφαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ παραμείνουν ἐντὸς τοῦ Ἱ. Ναοῦ μέχρι πέρατος τῶν ἐκλογῶν.

Αἱ ἀδελφαὶ προσέρχονται κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς κουρᾶς εἰς τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ λαμβάνουν ἐν ψηφοδέλτιον. Ἀποσύρονται εἰς ἐν ἄκρον τοῦ Ἱ. Ναοῦ καὶ θέτουν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ παραπλεύρως τῶν δύο ἢ τεσσάρων ἐκ τῶν ἀναγραφομένων ὀνομάτων, ρίπτουν τὸ ψηφοδέλτιον ἐντὸς κλειστοῦ κυτίου καὶ ὑπογράφουν εἰς τὴν ὀνομαστικὴν κατάστασιν.

Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀνοίγει τὸν ψηφοδόχον καὶ καταμετρᾷ τὰ ἔγκυρα ψηφοδέλτια καὶ τοὺς σταυροὺς προτιμήσεως εἰς ἔκαστον ψηφοδέλτιον. Μέθη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐκλέγονται ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὰς περισσοτέρας ψήφους.

Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπάρχει ισοψηφία, ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ καταρτίζει ἀμέσως νέα ψηφοδέλτια μὲ τὰ ὄνόματα τῶν ισοψηφίων ἀδελφῶν καὶ συνεχίζει ἄνευ διακοπῆς τὰς ἐκλογάς.

Μετὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν ἐκλογῶν ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ συντάσσει Πρακτικὸν ἐκλογῆς τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, τὸ ὅποῖον προσυπογράφουν ἄπασαι αἱ ἀδελφαὶ. Ἀντίγραφον τούτου μερίμνη τῆς Καθηγουμένης ἀποστέλλεται εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην καὶ ἔξαιτεῖται ἡ σχετικὴ ἔγκρισις.

σ'. Ἐκτοτε εἰς περίπτωσιν παραιτήσεως μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἥ καθ' οίονδήποτε τρόπον ἀπερχομένου, ἐκλογὴν νέου μέλους, εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ, γίνεται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου κατὰ πιλειοψηφίαν, τῶν ἐκλογῶν διενεργούμενων ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀπομακρύνσεως ἥ παραιτήσεώς του. Ἡ τοιαύτη ἐκλογὴ γίνεται εἰς τὸν χῶρον συνεδριάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ζ'. Μετὰ τὴν ἀπῆκτην θητείας, τὰ μέθη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ὑποβάλλουν τὰς παραιτήσεις αὐτῶν διὰ τὴν ἐκλογὴν νέου Ἡγουμενοσυμβουλίου, πλὴν τῶν κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, τὰ ὁποῖα παραμένουν εἰσέτι δι' ἐν τρίμυνον ἥ ἔξαμπνον εἰς τὴν θέσιν των διὰ τὴν διενέργειαν τῶν ἐκλογῶν, κατὰ τὰ ὄριζόμενα εἰς τὴν παράγραφον γ' τοῦ παρόντος ἀρθρου, μεθ' ἀστάθητης ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλλουν τὴν παραιτήσιν αὐτῶν. Ἡ ἐκλογὴ γίνεται εἰς τὸν χῶρον τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

”Αρθρον 14

Δικαιοδοσία Ἡγουμενοσυμβουλίου.

α'. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον εἶναι τὸ συμβουλευτικὸν

ὅργανον τῆς Καθηγουμένης καὶ ἀσχολεῖται μὲ τὴν ὅπην ζωὴν καὶ δραστηριότητα τῆς ἀδελφότητος, κυρίως δὲ ἐπιλαμβάνεται τῶν διοικητικῶν, οἰκονομικῶν, περιουσιακῶν, διαχειριστικῶν ζητημάτων τῆς Μονῆς καὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς μετὰ τρίτων προσώπων, φυσικῶν καὶ Νομικῶν.

β'. Συντάσσει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμὸν καὶ Ἀπολογισμὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ὑποβάλλει τοῦτον εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κερκύρας πρὸς ἔγκρισιν, κατὰ τὰ ὄριζόμενα καὶ ίσχυοντα περὶ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τῶν Ἐνοριῶν.

γ'. Διὰ τὴν διενέργειαν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν ἐκπλέγει ἐν μέλος του ὡς Ταμίαν, ἵτις προσυπογράφει μετὰ τῆς Καθηγουμένης τὰ σχετικὰ γραμμάτια εἰσπράξεως καὶ πληρωμῆς καὶ τηρεῖ τὰ βιβλία τὰ σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν ταμειακὴν διαχείρισιν.

δ'. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ὀφείλει ὅπως ἔνα μῆνα τούπλαχιστον πρὸ τῆς εἰς ρασοευχὴν κουρᾶς τῆς δοκίμου γνωστοποίησης εἰς αὐτὴν δι' ἐγγράφου καταχωριζομένου ἐν τῷ Πρωτοκόλλῳ ὃτι μετὰ τὴν κουρὰν αὐτῆς ἄπασα ἡ τυχὸν περιουσία αὐτῆς θὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν.

ε'. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον συγκαλεῖ προτάσει τῆς Καθηγουμένης τὰς Γενικὰς Συνελεύσεις τῆς Ἀδελφότητος.

σ'. Συνέρχεται εἰς συνεδριάσεις μετὰ πρόσκλησιν τῆς Καθηγουμένης, ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη διὰ τὴν ἀποφάσεων ἐπὶ προκυπτόντων ζητημάτων, ἔγκρισιν ἐκτάκτων δαπανῶν, ἀγοραπωλησιῶν καὶ λοιπῶν πράξεων χρηζουσῶν ἰδιαιτέρας ἔγκρισεως.

ζ'. Αἱ συνεδριάσεις λαμβάνουν χώραν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Τὰ τηρούμενα Πρακτικὰ καταχωροῦνται εἰς τὸ ειδικὸν πρὸς τοῦτο βιβλίον Πρακτικῶν καὶ προσυπογράφονται ὑπό τῆς Καθηγουμένης καὶ τῶν Συμβούλων.

η'. Ἡ γραφικὴ ὑπηρεσία τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐν γένει δύναται νὰ ἀνατίθεται εἰς μίαν τῶν Συμβούλων, ἵτις ἐκτελεῖ χρέον Γραμματέως καὶ τηρεῖ τὰ σχετικὰ βιβλία.

θ'. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἄπαντα τὰ μέθη αὐτοῦ ὀφείλουν ὅπως συμπεριφέρωνται ἔναντι ἀλλήλων μὲ ἀπόλυτον σεβασμόν, μὲ σεμνοπρέπειαν καὶ πνευματικὴν ὑποταγὴν πρὸς τὴν Καθηγουμένην. Αἱ τυχὸν διαφωνοῦσαι ἑκφέρουν τὴν γνώμην των μὲ σεμνότητα ἀξιοῦσαι εἰς τίνας περιπτώσεις, ὅπως ἐγγράφηται ἡ γνώμη των εἰς τὰ Πρακτικά.

”Αρθρον 15 Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Ἀδελφότητος

α'. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Ἀδελφότητος θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐφ' ὅσον εἶναι παρόντα τὰ 2/3 τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος.

β'. Συγκαθείται παρά τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου πρότασει τῆς Καθηγουμένης:

βα'. Πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος διὰ τὸ ἀνατιθέμενον εἰς ἔκάστην ἀδελφὴν διακόνημα, εἰς τὸ τέλος τοῦ μνὸς Δεκεμβρίου.

ββ'. Πρὸς ἐκπλογὴν Καθηγουμένης καὶ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

βγ'. Ὄταν τοῦτο κρίνηται σκόπιμον, διὰ νὰ ζητηθῇ συμβουλευτικῶς ἡ γνώμη τῆς Ἀδελφότητος ἐπὶ οἰουδήποτε ζητήματος.

Ἡ Καθηγουμένη δύναται νὰ συγκαλῇ τὴν ἀδελφότητα, τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως, εἰς Συνάξεις φιλαδέλφου ἀναστροφῆς καὶ πνευματικῆς οἰκοδομῆς.

Ἄρθρον 16 Τηρούμενα Βιβλία.

α'. Ἡ Ταμίας τηρεῖ τὸ Κτηματολόγιον καὶ τὸ Βιβλίον Ταμείου.

β'. Ἡ Γραμματεὺς τηρεῖ τὰ ἀκόλουθα Βιβλία: 1. Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τῆς Ἀδελφότητος καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, 2. Δοκιμολόγιον καὶ Μοναχολόγιον, ἵτοι Μητρῷον τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, 3. Βιβλίον Πρωτοκόλλου, ώς καὶ τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ 4. Βιβλίον ιερῶν ἥιεψάνων, i. εἰκόνων, i. σκευῶν, κειμηλίων καὶ τιμαλφῶν.

Ἄρθρον 17 Ἡ Σφραγὶς

Ἡ σφραγὶς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι κυκλικὴ καὶ φέρει εἰς τὸ κέντρον παράστασιν τῆς εἰκόνος τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου καὶ πέριξ αὐτῆς τὴν ἐπιγραφήν «Ἱερὰ Μονὴ Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ». Εἰς ἔξωτερικὸν δὲ κύκλον τὴν ἐπιγραφήν «Ἱερὰ Μητρόπολις Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νίσσων». Τὰ ἔγγραφα θεωροῦνται ἔγκυρα ὅταν φέρουν τὴν σφραγίδα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῆς Καθηγουμένης ἢ τῆς Ἀναπληρωτρίας αὐτῆς.

Κεφάλαιον Δ'

Ἄρθρον 18

Ὁ Πνευματικὸς τῆς Ἱ. Μονῆς

α'. Ὁ Πνευματικὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διορίζεται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κερκύρας κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Καθηγουμένης καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

β'. Ὁ Πνευματικὸς διαμένει ἐκτὸς τοῦ οἰκήματος τῶν ἀδελφῶν, διαιτᾶται δὲ κατ' ἴδιαν καὶ μόνον εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ώς αἱ μεγάλαι τῆς Χριστιανοσύνης ἔօρται, παρακάθηται εἰς τὴν κοινὴν Τράπεζαν μετὰ τῶν ἀδελφῶν.

γ'. Ὁ Πνευματικὸς ἔξομοιογεῖ, συνεργάζεται μετὰ τῆς Καθηγουμένης διὰ πᾶν θέμα ἀνακύπτον ἐντὸς τῆς Ἀδελφότητος καί, ἐὰν τὸ ἀπαιτοῦν αἱ ἀνάγκαι τῶν ἀδελφῶν, τελεῖ συνάξεις συγκαθηγουμένας ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης, κατὰ τὰς ὁποίας συμβουλεύει τὰς ἀδελφὰς διὰ τὴν καλυτέραν πνευματικὴν ἐπίδοσιν καὶ πρόοδον.

Κεφάλαιον Ε'

Ἄρθρον 19

Ἡ Φιλοξενία τῶν Προσκυνητῶν

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ἀκολουθούσα τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἐν τῇ Μοναστικῇ Αὔτης ζωὴ τηρουμένην τακτικὴν παρέχει ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνατοτήτων τῆς φιλοξενίας εἰς πρόσωπα πνευματικά, ὑπὸ τὰς ἀκολούθους προϋποθέσεις:

α'. Ἀγνωστα πρόσωπα δὲν φιλοξενοῦνται εἰς τὴν Ἱ. Μονήν.

β'. Ἀπαγορεύεται ἡ διανυκτέρευσις-φιλοξενία ἀνδρῶν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς Μονῆς.

γ'. Αἱ φιλοξενούμεναι δέον ὅπως παρακολουθοῦν τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας καὶ συμμετέχουν εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἀδελφότητος, ἐφ' ὅσον τὸ δεύτερον τοῦτο θεωρεῖται σκόπιμον.

δ'. Αἱ φιλοξενούμεναι, μὴ ἔξαιρουμένων καὶ τῶν στενῶν συγγενῶν τῶν ἀδελφῶν, οὐδέποτε εἰσέρχονται εἰς τὰ κελτία τῶν ἀδελφῶν καὶ κατὰ τὸ δυνατόν, οὕτε εἰς τὰ ἐργαστήρια.

ε'. Αἱ φιλοξενούμεναι εἶναι ύποχρεωμέναι νὰ δώσουν εἰς τὴν Καθηγουμένην ἢ τὴν ύπευθυνον τοῦ ξενῶν ἀδελφήν, ὅταν τοῦτο θεωρῆται ἀπαραίτητον, τὰ στοιχεῖα ταυτότητός των.

σ'. Αἱ φιλοξενούμεναι καὶ οἱ προσκυνηταὶ ὄφείλουν νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ Ἱερὰ Μονὴ εἶναι τόπος προσευχῆς, προσκυνήματος καὶ ἀγιασμοῦ. Διὰ τοῦτο ὄφείλουν νὰ φέρουν σεμνὴν ἀμφίσσιν καὶ νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν μουσικὰ ὅργανα καὶ ἄσματα, νὰ μὴ θορυβοῦν καὶ νὰ μὴ φωνασκοῦν ἀπρεπῶς.

Κεφάλαιον ΣΤ' Οἰκονομικὰ

Ἄρθρον 20

Πρόσοδοι τῆς Ἱ. Μονῆς

Ἐσοδα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι:

α'. Τὰ ἐκ πωλήσεως κηροῦ προερχόμενα.

β'. Τὰ ἐκ τῆς καλλιεργείας τῶν ἐλαιοδένδρων αύτῆς.

γ'. Τὰ ἐκ πωλήσεως τῶν ἐργοχείρων τῶν ἀδελφῶν.

δ'. Αἱ πάστις φύσεως δωρεαί.

ε'. Πᾶν ἄλλο ἔσοδον προερχόμενον ἐκ χροστῆς καὶ νομίμου πηγῆς.

”Αρθρον 21
Διάθεσις τῶν Πόρων.

Αἱ ἑκ τῶν ἀνωτέρω πηγῶν προερχόμεναι πρόσοδοι χρησιμοποιούνται:

- α'. Διὰ τὸν συντήροσιν τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.
  - β'. Διὰ τὸν συντήροσιν τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ τῶν πλοιῶν οἰκοδομημάτων.
  - γ'. Διὰ τὸν προσθήκην νέων ἐγκαταστάσεων.
  - δ'. Διὰ τὸν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων τῆς Ἱ. Μονῆς.
  - ε'. Διὰ τὸν φιλοξενίαν καὶ
  - στ'. Διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς καὶ διὰ τὸ φιλανθρωπικὸν καὶ κοινωνικὸν ἔργον τῆς Μητροπόλεως.
- Πᾶσα δαπάνη μὴ προβλεπομένη ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποφασίζεται ύπο τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

”Αρθρον 22
Περιουσία τῆς Ἱ. Μονῆς

Περιουσία τῆς Ἱ. Μονῆς θεωρεῖται:
α'. Ή ἑλαιόφυτος καὶ μὴ ἔκτασις γῆς ἢ περιλαμβανομένη εἰς τὸ Κτηματοθήγιον τῆς Ἱ. Μονῆς.

β'. Τὰ τυχὸν ἀνήκοντα εἰς ἀδελφᾶς ἀκίνητα καὶ μετὰ τὸν κουρὰν περιελθόντα εἰς τὸν Ἱερὰν Μονὴν κατὰ τὸν Νόμον ὡς καὶ τὰ ἐκ δωρεῶν τοιαῦτα.

Τὰ οὕτω περιερχόμενα εἰς τὸν κυριότητα τῆς Μονῆς ἀκίνητα δύνανται, ἐὰν δὲν ὄριζῃ ἄλλως ὁ δωροπτής, νὰ ἐκποιηθοῦν κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ ἀναθήγως τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἀδελφότητος, τῇ ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Κεφάλαιον Ζ'
Διάφοροι ἐπὶ μέρους Διατάξεις

”Αρθρον 23

Καθ' ὅλας τὰς Δεσποτικὰς καὶ Θεομπτορικὰς ἔορτὰς ὡς ἐπίστος καὶ εἰς τὰς μνήμας μεγάλων Ἀγίων, ἥτοι Ἀποστόλων, Ἱεραρχῶν, Μεγαλομαρτύρων καὶ Ὁσίων τελεῖται ὀλονύκτιος ἀγρυπνία, κατὰ τὰς δυνατότητας βεβαίως τῆς Ἀδελφότητος.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Μ. Βασιλείου, ”Οροι κατὰ πλάτος, Ἐρώτ. Ι', ΕΠΕ τ. 8, σελ. 244, στ. 8.
2. Ἀββᾶ Βαρσανουφίου, ἀπόκρ. σν'.
3. Βλ. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητικὴ διατάξεις, ΕΠΕ 9, σελ. 530.
4. Βλ. Σωφρονίου Σαχάρωφ, Ἀσκησις καὶ θεωρία, ἐκδ. Ἱ. Μονῆς Τιμίου Προδρόμου, Ἐσσεξ Ἀγγλίας, σελ. 52.
5. Βλ. ὄ.π., ἀπόκρ. σνα'.
6. Βλ. ὄ.π., ἀπόκρ. σνγ'.
7. Βλ. γενικῶς περὶ ὑπακοῆς καὶ ἐκκοπῆς τοῦ θειλήματος: Ἀνατ. Ὁρθόδ. Μοναχισμός, τ. β', σσ. 324-437 καὶ 607-665.
8. Βλ. Μ. Βασιλείου, ”Οροι κατὰ πλάτος, Ἐρώτ. μστ', σελ. 380.
9. «... Μετὰ γάρ τοι τὸ μονάσσαι, τῶν προσόντων αὐτοῖς ἀπάντων τὸ μοναστήριον ἔχει τὸν κυριότητα καὶ οὐδὲν περὶ τῶν οἰκείων φροντίζειν, ἢ διατίθεσθαι, τούτοις παρακεχώρηται»⁹ (Καν. στ' Πρωτοδ.)

”Αρθρον 24.

Ἐντὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς δὲν τελοῦνται γάμοι καὶ βαπτίσεις.

”Αρθρον 25.

Ἡ εἰσοδος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς παραμένει ἀνοικτὴ κατὰ τὰς ὥρας τὰς ὁποίας ὁρίζει ἢ Ἀδελφότης ἀναθήγως τῶν ἐποχῶν.

Καθ' ἑκάστην Δευτέραν ἢ ἔξωθυρα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς παραμένει κλειστὴ διὰ νὰ ἔχουν τὴν δυνατότητα αἱ ἀδελφαὶ νὰ ἐπιδίωνται μὲ περισσοτέραν ἄνεσιν καὶ ἡσυχίαν εἰς τὰ πνευματικά των καθήκοντα.

Ωσαύτως παραμένει κλειστὴ ἢ ἔξωθυρα κατὰ τὸ πρώτον τριήμερον τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῶν Νηστεῶν.

”Αρθρον 26

Τροποποίησις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ

Ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη τροποποιήσεως, συμπληρώσεως ἢ καὶ καταργήσεως ἄρθρου ἢ ἄρθρων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἀποφασίζει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, κατόπιν ἡτιολογημένης εἰσηγήσεως τῆς Καθηγουμένης, ἐφ ὅσον συμφωνήσουν πρὸς τοῦτο τὰ 4/5 τῶν μελῶν αὐτοῦ, πλὴν τῶν θεμελιωδῶν ἄρθρων ἀφορώντων εἰς τὴν σύστασιν, τὴν κανονικὴν ὑπόστασιν, τὸν σκοπόν, τὸν κοινοβιακὸν τρόπον ζωῆς, τὴν ἐκλογὴν Καθηγουμένης, διὰ τὴν τροποποίησιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἢ σύμφωνος γνώμη τῶν 4/5 τῆς Ἀδελφότητος, τῇ ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Μεθ ὃ ἡ συνεδρία ἐλέγθη.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον

Ἡ Καθηγουμένη
Μοναχὴ Εὐφημία Κόκκοβα

Τὰ μέλη
Μοναχὴ Κερκύρα Βιλάχου
Μοναχὴ Θεοδώρα Κουφογιάννη
Μοναχὴ Σεραφειμία Ρουβᾶ
Μοναχὴ Διονυσία Ζαχαριάδου

**Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γεννεσίου τῆς Θεοτόκου Αἰμυαλῶν Δημητσάνης,
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως**

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΓΟΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΙΜΥΑΛΩΝ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 39 παρ. 4 τοῦ Νόμου 590/77 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» προβάίνομεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος «Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ» τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γεννεσίου τῆς Θεοτόκου Αἰμυαλῶν Δημητσάνης, ἡ ὁποία εἶναι ἀνδρῶα καὶ πειτουργεῖ κατὰ τὸ κοινοβιακὸν σύστημα.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τελεῖ, κατὰ τὰ ὄριζόμενα διὰ τοῦ ἄρθρ. 39 παρ. 6 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος (Νόμος 590/77), ὑπὸ τὴν κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ, ὡς πρὸς τὰς νομικὰς αὐτῆς σχέσεις, εἶναι Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου καὶ θεωρεῖται ἐν ἐνεργείᾳ καὶ πειτουργίᾳ ἀκόμη καὶ ἀν ἀπομείνῃ εἰς ἀδελφός. Καὶ τούτου ὅμως ἀποθανόντος, ἡ Ἱερὰ Μονὴ δὲν θεωρεῖται διαίτειμένη, ἀλλ' ὡς τελοῦσα ἐν διακοπαῖς, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν καὶ παρακολούθησιν τοῦ Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως.

Ἄρθρον 1

Σκοπὸς

Σκοπὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι ἡ σωτηρία τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς μέσῳ τῆς μοναχικῆς πολιτείας, ὅπως διέγραψαν αὐτὴν οἱ Ἀγιοὶ Πατέρες καὶ κατωχύρωσαν ἐκκλησιαστικῶς αἱ Ἅγιαι Σύνοδοι διὰ τῶν Ἱερῶν αὐτῶν Κανόνων, καὶ τὰ μοναστηριακὰ Τυπικά.

Ἄρθρον 2

Αἱ Δικαιοδοσίαι τοῦ Μητροπολίτου

α'. Ο κυριάρχης Μητροπολίτης μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς ιεραῖς ἀκολουθίαις, ὡς ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξις ὄριζει, ἐν τε τῇ Ἱερᾷ Μονῇ καὶ τοῖς Μετοχίοις αὐτῆς, ἐφ' ὅσον τὰ Μετόχια αὐτῆς κεῖνται ἐντὸς τῆς Μητροπολιτικῆς δικαιοδοσίας Αὐτοῦ.

β'. Ασκεῖ τὴν ἀνωτάτην πνευματικὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ παρακολουθεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τοῦ παρόντος «Κανονισμοῦ».

γ'. Ἐπικυροῖ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἔκαστοτε νέου Ἡγουμένου

νου καὶ τῶν Ἡγουμενοσυμβούλων, χειροθετεῖ καὶ ἐνθρονίζει τὸν Ἡγούμενον.

δ'. Παρέχει τὴν κανονικὴν Αὔτοῦ ἔγκρισιν καὶ εὐπογίαν, προτάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, διὰ τὴν κουρρὰν τῶν νέων μοναχῶν.

ε'. Τελεῖ τὰς χειροτονίας τῶν κληρικῶν μετῶν τῆς Ἀδελφότητος, προτάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, πρὸς κάλυψιν τῶν πειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

σ'. Ἐγκρίνει τὴν ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου χορηγουμένην εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ἀδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς πέραν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν.

ζ'. Ἐλέγχει τὴν νομιμότητα τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ἐγκρίνει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν ἐσόδων καὶ ἔξόδων.

η'. Προτάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀσκεῖ πειθαρχικὸν ἔλεγχον κατὰ παντὸς παρεκτρεπομένου ἀδελφοῦ. Εἰς περίπτωσιν σκανδάλου παρεμβαίνει αὐτοδικαίως.

θ'. Ἐγκρίνει τὰς ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος ἀποφασιζομένας ἔκαστοτε τροποποιήσεις τοῦ παρόντος «Κανονισμοῦ».

Ἄρθρον 3

Τὰ Ὁργανα Διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

α'. Ὁ Ἡγούμενος.

β'. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

γ'. Ἡ Σύναξις (Ὀλομέλεια) τῆς Ἀδελφότητος.

Ἄρθρον 4

1. Ο Ἡγούμενος.

α'. Ο Ἡγούμενος εἶναι ὁ πνευματικὸς πατὴρ τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἔχει μόνος τὴν πνευματικὴν ἔξουσίαν ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

β'. Μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς ιεραῖς ἀκολουθίαις, ὡς ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξις ὄριζει, ἐν τε τῇ Ἱερᾷ Μονῇ καὶ τοῖς Μετοχίοις αὐτῆς.

γ'. Καθίσταται δι' ἐκλογῆς, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ ἐγκαταβιοῦν τούλαστον πέντε ἀδελφοῖς. Ο ούτωσὶ καταστὰς Ἡγούμενος εἶναι ἰσόβιος, ἐπιφυλασσομένων τῶν περὶ δικαστηρίων διατάξεων τοῦ νόμου 590/1977 «περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος».

“Αἱλιώς διορίζεται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου εἰς ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ὁ διορισμὸς ἰσχύει καθ' ὅσον χρόνον οἱ ἐγκαταβιοῦντες μοναχοὶ εἶναι πιγό-

τεροι τῶν πέντε (5). Συμπληρουμένου τοῦ ὡς ἀνω ἀριθμοῦ εγκαταβιούντων γίνεται εκλογή.

δ'. Προσταται τῶν ιερῶν Ἀκολουθιῶν.

ε'. Συγκαλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος.

στ'. Προεδρεύει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

ζ'. Ἐποπτεύει τὸν εὕρυθμον πειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

η'. Προτείνει εἰς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τὸν πρόσθιψιν δοκίμων, τὴν κουρὰν τῶν ὥριμων πρὸς τοῦτο, καὶ τὸν χειροτονίαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ κρινομένων ὡς καταληπτῶν, πρὸς κάλυψιν τῶν πειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

θ'. Ἐκπροσωπεῖ τὸν Ἱερὸν Μονὴν ἐνώπιον τῶν διοικητικῶν, ἐκκλησιαστικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ πάσσοντας ἄλλης ἀρχῆς καὶ παντὸς ἐν γένει φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου· κωπισμένος δὲ δι' οἰονδήποτε πλόγον ἀναπληροῦται ὑπὸ ἀδελφοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ ὑπὸ νομικοῦ συνηγόρου (δικηγόρου), ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἀναπληρώσεως ταύτης (νομικοῦ συμβούλου) ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου.

ι'. Ύπογράφει πάντα τὰ ἔγγραφα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ια'. Χορηγεῖ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ἀδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μέχρι τριάκοντα ἡμερῶν.

ιβ'. Ὁρίζει τὸ διαιτολόγιον τῆς Ἀδελφότητος καὶ τὰ διακονήματα τῶν ἀδελφῶν, καὶ μεριμνᾷ διὰ τὴν νοσηλεύειν αὐτῶν.

ιγ'. Δύναται νὰ ἀπουσιάσῃ εὐθογίᾳ καὶ ἀδείᾳ τοῦ Μητροπολίτου ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διὰ σοβαρούς πλόγους ὑγείας καὶ διὰ τὴν ἐπίθιστον συγκεκριμένων προβλημάτων αὐτῆς, περὶ τῶν ὅποιων καὶ καθιστῇ ἐνήμερον τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον. Σπανίως δύναται νὰ ἀπουσιάσῃ δι' ἄλλους πλόγους, ἀλλὰ μετὰ σύμφωνον γνώμον τῶν 2/3ων τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

ιδ'. Ὁρίζει τὸν ἀντικαταστάτην αὐτοῦ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπουσίας αὐτοῦ. Τοιούτου μὴ ὁριζομένου, ὡς ἀντικαταστάτης ἀναλημβάνει αὐτοδικαίως τὸ ἀρχαιότερον τὴν τάξει μέλος τῆς Ἀδελφότητος, ὡς τοῦτο ἐμφαίνεται ἐκ τῆς σειρᾶς ἀναγραφῆς αὐτῶν ἐν τῷ Μοναχολογίῳ.

2. Ἡ Γεροντία.

Εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ὁ Ἡγούμενος ἔχει περὶ αὐτὸν συμβουλευτικὸν σῶμα, τὸν Γεροντίαν, μέντη τῆς ὁποίας εἶναι οἱ κατ' ἀρχαιότητα δύο πρῶτοι ἀδελφοὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, μετὰ τῶν ὅποιων συζητεῖ τὰ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ σοβαρώτερα θέματα.

3. Ἡ χρεία τῆς θέσεως τοῦ Ἡγουμένου.

Ἡ θέσις τοῦ Ἡγουμένου χρεύει:

α'. Ἐνεκα θανάτου.

β'. Ἐνεκα παραιτήσεως διὰ πλόγους ὑγείας, δεκτῆς γε-

νομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν 2/3ων τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου.

γ'. Ἐνεκα παύσεως αὐτοῦ, εἰς περίπτωσιν ἀμετακλήτου καταδίκης αὐτοῦ διὰ κακούργημα ἢ πλημμέλημα ἐκ δόλου τελούμενον, καὶ ἐνεκα παύσεως ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου προτάσει τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἀδελφότητος, τῆς προτάσεως αὐτῆς κρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τῆς κειμένης νομοθεσίας.

4. Ἡ ἐκλογὴ Ἡγουμένου.

α'. Μετὰ τὴν καθ' οἰονδήποτε τρόπον κένωσιν τῆς θέσεως τοῦ Ἡγουμένου, ὡς τοποτροπής ἀναλημβάνει αὐτοδικαίως τὸ ἀρχαιότερον τῇ τάξει μέλος τῆς Ἀδελφότητος. Ο τοποτροπής ἀμέσως ἀναφέρει γραπτῶς εἰς τὸν Μητροπολίτην τὴν τε χηρείαν τῆς θέσεως τοῦ Ἡγουμένου καὶ τὴν πρὸς ἀνάδειξην τοῦ διαδόχου αὐτοῦ ἡμέραν διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς. Ἀκολούθως τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ρυθμίζει τὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Ἡγουμένου, καὶ, ἐντὸς ἐπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χηρεύσεως τῆς θέσεως, ἀναγγέλλει γραπτῶς τὴν ἡμέραν διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς.

β'. Ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται τὸν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς κενώσεως τῆς θέσεως τοῦ Ἡγουμένου, εἰς λίαν δὲ ἐκτάκτους περιπτώσεις οὐχὶ πέραν τῆς είκοστης.

γ'. Τὰ διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς ρυθμίζει ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ τοποτροποῦ καὶ δύο ἀδελφῶν, τοῦ μετὰ τὸν τοποτροπήν ἀρχαιότερου καὶ τοῦ νεωτέρου ὅλων τῇ τάξει. Ἐν ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ χρέον γραμματέως.

δ'. Δικαίωμα τοῦ ἐκλεγέσθαι ἔχουν ἀπαντες οἱ κληρικοὶ καὶ μοναχοὶ τῆς Ἀδελφότητος. Εἰς περίπτωσιν ἐκλογῆς ὡς Ἡγουμένου Μοναχοῦ μὴ δυναμένου νὰ ἀποκτήσει τὸν ιδιότητα τοῦ κληρικοῦ, τότε ὁ ἐκλεγεὶς Ἡγούμενος Μοναχὸς παραιτεῖται ἐντὸς τριμήνου.

ε'. Δικαίωμα τοῦ ἐκλεγεῖν ἔχουν ἀπαντες οἱ ἔχοντες μονακικὴν κουρὰν καὶ μονίμως ἐγκαταβιοῦντες εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν.

στ'. Ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

ζ'. Ἡ Ἀδελφότητος εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 4/5 ων αὐτῆς. Μὴ ἐπιτευχθεῖστος τῆς ὡς ἀνω ἀπαρτίας, ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται μετὰ τριήμερον, ἐὰν παρίστανται τὸ ἡμίση τῶν ἀδελφῶν πλέον ἐνός.

η'. Ὁ συγκεντρώσας τὸν πλειοψηφίαν τῶν παρόντων ἐκλεγεται Ἡγούμενος. Ἄν ούδεις πλάβη τὸν πλειοψηφίαν ταύτην, ἡ ἐκλογὴ ἐπαναλημβάνεται αὐθωρεί, ἔως τρεῖς φοράς. Ἄν καὶ πάλιν ούδεις πλάβη τὸν πλειοψηφίαν, ἐκ τῶν τελευταίων ἰσοψηφισάντων ἐκλεγεται Ἡγούμενος ὁ ἀρχαιότερος τῇ τάξει. Ἀκολούθως ὁ τοποτροπής ἀναγγέλλει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς.

θ'. Τυχὸν ἐνστάσεις υποβάλλονται εύθὺς ἀμέσως μετὰ

τὴν ὡς ἄνω ἀναγγελίαν, καὶ γίνονται δεκταὶ συγκεντρώνουσαι τὸ 1/3ον τῶν παρόντων ἀδελφῶν.

“Ἄν ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογὴ καὶ δὲν συντρέχουν ἄλλοι πλόγοι, διεξάγεται εὐθὺς νέα ψηφοφορία.

ι'. Τὴν ἐκλογὴν ἀκολουθεῖ εύχαριστήριος δέοσις ἐν τῷ Καθολικῷ μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐκλεγεὶς Ἡγούμενος ἀναλημβάνει ἔγκυρως τὴν ἀσκοσιν τῶν καθηκόντων του, εἶναι δὲ ἰσόβιος.

ια'. Περατωθείσης τῆς ἐκλογῆς συντάσσεται πρακτικόν, ὅπερ ὑπογράφεται παρὰ πάντων τῶν ψηφισάντων ἀδελφῶν καὶ ὑποβάλλεται ἐντὸς τριμέρου εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην διστις ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ὥριζει τὴν ἡμέραν ἐγκαταστάσεως (ἐνθρονίσεως) τοῦ Ἡγουμένου καθ' ἣν ὁ οἰκεῖος Ἱεράρχης δίδει τῷ Ἡγουμένῳ τὰ διακριτικὰ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ (ἥγουμενικὴν ράβδον καὶ ἥγουμενικὸν μανδύαν).

ιβ'. Ἐπὶ παντὸς ἀπροβλέπου, κατὰ τὴν ὄλην διαδικασίαν τῆς ψηφοφορίας, ἀποφασίζει τελεστιδίκως κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

”Αρθρον 5

1. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

α'. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον εἶναι τριμελές. Ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ Ἡγουμένου καὶ δύο μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, ἐκλεγομένων ἀνὰ πενταετίαν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

β'. Ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται ἐντὸς τῆς τελευταίας ἑβδομάδος πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ προηγουμένου Ἡγουμενοσυμβουλίου. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ λῆξις τῆς θητείας τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου συμπέσῃ μετὰ τῆς χρείας τῆς θέσεως τοῦ Ἡγουμένου, παρατείνεται ἡ θητεία αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Ἡγουμένου.

γ'. Τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς ρυθμίζει ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Ἡγουμένου καὶ δύο ἀδελφῶν, τοῦ μετὰ τὸν Ἡγούμενον ἀρχαιοτέρου καὶ τοῦ νεωτέρου ὄλων τῇ τάξει. Ἐν ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖται χρέον γραμματέως.

δ'. Ἐκαστος τῶν ἐκλογέων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ψηφοδελτίου ἀναγράφει καὶ τὰ δύο ὄνόματα μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ε'. Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἔχουν ἄπαντες οἱ ἀδελφοί, οἱ ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ Μοναχολογίῳ καὶ μονίμως ἐγκαταβιοῦντες, τῆς ἐπανεκλογῆς αὐτῶν ἐπιτρεπομένης ἀπεριορίστως.

στ'. Ἐπὶ ίσοψηφίας προκρίνεται ὁ ἀρχαιότερος τῇ τάξει.

ζ'. Ως πρὸς τὰ διαδικαστικὰ θέματα ἀκολουθεῖται ἡ τάξις, ἡ τηρουμένη εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἡγουμένου.

η'. Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς, ὁ Ἡγούμενος ἀναφέρει ἐγγράφως εἰς τὸν Μητροπολίτην τὰ μέλη τοῦ ἀναδειχθέντος Ἡγουμενοσυμβουλίου.

θ'. Ὁ γραμματεὺς καὶ ὁ ταμίας ὥριζονται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου, ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ι'. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν.

2. Ἡ κένωσις θέσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

α'. Κενοῦται θέσεις τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἔνεκα θανάτου, παραιτήσεως ἢ παύσεως μέλους τίνος αὐτῆς.

β'. Μέλος τι τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου παύεται ὅταν ἀπουσίασῃ ἀδικαιολογήτως ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς συνεδρίας αὐτοῦ, ἢ παρακωλύῃ τὴν πειτουργίαν αὐτοῦ.

γ'. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως ἢ ἡ παῦσις μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου κρίνεται ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ἡγουμένου καὶ γίνεται δεκτὴ ἀν ἔξασφαλίσῃ τὰ 2/3 τῶν μελῶν τῆς Συνάξεως.

δ'. Κενουμένης, δι' οἰονδήποτε λόγον, θέσεώς τίνος Ἡγουμενοσυμβούλου, διαρκούστης τῆς θητείας αὐτοῦ, διενεργεῖται κανονικὴ ἐκλογὴ Ἡγουμενοσυμβούλου, τῆς ἐκλογῆς ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου.

3. Καθήκοντα καὶ δικαιοδοσίαι τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

α'. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον συγκαλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος

β'. Ἀποφασίζει περὶ τῆς κουρᾶς καὶ τῆς χειροτονίας τῶν ἀδελφῶν.

γ'. Συντάσσει τὸν ἑτήσιον προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ὑποβάλλει αὐτοὺς πρὸς ἔγκρισιν τῆς νομιμότητος εἰς τὸν Μητροπολίτην.

δ'. Ἀποδέχεται ἢ ἀποποιεῖται δωρεάς ἢ κληρονομίας, συνάπτει δάνεια, προβάίνει εἰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεις ἀκίνητων οἰασδήποτε ἀξίας, ἀποφασίζει περὶ τῶν οἰκοδομικῶν συγκροτημάτων, τῇ ἐγκρίσει πάντοτε τοῦ Μητροπολίτου, διαχειρίζεται πᾶσαν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, μεριμνᾷ διὰ τὴν προμήθειαν πάντων τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων. Ἐν γένει δὲ ἐνεργεῖ καὶ φροντίζει διὰ πᾶν ἔτερον θέμα μὴ ρωτῶς ἀναφερόμενον ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, συντελοῦν εἰς τὴν εὔρυθμον πειτουργίαν τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου. Προσέτι μεριμνᾷ δι' ὅλας τὰς ἀτομικὰς ἀνάγκας τῶν ἀδελφῶν.

”Αρθρον 6

Τὰ τηρούμενα Βιβλία.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ, μερίμνη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, τηροῦνται τὰ κάτωθι βιβλία:

α'. Βιβλίον Πρακτικῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

β'. Βιβλίον καταχωρίσεως εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων («Πρωτόκολλον»).

γ'. Δοκιμοθόγιον.

δ'. Μοναχολόγιον.

ε'. Κτηματολόγιον: α) Βιβλίον ἀκινήτου περιουσίας β) Βιβλίον κινητῆς περιουσίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

στ'. Βιβλίον Ταμείου.

ζ. Καθολικὸν ἐσόδων καὶ ἔξόδων.

η'. Βιβλίον Ἱερῶν Λειψάνων, Ἱερῶν Κειμηλίων, Ἱερῶν Σκευῶν, Ἱερῶν εἰκόνων καὶ τιμαλφῶν.

”Αρθρον 7

‘Η Σφραγὶς

‘Η σφραγὶς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι κυκλική, φέρουσα εἰς τὸ κέντρον αὐτῆς τὴν εἰκόνα τοῦ Γεννεσίου τῆς Θεοτόκου, κύκλῳ δὲ τὴν ἐπιγραφήν: «Ἱερὰ Μονὴ τῶν Αἰματῶν Τὸ Γεννέσιον τῆς Θεοτόκου», καὶ εἰς ἔωτερικὸν κύκλον τὴν ἐπιγραφήν: «Ἱερὰ Μητρόπολις Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως».

”Αρθρον 8

‘Η Συγκρότησις τῆς Ἀδελφότητος

α'. ‘Η Ἀδελφότης συγκροτεῖται ἐξ ἀπάντων τῶν ἐν τῷ Μοναχολογίῳ ἐγγεγραμμένων καὶ ἐγκαταβιοῦντων ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ ἀδελφῶν.

β'. ‘Η σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν ἀδελφῶν καθορίζεται ἐκ τῆς προτεραιότητος ἐγγραφῆς αὐτῶν ἐν τῷ Μοναχολογίῳ.

γ'. Ἀδελφὸς μὴ ἐγκαταβιῶν εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν καὶ μὴ προσφέρων οὐδεμίαν ὑπορεσίαν εἰς αὐτὴν δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ὑποψηφιότητος διὰ τὴν θέσιν τοῦ Ἡγουμένου ἢ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, οὐτε δικαίωμα ψήφου.

”Αρθρον 9

‘Η Κοινοβίασις ἐν τῇ Ἀδελφότητι

Διὰ νὰ γίνῃ τις μέλος τῆς Ἀδελφότητος ἀπαιτοῦνται τὰ κάτωθι:

α'. Ἔγγραφος αἴτησις τοῦ ἐνδιαφερομένου.

β'. Νόμιμος ἡλικία.

γ'. Κανονικὴ δοκιμασία.

δ'. Διάθεσις ὀλοκλήρου τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου πρωταικῆς περιουσίας τοῦ ἐνδιαφερομένου πρὸ τῆς κουρᾶς του, ὥστε νὰ ἀποδεσμευθῇ οὗτος ἐξ αὐτῆς.

ε'. Πρότασις τοῦ Ἡγουμένου καὶ ἀποδοχὴ ταύτης ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

στ'. Ἐνημέρωσις τοῦ οίκείου Μητροπολίτου.

”Αρθρον 10

‘Η Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος

‘Η Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος:

α'. Ἀπαρτίζεται ἐξ ἀπάντων τῶν ἐν τῷ Μοναχολογίῳ αὐτῆς ἐγγεγραμμένων καὶ μονίμως ἐγκαταβιοῦντων ἀδελφῶν.

β'. Συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐκτὸς

τῶν ἐν τῷ παρόντι «Ἐσωτερικῷ Κανονισμῷ» ἃλλως προβληπομένων περιστάσεων, τακτικῶς μὲν τὸν 10ν Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἐκτάκτως δὲ πρὸς ἀντιμετώπισιν πίστιν σοβαρῶν θεμάτων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

γ'. Εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 4/5ων μελῶν αὐτῆς. Μὴ ἐπιτευχθεῖστος τῆς ὡς ἄνω ἀπαρτίας, ἡ Σύναξις συνέρχεται πάλιν μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐφ' ὅσον παρίστανται τὸ ἕμισυ σὺν ἐνὸς τῶν ἀδελφῶν.

δ'. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐκτὸς τῶν περιστάσεων δι' ἃς ἃλλως ὄριζεται ἐν τῷ παρόντι «Ἐσωτερικῷ Κανονισμῷ».

ε'. Τῶν Συνάξεων τηρούνται πρακτικὰ ὑπογραφόμενα ὑπὸ πάντων τῶν παρόντων ἀδελφῶν.

στ'. Ἡ Σύναξις δικαιοῦται ὅπως προτείνῃ εἰς τὸν Μητροπολίτον τὴν ἐναρξίν τῆς διαδικασίας πειθαρχικοῦ ἐλέγχου τοῦ Ἡγουμένου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, δι' εἰδικῶς αἰτιολογημένης ἀποφάσεως, ἢ ὅποια θὰ διατυπώνῃ συγκεκριμένη κατηγορία δι' ἐκκλησιαστικὸν ἢ ποινικὸν ἀδίκημα καὶ μὲ πλειοψηφία τῶν 4/5.

”Αρθρον 11

Οι Προσκυνηταί

α'. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ δύναται νὰ φιλοξενήσῃ μικρὸν ἀριθμὸν προσκυνητῶν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἡγουμένου.

β'. Δὲν φιλοξενοῦνται ἀνήλικα παιδία καὶ γυναῖκες, ἀλλὰ δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἢ εἰσόδος αὐτῶν, ἵνα προσκυνήσωσιν μόνον, κατὰ τὸ σύντομον χρονικὸν διάστημα, τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ προγράμματος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

γ'. Γενικῶς τὰ τῆς εἰσόδου τῶν προσκυνητῶν ἐπαφίενται εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ Ἡγουμένου.

”Αρθρον 12

‘Η ἑδαφικὴ περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

‘Επανιδρυθείσης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς (ΦΕΚ 120/Α/16-6-2006) ἢ ἀκίνητος περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καταγράφεται:

α'. εἰς τὰ βιβλία μεταγραφῶν τοῦ Ὑποθηκοφυλακείου Δημητσάνης (Ψωφίδος), εἰς τὸν τόμον καὶ μὲ αὔξοντα ἀριθμὸν .

β'. Τὰ Μετόχια της, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἀπλᾶ ἔξαρτηματα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἔχοντα μετ' αὐτῆς ἐνιαίαν νομικὴν ὑπόστασιν, εἶναι:

1.Τῶν Ἅγιων Ἀποστόλων Ζυγοβιστίου.

2. Παναγίας τοῦ Δράμαλη-Δημητσάνης.

3. Ἅγιου Ἀθανασίου Κλίνιτσας (ἐκκλ. ἐρειπωθεῖσα).

4. Ἅγιου Χριστοφόρου (ἐκκλ. ἐρειπωθεῖσα).

5. Ἅγιου Εύσταθίου Λυκαίου.

‘Η ὡς ἄνω περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, καὶ οἰαδήποτε

ἄλλη ἡθεῖε περιέμθει εἰς τὴν κυριότητα αὐτῆς, εἴτε διὰ δωρεᾶς εἴτε δι' ἀγορᾶς, εἶναι ἀναπαθήτωρίωτος εἰς τὸ δι-
πνεκέσ.

**”Αρθρον 13
Αἱ πρόσοδοι**

Αἱ πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς προέρχονται:

- α'. Ἐκ τοῦ κηροῦ τῆς Ἑκκλησίας.
- β'. Ἐκ τοῦ ἐργοχείρου τῶν ἀδελφῶν.
- γ'. Ἐκ πάσης φύσεως δωρεῶν, κληρονομιῶν, κ.τ.λ.
- δ'. Ἐκ προσόδων ἐκ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιου-
σίας τῆς Μονῆς.
- ε'. Ἐκ πάσης χρηστῆς καὶ νομίμου πηγῆς.

**”Αρθρον 14
Ἡ διάθεσις τῶν προσόδων**

Αἱ πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διατίθενται:

- α'. Διὰ πάσης φύσεως ἀνάγκας τῶν ἀδελφῶν.
- β'. Διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν κτιριακῶν
ἐγκαταστάσεων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

γ'. Διὰ τὴν προμήθειαν καὶ συντήρησιν πάντων τῶν συντελούντων εἰς τὴν εὔρυθμον λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, μάλιστα δὲ τῆς θείας λιατρείας.

δ'. Δι' ἔπειμοσύνην καὶ ἄλλης ἐκδηλώσεις ἀγάπης.

Διὰ πᾶσαν δαπάνην μὴ προβλεπομένην μεταξὺ τῶν ἀ-
νωτέρω ἀποφασίζει τὸ Ἡγούμενοσμβούλιον.

Ο παρών «Ἐσωτερικὸς Κανονισμός» ἀνεγγώσθη ἐνώ-
πιον τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος. “Απαντεῖς οἱ ἀδελ-
φοὶ ἡσαν παρόντες, ἀπεδέχθησαν ἀπαντα τὰ ἀρθρα αὐ-
τοῦ καὶ ὑπεσχέθησαν τὴν τήρησιν αὐτῶν.

Ο παρών «Ἐσωτερικὸς Κανονισμός» ὑποβάλλεται εἰς
τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Γόρτυνος καὶ Μεγα-
λοπόλεως κ. Ἱερεμίαν πρὸς ἔγκρισιν καὶ ἡ ισχύς του
ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιευσέως του εἰς τὸ ἐπίσημον Δελ-
τίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

**’Ο Ἡγούμενος
’Αρχιμ. Δαμασκηνὸς Παγανὸς**

**Οι Σύμβουλοι
’Ιερομ. Ἰωσὴφ Ἀγγελίδης
Μοναχὸς Γαβριὴλ Μανιάκας.**

Κανονισμὸς ἐσωτερικῆς λειτουργίας καὶ δράσεως τῆς Μοναχικῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Γυναικείας Κοινοβιακῆς Μονῆς Ἅγίου Ἰωάννου Προδρόμου (Μακρυνοῦ) Μεγάρων

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΓΑΡΩΝ ΚΑΙ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ
(ΜΑΚΡΥΝΟΥ) - ΜΕΓΑΡΑ

ΠΡΑΞΙΣ 856η

Τὸ Ἕγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἅγίου Ἰωάννου Προδρόμου (Μακρυνοῦ) -ἀποτελούμενον ἐκ τῶν: Μακρίνης Σάλτα, Καθηγουμένης, Θεοκτίστης Κικίδου, μοναχῆς, Θεοδώρας Μέξια, μοναχῆς, Θεοδούλης Σταμέλου, μοναχῆς, Γοργονίας Κουλίκουρδη, μοναχῆς συνῆλθε σήμερον, τὴν 7ην Ἰανουαρίου 2009, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 9ην πρωινήν, ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἐν ὀλομελείᾳ εὐρισκόμενον.

Ἡ Καθηγουμένη ἀνακοινοῖ ὅτι ὁ συνταγεὶς ἐν ἔτει 1980 Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἔχει βασικὰς ἐλληνείψεις ἐπὶ θεμάτων ἐκ τῶν ὑστέρων προκυψάντων, ἃτινα τότε δὲν εἶχον προβλεφθῆ. Διὰ τοῦτο συγκαθεῖ τὴν Ἱερὰν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος, ἷτις ἐν ἀπαρτίᾳ συνεπλήθυσα, συνεπλήρωσε τὰ ἐλληνείποντα διά τε τῆς προσθήκης ἄρθρων τινῶν καὶ τῆς διορθώσεως τῶν ὑπαρχόντων, ὡστε ὁ Κανονισμὸς νὰ ρυθμίζῃ τὰς νέας συνθήκας τῆς αὔξηθείστου Ἀδελφότητος.

“Οθεν, ὁ, ὑπὸ τοῦ Ἕγουμενοσυμβουλίου ὡς κατωτέρω κατὰ νομοθετικὴν ἔξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 39, παρ. 4 τοῦ Ν. 590/77, διαμορφωθεὶς νέος Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς δέον ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην, τῇ μερίμνῃ δὲ αὐτοῦ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ ἐπισήμου Δεητίου τῆς Ἐκκλησίας, ὡστε εἰς τὸ ἔχης νὰ ἐφαρμόζηται ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε ἀναγκῶν. Τὸ κείμενον τοῦ οὕτως διαμορφωθέντος Κανονισμοῦ ἔχει ὡς ἀκολούθως:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ (ΜΑΚΡΥΝΟΥ) ΜΕΓΑΡΩΝ
ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'
ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
“Ἀρθρον 1
Σύστασις

σ' Ἡ, διὰ τῶν ὑπὸ ἀριθ. 141116 π.ἔ, 135461 π.ἔ,
126169 π.ἔ. Ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παι-

δείας καὶ Θρησκευμάτων, τῶν δημοσιευθεισῶν εἰς τὸ ὑπὸ ἀριθ. Β' Φ.Ε.Κ. 98/28.3.1961, ἀνασυσταθεῖσα εἰς Γυναικείαν Κοινοβιακήν, Ἱερὰ Μονὴ Ἅγιου Ἰωάννου Προδρόμου (Μακρυνοῦ) ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς πάλαι ποτὲ διατημψάστος ἀνδρώφας, καὶ ἐπὶ “Οθωνος διαὶθείστος, ἐν ἔτει 1833, Ἱερᾶς Μονῆς Ἅγιου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου· τυγχάνει δὲ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1, παραγρ. 4 τοῦ Νόμου 590/1977.

β' Ἡ Ἱερὰ Μονὴ εἶναι πνευματικὸν Ἰδρυμα προσευχῆς καὶ διακονίας, εἰς ὃ ἐγκαταβιοῖ Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ Ἀδελφότης ἀγάμων γυναικῶν, ἀφιερωμένων εἰς τὸν Θεὸν καὶ ὑπεσκημένων νὰ διέλθωσι τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ἀγνείᾳ, ἀκτημοσύνῃ καὶ ὑπακοῇ πρὸς τὴν Καθηγουμένην καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἐλλάδος.

γ' Ἄνωτατος ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ ἐγκαταβιουσῶν μοναχῶν, λαμβανομένων ὑπὸ δψιν καὶ τῶν κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῆς, ὅριζεται τὸ ἑκατόν (100) περίπου, τῶν δὲ ἀλλοδαπῶν τὸ ἐν δέκατον πέμπτον (1/15) τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μοναχῶν τῆς Ἀδελφότητος.

“Ἀρθρον 2
Κανονικαὶ δικαιοδοσίαι τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Μεγάρων καὶ Σαλαμῖνος

‘Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ἔχει τὰς μονίμους ἐγκαταστάσεις αὐτῆς δυτικῶς τῆς πόλεως τῶν Μεγάρων, καὶ εἰς ἀπόστασιν 22 χιλιομέτρων ἀπὸ αὐτῆς· ὑπάγεται δὲ διοικητικῶς καὶ δικαστικῶς εἰς τὸν Νομὸν Ἀττικῆς, ἐκκλησιαστικῶς δὲ εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Μεγάρων καὶ Σαλαμῖνος, τελοῦσα ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως, συμφώνως πρὸς τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος (Ν. 590/1977, ΦΕΚ 146/31.5.1977, Τεύχος Α', Ἀριθμ. 39).

‘Ο ἑκάστοτε Μητροπολίτης Μεγάρων καὶ Σαλαμῖνος ἔχει καὶ ἀσκεῖ συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος τὰ ἔχης Κανονικὰ δικαιώματα καὶ τὰς κατωτέρω δικαιοδοσίας.

α) Μνημονεύεται ἐν ἀπάσαις ταῖς Ἱεραῖς Ἀκολουθίαις τὸ κανονικὸν ὄνομα αὐτοῦ ὡς ὄριζει ἡ τάξις τῆς κατ’ Ἀνατολὰς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ καὶ τοῖς Μετοχίοις αὐτῆς.

β) Χειροθετεῖ τὸν ἐκλεγεῖσαν Καθηγουμένην ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἐγκαθιδρύει αὐτὴν δι’ εἰδικῆς Ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

γ) Έγκρίνει τὰς Κουρὰς τῶν δοκίμων Μοναχῶν καὶ παρέχει τὴν εὐθογίαν του διὰ τὴν χειροθεσίαν τῶν Ρασοφόρων καὶ Μεγαλοσυνήμων ἄδειην.

δ) Παρέχει ἀδειαν ἀποστάσιας εἰς τὴν Ἡγουμένην καὶ ἐγκρίνει τὴν πέραν τῶν τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀδειαν εἰς τὰς Μοναχάς.

ε) Ἀνακρίνει τὰ κανονικὰ παραπτώματα τῶν Μοναχῶν κατόπιν παρακλήσεως τῆς Ἡγουμένης καὶ τοῦ Ἡγουμενούσυμβουλίου, ἐὰν αὐτὰ δὲν θεραπεύονται διὰ τῶν πνευματικῶν παρεμβάσεων τῆς Ἡγουμένης.

στ) Θεωρεῖ τὰ τηρούμενα παρὰ τοῦ Ἡγουμενούσυμβουλίου Βιβλία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ζ) Ἐλέγχει τὴν νομιμότητα τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς (Προϋπολογισμόν, Ἀπολογισμόν).

η) Ἐγκρίνει τὰς ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Ἀδειφότητος τροποποιήσεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

θ) Μεριμνᾷ διὰ τὴν κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας ἀειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

”Αρθρον 3

Σκοπὸς τῆς μοναστικῆς Ἀδειφότητος

Σκοπὸς τῆς ἐγκαταβιούσης εἰς τὴν Ἱερὰν ταύτην Μονὴν μοναστικῆς Ἀδειφότητος εἶναι:

α' Ἡ ὑπὸ τῶν ἀφωσιωμένων εἰς τὸν Θεὸν μοναχῶν αὐτῆς ἀδιάθειπτος τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ διοξολογία, διά τε τῆς θατρευτικῆς ζωῆς καὶ τῆς Χριστομήτου βιοτῆς.

β' Ἡ διὰ κοινοβιακοῦ τε ἀγνοῦ καὶ ἀνεπιθήπτου βίου τῶν ἐν αὐτῇ διαβιουσῶν μοναχῶν, διακονία τοῦ Θεοῦ.

γ' Ἡ διὰ τῆς τηρήσεως τῶν ἐντοπῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν περὶ μοναχικῆς Ποιτείας ιερῶν Κανόνων καὶ Παραδόσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν ἀδειφῶν βίωσις τοῦ μοναχικοῦ πνεύματος, ἐν ἀσκήσει, ιεραῖς ἀδοπεσχίαις καὶ ἐργασίαις, πρὸς δόξαν Θεοῦ.

δ' Ἡ πνευματικὴ ἔξιψωσις καὶ ἐν Χριστῷ τελείωσις τῶν μοναχουσῶν, διὰ τῆς νεκρώσεως τῶν παθῶν καὶ τῆς ἐπιτεύξεως τῶν θεοειδῶν ἀρετῶν.

ε' Ἡ ὑπὸ τῶν ἀσκουμένων μοναχῶν βίωσις τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μυστικῆς ζωῆς, τῆς γεννώσης τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἔνωσιν μετὰ τοῦ Θεοῦ, τὴν θέωσιν, διὰ τῆς ἐν ἀγάπῃ κοινωνίας.

Ἡ ἐπίτευξις τῶν ἀνωτέρω πραγματοποιεῖται διὰ τοῦ πνευματικοῦ καταρτισμοῦ τῶν μοναχουσῶν, αἵτινες ἀτενίζουσαι δινοεκῶς εἰς τὸ Θεῖον Πρόσωπον τοῦ Κυρίου, οὐδὲν ἄλλο μέτηπα ἔχουσιν εἰ μὴ τὸ ὄμοιωθῆναι Αὔτῷ. Διὰ τοῦτο καὶ ἀποξενούμεναι παντὸς ὑλικοῦ πράγματος ἐπιθυμοῦσι τηρεῖν τὸ ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἀεγόμενον: «ἴδιον γάρ τοῦτο τῆς ἀγγελικῆς ἐστι φύσεως... μηδὲ πρὸς ἄλλο τι κάλλιος μετεωρίζεσθαι, ἄλλῃ εἰς τὸ Θεῖον Πρόσωπον δινοεκῶς ἀτενίζειν».

”Αρθρον 4

Μέσα καὶ τρόποι ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ

Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναγραφομένου σκοποῦ, ἐκάστη μοναχὴ ὁφείται:

α' Νὰ τηρῇ τοὺς Πατερικὸς Θεσμοὺς τοῦ Μοναχισμοῦ, τὸν ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τὴν Εὐαγγελικὴν ὑπόδειξιν: «Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θοσαυρὸν ἐν ούρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι» (Ματθ. Ιθ', 21), ἵτις ἀφορᾶ εἰς τὰς τρεῖς βασικὰς μοναχικὰς ὑποσχέσεις τε καὶ ἀρετάς, τὴν παρθενίαν, τὴν ἀκτημοσύνην καὶ τὴν ὑπακοήν.

β' Νὰ παρακολουθῇ ἀπαραιτήτως καὶ ἐνεργῶς ὅλας τὰς τελουμένας ὑπὸ τῆς Ἀδειφότητος ιερᾶς Ἀκολουθίας καὶ νὰ μὴ καθυστερῇ ἢ ἀπουσιάζῃ ἐξ αὐτῶν προφάσει ἐργασίας· καθ' ὅσον ἢ προσευχὴ εἶναι τὸ ἔργον τῆς μοναχῆς, ἢ δὲ ἐργασία τὸ πάρεργον. Έάν, δημοσ., συντρέχη εὐθογος αἰτία (ὅπως ἀσθένεια ἢ ἐπείγουσα διακονία), εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπουσιάσῃ, κατόπιν εὐθογίας τῆς Καθηγουμένης.

γ' Νὰ μετέχῃ ἐν ἐπιγνώσει εἰς τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εύχαριστίας καὶ –κατόπιν τῆς δεούσης προετοιμασίας– νὰ μεταλαμβάνῃ τακτικῶς τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, κατὰ τὴν ἐντοπήν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἅγιων Πατέρων. Διότι ὡς πέντε ὁ ιερὸς Χρυσόστομος: «Τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἀξίως λαμβανόμενον, ἐλιαύνει μὲν δαιμόνας καὶ πόρρωθεν ἡμῶν ποιεῖ, καθεῖται δὲ ἀγγέλους πρὸς ἡμᾶς καὶ τὸν Δεσπότην τῶν Ἅγγελων». Ὁ δὲ ἀββᾶς Ἀπολλῆς τονίζει: «Δεῖ, εἰ δυνατόν, τοὺς μοναχοὺς καθ' ἐκάστην ἡμέραν τῶν μυστηρίων κοινωνεῖν...».

δ' Νὰ προσέρχηται τακτικῶς εἰς τὸ μυστήριον τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογίσεως ἐν αὐτομεψιᾳ, μετανοίᾳ καὶ ταπεινώσει.

ε' Νὰ μετέχῃ ἀνελλιπῶς εἰς τὰς Συνάξεις τῆς Ἀδειφότητος, κατὰ τὰς ὁποίας ἀναπτύσσονται –ύπὸ τοῦ Πνευματικοῦ Πατρὸς ἢ ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης– θέματα ἀφορῶντα εἰς τὸν πνευματικὸν καταρτισμὸν τῶν μοναχῶν, πρὸς τελείωσιν αὐτῶν. Κατὰ τὰς Συνάξεις, αἱ ὁποίαι λαμβάνουσι χώραν ἄπαξ τῆς ἐβδομάδος, συνήθως τὸ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς, διαμείβεται καὶ διαλογικὴ συζήτησις πρὸς ἐπίμυσιν τυχὸν ἀποριῶν καὶ προβλημάτισμῶν, ἀφορώντων εἰς τὸν καθημερινὸν ἀγῶνα τῆς μοναχικῆς ζωῆς.

στ' Νὰ ἀποδίδῃ τὸν δέοντα σεβασμὸν εἰς τὴν Καθηγουμένην, ἵτις ποιμαίνει τὴν Ἀδειφότητα καὶ ἀποτελεῖ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καθ' ὅσον πᾶσαι αἱ ἀδειφαί, αἱ ὁποίαι ζῶσιν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ κοινοβιακῶς, ἀποτελοῦσιν ἐν σῶμα μὲν μίαν κεφαλήν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ὁφείλουσι τὴν κατὰ Θεὸν ὑπακοήν.

ζ' Νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις καὶ ἐντοπλὰς τῆς Καθηγουμένης καὶ πάσσος τῆς Ἀδειφότητος. Έάν δὲ ἔχῃ

σοιςαρόν τινα πλόγον ἀντιρρήσεως, νὰ ἐκφράζῃ τὰς ἀντιρρήσεις αὐτῆς εἰς τὴν Καθηγουμένην κατ' ιδίαν, μετὰ κοσμίοτητος καὶ συστολῆς, ὡς οἱ Πατέρες ὄριζουσιν· ἄλλως νὰ σιωπᾷ καὶ νὰ ύπακούῃ μετ' ἐμπιστοσύνης, πιστεύουσα ὅτι διὰ τῆς ὑπακοῆς ὅμοιοῦται πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ θησαυρίζει θησαυροὺς ἐν Οὐρανῷ.

Κατά τὸν Μέγαν Βασιλείουν: «Ἡ δὲ ἀληθὴς καὶ τελεία
ύπακοὶ τῶν ὑποχειρίων πρὸς τὸν Καθηγούμενον ἐν
τούτῳ δεῖκνυται, ἐν τῷ μὴ μόνον τῶν ἀτόπων κατὰ τὴν
συμβουλὴν τοῦ προεστῶτος ἀπέκεσθαι, ἀλλὰ μηδὲ αὐτὰ
τὰ ἐπαινετὰ χωρὶς τῆς ἐκείνου γνώμης ποιεῖ». (Μ. Βασι-
λείου, Λόγος ἀσκητικός). Καὶ ἀληθαχοῦ: «Ἐὰν δέ τινες
ἐπιμένωσι τῇ ἀπειθείᾳ, λάθρᾳ μὲν καταμεμφόμενοι, μὴ
δημοσιεύοντες δὲ τὴν πλύπον, ὡς καὶ διακρίσεως αἰτοι τῇ
Ἀδελφότητι καὶ τὴν πρὸς τὰς ἔντοκλὰς πληροφορίαν δια-
σαθεύοντες καὶ δυσπειθείας καὶ παρακοῆς διδάσκαλοι,
ἐκβαλλέσθωσαν τῆς Ἀδελφότητος. Διότι μικρὰ ζύμη
ὅμοι τὸ φύραμα ζυμοῖ». «Οθεν, ὁ ὄρος τῆς ὑπακοῆς, ὡς
θεμελιώδης ἐν τῇ μοναχικῇ Πολιτείᾳ, δέον ὅπως τηρήται
ἀνυπερθέτως.

ν̄ Νὰ παρευρίσκηται ἐγκαίρως εἰς τὴν κοινὴν Τραπέζαν, ἐν ᾧ σιτίζονται ἀπάσαι αἱ μοναχαί. Νὰ μὴ ἀπουσιάζῃ ἐξ αὐτῆς ἀνεύ ἀποχρῶντος πλόγου καὶ ἀνεύ εὐθογίας. Νὰ ἐσθίῃ τὰ παρατιθέμενα ἐν τῇ κοινῇ Τραπέζῃ μετ εὐχαριστίας καὶ συστολῆς. Νὰ τηρῇ σιωπὴν κατὰ τὴν ὥραν τῶν ἑσπιάσεων καὶ νὰ παρακολουθῇ μετὰ προσοχῆς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ θείου πλόγου ἐκ τῆς Ἀγίας Γραφῆς εἴτε ἐκ τῶν βίων τῶν Ἅγιων εἴτε ἐκ τῶν Πατερικῶν καὶ ἀσκητικῶν κειμένων. (Ἡ ἐν τῇ Τραπέζῃ ἀνάγνωσις γίνεται ἀπ’ ἡμβώνος ύπό τivos ἀδειφῆς, διαδοχικῶς ἐναπλασσομένης ἐκάστην ἔβδομάδα). Ἡ ἐρμηνεία τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Εὐαγγελικῶν περικοπῶν, κατὰ τὰς Κυριακὰς ἡμέρας, ἀναγνώσκεται ἐκ τῶν Πατερικῶν Κυριακοδομούμων.

Θέλω να συνέχισα την παραπάνω αναφορά με την ιδέα της θεοτόκης ως θεού της ομοιότητας στην Αγία Μαρίνα. Η θεοτόκη είναι η μοναχή που διατηρεί την ομοιότητα της θεού της στην έννοια της θεότητας. Η θεοτόκη είναι η μοναχή που διατηρεί την ομοιότητα της θεού της στην έννοια της θεότητας.

Γενικῶς αἱ μοναχαὶ δὲν κρεοφαγοῦν, κατὰ τὴν μονα-
χικὴν παράδοσιν. Ἡ περίπτωσις ἀσθενοῦς ἀδελφῆς ρυθ-
μίζεται καταηλήθιως ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης, μετὰ τῆς δε-
ούσης εὐαισθησίας καὶ κατανοήσεως, ἐν συνεννόσει
μετὰ τῆς ἱατοῦ καὶ τῆς οἰκονόμου.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους καὶ κατὰ τὰς εἰδικὰς περιόδους νηστείας (Τεσσαρακοστῆς Χριστουγέννων, Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, Μεγάλης Ἐβδομάδος, Ἀγίων

΄Αποστόλων, Δεκαπενταυγούστου), ἀκολουθεῖται ὁ ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Ἔκκλησίας καθοριζόμενος τύπος νησείας.

Ι Νὰ διακονῇ προθύμως τὴν Ἀδελφότητα προσευχο-
μένῳ ἐν ὑπακοῇ καὶ ἡσυχίᾳ, καθῆλιεργοῦσα ἐν τῷ συνδέ-
σμῳ τῆς ἀγάπης τὴν ταπεινοφροσύνην. Ἡ ὑπὸ ἀσθενεί-
ας κωπισμένη ὅπως διακονήσῃ, νὰ ἀναφέρῃ τοῦτο εἰς
τὴν Καθηγουμένην, ἵνα ἀπαθλιγῇ τοῦ ἀνατεθέντος εἰς
αὐτὴν διακονήματος. Πᾶσαι αἱ μοναχαὶ ἐργάζονται τὸ
κατὰ δύναμιν καὶ ἀνίδιοτελῆ, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θε-
οῦ· αἱ τυχὸν δὲ πρόσοδοι ἐκ τῶν ἐργοχείρων ἢ ἄλλων
ἐργασιῶν ἀνήκουν πάσῃ τῇ Ἀδελφότητι τῆς Ἱερᾶς
Μονῆς συνολικῶς.

ια' Νὰ βιώνη πάντοτε ως άκτημων, κατὰ τὴν ἐν τῇ κουρᾱͅ μοναχικὴν ὑπόσχεσιν αὐτῆς. Πρὸς τοῦτο δὲν συγχωρεῖται ὅπως ἔχῃ ἵδιον ταμεῖον οὐδὲ δύναται νὰ διαχειρίζεται τὴν τυχὸν ὑπάρχουσαν περιουσίαν αὐτῆς. Τοῦτο σαφῶς δηλοῖ καὶ ὁ Ἀγιος Ἀθανάσιος ὡς ἐν τῷ Ἀθω: «Ἴδιόκτητα δὲ πράγματα καὶ πεκούηται ἢ νομίσματα ἢ νουμία, ἃνευ τῆς τοῦ Καθηγουμένου βουλῆς καὶ γνώμης κεκτήσθαι τινὶ τῶν ἀδελφῶν οὐκ ἔξεστι· τοῦτο γάρ παντελῆς ἀπηγόρευται παρὰ τοῖς θείοις ἡμῶν Πατράσι καὶ τῷ Μεγάλῳ Βασιλείῳ». Καὶ ὁ Ἀγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ: «Οὐ θησαυρίσης χρυσίον ἐν τῇ Μονῇ σου». Ό δὲ Ἀγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, εἰς τὸν IZ ἀλόγον αὐτοῦ (Περὶ ἀκτημοσύνης), συμπιληροῖ: «Ο καταφρονήσας ὕπης, ἐκινητρώθη δικαιοθυγίας καὶ ἀντιλογίας, ὃ δὲ φιλοκτήμων ὑπὲρ ραφίδος ἔως θανάτου πυκτεύει».

”Οθεν, ή κατασσομένη εἰς τὴν Ἀδειφότητα μοναχὴ όφειται νά ἀποξενωθῇ ἀμέσως τῶν ιδίων χρυμάτων· τὴν δὲ ἀκίνητον περιουσίαν της θὰ διαχειρίζηται τῇ βουλῇ τοῦ Ἕγουμενού συμβουλίου καὶ μόνον μέχρι τῆς κουρᾶς αὐτῆς. ”Αμα δὲ τῇ κουρῷ, ἐκάστη μοναχὴ ἀποξενοῦται τελείως πάσσος περιουσίας· ἐπειδή, κατὰ τὸν Ἅγιον Θεόδωρον: «πάντα ἐν τῇ Ἀδειφότητι κοινὰ εἶναι καὶ ἀμέριστα καὶ μηδὲν κατὰ μέρος τοῦ καθ’ ἔκαστον εἰς ἔξαυθέντησιν μέχοι καὶ ομφίδοις».

Έπισσος, ή μοναχὴ δὲν δύναται νὰ προσφέρῃ ἐλεημο-
σύνας οὕτε νὰ δίδῃ ή νὰ λαμβάνῃ δῶρα ἄνευ εὐθογίας
τῆς Καθηγουμένης.

ιβ' Νὰ διαφυλάττῃ τὴν ἐνότητα τῆς Ἀδειθότητος ἀδιασάλευτον, ἔχουσα ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν κατὰ νοῦν τὴν προσευχὴν τοῦ Χριστοῦ «ἴνα πάντες ἐν ὕσιν», καθὼς καὶ τὴν παρακαταθήκην Αὐτοῦ πρὸς τοὺς Μαθητάς Του: «Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἔστε, ἐὰν ἀνάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις».

ιγ' Νὰ ἔχῃ ἵσην τὴν ἀγάπην πρὸς ὅλας τὰς ἀδελφὰς ἀδιακρίτως, σεβομένη ἐν τῷ προσώπῳ ἐκάστης τὴν κε- κρυμένην εἰκόνα τοῦ Θεοῦ· νὰ μὴ ἔχῃ μερικὴν ἀγάπην πρὸς καμμίαν ἀδελφὴν καὶ νὰ μὴ συνέρχοται μεθ' ἑξ-

ρων ἀδελφῶν, συζητοῦσσα εἰς βάρος ἄλλων. Διότι ἡ μοναχὴ εἶναι ξένη ἀπὸ φατριασμόν, ὡς τούτῃ ὁ Μέγας Βασίλειος εἰς τὰς ἀσκητικὰς αὐτοῦ διατάξεις: «οὐ χρὴ ἐταιρεῖας δύο ἢ τριῶν ἀδελφῶν ἐν συστήματι ἀσκητικῷ γενέσθαι... οὐ γάρ ἀγάπο τοῦτο, ἀλλὰ διαίρεσις καὶ στάσις ἐστὶ καὶ κακίας τῶν συνιόντων κατηγορία».

ιδ' Νὰ μὴ εἰσέρχηται εἰς τὸ κελλίον ἄλλης ἀδελφῆς, παρ' ἔκτὸς ἀσθενείας, πρὸς περιποίησιν τῆς ἀσθενοῦς καὶ κατόπιν εὐθογίας τῆς Καθηγουμένης.

Νὰ διατηρῇ τὸ ἑαυτῆς κελλίον ἀπέριττον, καθαρὸν καὶ τακτικόν, παρέχον τὴν εἰκόναν ἱεροῦ ναοῦ, διότι τοῦτο ἀποτελεῖται κατηγορίας τῶν συνιόντων καὶ πνευματικῆς μελέτης.

ιε' Νὰ πειριφουρῇ ἐν εἰλικρινεῖ ἀγάπῃ ἑκάστην ἀδελφὴν ὡς ἑαυτήν. Ἐὰν δὲ ἀντιτηφθῇ ἄλλην τινὰ ἀδελφήν, καὶ δὴ καὶ μικροτέραν ἑαυτῆς, παραβιάζουσαν τὸν Κανονισμόν, νὰ ἀναφέρῃ τοῦτο ἀπαθῶς εἰς τὴν Καθηγουμένην, ἐν πνεύματι φιλαδελφίας καὶ διακρίσεως, ἵνα αὕτη προβῇ εἰς νουθεσίαν καὶ διόρθωσιν τῆς ἀδυνάτου ἀδελφῆς. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἡ μὴ ἀναφέρουσα τὴν παράβασιν, ὡς μὴ ἐμποδίζουσα τὸ κακόν, ὑπέχει εὐθύνην σοβαρὰν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἀδελφότητος.

ισ' Νὰ μὴ παρρησιάζηται ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος καὶ τῶν προσκυνητῶν –ιδίως παρούσας τῆς Καθηγουμένης– καὶ νὰ μὴ ξεναγῇ τοὺς ἐπισκέπτας τῆς Μονῆς, εἰ μὴ μόνον κατόπιν ἐντολῆς.

ιζ' Νὰ δέχηται τοὺς συγγενεῖς αὐτῆς εἰς τὴν Μονὴν μετὰ μοναχικοῦ φρονήματος καὶ πνευματικῆς συνέσεως, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ τῆς φιλοξενίας αὐτῶν ἀναπλαμβάνει ἡ ἐντεταλμένη μοναχὴ, ἡ ἀρχοντάρισσα, καὶ ὅτι ἡ φιλοξενία των δὲν ὑπερβαίνει τὸ 24ωρον, ἔκτὸς εἰδικῶν περιπτώσεων, δ' ἂς ἀποφαίνεται ἡ Καθηγουμένη.

ιη' Νὰ μὴ ἔξερχηται τῆς Μονῆς αὐτοβούλως, ἕνευ εὐθογίας. Ἐὰν δὲ παραστῇ ἀδήριτος ἀνάγκη ἔξόδου, νὰ ἔξερχηται μόνον τῇ ἔγκρισει τῆς Καθηγουμένης, συνοδευομένην πάντοτε καὶ ὑπὸ ἔτερας μοναχῆς, ὡσαύτως ὥριζομένης ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης. Αἱ ἐν πλόγῳ μοναχαὶ ἔξερχόμεναι τῆς Μονῆς δέον ὄπως ἔχωσι τὴν συνείδησιν ὅτι διακονοῦσι καὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὴν Ἀδελφότητα. Ὁφείλουσιν ὅθεν νὰ συμπεριφέρωνται μετ' ἰσαγγέλου κοσμιότητος, ἀποφεύγονται τὰς περιττὰς συντυχίας καὶ κοσμικὰς διατριβάς, περισκέπουσαι ἔαυτὰς διὰ προσευχῆς καὶ ἐλπίδοις σιωπῆς. Ἐπίστος ὄφειλουσι νὰ μὴ διανυκτερεύωσιν ἔκτὸς τῆς Μονῆς καὶ νὰ μὴ ἐπισκέπτωνται τόπους ἢ οἰκίας –μηδὲ τῶν συγγενικῶν ἔξαιρουμένων– ἕνευ εὐθογίας. (Δι' ἔξοδον ἔκτὸς τῶν ὥριων τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως, ἀπαιτεῖται ἡ ἀδεια τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου).

Ἴμα τῇ ἐπιστροφῇ αὐτῶν, αἱ μοναχαὶ δέον ὄπως ἀναφέρωσιν ἀμέσως καὶ πεπτομερῶς πάσας τὰς ἐνεργείας καὶ τοὺς πλογισμοὺς αὐτῶν εἰς τὴν Καθηγουμένην.

ιθ' Νὰ μὴ ἀλληλογραφῇ καθ' οιονδήποτε τρόπον μετά

τίνος μηδὲν νὰ τηλεφωνῇ ἕνευ εὐθογίας τῆς Καθηγουμένης.

κ' Καθ' ὄμόφωνον ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, νὰ μὴν παρακολουθῇ ἔξόδιον συγγενοῦς.

Ἄρθρον 5

Οροί εἰσόδου εἰς τὴν Μονὴν

α' Εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν ἐγκαταβιώνουν Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, ἐπιποθοῦσαι τὴν εἰς Θεὸν τελείαν ἀφιέρωσιν ἑαυτῶν.

β' Ἐκάστη ἀδελφὴ προσερχομένη εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν πρὸς δοκιμασίαν, δέον ὄπως ἄγῃ τούπλάχιστον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς. Διὰ ὑποψηφίαν ἀδελφὴν ἕνω τῶν 35 ἔτῶν ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τοῦ Ἡγουμενούσυμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

γ' Μοναχή, προερχομένη ἐξ ἔτερας Ἀδελφότητος, γίνεται δεκτὴ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

δ' Ἡ πρὸς δοκιμὴν προσερχομένη εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν νεάνις, παραμένει ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα ἐν κοσμικῇ περιβολῇ, μέχρις ὅτου παγιωθῇ ἡ ἐπιθυμία αὐτῆς διὰ τὸν μονήρον βίον, γνωρίσῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὸν τρόπον ζωῆς τῆς Ἀδελφότητος καὶ γνωσθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν γίνῃ ἀποδεκτή.

ε' Ἐφ' ὅσον ἡ δόκιμος ἀποφασίσῃ νὰ γίνη μέλος τῆς Ἀδελφότητος, ὑποβάλλει τὴν σχετικὴν αἵτησιν ὄπως γίνη δεκτή, ἀναλαμβάνουσα τὴν ὑποχέρεωσιν νὰ ὑποταχθῇ διὰ βίου τόσον εἰς τὰς ἐντολὰς τῆς Καθηγουμένης καὶ τῆς Ἀδελφότητος ὅσον καὶ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

σ' Ἡ δόκιμος μοναχὴ γίνεται ρασοφόρος, τῇ ἔγκρισει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, διὰ ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενούσυμβουλίου καὶ κατόπιν δοκιμασίας, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς. Εἰς ἐξαιρέτους περιπτώσεις (ἀσθενείας κ.π.), περὶ ὃν προβλέπει ὁ Ε' Κανὼν τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου, ὁ χρόνος τῆς δοκιμασίας δύναται νὰ συντμηθῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Άρθρον 6

α' Ἡ διοίκησις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀσκεῖται ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης μετὰ τοῦ Ἡγουμενούσυμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

β' Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον πάσσον ἐκκλησιαστικῆς ἢ πολιτειακῆς, δικαστικῆς, διοικητικῆς ἢ ἄλλης οἰασδήποτε ἀρχῆς παρὰ τοῦ ἑκάστοτε Ἡγουμενούσυμβουλίου, τὸ ὅποιον ἐπιλαμβάνεται καὶ τῶν διοικητικῶν, οἰκονομικῶν, περιουσιακῶν, διαχειριστικῶν ζητη-

μάτων τοῦ Κοινοβίου, καθώς καὶ τῶν σχέσεων αύτοῦ μετὰ τρίτων φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων.

„Αρθρον 7
‘Η Καθηγουμένη

α΄ Ἡ ἄπαξ ἐκῆλεγεῖσα Καθηγουμένη τυγχάνει ισόβιος καὶ ἀποτελεῖ τὴν κεφαλὴν τοῦ σώματος τῆς Ἀδελφότητος καὶ τὸ πρῶτον μέλος τοῦ Ἕγουμενοσυμβουλίου, οὐ καὶ προεδρεύει. Ἐπίσης ἡ Καθηγουμένη προϊσταται τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, ἢν καὶ διευθύνει.

β΄ Ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν, ἡ Καθηγουμένη βοηθεῖται ὑπὸ τῶν Συμβούλων. Ὁμοῦ ὑπογράφουν τὸν Προϋπολογισμὸν καὶ Ἀπολογισμὸν τῆς Μονῆς, ώς καὶ τὰ Πρακτικὰ τῶν Συνάξεων. Ἡ Καθηγουμένη ἀποσφραγίζει καὶ ὑπογράφει τὴν ἀληθινογραφίαν τῆς Μονῆς, ἐνεργεῖ δὲ πᾶσαν ἀγοραπωλησίαν, ἀποφασισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἕγουμενοσυμβουλίου καὶ ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

γ΄ Διὰ τὰ ἔκτακτα ἢ σοβαρὰ θέματα καὶ τὰς ἀντιξούτητας, τὰς ἀφορώσας εἰς τὴν μοναστικὴν Ἀδελφότητα, ἡ Καθηγουμένη συγκαλεῖ τὴν Ἱερὰν Σύναξιν, ἢ ὅποια συσκέπτεται μετ’ αὐτῆς καὶ ἀποφασίζει περὶ τοῦ πρακτέου.

δ΄ Ἡ Καθηγουμένη, ὡς πνευματικὴ Μήτηρ τῆς Μοναστικῆς κοινότητος, ἀσκοῦσα τὴν πνευματικὴν ἐπιστασίαν ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν, δέον ὅπως ἀποτελῇ ὑπογραμμὸν Ὁρθοδόξου ἥθους· διακρίνοται δὲ διὰ τὴν πίστιν αὐτῆς καὶ τὴν ὄρθην γνῶσιν τῶν δογμάτων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, διὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν της φρόνημα, τὴν πατερικήν της μόρφωσιν, τὴν διοικητικήν της ἰκανότητα καὶ τὸν ἔνθεον ζῆτον αὐτῆς ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ μοναχικοῦ θεσμοῦ.

Προσέτι, δέον ὅπως διακρίνοται ἐπ’ ἀρετῇ, φρονήσει καὶ κατὰ Χριστὸν παιδείᾳ καὶ κοσμῆται ὑπὸ ἔξοχων πνευματικῶν χαρισμάτων, ἔξαιρέτως δὲ ὑπὸ τῶν ἀρετῶν τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ διακρίσεως, τῆς ἀγάπης καὶ μακροθυμίας, τῆς αὐτοθυσίας καὶ ἀνίδιοτεμίας, τῆς ἀνδρείας καὶ ὑπομονῆς, ἵνα δι’ αὐτῶν διακονῇ καὶ ἐργάζηται τὴν σωτηρίαν ἔκαστης ἀδελφῆς καὶ πάσσος τῆς Ἀδελφότητος.

ε΄ Ἡ Καθηγουμένη, ὡς ἢ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ θεσπισθεῖσα Ποδηγέτις ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ, δεσπόζει τῆς Ἀδελφότητος. Προϊσταται τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καὶ μνημονεύεται ἐν αὐταῖς.

σ΄ Ὡς πνευματικὴ Μήτηρ, ἡ Καθηγουμένη κέκτηται ἀπόλιτον πνευματικὴν ἔξουσίαν ἐπὶ πασῶν τῶν ἀδελφῶν καὶ ἀσκεῖ ταύτην μετὰ μητρικῆς ἀγάπης. Ὡς ὑπεύθυνος ψυχῶν, παρακολουθεῖ πάσας ἀγρύπνως, ἐποπτεύουσα τὴν τε διαβίωσιν ἔκαστης ἔξι αὐτῶν καὶ τὴν ὅλην πειτούργιαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὑπὸ πνευματικὴν ἐποψιν· ἥτοι τὴν ἀνελλιπῆ τέλεσιν τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ἐν τῷ Ἰ. Ναῷ καὶ τὴν παρὰ τῶν ἀδελφῶν ἀκριβῆ

ἐκπλήρωσιν τῶν μοναχικῶν αὐτῶν ὑποχρεώσεων, παρέχουσα ἑαυτὴν ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν. Ἐμψυχώνει, βοηθεῖ, στηρίζει, παρακαλεῖ τὰς ἀδελφάς, ὑποδεικνύει σφάλματα, ἐθέγχει εὐκαίρως-ἀκαίρως, κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, κατ’ ιδίαν ἢ δημοσίᾳ· συμβουλεύει καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ τὰς παραμεπούσας τὰ ἑαυτῶν καθίκοντα μοναχάς.

ζ΄ Πρὸς ἀρτιωτέραν κατάρτισιν τῆς Ἀδελφότητος, ἡ Καθηγουμένη δέχεται κατ’ ιδίαν τὴν ἔξαγγελίαν τῶν πογισμῶν ἐκάστης μοναχῆς, τακτικῶς ἢ καὶ ἐκτάκτως ὅταν παρίσταται ἀνάγκη, συζητεῖ μετ’ αὐτῆς καὶ πιληροφορεῖται τὰς πνευματικὰς ἀνησυχίας της, τονώνει τὴν ἀγωνιστικήν της διάθεσιν καὶ φανεροῖ τὰς κεκρυμμένας παγίδας τοῦ ἀντικειμένου.

η΄ Ἡ Καθηγουμένη, αἱρουσα τὸ βάρος τῆς καθ’ ὅλου εὐθύνης διὰ τὴν πνευματικὴν ἔξυψωσιν τῶν μοναζουσῶν, ἔχει τὴν ἀπόλιτον ἀρμοδιότητα ὅπως ρυθμίζῃ ἐν μητρικῇ ἀγάπῃ καὶ διακρίσει τὸν τρόπον ζωῆς ἐκάστης ἀδελφῆς, ἥτοι νὰ ἐπιβάλῃ ἢ νὰ πλύσῃ νηστείαν καὶ ἐπιτίμιον, νὰ ἐπιτρέψῃ ἢ νὰ ἀπαγορεύσῃ οιανδήποτε πρᾶξιν ἀσκήσεως, νὰ ἐπιτρέψῃ ἢ ὅχι τὴν συμμετοχὴν τῆς μοναχῆς εἰς τὴν Θείαν Μετάπλοιψιν.

πάντα ταῦτα ἐνεργεῖ μετὰ φόβου Θεοῦ, μετὰ πνεύματος σοφίας καὶ συνέσεως, μετὰ συγκαταβάσεως καὶ ἡρεμίας, διαφυλάττουσα τὴν εἰρήνην τῆς Ἀδελφότητος, ἵνα πρυτανεύῃ ἐν αὐτῇ ἢ ἐν Χριστῷ ἀγάπη.

θ΄ Ἡ Καθηγουμένη ὄφείλει νὰ ἐμπνέῃ, νὰ καθοδηγῇ διὰ πλόγου καὶ ἔργου, νὰ προλαμβάνῃ ἐπικειμένην ἀταξίαν σιωπηλῶς καὶ πράεις, νὰ ἀνέκηται μακροθύμως τῶν ἐξ ἀπειρίας κατατίμπανουσῶν τι ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτῶν, νὰ ἐπιπλήττῃ μετὰ πράστητος.

ι΄ Κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον ἡ Καθηγουμένη χρεωστεῖ «συναθλεῖν τοῖς ισχυροῖς, τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν τὰ ἀσθενήματα καὶ πάντα ποιεῖν καὶ πλέγειν, τὰ δυνάμενα πρὸς καταρτισμὸν τῶν συνιόντων». Πρέπει νὰ εἴναι ἡ ιδία ὑπογραμμὸς εἰς ὅλας τὰς μοναχὰς καὶ νὰ ἀποτελῇ δι’ αὐτὰς κέντρον ἐνότητος, «ὡς τὸ τοῦ Σωτῆρος ὑπέχουσα πρόσωπον» (Μ.Βασιλείου), συσφίγουσα ἀρρόκτως τοὺς ἐν Χριστῷ δεσμοὺς τῆς Ἀδελφότητος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης.

ια΄ Ἡ Καθηγουμένη ὄφείλει μετὰ φόβου Θεοῦ νὰ διασφαλίζῃ τὴν ὁμαλήν πειτούργιαν τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς, ἀποβλέπουσα εἰς τὸ πνευματικὸν συμφέρον ἐκάστης μοναχῆς, καθὼς καὶ εἰς τὴν εὔταξιαν καὶ τὴν ισορροπίαν τοῦ Κοινοβίου. Ἡ Καθηγουμένη ἔχει καθῆκον ὅπως εἰσέρχηται εἰς τὰ κελητία τῶν μοναχῶν, ἵνα ἐπιβλέπῃ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν εἰς τὰ πνευματικά των καθηκόντων, ἀλλὰ καὶ τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν κελητίων.

ιβ΄ Νὰ κατανέμῃ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἕγουμενοσυμβουλίου, πάντα τὰ διακονήματα ταῖς ἀδελφαῖς, «καθ’ ὅ ἐκάστη ἐπιτηδείως ἔχει».

ιγ' Νὰ ὄριζῃ, κατὰ τὸν κρίσιν της, μίαν ἐκ τῶν ἀδελφῶν, ὅπως τὸν ἀναπληροῦ, ὅταν ἀπουσιάζῃ ἢ ἀσθενῆ, ἵτις θὰ ἐνεργῇ αὐτοβούλως μόνον εἰς ἐπειγούσας ἀνάγκας τῆς πρακτικῆς ζωῆς.

ιδ' Νὰ προσδιορίζῃ, ἐν συμφωνίᾳ μετὰ τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Μονῆς, τὸν χρόνον τῆς ρασοφορίας τῆς δοκίμου καὶ τῆς κουρᾶς τῶν ρασοφόρων, ἐκπλέγουσα καὶ τὸ μοναχικὸν ὄνομα τῶν ἀδελφῶν.

ιε' Ἡ Καθηγουμένη, ὡς φιλόστοργος θεράπων οὐχὶ μόνον τῶν ψυχῶν ἀλλὰ καὶ τῶν σωμάτων τῶν ἀδελφῶν, προνοεῖ διὰ τὴν ὑγείαν αὐτῶν καὶ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην, διευθετοῦσα τὰ τῆς νοσηλείας τῆς ἀσθενοῦς, κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς τυχὸν ὑπαρχούσης ιατροῦ μοναχῆς τῆς ἀδελφότητος –ἵτις καὶ θὰ συνοδεύῃ τὴν ἀσθενῆ εἰς τὸ νοσηλευτήριον– ἢ ἄλλης ιατροῦ. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μοναχὴ νὰ ρυθμίζῃ αὐτοβούλως τὰ τῆς ὑγείας αὐτῆς.

ιστ' Ἡ Καθηγουμένη δέχεται ἐκάστην ὑποψηφίαν μοναχήν, συζητεῖ μετ' αὐτῆς, ἔξετάζει τὸ βάσιμον καὶ σταθερὸν τῆς ἀποφάσεως της, ἐκθέτει εἰς αὐτὴν τοὺς Κανονισμοὺς τῆς Μονῆς· κατόπιν γνωστοποεῖ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ὑποψηφίας εἰς τὴν ἀδελφότητα, ὅπως ἀποφασίσῃ ἐὰν αὕτη θὰ γίνη δεκτὴ ἢ ὅχι ἐν τῷ Κοινοβίῳ.

ιζ' Ἡ Καθηγουμένη ὑποδέχεται τοὺς ἐπισκέπτας τῆς Μονῆς, ἀποφαίνεται διὰ τὰ τῆς φιλοξενίας, ἐνῶ ἢ εἰς τὴν διακονίαν τῶν ξένων ἐπιτετραμένη ἀδελφὴ ὑπακούει προθύμως εἰς τὰς ὑποδείξεις τῆς Καθηγουμένης καὶ διακονεῖ μετ' εὐγενείας καὶ προσπονείας.

Ἐν κατακλεῖδι, ἡ Καθηγουμένη, ὡς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λαβοῦσα τὸ ἀξίωμα καὶ τὸν διακονίαν, ἔχει τὸν δικαίαν ἀξίωσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ὄφειλήν, ὅπως ἀπαιτῇ μετὰ πρότητος, ταπεινοφροσύνης, ἀλλὰ καὶ κύρους, τὸν ἀπόλυτον ὑπακοὴν τῶν μοναζουσῶν εἰς τοὺς Κανονισμοὺς τῆς Μονῆς καὶ τὴν πιστὴν τήρησιν αὐτῶν, πρὸς πνευματικὴν τελείωσιν τῆς ἀδελφότητος.

”Αρθρον 8

Τρόπος ἐκπλογῆς τῆς Καθηγουμένης

α' Ἡ Καθηγουμένη ἐκπλέγεται ὑπὸ τῆς Μοναστικῆς ἀδελφότητος διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

β' Ἡ θέσις τῆς Καθηγουμένης χρεύει ἐνεκα θανάτου, παραιτήσεως ἢ ἐκπτώσεως. Ἡ παραίτησις τῆς Καθηγουμένης γίνεται ἀποδεκτὴ διὰ πλειοψηφίας τῶν 4/5 τῆς ἀδελφότητος.

Μετὰ τὸν χρείαν, χρέον Καθηγουμένης ἐκτελεῖ προσωρινῶς ἢ Σύμβουλος ἢ ἔχουσα τὰ πρεσβεῖα κουρᾶς. Αὕτη ὑποχρεούται, ἐντὸς ἐπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ τὴν χρείαν, νὰ συγκαθέσῃ τὸ Ηγουμενοσυμβούλιον, ἵνα ἀνακοινώσῃ ἐγγράφως εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην:

Τὴν χρείαν τῆς θέσεως τῆς Καθηγουμένης.

Τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἐκπλογῆς νέας Καθηγουμένης

ὑπὸ τῆς Ιερᾶς Συνάξεως τῆς ἀδελφότητος. Ἡ ἡμερομηνία τῶν ἐκπλογῶν –κατ' ἐντολὴν τῆς Κτιτορίσσης καὶ πρώτης Καθηγουμένης τῆς Ιερᾶς Μονῆς– δὲν ἀφίσταται πέραν τῶν δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρείας τῆς θέσεως τῆς Καθηγουμένης.

Ο οἰκεῖος Μητροπολίτης, ἐγκρίνων τὸν ἡμερομηνίαν τῶν ἐκπλογῶν, παρέχει ἐγγράφως τὴν εὐθύνην αὐτοῦ διὰ τὰ περαιτέρω.

γ' Ἡ θέσις τῆς Καθηγουμένης χρεύει ἐνεκα ἐκπτώσεως:

1) Ὄταν ἡ Καθηγουμένη, ἡθελημένως ἢ καὶ ἐξ ἀμελείας, παραχαράττῃ ἢ παραβιάζῃ τὰ θέσμια τοῦ μοναχικοῦ βίου ἢ ἀθετῇ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ καὶ, παρὰ τὰς ἄπαξ καὶ πολλάκις, μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ, γενομένας ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἀδελφῶν συστάσεις, ἐμμένη εἰς τὴν παρεκτροπήν.

2) Εἰς περίπτωσιν ἀνεπαρκείας τῆς Καθηγουμένης, ἐνεκα βαρείας ἀσθενείας ἢ βαθέος γήρατος, ὅταν ἐξ αὐτῶν παρακωλύεται ἢ ἀσκοῦσι τῶν καθηκόντων της.

3) Δι' ἐξόχως σοβαροὺς λόγους, ὡς ἡ πτῶσις εἰς αἴρεσιν ἢ εἰς βαρέα ἡθικὰ καὶ κανονικὰ παραπτώματα.

Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, τὸ Ηγουμενοσυμβούλιον ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος καὶ συγκαθεῖ τὴν Ιερὰν Σύναξιν τῆς ἀδελφότητος. Ἡ τυχὸν ἀπόφασις τῆς Ιερᾶς Σύναξεως περὶ ἐκπτώσεως τῆς Καθηγουμένης, διὰ τὰς ἀνωτέρω αἰτίας, λαμβάνεται διὰ πλειοψηφίας τῶν 2/3 τῶν μελῶν τῆς ἀδελφότητος καὶ ἀνακοινοῦται δι' ἐγγράφου εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην, ἵνα ἐπιληφθῇ τῶν περαιτέρω· πρέπει δὲ νὰ εἶναι προσκόντως αἰτιολογημένη.

δ' Ὁργανον διὰ τὸν προετοιμασίαν τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκπλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν Καθηγουμένης, εἶναι ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη:

1) Ἐκ τῆς πρώτης, κατὰ τὴν τάξιν κουρᾶς, ἀδελφῆς. (Εἰς περίπτωσιν ἀδυναμίας αὐτῆς, ἀντικαθίσταται ἐκ τῆς δευτέρας τῆς τάξει, κ.ο.κ.)

2) Ἐκ τῆς ἐκούστου τὰ πρεσβεῖα Ηγουμενοσυμβούλου. (Πάλιν, εἰς περίπτωσιν ἀδυναμίας αὐτῆς, ἀντικαθίσταται ἐκ τῆς δευτέρας τῆς τάξει, κ.ο.κ.)

3) Ἐκ τῆς νεωτέρας, κατὰ τὴν τάξιν κουρᾶς, μοναχῆς, ἵτις καὶ ἐκτελεῖ χρέον γραμματέως τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

ε' Δικαίωμα ψήφου κέκτηνται ἀπασαι αἱ Μεγαλόσχημοι καὶ Μικρόσχημοι ἀδελφαί, αἱ μονίμως ἐγκαταβιοῦσαι, τούλαχιστον ἐπὶ ἐπταετίαν, εἰς τὴν Ιερὰν Μονήν.

Ἐκπλόγιμοι διὰ τὸ διακόνημα τῆς Καθηγουμένης τυγχάνουν ἀπασαι αἱ ἀδελφαί αἱ μονίμως ἐγκαταβιοῦσαι, ἐπὶ δέκα τούλαχιστον ἐπταετίαν, εἰς τὴν Ιερὰν Μονήν. Ἐπίσης, αἱ διακρινόμεναι διὰ τὸν βαθεῖαν εὐλάβειαν, τὴν προσήλωσιν εἰς τοὺς μοναχικοὺς Κανόνας, τὸ γνήσιον ὄρθοδοξον καὶ ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα, τὴν πολυσπειρίαν τῶν

πνευματικών άναβσεων καὶ ἀσκητικών ἐπιτεύξεων, τὰς διοικητικὰς ἰκανότητας, τὸ χάρισμα τοῦ ποιμαίνεν ψυχάς, ιατρεύειν πάθη καὶ στηρίζειν τοὺς κλονιζομένους, ὡς καὶ τοῦ διαφυλάττειν καὶ τηρεῖν τὴν μοναστικὴν τάξιν ἐν τῷ Κοινοβίῳ.

ζ' Κατὰ τὸν ὄρισθεῖσαν ἡμέραν ἐκῆλογῆς τῆς Καθηγουμένης, ἡ Ἀδελφότης συνάγεται εἰς τὸ Καθολικὸν καὶ, μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, αἱ ἔχουσαι δικαίωμα ψήφου παραμένουν ἐν τῷ Νάρθηκι. Διαπιστωθείσης τῆς ἀπαρτίας, ἥτοι τῆς παρουσίας τῶν 4/5 ἢ τούμαχιστον τοῦ ἡμίσεως σὺν ἔνα, τῶν ψηφοφόρων, κλείονται αἱ θύραι τοῦ Ἱ.Ναοῦ καὶ ἄρχεται ἡ διαδικασία τῆς ἐκῆλογῆς, μηδὲνὸς ἄλιθου παρευρισκομένου, πᾶλιν τῶν ψηφοφόρων μοναχῶν.

η' Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει συντάξει, ἐκ τοῦ Μοναχολογίου, πίνακα ὀνομάτων τῶν μοναχῶν, τῶν ἔχουσῶν τὸ δικαίωμα ἐκῆλεγεσθαι διὰ τὴν θέσιν τῆς Καθηγουμένης, καὶ ἔχει τυπώσει ἀριθμὸν ψηφοδελτίων, ἐσφραγισμένων τῇ σφραγίδι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἀνάλογον τῶν ἔχουσῶν τὸ δικαίωμα ἐκῆλεγειν.

“Ἐκαστὸν ψηφοδέλτιον τίθεται ἐντὸς φακέλλιου, ὡσαύτως ἐσφραγισμένου, καὶ παραδίδεται εἰς ἑκάστην ψηφοφόρον μοναχήν, κατὰ τὰ πρεσβεῖα κουρᾶς, ἥτις ἀποσυρομένη εἴς τινα θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ σημειοῖ διὰ σταυροῦ τὸ ὄνομα τῆς μοναχῆς, ἦν προκρίνει διὰ τὴν θέσιν τῆς Καθηγουμένης. Κατόπιν, τὸ ψηφοδέλτιον τίθεται ὑπὸ τῆς ψηφισάστης ἐντὸς τοῦ ἐσφραγισμένου φακέλλιου, καὶ ὑπ' αὐτῆς κλείεται καὶ ρίπεται εἰς τὴν προπληγμένην καὶ ἐσφραγισμένην ψηφοδόχον (κιβώτιον τι). Ἐν συνεχείᾳ ἡ ψηφίσασα ὑπογράφει εἰς τὸν σχετικὸν πίνακα τῶν ψηφοφόρων. Ψηφοδέλτιον φέρον περισσοτέρους τοῦ ἐνὸς σταυρούς, θεωρεῖται ἄκυρον.

“Ἀπασαι αἱ ψηφοφόροι ὑποχρεοῦνται νὰ παραμείνωσιν ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, μέχρις τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἐκῆλογῆς διαδικασίας καὶ τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἀποτελέσματος.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας, ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποσφραγίζει τὴν ψηφοδόχον καὶ προβάίνει εἰς τὴν καταμέτρησιν τῶν ψήφων, ἐνώπιον ὅλων τῶν ψηφοφόρων.

Τὸ διακόνημα τῆς Καθηγουμένης ἀνατίθεται εἰς τὴν ἀλιθοῦσαν τὴν πλειοψηφίαν τῶν ἐγκύρων ψήφων. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας, ἐπαναλαμβάνεται αὐτοστιγμεὶ ἡ ἐκῆλογικὴ διαδικασία, μὲ ὑποψηφίας μόνον τὰς ἰσοψηφίους μοναχάς. Εἰς τυχὸν νέαν ἰσοψηφίαν, ἡ ἀπόφασις ἀλιθοῦσαν, κατόπιν ἐπικλήσεως τοῦ Παναγίου Πνεύματος καὶ ἐνώπιον ὅλων τῶν ψηφοφόρων, διὰ κλήρου. Εἰς τὴν κληρωτίδα τίθεται, ἐντὸς κλειστοῦ φακέλλιου, τὸ ὄνομα ἐκάστης τῶν ἰσοψηφησασῶν μοναχῶν καὶ ἡ κλήρωσις τελεῖται ἀπὸ τὴν νεωτέραν, κατὰ τὴν τάξιν κουρᾶς, μοναχήν.

Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκῆλογῆς δύνανται νὰ ὑποβληθοῦν εὔθὺς ἀμέσως καὶ μόνον ὑπὸ τῶν μετασχουσῶν εἰς τὴν ψηφοφορίαν μοναζουσῶν. Αἱ ἐνστάσεις ἔξετάζονται ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀποφαίνεται διὰ τὴν ἐγκυρότητα ἢ μὴ τῆς ψηφοφορίας.

θ' Μετὰ τὴν ἐκῆλογὴν ἀκολουθεῖ εὐχαριστήριος δέσσις εἰς τὸ Καθολικὸν καὶ ἡ ἐκῆλεγεσθα Καθηγουμένη ἀναλαμβάνει ἐγκύρως καὶ παραχρῆμα τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς.

ι' Κατόπιν, συντάσσεται τὸ Πρακτικὸν τῶν ἐκῆλογῶν καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ πασῶν τῶν ψηφοφόρων· ἀντίγραφον αὐτοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην ἐντὸς τριημέρου, τὸ ἀργότερον.

ια' Ἡ Ἐνθρόνιος τῆς νέας Καθηγουμένης, εἰς περίπτωσιν κενώσεως τῆς Ἡγουμενικῆς θέσεως ἐνεκά θανάτου, ἐπιτελεῖται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ τεσσαρακονθημέρου Μνημοσύνου τῆς ἐκδημοσάσης. Εἰς τὰς ἄλλας περιπτώσεις, ἡ ἡμέρα τῆς Ἐνθρονίσεως ὄριζεται ὑπὸ τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου μετὰ γνώμην τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

”Αρθρον 9 Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον

α' Αἱ Σύμβουλοι ἐκῆλεγονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως ἐκάστην τετραετίαν καὶ τὰ μέλη αὐτοῦ εἶναι ἐπανεκλέξιμα.

β' Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ἀπαρτίζεται ἀπὸ τρία (3) μέλη, ἐφ ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἔχουσῶν δικαίωμα ψήφου μοναχῶν εἶναι μικρότερος τῶν δέκα πέντε (15), καὶ ἀπὸ πέντε (5) μέλη, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἔχουσῶν δικαίωμα ψήφου μοναχῶν εἶναι ἀνώτερος τῶν δέκα πέντε (15), ἐκ τῶν ὅποιων τὸ πρῶτον μέλος εἶναι ἡ Καθηγουμένη, ἥτις μετὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀποτελεῖ τὸ ἐκτελεστικὸν καὶ διοικητικὸν ὄργανον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

γ' Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου λαμβάνονται εἰς τὰς τακτικὰς Συνεδρίας αὐτοῦ κατὰ πλειοψηφίαν. Ἐπὶ ίσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τῆς Καθηγουμένης.

‘Η παρουσία τῶν Συμβούλων εἰς τὰς συνεδριάσεις εἶναι ὑποχρεωτική, παρεκτὸς εὐθύνου αιτίας ἀπουσίας, λόγω ἀσθενείας ἢ διακονίας ἐκτὸς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 4/5 τῶν μελῶν αὐτοῦ.

δ' Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, διεξάγει τὴν ἐν γένει οἰκονομικήν, διαχειριστικὴν καὶ ταμειακὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἱ. Μονῆς, φροντίζει διὰ τὰς προμηθείας καὶ τὴν συντήρησιν αὐτῆς, ἐποπτεύει τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, μεριμνᾷ διὰ τὴν συντήρησιν τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν κτημάτων αὐτῆς.

ε' Συντάσσει τὸν ἑταῖον Προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ὑποβάλλει εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην, κατὰ μῆνα Νοέμβριον ἐκάστου ἔτους.

σ' Παρακολουθεῖ τὰς εἰσπράξεις τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ ἐγκρίνει τὰς εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν περιῆλαμβανομένας δαπάνας.

ζ' Διὰ τὴν οἰκονομικὴν εὐταξίαν τῆς Μονῆς καὶ τὴν διενέργειαν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, ἡ Καθηγουμένη βοηθεῖται ὑπὸ ὀρισμένης Συμβούλου ἀδελφῆς, ἡ ὥποια ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ κρατεῖ τὸ Ταμείον. Ἡ Ταμίας προσυπογράφει μετὰ τῆς Καθηγουμένης τὰ σχετικὰ γραμμάτια εἰσπράξεως καὶ τὰ ἐντάλματα πληρωμῆς καὶ τηρεῖ τὸ βιβλίον τοῦ Ταμείου. Κατὰ τὸ πρώτον δεκαπενθήμερον τοῦ ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους συντάσσει τὸν Ἀπολογισμὸν ἐσόδων καὶ ἔξόδων τοῦ παρεθόντος ἔτους, τὸν ὥποιον ὑποβάλλει πρὸς ἐγκρίσιν εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν.

η' Ἡ Ταμίας δὲν ἐνεργεῖ αὐτοβούλως, ἀλλὰ μετὰ φόβου Θεοῦ διαχειρίζεται τὰ χρήματα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ὡς ἱερά, κατὰ τὴν βουλὴν τῆς Καθηγουμένης, τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Ἀδελφότητος. Ἐξει ἀπλῶς τὴν ἐκτελεστικὴν καὶ διαχειριστικὴν ἀρμοδιότητα ἐπὶ τοῦ κοινοῦ Ταμείου, διδοῦσα ἀναφορὰν εἰς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

θ' Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον συνεδριάζει συγκαλούμενον ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης ἄπαξ τοῦ μηνὸς –καὶ ὁσάκις παρίσταται ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη– διὰ τὴν ἀναγνώσεων ἐπὶ προκυπτόντων ζητημάτων, διὰ τὴν ἔγκρισιν ἐκτάκτων δαπανῶν, ἀγοραπωλησῶν καὶ λοιπῶν πράξεων χρηζουσῶν ἴδιαιτέρας ἔγκρισεως. Αἱ συνεδριάσεις ἀλληβάνουν χώραν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Τὰ τηρούμενα Πρακτικὰ καταχωροῦνται εἰς τὸ ειδικὸν πρὸς τοῦτο βιβλίον τῶν Πρακτικῶν καὶ προσυπογράφονται ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης καὶ τῶν Συμβούλων.

ι' Ἡ γραφικὴ ὑπηρεσία τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ ἐν γένει τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἀνατίθεται εἰς μίαν τῶν Συμβούλων, ἥτις ἐκτελεῖ χρέον Γραμματέως. Ἐὰν μεταξὺ τῶν Συμβούλων δὲν ὑπάρχῃ πρόσωπον κατάλληλον διὰ Γραμματεύς, τὸ διακόνημα δύναται νὰ ἀνατεθῇ καὶ εἰς μίαν τῶν μοναχῶν, ὅριζομένην ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου. Ἡ οὕτως ὄρισθεσα ἀδελφὴ παρίσταται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἄνευ δικαιώματος ψήφου.

ια' Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ὄφείλει ὅπως, τούλαχιστον ἔνα μῆνα πρὸ τῆς μοναχικῆς κουρᾶς ἐκάστης δοκίμου, γνωστοποιήσῃ εἰς αὐτὴν δι' ἐγγράφου, καταχωριζόμενου ἐν τῷ Πρωτοκόλλῳ, ὅτι μετὰ τὴν κουρὰν αὐτῆς ἄπασα ἡ τυχὸν περιουσίᾳ της θὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν.

ιβ' Ἐπίστης, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ἀποφασίζει τὴν ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς Ἀδελφ-

τητος δοκίμου, ρασφόρου, ἀκόμη καὶ Μεγαλοσχήμου μοναχῆς, ὑποπεσούσης εἰς σοβαρὸν παράπτωμα καὶ παραμενούσης ἀμετανοήτου.

"Αρθρον 10 Τρόπος ἐκλογῆς τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου

α' Ο τρόπος ἐκλογῆς τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου εἶναι ὅμοιος τοῦ τῆς Καθηγουμένης, ἥτοι ἡ μυστικὴ ψηφοφορία.

β' Τὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐπιμελεῖται ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τῆς Καθηγουμένης, τῆς ἀρχαιοτέρας καὶ τῆς νεωτέρας τῇ τάξει κουρᾶς ἀδελφῆς.

γ' Δικαίωμα ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι κέκτηνται ἄπασαι αἱ κεκαρμέναι ἀδελφαί, αἱ ἐγκαταβιοῦσαι μονίμως εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν.

δ' Εἰς τὸ ψηφοδέλτιον, τίθεται τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ μόνον εἰς τέσσαρα –ἢ δύο– ὄνόματα μοναχῶν, ἀναμόγως τῆς ἀριθμοτικῆς δυνάμεως τοῦ Κοινοβίου· ἀλλὰς τὸ ψηφοδέλτιον εἶναι ἄκυρον.

ε' Ἐν περιπτώσει ισοψηφίας ισχύουν τὰ ἐν τῇ ἐκλογῇ τῆς Καθηγουμένης ὄριζόμενα.

σ' Αἱ δύο πρῶται ἐπιμαχοῦσαι ἐκλέγονται ὡς ἀναπληρωματικά μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ μὲ τὸν αὐτὸν χρόνον θητείας.

ζ' Τὰ Πρακτικὰ τῶν ἐκλογῶν ὑποβάλλονται ἐντὸς πενθυμέρου εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην, ὅπως παράσχη ἐγγράφως τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ.

η' Ἡγουμενοσύμβουλοι ἐκλέγονται πρόσωπα συνετὰ, πεπειραμένα εἰς τὴν κοινοβιακὴν ζωὴν, καὶ ἐμφαίνοντα τὸ πνεῦμα τῆς Ἀδελφότητος καὶ τὴν ἐν γένει παράδοσιν αὐτῆς. Αἱ Σύμβουλοι δέοντας διόπειτε διακρίνονται διὰ τὴν πνευματικότητα αὐτῶν, διὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν καὶ μοναχικὸν τῶν φρόνημα καὶ τὴν ἀγάπην αὐτῶν πρὸς τὸν Ἀδελφότητα· διὰ τὴν ταπείνωσιν, τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν συνέπειάν των εἰς τοὺς Κανόνας τοῦ μοναχικοῦ βίου· προσέτι, διὰ τὰ διοικητικὰ αὐτῶν προσόντα, διὰ τὴν ἐνθερμόν δραστηριότητα ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τοῦ Κοινοβίου, διὰ τὴν εὐθυκρισίαν καὶ τὴν διακριτικὴν ἀξιολόγησιν τῶν κοσμικῶν ἀξιωμάτων καὶ ἐπιτευγμάτων. Πρὸ πάντων δέ, ἐκλέγονται πρόσωπα δυνάμενα νὰ συνεργασθοῦν ἐν ταπεινώσει καὶ ἀγάπη μετὰ τῆς Καθηγουμένης καὶ νὰ συμβάλουν εἰς τὴν εύρυθμοτέραν πειτουργίαν καὶ πρόσδοτον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

θ' Ἡ θέσις Ἡγουμενοσυμβούλου κενοῦται δι' οὓς πλόγους χρεύει καὶ ἡ θέσις τῆς Καθηγουμένης. Ἡ ἀντικατάστασης Συμβούλου πλόγω θανάτου ἢ ἀνεπαρκείας ἢ ἀπαιτήσεως καὶ ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, δι' οἰονδόπιτε σοβαρὸν πλόγον, γίνεται κατὰ σειρὰν τῶν ἐπιπλακουσῶν, εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Συμβούλων.

„Αρθρον 11
‘Η Ιερὰ Σύναξις

α΄ Ἡ Ιερὰ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον διοικητικὸν ὅργανον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ἀπαρτίζεται ἐξ ὅλων τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ Μοναχολογίῳ Μοναχῶν.

β΄ Ἡ Ιερὰ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος συγκαθίζεται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου εἰς τὰς κάτωθι περιπτώσεις:

Διὰ νὰ ἀποφασίζῃ ἐπὶ θεμάτων, ἄτινα, βάσει τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἀνήκουν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτῆς.

2) Πρὸς ἐνημέρωσιν τῆς Ἀδελφότητος διὰ σημαντικὰ Ἐκκλησιαστικὰ ἢ Ἐθνικὰ ζητήματα.

3) Εἰς περίπτωσιν σπουδαίου καὶ λίαν σοβαροῦ θέματος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὅπως ζητηθῇ ἢ ἐπ’ αὐτοῦ γνώμη τῆς Ἀδελφότητος, ως προανεφέρθη.

4) Πρὸς ἔρμηνείαν ἀσαφῶν, ἐνδεχομένως, διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἢ καὶ τροποποίησιν αὐτοῦ διὰ τῆς προσθήκης νέων ἄρθρων.

γ΄ Ἡ Ιερὰ Σύναξις εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρουσῶν τῶν 4/5 τῶν ἐν τῷ Μοναχολογίῳ ἐγγεγραμμένων Ἀδελφῶν.

δ΄ Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας, διπλασιάζεται ἡ ψῆφος τῆς Καθηγουμένης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

„Αρθρον 12

‘Ο Πνευματικὸς Πατὴρ τῆς Ἀδελφότητος

α΄ Ο Πνευματικὸς Πατήρ, ὁ ἀναλαμβάνων τὴν διακονίαν τοῦ Μυστηρίου τῆς μετανοίας καὶ ἔξομολογήσεως τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης, τῇ ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

β΄ Ο Πνευματικὸς τυγχάνει τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ὑπακοῆς τῶν ἀδελφῶν, εὐρισκόμενος ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ καὶ ταυτότητι πνεύματος μετὰ τῆς Καθηγουμένης, στηρίζων ταύτην ποδηγετοῦσαν τὴν Ἀδελφότητα.

γ΄ Ο Πνευματικὸς Πατὴρ δέον δίνει Πνευματέμφορος, διακρινόμενος διὰ τὴν ὄρθὴν πίστιν εἰς τὰ Δόγματα καὶ τὴν Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν καὶ φιλομόναχον φρόνημα καὶ τὸ αὐστηρὸν ἥθος αὐτοῦ. Δέον ὅπως εἴναι Πρόσωπον ἀξιοσέβαστον, σοβαρόν, πεπιεραμένον, διακριτικόν, κεκοσμημένον διὰ τῆς ἀγάπης, ταπεινώσεως καὶ μακροθυμίας.

δ΄ Ο Πνευματικὸς δέον ὅπως ἔχῃ σαφῆ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ διακονία τοῦ Πνευματικοῦ εἴναι διάφορος τῆς διακονίας τῆς Καθηγουμένης. Ἐνῶ δρὰ δι’ ἀποθύτου κύρους, ως θεόσδοτον ἔχων τὴν ἔξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ

πίειν, ἀναμιγνύεται οὐδόπιως εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Μονῆς. Καθοδηγεῖ, ὑποδεικνύει, συμβουλεύει, νουθετεῖ, ἀναλίσκεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἔργον τοῦ Μυστηρίου τῆς Μετανοίας καὶ Ἱερᾶς ἔξομολογήσεως.

ε΄ Ο Πνευματικὸς, ἐν τῇ ἐπιτελέσει τοῦ πειτευργήματος αὐτοῦ, ἔχει τὴν δικαιοδοσίαν νὰ ἐπιτιμᾷ πατρικῶς, νὰ ἐλέγχῃ πράξεις καὶ ποιησμούς, νὰ ἀποκαθίσῃ πάθη, νὰ θεραπεύῃ τραύματα, νὰ ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ παραμυθῆνα προτρέπῃ πρὸς πνευματικὸς ἀγῶνας διὰ τὴν κάθαρσιν καὶ τὴν τελείωσιν τῶν μοναχῶν. Κατὰ τὸν Ἀγιον Γρηγόριον τὸν Παπαλαμᾶν: «Ἄυτοῖς ἐδόθη πίειν καὶ δεσμεῖν ψυχάς... ταύτην γὰρ τὴν χάριν καὶ τὴν δύναμιν ἔλαβον παρὰ Χριστοῦ· διὸ καὶ ὑπακούσεις αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀντιλέξεις αὐτοῖς, ἵνα μὴ προδενήσῃς ἀπώλησιν τῇ σεαυτοῦ ψυχῆς... Διὰ τοῦτο καὶ συμβούλευσαι καὶ ἐπάκουουσον διὰ τέλους τοῖς σοῖς ἐν Πνεύματι Πατράσιν, ἵνα σωθῇ σου ἡ ψυχή, καὶ κληρονόμος γένη τῶν αἰωνίων καὶ ἀκράτων ἀγαθῶν».

σ΄ Ἀπασαι αἱ μοναχαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ προσέρχωνται τακτικῶς, ἐν μετανοίᾳ καὶ εἰλικρινείᾳ, εἰς τὸ Μυστήριον τῆς ἔξομολογήσεως, ως ὄριζει ἡ Καθηγουμένη. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰς μοναχὰς ἡ ἔξομολόγησις εἰς ἔτερον Πνευματικόν, εἰ μὴ μόνον εἰς τὸν ἐκλεγέντα ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης καὶ πάσης τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως.

„Αρθρον 13

‘Ο ἐφημερεύων ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἱερεὺς

‘Ο ἐφημερεύων ἐν τῇ Ἱερᾳ Μονῃ Ἱερεὺς ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης τῇ συναινέσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, τῇ ἐγκρίσει δὲ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

„Αρθρον 14

‘Ημερήσιον πρόγραμμα

Τὸ ἐν τῇ Ἱερᾳ Μονῃ τηρούμενον ἡμερήσιον πρόγραμμα καὶ ἡ ἐσωτερικὴ πνευματικὴ πορεία τῆς Ἀδελφότητος βασίζεται εἰς τοὺς Κανόνας τῶν Πατέρων τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ δὴ καὶ τοῦ Μεγάλου ἀσκητικοῦ Πατρὸς Βασιλείου, τοῦ Όσίου Παχωμίου, τοῦ Όσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίου, τοῦ Όσίου Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθω καὶ ἀληθῶν.

Τὸ 24ωρον κατανέμεται εἰς τέσσαρα περίους ἐξάωρα-προσευχῆς, μελέτης, διακονίας καὶ ἀναπαύσεως. Τὸ καθημερινὸν πρόγραμμα ἔχει ως ἀκολούθως:

Ἐγερσις: 3:00 π. μ.

Ἐπιτέλεσις μοναχικοῦ Κανόνος ἐν τοῖς κελλίοις ἕως 4:00 π. μ.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀκολουθία: 4:00 π.μ. (Μεσονυκτικόν, Ὀρθος, Θεία Λειτουργία).

Μελέτη μετὰ τὸ πέρας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας διὰ μίαν ὥραν.

Πρόγευμα.

Διακονίαι-έργασία ἔως τὰς 13 μ.μ.

Διακοπὴ μεσημβρινὴ μέχρι τὰς 15 μ.μ.

Γεῦμα: 15 μ.μ.

Ἐργασίαι: 16-18 μ.μ., πλὴν Παρασκευῆς καὶ Σαββάτου.

Ἐσπερινός - Ἀπόδειπνον: 18:00 μ.μ.

Μελέτη καὶ προσευχὴ ἐν τοῖς κελλίοις.

Ἀνάλυσις προγράμματος

Εὔχη - Ἐκκλησιαστικὴ Ἀκολουθία

Κατὰ τὸν Ἀγιον Ἰσαὰκ τὸ Σύρον, «Πᾶσα προσευχὴ, ἐν ἥ μὴ μοχθήσῃ τὸ σῶμα καὶ θλιβῇ ἐν αὐτῇ ἡ καρδία, ἔκτρωμα λογίζεται. Χωρὶς γάρ ψυχῆς ἐστιν ἐκείνη ἡ προσευχὴ».

Ἐκάστη μοναχή, ἄμα τῇ κρούσει τοῦ ταπλάντου, ἐπισυνάγουσα τὸν νοῦν ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐπιδίδεται ἐπὶ μίαν ὥραν εἰς τὸν εὐχὴν διὰ κομβοσχοινίου ἐν τῷ κελλίῳ αὐτῆς, ἔως ὅτου σημάνῃ τὸ σήμαντρον διὰ τὴν Σύναξιν ἐν τῷ Ναῷ.

Αἱ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ καθημεριναὶ Ἀκολουθίαι ἀρχίζουν εἰς τὰς 4 τὸ πρώτον, διεξάγονται δὲ κατὰ τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς Ἐκκλησίας: Μεσονυκτικόν, Ἐξάψαθμος, Ψαλτήρια, Κανόνες Παρακλητικῆς καὶ ἑορταζομένων Ἅγιων, Θεία Λειτουργία. Τὰς ἡμέρας, καθ' ἄς δὲν τελείται Θεία Λειτουργία, εἰς τὸν Ἀκολουθίαν ἐπισυνάπτονται αἱ Ὁραι. Κατὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἄς τελείται ἡ Θεία Λειτουργία, αἱ Ὁραι ἀναγινώσκονται εἰς τὰς τεταγμένας ὥρας.

Εἰς τὰς 11 π.μ. ψάλλεται καθ' ἔκαστην, ὑφ' ὅλων τῶν Ἀδελφῶν, ὁ Παρακλητικὸς Κανὼν εἰς τὸν Θεοτόκον, κατὰ τὸν διάρκειαν τῆς διακονίας.

Ἐκάστη μοναχή, ἔχουσα κατὰ νοῦν τὸ τοῦ Ἀγίου Συμεὼν τοῦ Νέου Θεοιλόγου: «Στῆθι ἐν τῷ Ναῷ, ὡς μετὰ Ἀγγέλων ἐν τῷ οὐρανῷ σύντρομος...» καὶ τὸ τοῦ Ἀββᾶ Φιλήμονος: «Νόμιζε δὲ σεαυτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ ἐστάναι καὶ μετὰ τῶν ἀγίων Ἀγγέλων τῷ Θεῷ ἀπαντῆσαι καὶ Αὐτὸν ὑποδέξασθαι ἐν τῇ καρδίᾳ», ἵσταται εὐπλαθῶς ἐν τῷ Ναῷ, κατὰ τὸν Θείαν Λατρείαν, διαφυλάττει τελείαν σιωπὴν καὶ προσπιθεῖ νὰ προσεύχηται ἀμετεωρίστως, ἐν καθαρῷ νοϊ καὶ καρδίᾳ. Αἱ μοναχαὶ ἄπασαι συμμετέχουν εἰς τὰς πατρευτικὰς Συνάξεις ἀνελθηπῶς, παραμένουσαι ἐν τῷ Ναῷ μέχρι τῆς Ἀπολύσεως.

Οἱ καθημερινὸι μοναχικὸι Κανὼν, συμφώνως τῇ παραδόσει τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ τῶν Πατερικῶν Διατάξεων ὄριζεται ὡς ἔξης:

α' Δοκίμου: Κομβοσχοίνια τέσσαρα, μετάνοιαι τεσσαράκοντα.

β' Ρασοφόρου: Κομβοσχοίνια ἔξ, μετάνοιαι ἔξηκοντα.

γ' Μικροσκόμου: Κομβοσχοίνια δέκα, μετάνοιαι ἔκατον.

δ' Μεγαλοσκόμου: Κομβοσχοίνια δώδεκα, μετάνοιαι ἔκατὸν εἴκοσι.

Ἡ Καθηγουμένη δύναται, διὰ λόγους ἀσθενείας ἢ ἀδυναμίας, νὰ μετριάσῃ τὸν Κανόνα ἀδελφῆς, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Πνευματικοῦ. Ὡσαύτως, τῇ εὐποιγίᾳ τῆς Καθηγουμένης δύναται ἡ μοναχὴ νὰ αὔξανῃ τὸν Κανόνα της, ἀπέκουσα ὅμως τῆς ὑπερβολῆς.

Μελέτη - Νῆψις

Ο Ἀγιος Ἐφραὶμ ὁ Σύρος, ὄμιλῶν περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς μελέτης, λέγει: «Ὁν τρόπον γάρ ἐν καύματι ἀνδρὶ ὁδοιπόρῳ ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος προσπνέει, οὕτω θεῖοι λόγοι δροσίζουσι ψυχήν». Ὡς ἐκ τούτου, αἱ ἀτομικαὶ ὥραι πνευματικῆς μελέτης δέοντας ὅπως ἀνέρχωνται περίπου εἰς ἔξ, ἀναπόγως τῶν ἐφέσεων ἐκάστης μοναχῆς. Ἡ ἡμέρα Κυριακὴ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν Θείαν Λατρείαν, τὴν πνευματικὴν μελέτην καὶ τὴν νῆψιν.

Αἱ μετέπειτα τῆς καθ' ἡμέραν πρωινῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας, εἶναι καθιερωμένον ὅπως ἐκάστη μοναχή, ἐν τῷ κελλίῳ αὐτῆς, ἐντρυφᾶς εἰς τὸν θησαυρὸν τῆς Ἅγιας Γραφῆς καὶ τῶν Πατερικῶν κειμένων, εύχομένη καὶ νήφουσα. «Οταν ἀναστῆς πρωίας καθ' ἔκαστην ἡμέραν, πρὸ τοῦ ἐργάση τὸ ἐργόχειρόν σου, μελέτησον εἰς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ», λέγει ὁ Ἀββᾶς Ἡσαΐας. Καὶ ὁ Ἀγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Πνευματικὸς λειμῶν καὶ παράδεισος τρυφῆς ἡ τῶν θείων Γραφῶν ἐστιν ἀνάγνωσις, παράδεισος δὲ τρυφῆς ἐκείνου τοῦ παραδείσου βελτίων».

Σημειοῦται ὅτι ἡ Καθηγουμένη τελεῖ ἐν γνώσει τῶν ἀναγνωσμάτων ἐκάστης μοναχῆς καὶ καθορίζει τὴν ἀπαραίτητον μελέτην τῶν ἀδελφῶν. Ἐκτὸς τῆς ἀτομικῆς, ὑπάρχουν καὶ ὥραι κοινῆς μελέτης, ἐν τῇ Τραπέζῃ, ἐν ταῖς Συνάξεσι καὶ ἐν τῷ Ἐργαστηρίῳ, ἐνθα δέοντας ἀδελφή τις ἀναγινώσκει καὶ αἱ λοιπαὶ ἀκροῶνται.

Διακονήματα

Τὰ διακονήματα ρυθμίζονται καὶ κατανέμονται εἰς τὰς ἀδελφὰς ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης, ἀναπόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κοινοβίου καὶ τῶν ψυχοσωματικῶν δυνάμεων ἐκάστης.

Τὰ διακονήματα διακρίνονται εἰς μόνιμα καὶ ἐναλλασσόμενα (καθ' ἔτος ἢ καθ' ἔβδομάδα).

Τὰ ἐναλλασσόμενα κατὰ τὸν κρίσιν τῆς Καθηγουμένης, διακονήματα εἶναι τῆς Γενικῆς Ἐκκλησιαστικῆς, τῆς Τυπικαρίσσης, τῆς Οἰκονόμου, τῆς Σκευοφύλακος, τῆς Βιβλιοθηκαρίου, τῆς Ἀρτοποιοῦ, τῆς Γενικῆς Ἀρχονταρίσσης, τῆς Δοχειαρίσσης, κ.λ.

Τὰ ἐναλλασσόμενα, κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν Καππαδοκικῶν Κοινοβίων, καθ' ἔβδομάδα διακονήματα εἶναι: τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ἀναγνώσεως εἰς τὴν Τράπεζαν, τοῦ Νοσοκομείου, τοῦ Μαγειρείου, τῆς Τραπέζης, τοῦ Ἀρχονταρίκου, κ.λπ.

Αἱ μοναχαὶ ἀναλαμβάνουν ἐκ περιτροπῆς τὰ ἐναλλασσόμενα διακονήματα. Ἡ ἀλλαγὴ τῶν διακονημάτων γίνεται ἔκαστον Σάββατον, τὸ βράδυ: Μετὰ τὸ Ἀπόδειπ-

νον, ή παραλαμβάνουσα διακόνημα ἀδελφὴ βάπτισε μετάνοιαν εἰς τὸν Καθηγουμένην καὶ λαμβάνει τὸν εὐθογίαν της, ἐνῶ ἡ περατώσασα τὸν διακονίαν της βάπτισε ώσαύτως μετάνοιαν, ζητοῦσα συγχώροσιν διὰ τὰς τυχόν παραθείψεις, καὶ παραδίδει τὸ ἔργον εἰς τὸν διάδοχον αὐτῆς.

Ἐκάστη μοναχή, ἅμα τῇ ἑντάξει αὐτῆς εἰς τὸν Ἀδελφότητα, βαπτοῦσα μετάνοιαν εἰς τὸν Καθηγουμένην ἀναλαμβάνει τὸ μόνιμον διακόνημα αὐτῆς -τῆς ἀγιογραφίας, τῆς κεντητικῆς, ἱερορραπτικῆς κ.λπ.

Ἡ διακονία οὐδόλιως αἰτιολογεῖ τὸν ἀπουσίαν τῆς μοναχῆς ἀπὸ τὰς κοινὰς λατρευτικὰς Συνάξεις ἐν τῷ Ναῷ, μηδὲ τῆς Μαγειρίσσης ἔξαιρουμένης.

«Μέγα τὸ τῆς διακονίας ἔργον καὶ βασιλείας πρόξενον», λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος. «Οθεν ἡ μοναχὴ ὀφείλει νὰ ἐπιμελῆται τὸ ἔργον αὐτῆς μετὰ πάστος σπουδῆς καὶ προθυμίας, ἔχουσα τὸν πεποίθησιν ὅτι τὸ διακόνημα εἶναι θεόσδοτον. Ἀναλαμβάνουσα ποιοπὸν τοῦτο ἐργάζεται διὰ τὸν Θεόν καὶ ὅχι διὰ τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἀναφέρει ὁ αὐτὸς Πατήρ: «Ποίει τὰ ἔργα τῆς διακονίας σου εὕσκημα καὶ ἐπιμελῆ, ὡς τῷ Χριστῷ διακονῶν».

Πᾶν ἔργον, ἔστω καὶ τὸ μικρότερον, ἡ μοναχὴ ἐπιτελεῖ κατόπιν εὐθογίας· ἄνευ δὲ συγχωρήσεως ἢ εὐθογίας τῆς Καθηγουμένης, δὲν δύναται, λόγῳ δυσκολίας ἢ ἀπαρεσκείας, νὰ ἀλλάξῃ τὸ διακόνημα αὐτῆς.

Εἰς τὴν διακονίαν ἡ μοναχὴ δέοντας ὄπως ἐργάζηται μετὰ ζήλου, προσευχομένη ἐν σιγῇ καὶ φόβῳ Θεοῦ. Δὲν παραιτεῖται τῆς διακονίας αὐτῆς, εἰ μὴ μόνον ἐὰν λάβῃ ἐντολὴν ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης δι' ἄλλην τινὰ ἐργασίαν. Ἐν τῇ διακονίᾳ δὲν καταλείπει εἰς ἄλλην τὸ ἔργον αὐτῆς οὔτε παραιτεῖται τῶν βαρυτέρων ὑπηρεσιῶν· δὲν πράττει ἔργον παρὰ ἢ ὑπὲρ τὸ διατεταγμένον οὔτε ἐργάζεται μετ' ἐπιάρσεως ἢ γογγυσμοῦ. Ὁφείλει δὲ νὰ ἐπιμελῆται τῶν πεπιστευμένων αὐτῇ ἐργαλείων, ὡς τῷ Θεῷ ἀνακειμένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

„Αρθρον 15

Ἡ περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Ἡ καθ' ὄλου περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἡ στήμερον ὑφισταμένη καὶ ἡ ἐν τῷ μέλλοντι κτηθησομένη καθ' οιονδήποτε τρόπον, ὑπορετεῖ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τοὺς φίλανθρωπικοὺς σκοποὺς αὐτῆς. Οἱ πόροι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐνδεικτικῶς καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α' Αἱ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἰς χρῆμα, εἶδος ἢ κτήματα ὑφιστάμεναι ἢ κτηθησόμεναι εἰσφοραὶ καὶ αἱ ἐκ τούτων πηγάζουσαι πρόσοδοι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. Γ.Υ.Ι.Δ/1909, ἀρθρον 18.

β' Τὰ ὑπὸ τῶν νομικῶν ἢ εὐσεβῶν φυσικῶν προσώ-

πων ἀφιερούμενα εἰς τὸν Ἱερὰν Μονὴν χρηματικὰ ποσά, εἴδη, ἀκίνητα ἢ κινητά, αἱ ἐπικαρπίαι καὶ αἱ οιασδήποτε μορφῆς παροχαί, ὡς καὶ αἱ ἐκ τούτων πηγάζουσαι πρόσοδοι.

γ' Δωρεαί, κληρονομίαι καὶ κληροδοσίαι εὐσεβῶν φυσικῶν προσώπων ὑπὲρ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

δ' Συνδρομαὶ εὐσεβῶν καθ' οιονδήποτε τρόπον παρεχόμεναι εἰς τὸν Ἱερὰν Μονήν.

ε' Πᾶσα πρόσοδος ἐκ τῶν Ναῶν προερχομένη εἴτε ἐκ προσκυνήματος εἴτε ἐξ Ἱεροτεμεστιῶν εἴτε ἐξ ἄλλης αἰτίας.

σ' Τὰ ἐκ τῶν ἐκδόσεων προερχόμενα ἔσοδα.

ζ' Τὰ ἐκ τῆς Ἐκθέσεως καὶ τῶν ἐργοχείρων τῶν ἀδελφῶν προερχόμενα ἔσοδα.

η' Εκ τῶν ὡς ἄνω πόρων τὸ Ἅγιουμενοσυμβούλιον δύναται νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τοῦ διατεθησομένου μέρους διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοπούς.

„Αρθρον 16

Τὰ τηρούμενα βιβλία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Τὰ ἐν τῇ Γραμματείᾳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τηρούμενα βιβλία, εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

1) Τὸ βιβλίον Πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων Ἅγιουμενοσυμβούλιου καὶ τῆς γενικῆς Συνελεύσεως.

2) Τὸ Κτηματολόγιον, εἰς ὃ ἐγγράφεται τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐκάστης μοναχῆς, ἢ πατρίς, ἢ ἡλικία, τὸ ἔτος τῆς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ προσελεύσεως, ὁ χρόνος τῆς κουρῆς κ.λ.

3a) Τὸ Δοκιμολόγιον.

4) Τὸ Πρωτόκολλον τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων.

5) Τὸ βιβλίον τῆς ἐν γένει μοναστηριακῆς Ἀποσκευῆς, εἰς ὃ γίνεται καταγραφὴ πάντων τῶν ιερῶν ἢ κοινῶν σκευῶν καὶ κειμηλίων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

6) Τὸ βιβλίον Ταμείου.

7) Τὸ Καθολικὸν βιβλίον ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

„Αρθρον 17

Ἡ σφραγὶς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ἔχει ιδίαν σφραγίδα, κυκλικήν, φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ τὴν τιμίαν Κεφαλῆν τοῦ Ἅγιου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ἐπὶ πίνακι καὶ κύκλῳ τὸν τίτλον «Ἴερα Μονὴ Ἅγ. Ἰωάννου Μακρυνοῦ».

„Αρθρον 18

Νομικὸς Σύμβουλος - Πληρεξούσιος Δικηγόρος

Διὰ τὴν παροχὴν συμβουλῶν, γνωμοδοτήσεων, ἀντιμετώπισιν θεμάτων καὶ ζητημάτων νομικῆς μορφῆς καὶ τὴν ὑπεράσπισην τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὑφίσταται κατάληπ-

πος καὶ εἰδικὸς δικηγόρος· δύναται δὲ νὰ διορισθῇ καὶ μόνιμος νομικὸς σύμβουλος, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, κατόπιν προτάσεως τῆς Καθηγουμένης καὶ σχετικῆς ἐγκρίσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

”Αρθρον 19

Διὰ πᾶσαν περίπτωσιν μὴ περιήληφθεῖσαν εἰς τὸν παρόντα Κανονισμὸν καὶ διὰ τυχὸν ἄλλης ἀποτομερείας, ἀφορώσας εἰς τὸν ἐν γένει ζωὴν τοῦ Κοινοβίου καὶ θείουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἐφαρμόζονται τὰ ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἀντιστοίχως ἀναγραφόμενα εἰς τοὺς Ὀρους κατ' ἐπιτομὴν καὶ κατὰ πλάτος, ρυθμιζόμενα ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

Τυχὸν παράβασις ἡ παραβίασις τῶν διὰ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ θεσπιζομένων καὶ τῶν ἐν γένει κρατούντων

Κανόνων ἐν τῷ μοναχικῷ βίῳ, ἐπιτιμᾶται ὠσαύτως διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Πατρὸς Μεγάλου Βασιλείου προβλεπομένων ἐπιτιμίων.

”Αρθρον 20

Ἡ ισχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διὰ τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «Ἐκκλησία».

Ἐν Ἱερᾱͅ Μονῇ τῇ 7ῃ Ἰανουαρίου 2009

Ἡ Ἡγουμένη

Μοναχὴ Μακρίνα Σάλτα

Αἱ Σύμβουλοι

Μοναχὴ Θεοκτίστη Κικίδου

Μοναχὴ Θεοδώρα Μέξια

Μοναχὴ Θεοδούλη Σταμέλου

Μοναχὴ Γοργονία Κουλικούρδη

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Κεφαλληνίας

“Εχοντες ύπ’ ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

‘Αγίου Νικολάου Σβορωνάτων,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάθηψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

‘Ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 18ῃ Ἰανουαρίου 2010
† Ο Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ίερὰ Μητρόπολις Κεφαλληνίας

“Εχοντες ύπ’ ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Κοιμήσεως Θεοτόκου Δαμουλιανάτων,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάθηψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

‘Ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 15ῃ Μαρτίου 2010
† Ο Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ίερὰ Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

“Εχοντες ύπ’ ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

‘Αγίου Ἀθανασίου Ἀρματος Θηβῶν,

‘Αναλήψεως Κυρίου Ἀσπρων Σπιτιῶν,
‘Αγίου Δημητρίου Θεσπιῶν Θηβῶν,
‘Αγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου
(Κοντῆ) Θηβῶν,

Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Σωληναρίου Λεβαδείας,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάθηψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

‘Ἐν Λεβαδείᾳ τῇ 1ῃ Μαρτίου 2010

† Ο Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου

“Εχοντες ύπ’ ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

‘Αγίου Δημητρίου Δαφνοχωρίου,
‘Υψώσεως τοῦ Τίμιου Σταυροῦ Ἀνω Ποταμιᾶς,
‘Αγίας Τριάδος Σεβαστοῦ,
‘Αγίου Δημητρίου Αγίας Κυριακῆς,
‘Αγίου Γεωργίου Ἀκρίτα,
Προφήτου Ἡλίοι Δοϊράνης,
‘Αγίου Παντεπέμπονος Κορυφῆς,
‘Αγίου Δημητρίου Κροτικῶν,
‘Αγίου Δημητρίου Δορκάδας,
‘Υπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Θεοδοσίων,
Προφήτου Ἡλίοι Ριζανῶν,
‘Αγίου Γεωργίου Στεφανιῶν

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κεντρικοῦ,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάθηψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

‘Ἐν Κιλκίᾳ τῇ 4ῃ Μαρτίου 2010

† Ο Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ίερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἕρθου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπιλάδος» καὶ τῶν ἕρθων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἄγιαν 12 Ἀποστόλων Ν. Ἀρτάκης (γ', δ', ε' θέσεις),

Άγιας Παρασκευῆς Πολιτικῶν (β' θέσις),

Άγιου Ἀθανασίου Γαλατασάδων,

Τιμίου Προδρόμου Γαλατσῶνας,

Άγιας Παρασκευῆς Καστανιωτίσσης,

Φανερωμένης Σκοπέλου,

Άγιας Τριάδος Βλαχιᾶς,

Οσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου Βασιλικοῦ (β' θέσις),

Άγιου Ἰωάννου Σταυροῦ,

Άγιας Παρασκευῆς Σέττας,

Προφήτου Ἡλίοις Κοτσικίων,

Άγιου Δημητρίου Κούτουρη,

Άγιας Τριάδος Κερασίᾶς,

Άγιου Παντελεήμονος Καμματριάδων,

Άγιου Ἰωάννου Κοτσικιᾶς,

Άγιων Ἀναργύρων Ἀγριοβοτάνου,

Άγιου Νεκταρίου Χαλκίδος (β' θέσις),

Άγιας Παρασκευῆς Αύγαριᾶς,

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἀμαρύνθου (β' θέσις),
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ
καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνὸς ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμε-
να δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κε-
νῶν θέσεων.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 15ῃ Μαρτίου 2010

† Ο Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἕρθου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπιλάδος» καὶ τῶν ἕρθων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερί-
ου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Άγιου Βασιλείου Συκεῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ
καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνὸς ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμε-
να δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς
θέσεως.

Ἐν Νεαπόλει τῇ 8ῃ Φεβρουαρίου 2010

† Ο Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως ΒΑΡΝΑΒΑΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Κίτρους καὶ Κατερίνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἕρθου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπιλάδος» καὶ τῶν ἕρθων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερί-
ου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Άγιου Δημητρίου Πιερίας,

καλοῦμεν τούς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ
καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνὸς ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμε-
να δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς
θέσεως.

Ἐν Κατερίνῃ τῇ 8ῃ Μαρτίου 2010

† Ο Κίτρους καὶ Κατερίνης ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος *Oἱ ἔργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 9.3.2010*

Συνῆλθε τὸν Τοῖτη, 9 Μαρτίου 2010, στὸν πρώτην Συνεδρία της ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρίαν:

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἀνεγνώσθη τὸ ἀπὸ 23ης Φεβρουαρίου 2010 Γράμμα τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, μὲ τὸ ὅποιο ἐκφράζει τὶς εὐχαριστίες του πρὸς τὴν Ἑκκλησία τῆς Ἑλλάδος, γιὰ τὴν συμπαράστασην τῆς Ἑκκλησίας μας γιὰ τὰ προβλήματα, τὰ ὅποια ἀντιμετωπίζει τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἡ Ὁμογένεια τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε:

– Τὸν Συμπληρωματικὸ Προκαταρκτικὸ Πίνακα Κληρικῶν Ὅπουφρίων γιὰ τὴν ἐγγραφὴν τοὺς στὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεία ἐκλογίμων.

– Τὸν Ἐσωτερικὸ Κανονισμὸ τῆς Ἱερᾶς Γυναικείας Κοινοβιακῆς Μονῆς Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ Ἅγίου Ἀθανασίου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας καὶ Παξῶν.

– Τὸν Ἐσωτερικὸ Κανονισμὸ τῆς Ἱερᾶς Ἀνδρῶν Κοινοβιακῆς Μονῆς Γενεσίου Θεοτόκου Αἴμυναλῶν Δημητσάνης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως.

– Τὸν κατάλογο τῶν δικαιούχων τοῦ ἐπιδόματος γιὰ τὸ τρίτο τέκνο στὴ Θράκη, γιὰ τὸ δίμυνο Ἰανουαρίου - Φεβρουαρίου 2010. Οἱ οἰκογένειες ποὺ θὰ λάβουν τὸ ἐπίδομα εἶναι 825 καὶ τὸ ποσὸ ἀνέρχεται στὰ 173.262,00 €.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισε νὰ πραγματοποιηθεῖ, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, σύσκεψη τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, οἱ ὅποιοι ἔχουν στὶς

Ἐπαρχίες τους Ἑκκλησιαστικὰ Σχολεῖα, τὸν Πέμπτη 11 Μαρτίου 2010 καὶ ὥρα 6.00 μ.μ., στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἡ συζήτηση αὐτὴ θὰ ἔχει ὡς θέμα τὴν λειτουργία τῶν σχολείων αὐτῶν καὶ τὴν ἀντιμετώπιση προβλημάτων ποὺ ἀντιμετωπίζουν.

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑποφεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Oἱ ἔργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 10.3.2010

Συνῆλθε τὸν Τετάρτη, 10 Μαρτίου 2010, στὸν δεύτερην Συνεδρία της ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρίαν:

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος ἐνημέρωσε τὴν Διαρκῆ Ἱερὰ Σύνοδο γιὰ τὴν συνάντηση μὲ τὴν Ὅπουφρίδην Παιδείας, Διὰ Βίου Μάθησης καὶ Θρησκευμάτων, κ. "Αννα Διαμαντοπούλου, καὶ μετέφερε τὶς ἀπόφεις τοῦ Ὅπουφρείου σχετικὰ μὲ τὴν Ἑκκλησιαστικὴν Ἐκπαίδευσην, γιὰ τὴν λήψη ἐπιβεβλημένων μέτρων μὲ σκοπὸ τὴν καλύτερη λειτουργία τους ἐντὸς τῶν συγχρόνων δεδομένων. Τὸ θέμα θὰ συζητηθεῖ στὴν αὐριανὴ συνάντηση μὲ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες, στὶς περιφέρειες τῶν ὅποιων λειτουργοῦν Ἑκκλησιαστικὰ Σχολεῖα, καὶ ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος θὰ λάβει τὶς τελικὲς ἀποφάσεις.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισε νὰ ἀποστείλει παρανετικὴ καὶ ἐπιστορικτικὴ Ἐγκύκλιο, ἡ ὅποια θὰ ἀπευθύνεται στὸν πιστὸ Λαό καὶ θὰ ἀναγνωσθεῖ σὲ ὅλους τους Ἱεροὺς Ναοὺς τὴν Ε' Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν, σχετικὰ μὲ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς παγκόσμιας κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς κρίσης, ἡ ὅποια δημιουργεῖ ἐπιπρόσθετα προβλήματα καὶ προκαλεῖ πόνον στὸ Λαό.

Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐνέκρινε τὶς προτάσεις τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος κ. Βαρθολομαίου ὡς Τοποτηροτοῦ τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως καὶ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου ὡς Τοποτηροτοῦ τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὄρωποῦ, ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν διοργάνωσην καὶ λειτουργία τῶν ἀρτισυστάτων Ιερῶν Μητροπόλεων.

Ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἔξετάσασα τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Ιερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου, ἀπεφάσισε τὴν μὴ ἔγκρισην τῆς ἐκλογῆς, ὡς μὴ νομίμου καὶ κανονικῆς.

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ἄρθρα.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ιερᾶς Συνόδου.

Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 11.3.2010

Συνῆλθε τὸν Πέμπτη, 11 Μαρτίου 2010, στὴν τοίτι τὴν Συνεδρία Της ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρίαν:

Ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπὸ τὴν ἐκθεσην, ποὺ ὑπέβαλε ἡ Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σχετικὰ μὲ τὸ ἔργο της κατὰ τὸ τελευταῖο δίμνον.

Ο Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμος, ἐνημέρωσε τοὺς Συνοδικοὺς Ἀρχιερεῖς γιὰ τὴν δεύτερην ἀποστολὴν ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας ὅψεις 17 τόνων πρὸς τὴν σεισμόπληκτὴν Ἀιτίαν. Ἡ ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια, τῆς ὁποίας τὸν εὐθύνην εἶχε ἡ Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη», περιλαμβάνει 4.620 κιλὰ ἥμαρικά, 4.780 κιλὰ ϕύτη, 2.940 κουτιὰ γάλακτος, 1.640 κιλὰ κονσέρβες, 3 τόνους ἀλεύρι, καὶ 1.800 κιλὰ ζάχαρην. Ἡ Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη» βρίσκεται σὲ συνεχῆ ἐπικοινωνία μὲ τὴν Ιερά Μητρόπολη Μεξικοῦ, τὴν Κυβέρνησην τῆς Ἀιτίας καὶ τοὺς «Γιατροὺς τοῦ Κόσμου», ἐξετάζοντας καὶ νέους τρόπους παρέμβασης γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν πληγέντων.

Μετὰ ἀπὸ πρότασην τοῦ Μακαριωτάτου, ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν ἀνέγερση δύο Σχολείων στὴν χώρα τῆς Ἀιτίας, μὲ χρήματα τὰ ὃποῖα προσῆλθαν ἀπὸ τὴν δισκοφορία ποὺ διενήργυσε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στοὺς Ιεροὺς Ναοὺς της.

Τέλος ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος, ἐνέκρινε ἀποσπάσεις Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σὲ Ιερές Μητροπόλεις τοῦ ἔξωτεροικοῦ καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ἄρθρα.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ιερᾶς Συνόδου.

Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 12.3.2010

Συνῆλθε τὸν Παρασκευήν, 12 Μαρτίου 2010, στὴν τετάρτη Συνεδρία Της ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρίαν:

Ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐνημερώθηκε σχετικὰ μὲ τὴν συνάντησην ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε τὸν Πέμπτη 11 Μαρτίου 2010 καὶ ὥρα 6 μ.μ. ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου καὶ μὲ τὴν συμμετοχὴν τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, οἵ ὁποῖοι ἔχουν στὶς Ἐπαρχίες τους Ἐκκλησιαστικὰ Σχολεῖα. Μετὰ τὴν πολύωρην αὐτὴν συνάντησην καὶ τὶς τοποθετήσεις τῶν παρισταμένων Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων συγκεκριμένοποιήθηκαν οἵ Προτάσεις, οἵ ὁποῖες καὶ ὑπεβλήθησαν στὴν σημερινὴν Συνεδρία τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου.

Μετὰ ἀπὸ τὴν μελέτη τῶν Προτάσεων, τὴν τοποθέτησην τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου καὶ τὶς τοποθετήσεις τῶν Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν, ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἀποφάσισε νὰ ἀποσταλεῖ ἡ τελικὴ πρόταση στὸν Υπουργεῖο Παιδείας, Διὰ Βίου Μάθησης καὶ Θρησκευμάτων, ὥστε οἵ ἐκεῖ ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες νὰ λάβουν ὑπόψιν τους τὶς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας, γύρω ἀπὸ τὰ θέματα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ιερᾶς Συνόδου.

Ἡ Ποιμαντικὴ Διακονία τῆς Ἑκκλησίας στὰ Νοσοπλευτικὰ Ἰδρύματα

Πραγματοποίθηκε τὸν 1η Μαρτίου 2010, ὥμε-
ρα Δευτέρᾳ, μὲ μεγάλη ἐπιτυχίᾳ, στὸ Διορθόδοξο
Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης, τὸ Δ' Παν-
ελλήνιο Συνέδριο γιὰ τοὺς Κληρικοὺς τῶν Ἱερῶν
Μητροπόλεων τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ποὺ
ἥπιρετοῦν στὰ Νοσοπλευτικὰ Ἰδρύματα τῆς Χώ-
ρας μὲ θέμα:

«Ἡ ποιμαντικὴ διακονία τῆς Ἑκκλησίας στὰ νοσοπλευτικὰ ἴδρυματα».

Τὸ ὡς ἄνω Συνέδριο πραγματοποίθηκε κατό-
πιν σχετικῆς ἐγκρίσεως καὶ εὐλογίας τῆς Ἱερᾶς
Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅστερα
ἀπὸ σχετικὴ πρόταση πρὸς αὐτὴν τοῦ Σεβα-
σμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου
Βλασίου κ. Ἱεροθέου, Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συ-
νοδικῆς Ἐπιτροπῆς Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμά-
των καὶ Καταστάσεων. Τὸ Συνέδριο παρακολού-
θησαν 120 καὶ πλέον Κληρικοὶ ἀπὸ 55 Ἱερές Μη-
τροπόλεις τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκείνησε στὶς 9.30 π.μ. μὲ προσευχὴν καὶ μὲ τὴν
παρουσία τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

‘Ο Μακαριώτατος στὴ συνέχεια ἀπούθυνε σχε-
τικὸ χαιρετισμὸ καθὼς, καὶ τὶς εὐχαριστίες του
πρὸς τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυ-
πάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο, Πρόεδρο
τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ Εἰδικῶν
Ποιμαντικῶν Θεμάτων καὶ Καταστάσεων, τὰ Μέ-
λη αὐτῆς καὶ τὸν Πανοσιολογώτατο Γραμματέα
Ἀρχιμανδρίτη Σπυρίδωνα Κατραμάδο, καθὼς
ἐπίσης καὶ τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Θεομο-
πυλῶν κ. Ἰωάννη, Ἡγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς
Πεντέλης, ὡς καὶ τὸν Ἐλλογιμώτατο κ. Μάριο
Μπέγζο, Γενικὸ Διευθυντὴ τοῦ Διορθοδόξου Κέ-
ντρου γιὰ τὴν ἀνταπόκρισή τους στὸν ἐκδήλωσην
αὐτὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ γιὰ τὴν θεῷμὴ φιλο-
ξενία τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου.

‘Ακολούθως, ὁ Μακαριώτατος ἀναφέρθηκε
στὴν προσφορὰ τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπι-
τροπῆς ἐπὶ Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καὶ
Καταστάσεων κάνοντας παράλληλα τὴν διάκριση
μεταξὺ τῆς Ποιμαντικῆς Μέριμνας, ποὺ εἶναι

ἔργο τοῦ κάθε Ἀρχιερέως, καὶ τοῦ συμβουλευτι-
κοῦ ἔργου ποὺ προωθεῖται ἀπὸ τὴν ὡς ἄνω Ἐπι-
τροπὴ καὶ γενικότερα ἀπὸ τὸν Ἐπιτελικὸ Ὁργανι-
σμὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

‘Ο Μακαριώτατος ἐπίσης τόνισε ὅτι: «Ἡ πα-
ρουσία μου στὸ Συνέδριο αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπλῶς
καθῆκον καὶ ὑποχρέωση, ἀλλὰ προέρχεται ἀπὸ τὸ
προσωπικό μου ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἰδιαίτερην
ἀγάπην μου γιὰ τὸ ἀντικείμενο μὲ τὸ ὅποιο θὰ
ἀσχοληθεῖ. » Εχω ἰδιαίτερες εὐāισθησίες γι’ ἀν-
θρώπους ποὺ ὑποφέρουν καὶ πονοῦν, κυρίως
τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς γέροντες καὶ εὐελπιστῶ ὅτι
τὸ Συνέδριο αὐτὸ θὰ εἶναι ἡ ἀρχὴ πολλῶν διεργα-
σιῶν» καὶ εὐχήθηκε καλὴ ἐπιτυχία γιὰ τὴν ἔκβασην
καὶ τὴν εὐόδωση τοῦ σκοποῦ τοῦ Συνεδρίου.

‘Ακολούθως, τὸν λόγο ἔλαβε ὁ Σεβασμιώτατος
Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ.
Ἱερόθεος, ὁ ὅποιος εἶχε καὶ τὸν ρόλο τοῦ Προέ-
δρου καὶ Συντονιστὴ τοῦ Συνεδρίου.

‘Αφοῦ εὐχαρίστησε τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιε-
πίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυ-
μο γιὰ τὴν παρουσία του καὶ τὴν συμπαράστασή
του στὸν πραγματοποίηση τοῦ Συνεδρίου ἀλλὰ
καὶ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο, ἡ ὅποια ἀποφάσισε τὴν
δογάνωση τοῦ παρόντος Συνεδρίου, παρουσίασε
τὸ πρόγραμμα τοῦ Συνεδρίου καὶ τοὺς ὅμιλπτές.

Τόνισε τὴν σπουδαιότητα τῆς ποιμαντικῆς δια-
κονίας τῆς Ἑκκλησίας στὰ νοσοπλευτικὰ ἴδρυματα
καὶ κατέληπτε λέγοντας ὅτι: «Τὸ παρὸν Συνέδριο
δὲν προτίθεται σὲ καμία περίπτωση νὰ ὑποκατα-
στήσει τὸ ἔργο τῶν κατὰ τόπους Σεβασμιωτάτων
Μητροπολιτῶν οἵ ὅποιοι εἶναι καὶ οἵ κύριοι καὶ
ἀποκλειστικοὶ ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν ὅλην ποιμαντικὴν
διακονία τῆς τοπικῆς Ἑκκλησίας, ἀλλὰ νὰ προ-
σφέρει τὶς γενικὲς ποιμαντικὲς ἀρχὲς τοῦ ἔργου
αὐτοῦ» ἀπούθυνε δέ, εὐχαριστίες καὶ ἐγκαρδιο-
χαιρετισμὸ στοὺς παρευρισκομένους κληρικοὺς
τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλά-
δος, εὐχαριστώντας τους γιὰ τὴν ἀνταπόκρισην καὶ
παρουσία τους.

Κατόπιν, ἀκολούθησε ἡ Α΄ Συνεδρία μὲ πρώτη
τὴν εἰσήγηση τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχι-
μανδρίτου κ. Νεκταρίου Μηλιών μὲ θέμα: «Ἡ
Λατρευτικὴ Ζωὴ εἰς τὰ Νοσοπλευτικὰ Ἰδρύματα -
Διαχείριση καὶ Διοίκηση τῶν Ἱ. Ναῶν τῶν Νοσο-
πλευτικῶν Ἰδρυμάτων». Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς εἰ-

σήγησης του ύπογράμμισε ότι «...οί Ιεροὶ Ναοὶ στεροῦνται νομικῆς προσωπικότητος καὶ εἶναι ίδρυματικὸι μὲ συνέπεια ἡ διαχείριση καὶ ἡ διοίκηση αὐτῶν νὰ ἀνήκει στὴ διοίκηση τοῦ Νοσοκομείου, γεγονὸς τὸ ὅποιο δημιουργεῖ κάποια λειτουργικὰ προβλήματα στὸ λατρευτικὸ ἔργο τοῦ ἐφημερίου τὸ ὅποιο ἀποτελεῖ τὸ κέντρο τῆς διακονίας του στὸ νοσοκομεῖο». Ἐπίσης τόνισε ότι: «Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 καὶ τὰς κατ' ἔξουσιοδότησιν αὐτοῦ κανονιστικὰς διατάξεις τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος αὐτοὶ οἱ Ἱ.Ναοὶ τῶν Νοσοκομείων ἀκολουθοῦν τὸ Νομικὸ Πρόσωπο ποὺ ἔχει καὶ ἡ κυριότητα τοῦ Ἱ. Ναοῦ.» Ετοι ἡ διαχείρισης καὶ ἡ διοίκησης τοῦ Ἱ. Ναοῦ ἀνήκει στὴν Διοίκησην τοῦ Νοσοκομείου. Τὴν διαχείρισιν τὴν ἀναθέτει ἡ Διοίκηση τοῦ Νοσοκομείου στὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ ἑκάστοτε ἐφημερίου τοῦ Νοσοκομείου καὶ ἑτέρων τριῶν (3) μελῶν ἀπὸ ὑπαλλήλους τοῦ Νοσοκομείου. Ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι νὰ ἐπιμελεῖται «τῆς εὐκοσμίας καὶ τῆς εὐπρεπείας αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς».

Στὴ συνέχεια, ἀκολούθησε ἡ δεύτερη εἰσήγηση τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβύτερου κ. Βασιλείου Κοντογιάννη μὲ θέμα: «Ἡ ἀξιολόγηση τῶν ἐθελοντῶν καὶ τῶν συνεργατῶν τῶν κληρικῶν τῶν Νοσολευτικῶν Ἰδρυμάτων». Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς εἰσήγησής του ἀνέπτυξε ἀρχικὰ τὸν τρόπο ποὺ κατὰ πάντα ἐπιτυχοῦς ποιμαντικῆς του διακονίας μὲ τοὺς ἐθελοντὲς τῆς προσπάθειάς του καὶ ύπογράμμισε ότι: «...Ὑπάρχει ἀνάγκη ἀναζητήσεως καὶ ἀξιοποίησεως ἐθελοντῶν συνεργατῶν τοῦ νοσοκομειακοῦ ἐφημερίου. Ἡ ἐπιτυχία τῆς προσπάθειας αὐτῆς προϋποθέτει τὴ συστηματικὴ ἀξιολόγηση, ἀξιοποίηση καὶ ἐποπτεία τους...» Στὸ τέλος τῆς Εἰσηγήσεώς του ὁ Μακαρώτατος τὸν ἐπαίνεσε γιὰ τὸ σημαντικὸ ἔργο του ποὺ σεμνὰ καὶ ἀθόρυβα ἐπιτελεῖ.

Ἀκολούθησαν ἀπαντήσεις ἀπὸ τοὺς κ.κ. εἰσηγητὲς τῆς πρώτης συνεδρίας στὰ πολλὰ καὶ οὐσιαστικὰ ἐρωτήματα ποὺ ἐτέθησαν ἀπὸ τοὺς Σύνεδρους, καθὼς καὶ ὀλιγόλεπτο διάλειμμα.

Ἀκολούθησε ἡ Β' Συνεδρία κατὰ τὴν ὁποία ἔλαβε χώρα ἡ εἰσήγηση τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβύτερου Δροῦ Ἀδαμαντίου Αὔγου-

στίδη μὲ θέμα: «Παρὸν καὶ Μέλλον τῆς Ποιμαντικῆς Διακονίας τῶν Νοσολευτηρίων» Στὴν εἰσήγηση αὐτὴ μεταξὺ τῶν ἄλλων, τονίσθηκε ότι: «...Ὑπάρχει ἀνάγκη:

α) ἰδρύσεως ὁργανωμένης ύπηρεσίας νοσοκομειακῆς ποιμαντικῆς διακονίας καὶ διασυνδέσεως της μὲ τὶς παραπλήσιες ἐνορίες,

β) θεσμικῆς ἔξασφαλίσεως λατρευτικῶν χώρων καὶ γραφείων τῆς ύπηρεσίας,

γ) θεσμοθετήσεως ἡθικῶν καὶ οἰκονομικῶν κινήτων γιὰ τὸν νοσοκομειακὸ ἐφημερίους,

δ) ὀργάνωση ἀναγνωρισμένης ἐκπαιδεύσεως, καὶ

ε) ὀρισμοῦ ὅμαδας ἐργασίας γιὰ τὴ διαμόρφωση τελικῆς προτάσεως πρὸς ἀξιοποίηση ἀπὸ τὴν Ιερὰ Σύνοδο».

Τὸ Συνέδριο ὀλοκλήρωσε τὶς ἐργασίες του μὲ τρεῖς (3) ὅμαδες ἐργασίας, Ὑπεύθυνοι συντονιστὲς αὐτῶν ἦταν οἱ: 1) Ἐλλογιμώτατος κ. Ἀλέξανδρος Σταυρόπουλος, 2) Ἐλλογιμωτάτο κ. Καλλιόπη Σπινέλη, καὶ 3) Ἐλλογιμώτατος κ. Πέτρος Σταθόπουλος. Οἱ ὅμαδες αὐτὲς ἐπεξεργάστηκαν τὸ θέμα: «Ἡ Ποιμαντικὴ Διακονία τῶν Κληρικῶν καὶ πῶς αὐτὴ μέχρι σήμερα γίνεται». Οἱ τέσσερις (4) βασικοὶ ἄξονες ἐργασίας των ἦταν:

Α) Ποιά τὰ προβλήματα καὶ οἵ δυσκολίες ποὺ ἀντιμετωπίζουν οἱ Κληρικοὶ στὸ ἔργο τους στὰ Νοσολευτικὰ Ἰδρύματα.

Β) Ποιές λύσεις προτείνουν γιὰ τὰ προβλήματα αὐτά.

Γ) Ποιές μορφὲς συμπαραστάσεως ἔχουν οἱ Κληρικοὶ τῶν Νοσολευτικῶν Ἰδρυμάτων καὶ τί ἐπιθυμοῦν ἀπὸ 1) τὸν Μητροπολίτη τους, 2) τὴν Ιερὰ Σύνοδο, 3) τὴν Διοίκηση τοῦ Νοσοκομείου.

Δ) Ἡ ἐργασία σὲ χώρους ὅπου ύπαρχει ἔντονο τὸ στοιχεῖο τοῦ πόνου, τῆς θλίψεως καὶ τοῦ πένθους εἶναι λογικὸ νὰ δημιουργεῖ καὶ συναισθηματικὴ ἀρνητικὴ φόρτιση καὶ διάθεση τῆς ποιμαντικῆς ἐργασίας στοὺς Κληρικούς. Ἀπὸ ποὺ ἀντλοῦν συναισθηματικὴ καὶ λοιπὴ συμπαράσταση;

Οἱ ὅμαδες αὐτὲς συζήτησαν διεξοδικὰ ὅλα τὰ ἐπιμέρους πρακτικὰ ζητήματα τῆς ποιμαντικῆς διακονίας στὰ Νοσολευτικὰ Ἰδρύματα καὶ κατέθεσαν τὰ συμπεράσματα τῶν ἐργασιῶν τους διαπιστώνοντας τὴν ἀμεση ἀνάγκη ἀλλαγῆς τοῦ ὅλου

θεσμικοῦ πλαισίου λειτουργίας καὶ διακονίας τόσο τῶν Κληρικῶν - Ἐφημερίων τῶν Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων, ὅσο καὶ τῶν Ἱ. Ναῶν τῆς εὐθύνης των.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν τῶν ὄμάδων αὐτῶν θὰ ἐπεξεργαστεῖ τοιμελὴς ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς ὑπεύθυνους συντονιστές τους δηλαδή: 1) Ἐλλογιμώτατο κ. Ἀλέξανδρο Σταυρόπουλο, 2) Ἐλλογιμώτατο κ. Καλλιόπη Σπινέλη, καὶ 3) Ἐλλογιμώτατο κ. Πέτρο Σταθόπουλο καὶ στὴ συνέχεια θὰ κατατεθοῦν διὰ τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς στὴν Ἱερὰ Σύνοδο.

**‘Απόφαση τοῦ Δευτεροβαθμίου
δι’ Ἀρχιερεῖς Δικαστηρίου**

Συνῆλθεν τὸν Τρίτην 2αν Μαρτίου 2010 καὶ ὥραν 10.00 τὸ Δευτεροβαθμίου δι’ Ἀρχιερεῖς Δικαστηρίου, σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 24 τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἑκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν διαδικασίας», διὰ νὰ ἔξετάσῃ τὸν ὑποβληθεῖσαν “Ἐφεσιν τοῦ τέως Μητροπολίτου Ἀττικῆς κ. Παντελεήμονος Μπεζενίτη, τὴν ὁποίαν ἀπέρριψεν ὡς ἀπαράδεκτον ἐπειδὴ ἡ πρωτοβαθμίος Ἀπόφασις δὲν ὑπόκειται εἰς” Ἐφεσιν, ἀλλὰ καὶ διότι ἐὰν ἥθελε κριθῆ ὅτι ὑπόκειται, αὕτη ἡσκήθη ἐκπροσθέσμως.

**Ἐόρτιος Ἐκδήλωση γιὰ τὴν Ἐβδομάδα
Τερατικῶν Κλήσεων**

Τὸ Σάββατο 6.3.2010 πραγματοποιήθηκε στὴν Ριζάρειο Ἑκκλησιαστικὴ Σχολὴ στὸ Χαλάνδρι ἑορταστικὴ ἐκδήλωση μὲ τὴν εὐκαίρια τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Ἐβδομάδος τῶν Ἱερατικῶν Κλήσεων (Γ’ Ἐβδομάδα Νηστειῶν, 1 ἔως 7 Μαρτίου 2010). Ἐτελέσθη ἡ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Σχολῆς παρουσίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, τῶν μελῶν τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀντιπροσωπείας Καθηγητῶν καὶ Ἱεροσπουδαστῶν ἀπὸ ὅλα τὰ Ἑκκλησιαστικὰ Σχολεῖα. Ὁ Μακαριώτατος ὅμιλος πρὸς τοὺς Ἱεροσπουδαστὲς καὶ βράβευσε ἐκείνους ποὺ πρότευσαν (βραβεῖο προόδου καὶ χρηματικὸ βραβεῖο). Στὴ συνέχεια παρετέθη γεῦ-

μα ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τῆς Ριζαρείου πρὸς ὅλους ὅσοι ἔλαβαν μέρος στὴν ἑορταστικὴ ἐκδήλωση.

‘Ιερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

**Ἐπίσκεψη τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς
στὸν Μακαριώτατο**

Συνάντηση μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς κ. Φίλιππο Πετσάλνικο εἶχε τὸ πρωὶ τῆς Παρασκευῆς 19.3.2010 στὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς συναντήσεως ὁ κ. Πετσάλνικος ἐνημέρωσε τὸν Ἀρχιεπίσκοπο γιὰ τὴν πρωτοβουλία ποὺ ἀνέλαβε στὴ δημιουργία Λογαριασμοῦ Ἀπόσβετος τοῦ δημοσίου χρέους τῆς χώρας μας. «Ἡ χώρα μας χρειάζεται τὴν στρογγὺν ὅλων μας» εἶπε ὁ κ. Πετσάλνικος. ‘Ο Ἀρχιεπίσκοπος ἐπεκρότησε τὴν πρωτοβουλία καὶ δήλωσε ὅτι ἡ Ἑκκλησία θὰ τὴν στρογγύει μὲ κάθε τρόπο, ἀναφέροντας χαρακτηριστικὰ πώς «πρέπει νὰ συνταχθοῦμε σύσσωμοι».

‘Ιερὰ Μητρόπολις Ναυπάκτου

**«Ἡ Φιλανθρωπία
κατὰ τὸν Τρεῖς Τεράρχες»**

Τὸ Σάββατο 30 Ἰανουαρίου, ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ιεραρχῶν, τῶν Προστατῶν τῆς Παιδείας μας, πραγματοποιήθηκε ἡ καθιερωμένη ἑορταστικὴ ἐκδήλωση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως γιὰ τοὺς Ἑκπαιδευτικοὺς Λειτουργοὺς τῆς Ἐπαρχίας. Τὴν προηγούμενη ἡμέρα εἶχε τελεσθῆ θεία Λειτουργία γιὰ τοὺς μαθητὲς τῶν Σχολείων, κατὰ τὴν ὁποία ὅμιλος ἐκπρόσωποι τῶν Ἑκπαιδευτικῶν γιὰ τὸ πρόσωπο τῶν Τριῶν Ιεραρχῶν.

Τὸ Σάββατο τὸ ἀπόγευμα στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως πραγματοποιήθηκε ἡ ὅμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἱεροθέου πρὸς τοὺς Ἑκπαιδευτικοὺς μὲ θέμα: «Ἡ φιλανθρωπία κατὰ τὸν Τρεῖς Τεράρχες». ‘Ο Σεβασμιώτατος διάρθρωσε τὴν ὅμιλία του σὲ δύο ἐνότητες: Στὴν πρώτη μίλοσε γιὰ τὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῶν Τριῶν Ιεραρχῶν, ἀναφερόμενος ξεχωριστὰ στὴν διαχορονικὴ καὶ οἰκουμενικὴ διδασκαλία καὶ τὴν δράση κάθε Ἱεράρχη, καὶ στὴ δεύτερη μίλοσε γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ φιλανθρωπία στὶς

ήμέρες μας, άναφερόμενος τόσο στὸ σπουδαιὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ποὺ μερικοὶ θέλουν νὰ τὸ ἀγνοοῦν, ὅσο καὶ στὸν φιλανθρωπίᾳ ποὺ ἐνεργεῖ ἀθόρυβα ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη μας. Ἀκολούθησε συζήτηση μὲ τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς ποὺ ἔθεσαν ἀρκετὲς ἔρωτήσεις καὶ προβληματισμούς, στὶς ὁποῖες ἀπάντησε ὁ Σεβασμιώτατος, καὶ δεξίωση ποὺ ἐτοίμασαν καὶ προσέφεραν οἱ Κυρίες τῶν Συνδέσμων Ἀγάπης.

Ἴερα Μητρόπολις Γλυφάδας

*Πνευματικὴ Σύναξη
γιὰ τοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς*

Στὶς 8.2.2010 ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Γλυφάδας ὁργάνωσε Πνευματικὴ Σύναξην γιὰ τοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ προηγούμεντος ἑορτασμοῦ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ἡ Σύναξη ἔλαβε χώραν σὲ Συνεδριακὸ Κέντρο τῆς περιοχῆς καὶ εἶχε ὡς θέμα: «Ποιοί εἶναι οἱ στόχοι τῆς παιδείας σήμερα;». Στὴν ἀρχὴ τῆς συνάξεως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Παῦλος ἐτέλεσε εἰδικὴ Ἀκολουθία καὶ ἐξέφρασε ὁρισμένες εἰσαγωγικὲς ἀπόψεις. Κύριος ὄμιλος ἦταν ὁ κ. Ἀθανάσιος Παπαθανασίου, Δρ Θεολογίας καὶ πτ. Νομικῆς, ἐκπαιδευτικός. Ἀκολούθησε διάλογος μὲ τὴν συμμετοχὴν πολλῶν ἐκ τῶν παρευρεθέντων ἐκπαιδευτικῶν καὶ μαθητῶν. Ὁ Σεβασμιώτατος παρέθεσε δεῖπνο πρὸς ὅλους τοὺς παρισταμένους καὶ στὸ τέλος τῆς ἐκδηλώσεως ὅλοι οἱ ἐκπαιδευτικοὶ καὶ οἱ μαθητὲς ἔλαβαν ἀπὸ τὸ χέρι του ἓνα μικρὸ Σταυρὸ ὡς εὐλογία.

Ἴερα Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

*Βιβλίο γιὰ τὸ κοινωνικὸ ἔργο
τῆς Μητροπόλεως*

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως 30 ἐτῶν Ἐπισκοπικῆς Ποιμαντορίας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Εὐσταθίου ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ἐξέδωσε τὸ βιβλίο μὲ τίτλο «Ο Θεός, ὁ Ἀνθρωπος, ὁ Συνάνθρωπος». Περιλαμβάνει τὶς ὄμιλίες ποὺ ἐξεφώνησε ὁ Σεβ. κ. Εὐστάθιος κατὰ τὴν θεμελίωσην καὶ τὰ ἐγκαίνια τῶν φιλανθρωπικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Μητροπόλεως

καθὼς καὶ πολλὲς σχετικὲς φωτογραφίες. Ὁ Σεβασμιώτατος ἔχει συστήσει δώδεκα εὐαγῆ Ἰδρύματα στὴν Σπάρτη, στὸν Μολάους, στὴν Νεάπολη καὶ σὲ ἄλλα σημεῖα τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας του. Στὸν πρόλογο τοῦ βιβλίου γράφει μεταξὺ ἄλλων τὰ ἔξης:

«... Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὐτυχοῦμε μόνοι. Ὁ ποιητὴς μᾶς ἐπαναφέρει στὸν τάξην μὲ τὸν ἐμπνευσμένο στίχο τοῦ «ἄλλοι μόνον σ' ὅποιον γελᾶ, οἱ ἄλλοι σὰν θρηνοῦντε»... Ἡ προσφορὰ τῆς ἀγάπης δὲν ὠφελεῖ μόνον αὐτὸν ποὺ τὴν δέχεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ποὺ τὴν προσφέρει. ...Εἶδες τὸν ἀδελφό σου, εἶδες τὸν Θεό σου».

Ἴερα Μητρόπολις Χαλκίδος

*Μνημόσυνο τοῦ Μητροπολίτου
πρὸών Χαλκίδος κυροῦ Χρυσοστόμου*

Μὲ τὴν συμμετοχὴν πλήθους Ἱεραρχῶν, κληρικῶν καὶ πιστῶν ἐτελέσθη στὶς 6.3.2010 στὴν Χαλκίδα τὸ τεσσαρακονθήμερο Μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου πρὸών Χαλκίδος κυροῦ Χρυσοστόμου Α' (Βέργη). Στὴ Θεία Λειτουργία καὶ στὸ Μνημόσυνο προεξῆρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καρυτίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφείμ. Τὸν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ι. Μητροπόλεως Χαλκίδος Πανος. Ἀρχιμ. Φιλόθεος Θεοχάρης, ἐνῷ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος εύχαριστησε τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πιστοὺς γιὰ τὴν συμμετοχὴν τους. Σὲ ὅλους προσεφέρθη τὸ τελευταῖο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ ΜΥΡΟΒΛΗΤΗΣ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ι. Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου Χαλκίδος, τὸ ὅποιο εἶναι ἀφιερωμένο ἐξ ὀλοκλήρου στὸν ἀοιδιμό Μητροπολίτη.

Ἴερα Μητρόπολις Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ

Θεία Λειτουργία στὴ Νοηματικὴ Γλῶσσα

Τὴν Κυριακὴν 14 Μαρτίου τ.ἔ. στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου Ἀνακαστᾶς (πρὸών Σχολὴ Κωφαλάλων) ἐτελέσθη ἡ Θεία Λειτουργία μὲ ταυτόχρονην ἀπόδοσην στὴν Ἐλληνικὴ Νοηματικὴ Γλῶσσα. Τὸν ρόλο τοῦ διερμηνέως ἀνέλαβε ὁ κ. Σταῦρος Πατρινός, Θεολόγος.

Στόχος της Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος είναι να έπεκταθεί αύτή ή πρωτοβουλία ώς άπόρροια της ποιμαντικής μέριμνας για μία όμαδα συνανθρώπων μας μὲ εἰδικές άνάγκες. Έπίσης σχεδιάζεται μαζί μὲ τὸν Σύλλογο Κωφῶν καὶ Βαρηκόων Ν. Μαγνησίας «Η ΑΡΓΩ» ἥ δημιουργία ψηφιακοῦ δίσκου, ὁ ὅποιος θὰ περιέχει Τερεβίς Ακολουθίες μὲ άπόδοση στὸν ΕλληνικὴΝοηματικὴ Γλῶσσα.

Τερεβίς Μητρόπολις Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων νήσων

Αἵξη μαθημάτων
τοῦ Φροντιστηρίου Στελεχῶν

Τὴν 1.3.2010 πραγματοποιήθηκε στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Τερεβίς Μητροπόλεως Κερκύρας ἡ δέκατη καὶ τελευταία συνάντηση τοῦ Φροντιστηρίου Στελεχῶν γιὰ τὸ Τερεβίστολικὸ ἔτος 2009-2010. Ο Πανος. Ἀρχιμανδρίτης Ιουστῖνος Κωνσταντᾶς παρουσίασε τὸ θέμα: «Καύσον τῶν νεκρῶν ἢ ταφή;». Στὴ συνέχεια ὁ Αἰδεσιμολογιώτας Πρωτοπρ. Θεμιστοκλῆς Μουρτζανὸς παρουσίασε ἔνα ὑποδειγματικὸ μάθημα σχετικὸ μὲ τὸν καύσον τῶν νεκρῶν γιὰ παιδιὰ Γυμνασίου-Λυκείου.

Τερεβίς Μητρόπολις Κορίνθου

Ἐνθρόνιον Ἡγούμενον

Στὶς 13 Μαρτίου τ.ε. ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Διονύσιος ἐνεθρόνισε τὸν Ἡγούμενο τῆς Τερεβίς Μονῆς Παναγίας Πάντων Χαρᾶς στὸ Καλέτζι. Πρόκειται γιὰ τὸν κτίορα τῆς Μονῆς Πανος. Ἀρχιμανδρίτη Προκόπιο Μερτύρον. Ο νέος Ἡγούμενος ἔχει ἐπίσης ἐργασθεῖ γιὰ τὸν ἀνοικοδόμησην καὶ ὁργάνωσην τῆς Τερεβίς Γυναικείας Μονῆς Ἀγίου Αθανασίου Πουλίτσης. Κατὰ

τὴ διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβασμιώτατος χειροτόνησε εἰς Διάκονο τὸν ἀδελφό της Τερεβίς Μονῆς Παντελεήμονα Λιλιόπουλο.

Θεολογικὰ καὶ Ἐπιστημονικὰ Χρονικὰ

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἀκαδημία
Ἐπιστημῶν καὶ Τεχνῶν τίμησε τὸν καθηγητὴν
Εὐάγγελο Θεοδώρου

Ο Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ πρώην Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου, γνωστὸς γιὰ τὴ μακροχρόνιο προσφορά του στὰ περιοδικὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξελέγη Ἐπίτιμος Συγκληπικὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν καὶ Τεχνῶν. Η Ἀκαδημία ἀνεγνώρισε τὴν πολυσχιδῆ θεολογική, ἐπιστημονική, συγγραφική, διδακτικὴ καὶ κοινωνικὴ δραστηριότητα τοῦ κ. Θεοδώρου, ὁ ὅποιος εἶναι τακτικὸ μέλος τῆς ἀπὸ τὸ 1993 καὶ ἐκπρόσωπος τῆς Ἀκαδημίας στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ 1994. Η ἐπίσημη τελετὴ πραγματοποιήθηκε στὶς 6.3.2010 στὸ Salzburg τῆς Αὐστρίας, ὅπου ἐδρεύει ἡ Ἀκαδημία. Στὴ Μεγάλην αἴθουσα Τελετῶν τῆς Βιβλιοθήκης Max Gandolph ἐπεδόθησαν στὸν τιμώμενο ἐπιστήμονα τὰ σχετικὰ ἐμβλήματα, ἥ Laudatio γραμμένη στὰ λατινικὰ καὶ τὸ τιμπικὸ Δίπλωμα. Παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Οὐγγαρίας καὶ ὁ Πρωθυπουργὸς τοῦ Μαυροβουνίου, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐπίσημοι «Προστάτες» (Protektoren) τῆς Ἀκαδημίας. Ο κ. Εὐ. Θεοδώρου εἶχε ἕδη τιμηθεῖ ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἀκαδημία τὸ 2006 μὲ τὸν τίτλο τοῦ Ἐπίτιμου Πολίτη γιὰ τὶς μεγάλες ὑπηρεσίες του. Η Εὐρωπαϊκὴ Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν καὶ Τεχνῶν ἀριθμεῖ 1400 περίπου μέλην ἀπὸ διάφορες ἐπιστημονικὲς εἰδικότητες, ἐκ τῶν ὅποιων 130 εἶναι θεολόγοι.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Οίκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πρᾶξις
γιὰ τὴν Ἀγιοκατάταξην τῶν γονέων καὶ
ἀδελφῶν τοῦ Ἅγιου Γρηγορίου Παλαμᾶ

Τοὺς ἐν τῷ μετὰ σώματος, βίῳ εὐσέβως καὶ ὁσίως πολιτευσαμένους, ζῶντας δὲ καὶ μετὰ τὸν ἔκεισε ἀπὸ τῶν ἐνθάδε ἀποδημίαν καὶ ἰσχυρὰν σχόντας τὸν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν πιστῶν, διατηρούντων διὰ τοῦτο δι’ ἀδιακόπου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν παραδόσεως τὴν περὶ τῆς ὁσιότητος καὶ ἀγιότητος αὐτῶν Ἱεράν ἀνάμνησιν, μετὰ πάσης εὐλαβείας τιμᾶν καὶ γεραιόρειν μετὰ τοῦ περιουσίου τοῦ Θεοῦ λαοῦ οἴδεν ἡ Ἅγια τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, τῇ χορείᾳ τῶν Ἅγιων αὐτοὺς συναριθμοῦσα καὶ τὸν τούτων ἐπικαλούμενη μεσιτείαν πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν ὑπὲρ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν, ἵσεως ἀσθενῶν, καὶ ἀπαξιπλῶς ὠφελείας ψυχικῆς τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος. Ἐπειδὴ τοίνυν τοιοῦτοι τὸν βίον καὶ τὸν πολιτείαν κατεδείχθησαν καὶ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἐν Ἅγιοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Ἀρχιεπισκόπου Θεοσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ, ἥτοι οἱ γονεῖς αὐτοῦ Κωνστάντιος καὶ Καλλονή, καὶ οἱ κατὰ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Θεοδόσιος, Μακάριος, Ἐπίχαρις καὶ Θεοδότη, τελευτήσαντες τὸν ἐπὶ γῆς βίον, μετὰ θάνατον δὲ ἰσχυρὰν σχόντες τὸν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν πιστῶν, καθ’ ἄρτι ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριος Ἱερώνυμος, ἀναφέρων μὲν ὅτι ὁ ἐπιτόπιος Ἱεράρχης Ἱερώτατος ἀδελφὸς Μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούστος κύριος Παντελεήμων καὶ οἱ εὐσέβεις χριστιανοὶ τῆς κατ’ αὐτὸν θεοσώστου ἐπαρχίας στοιχοῦντες τῇ συνεχεῖ καὶ ἀδιακόπῳ παραδόσει ὡς Ἅγιοις καὶ Ὁσίους αὐτοὺς τιμῶσι καὶ γεραίρουσι, πανδήμως τὸν μνήμην αὐτῶν κατ’ ἔτος τῇ πρώτῃ Κυριακῇ μετὰ τὸν ιδ’ τοῦ μνήμης Νοεμβρίου τελοῦντες καὶ κατ’ αὐτὸν ἐν πίστει εἰς τὸν ἀντίληψιν αὐτῶν προστρέχοντες, αἵτούμενος δὲ ὅπως ἡ Ἐκκλησία προέλθῃ ἐπισήμως εἰς τὸν ἐν τῷ Ἑορτολογίῳ

αὐτῆς ἔνταξιν αὐτῶν ὡς Ὁσίων καὶ Ἅγιων, ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν Ἅγιῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ὃπ’ ὅφιν λαβόντες τὴν ἀδιάκοπον ζῶσαν μαρτυρίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς Βεροίας καὶ Ναούστος περὶ τῆς ὁσιότητος καὶ ἀγιότητος τῶν εἰρημένων, καὶ τὸν ἀρχῆθεν ἀποδιδομένην αὐτοῖς ὡς Ἅγιοις τιμήν, τῷ κοινῷ τῆς Ἐκκλησίας ἔθει κατακολουθοῦντες, ὡς εὐλογον καὶ πρέπον τὸ αἴτημα τῆς Αὔτου Μακαριότητος ἐκρίναμέν τε καὶ ἀπεδεξάμεθα. Διὸ καὶ θεοπίζομεν Συνοδικῶς καὶ ἐν Ἅγιῳ διακελευόμεθα Πνεύματι ὅπως οἱ εἰρημένοι Ὅσιοι Κωνστάντιος, Καλλονή, Θεοδόσιος, Μακάριος, Ἐπίχαρις καὶ Θεοδότη πυναριθμῶνται τοῖς Ἅγιοις τῆς Ἐκκλησίας, ὡς μέχρι τοῦδε οὕτω καὶ εἰς τὸ ἔξης εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαντα τιμώμενοι παρὰ τῶν πιστῶν καὶ ὅμνοις ἐγκωμίων γεραιόμενοι κατ’ ἔτος τῇ πρώτῃ Κυριακῇ μετὰ τὴν ιδ’ τοῦ μνήμης Νοεμβρίου, ἡμέραν τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἐν Ἅγιοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Ἀρχιεπισκόπου Θεοσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ. Εἰς ἔνδειξιν δὲ τούτου καὶ βεβαίωσιν ἐγένετο καὶ ἡ παροῦσα Πατριαρχικὴ ἡμῶν καὶ Συνοδικὴ Πρᾶξις, καταστρωθεῖσα μὲν καὶ ὑπογραφεῖσαν ἐν τῷδε τῷ τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῆς καθ’ ἡμᾶς Ἅγιας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐν ἵσῳ δὲ καὶ ἀπαραλλάκτῳ ἀποσταλεῖσα τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμῳ πρὸς διαβίβασιν τῷ Ἱερωτάτῳ Μητροπολίτη Βεροίας καὶ Ναούστος κυρίῳ Παντελεήμονι, πρὸς ἐπ’ ἐκκλησίας ἀνάγνωσιν, καὶ κατάθεσιν καὶ ἀσφαλῆ τήρησιν ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς κατ’ αὐτὸν Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ β' Κατὰ μῆνα Νοέμβριον (ιν')

Ἐπινεμήσεως Γ'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
ἀποφαίνεται

† ὁ Δέρκων Κωνσταντῖνος

† ὁ Πέργης Εὐάγγελος
† ὁ Λύστρων Καλλίνικος
† ὁ Αὐστρίας Μιχαὴλ
† Ἀτλάντας Ἀλέξιος
† ὁ Προικονήσου Ἰωσὴφ
† Ὁ Σεβαστείας Δημήτριος
† ὁ Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως Εἰρηναῖος
† ὁ Μύρων Χρυσόστομος
† Ὁ Γαλλίας Ἐμμανουὴλ
† ὁ Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας Μακάριος
† ὁ Νέας Ζηλανδίας Ἀμφιλόχιος

**Ἡ νέα σύνθεση τῆς Ἅγιας καὶ Τερᾶς Συνόδου
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου**

Μὲ νέα σύνθεση θὰ συνεδριάζει ἀπὸ τὴν 1η Μαρτίου, καὶ γιὰ τοὺς ἐπόμενους 6 μῆνες, ἡ Ἅγια καὶ Τερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Πρόκειται γιὰ τὴν ἀνὰ ἔξαμπνο ἀνασυγκρότηση τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου, στὴν ὥποια θὰ συμμετέχουν, ὅπο τὴν προεδρία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, οἱ Μητροπολίτες:

Γέρων Δέρκων κ. Κωνσταντῖνος

Πέργης κ. Εὐάγγελος

Λύστρων κ. Καλλίνικος

Τυρολόνης καὶ Σερεντίου κ. Παντελεήμων

Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως κ. Εἰρηναῖος

Μύρων κ. Χρυσόστομος

Μοσχονησίων κ. Ἀπόστολος

Νηπτρόιτ κ. Νικόλαος

Μπουσένος Ἀιρετούς κ. Ταράσιος

Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάνου

κ. Ἀνδρέας

Ἴσπανίας καὶ Πορτογαλίας κ. Πολύκαρπος

Κώου καὶ Νισύρου κ. Ναθαναὴλ

Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας

**Ὁ Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε Γεώργιος
ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριάρχου στὴν Ἀθήνα**

Στὶς 10.3.2010 ὁ Μακαριώτατος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Θεόδωρος ἔκανε δεκτὴ τὴν παραίτηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀξώ-

μπος κ. Πέτρου ἀπὸ τὴν θέση τοῦ Ἐκπροσώπου του στὴν Ἀθήνα. Ὁ Μακαριώτατος ὅρισε τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε κ. Γεώργιο ὡς νέο ἐκπρόσωπό του στὴν Ἀθήνα καὶ Διευθυντὴ τοῦ ἐδῶ Γραφείου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Ὁ Σεβασμιώτατος κ. Γεώργιος εἶναι πινακούχος Θεολογίας, Νομικῆς καὶ Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων καὶ ἔξελέγη Μητροπολίτης τὸν Οκτώβριο 2004.

Ἐπίσης ὁ Πατριαρχης Θεόδωρος ὄνομασε Ἐπίτιμο Γενικὸ Πατριαρχικὸ Ἐπίτροπο τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Γέροντα Λεοντοπόλεως κ. Διονύσιο, ὃ ὅποιος θὰ συνεχίσει νὰ διευθύνει τὸ περιοδικὸ τοῦ Πατριαρχείου «Πάνταινος». Ἐξ ἄλλου μὲ ἀπόφασή του στὶς 4.3.2010 ὁ Μακαριώτατος κ. Θεόδωρος ἔκανε δεκτὴ τὴν παραίτηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεντρώας Ἀφρικῆς κ. Ἰγνατίου. Ὁ Σεβ. κ. Ἰγνάτιος θὰ παραμείνει στὸ Κογκό καὶ θὰ διδάσκει στὴ Θεολογικὴ Σχολή «Ἀγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης», τῆς ὥποιας ὑπῆρξε ὁ ἰδρυτής.

Ἐκκλησία Κύπρου

**Δυσαρέσκεια γιὰ πρόσφατη ἀπόφαση
τοῦ ΕΔΑΔ**

Τὴ δυσαρέσκειά της γιὰ τὴν πρόσφατη ἀπόφαση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, μὲ τὴν ὥποια ἀναγνωρίζεται ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀποξημιώσεων τοῦ τουρκοκυπριακοῦ φευδοκράτους, ἐκφράζει ἡ Τερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου μετὰ τὴν Ἐκτακτὴ Συνεδρία της στὶς 10.3.2010. Οἱ Κύπριοι Τεράρχες θεωροῦν τὴν ἐν λόγῳ ἀπόφασην ὡς ἀντίθετη μὲ τὸ Διεθνὲς Δίκαιο καὶ καλοῦν τὸν Ἑλληνικὸ Κυπριακὸ λαὸ νὰ μὴν προσφεύγει στὸ παράνομο αὐτὸ δργανο. Ἐπίσης μὲ σχετικὸ Ἀνακοινωθέν της ἡ Τερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἐκφράζει τὴ θλίψη της γιὰ δημοσίευμα τοῦ περιοδικοῦ «Ορθόδοξη Μαρτυρία», τὸ ὥποιο κατηγορεῖ ἀσύστολα καὶ ἀβάσιμα Μέλη τῆς Τερᾶς Συνόδου. Ἡ Τερὰ Σύνοδος διακηρύττει ὅτι σὲ θέματα πίστεως ὑπάρχει μία καὶ ἐνιαία γραμμή, ἡ γραμμὴ τῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὥποια ἐκφράζεται ἀπὸ ὅλα τὰ Μέλη της.